

RÅDMANNENS FORSLAG TIL

BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

for

2015 - 2018

Innhold

1	Innledning.....	4
1.1	RÅDMANNENS KOMMENTAR TIL BUDSJETTET	4
2	Plan- og budsjettssystemet i kommunen.....	16
2.1	ØKONOMIPLANEN	16
2.2	PREMISSGIVENDE BESTILLING OG DRIFSAVTALER	17
2.3	ÅRSBUDSJETT.....	17
2.4	BUDSJETTKONTROLL OG TERTIALRAPPORTERING	17
3	Ståstedsanalyse	19
3.1	KOSTRA-TALL	19
3.2	KS-KONSULENT AS – ØKONOMISKE ANALYSE OVER ÅLESUND KOMMUNE.....	22
3.3	REGNSKAPSRESULTAT 2011 - 2013 - KONSERN	24
3.4	PROGNOSE 2014 OG INNDEKNING MERFORBRUK.....	25
4	Omstillingsbehov	26
5	Rammer og forutsetninger for budsjett og økonomiplan.....	30
5.1	INNTEKTSSIDEN.....	30
5.1.1	SKATT OG RAMMETILSKUDD	30
5.1.2	EIENDOMSSKATT	36
5.1.3	EGENBETALING OG GEBYRER.....	39
5.1.4	ØREMERKEDE TILSKUDD	40
5.1.5	ANDRE TILSKUDD/REFUSJONER.....	40
5.1.6	RENTEINNTEKTER OG UTBYTTE.....	41
5.2	FINANSUTGIFTER.....	43
5.3	FINANSMIDLER.....	46
5.4	OPPSUMMERING.....	48
6	Mål for økonomiforvaltningen	50
6.1	LÅNEGJELD OG NETTO FINANSUTGIFTER.....	50
6.2	NETTO DRIFTSRESULTAT OG DISPOSISJONSFOND	51
6.3	BUDSJETTARBEID OG BUDSJETTOPPFØLGING	52
7	Tiltaksplan investeringer	54
7.1	FORSLAG FRA KOMMUNALE FORETAK.....	54
7.1.1	ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF	54
7.1.2	ÅLESUND BRANNVESEN KF	56
7.1.3	MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL KF	56
7.1.4	ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD	56
7.2	FORSLAG FRA KOMMUNENS VIRKSOMHETER	57
7.2.1	VIRKSOMHETSOMRÅDE 19 STAB OG INTERNE TJENESTER	57
7.2.2	VIRKSOMHETSOMRÅDE 59 TEKNISK OG FELLES DRIFT.....	58
7.2.3	ANDRE TILTAK	62
7.3	RÅDMANNENS FORSLAG TIL INVESTERINGSBUDSJETT	63
7.3.1	ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF	64
7.3.2	ÅLESUND BRANNVESEN KF	64
7.3.3	MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL KF	65
7.3.4	ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD	65

7.3.5	KOMMUNENS VIRKSOMHETSOMRÅDER	66
8	Tiltaksplan drift	68
8.1	KOMMUNALE FORETAK	68
8.1.1	ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF	68
8.1.2	ÅLESUND BRANNVESEN KF	70
8.1.3	MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL KF	72
8.2	ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD	73
8.3	KOMMUNENS VIRKSOMHETSOMRÅDER	74
8.3.1	VIRKSOMHETSOMRÅDE 19 INTERNE TJENESTER OG OVERFØRINGER	74
8.3.2	VIRKSOMHETSOMRÅDE 21 SKOLER/SFO	78
8.3.3	VIRKSOMHETSOMRÅDE 22 BARNEHAGER	82
8.3.4	VIRKSOMHETSOMRÅDE 29 UNDERVISNING ANNET	84
8.3.5	VIRKSOMHETSOMRÅDE 31 HJEMMETJENESTER	86
8.3.6	VIRKSOMHETSOMRÅDE 32 SYKEHJEM	89
8.3.7	VIRKSOMHETSOMRÅDE 34 HELSE- OG SOSIALTJENESTER	91
8.3.8	VIRKSOMHETSOMRÅDE 49 KULTUR	93
8.3.9	VIRKSOMHETSOMRÅDE 59 TEKNISK OG FELLES DRIFT	95
9	Betalingsregulativ	98
10	Forslag til vedtak for Ålesund kommune	107
11	Forslag til vedtak for Ålesund kommunale Eiendom KF	109
12	Forslag til vedtak for Ålesund Brannvesen KF og Møre og Romsdal 110-sentral KF	110

Budsjettskjema:

Budsjettskjema for Ålesund kommune

Budsjettskjema 1A – drift

Budsjettskjema 1B – drift

Budsjettskjema 2A – investering

Budsjettskjema 2B – investering

Budsjettskjema for Ålesund kommunale Eiendom KF

Budsjettskjema 1A – drift

Budsjettskjema 1B – drift

Budsjettskjema 2A – investering

Budsjettskjema 2B – investering

Budsjettskjema for Ålesund Brannvesen KF

Budsjettskjema 1A – drift

Budsjettskjema 1B – drift

Budsjettskjema 2A – investering

Budsjettskjema 2B – investering

Budsjettskjema for Møre og Romsdal 110-sentral KF

Budsjettskjema 1A – drift

Budsjettskjema 1B – drift

Budsjettskjema 2A – investering

Andre vedlegg er tatt inn i eget vedleggshefte

1 Innledning

1.1 Rådmannens kommentar til budsjettet

Om budsjett- og økonomiplan

Reglene for budsjett og økonomiplan er gitt i kommunelovens paragrafer 44-47.

Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse, og utgjør også første år av den fireårige økonomiplanen. Økonomiplanen skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige utgifter og inntekter og prioriterte oppgaver i perioden. Økonomiplanen er ikke bindende utover første året (budsjettet).

Rådmannen har etter lovverket ikke noen selvstendig innstillingsrett eller plikt til å legge fram budsjett og økonomiplan. Bystyret i Ålesund har i økonomireglementet gitt rådmannen ansvar for å utarbeide et forslag til budsjett og økonomiplan med evt. prioriteringsliste og kuttforslag. Forslaget skal være i balanse og legges i år fram for formannskapet 04.11.14. Formannskapet har deretter ansvaret for videre forslag og innstilling. Etter at formannskapet har avgitt sin innstilling 18.11.14, skal denne legges ut til alminnelig ettersyn etter kommunelovens regler. Det er bystyret som endelig vedtar årsbudsjett og økonomiplan, i år skjer dette 04.12.14.

Ålesund er nå innmeldt i det såkalte Robek-registeret. Dette betyr at bystyrets vedtak om opptak av lån eller vedtak om leie av bygg/anlegg/varige driftsmidler som påfører utgifter ut over de neste fire år, ikke er gyldige før de er godkjent av fylkesmannen. Fylkesmannen skal også utføre lovlighetskontroll av budsjettvedtaket. Nytt av året er det også at Fylkesmannen vil komme med en uttale til formannskapets innstilling som da vil være kjent før bystyrets sluttbehandling. Det er da med andre ord ekstra viktig at større forslag om endringer i forhold til rådmannens forslag om mulig blir fremmet under formannskapets behandling, og ikke utsettes til bystyrets budsjettmøte. Hvis ikke vil fylkesmannens (eller andres) uttale kunne bli basert på et feil grunnlag.

Årets budsjettdokument avviker i innhold og oppbygging noe fra fjorårets i og med at dokumentet nå også skal ivareta fylkesmannens krav til en såkalt «forpliktende plan» som skisserer hvordan kommunen skal komme seg ut av Robek.

Kort om det store bildet for kommunesektoren og for Ålesund

Kommunesektoren har siden 2004 hatt en nær ubrutt aktivitetsvekst som har resultert i stor utbygging av de kommunale tjenestene. Perioden kan sammenfattes med relativt sterk inntektsvekst og en meget sterk befolkningsvekst, som begge har trukket i retning av økt aktivitet. En betydelig del av inntektsveksten har vært knyttet til statlige satsinger, særlig barnehageutbyggingen. Innenfor oppgaver som finansieres gjennom de frie inntektene har mye av veksten gått med til å opprettholde standard og dekningsgrader på tjenestene, som følge av befolkningsveksten. Investeringene i realkapital har i økende grad blitt låne-

finansiert, og i de siste ti årene har kommunegjelda nærmest eksplodert. Rentenivået har i de senere årene vært historisk lavt, og kommunene kan ved en renteoppgang sitte i en veritabel gjeldsfelle.

En undersøkelse KS nylig har gjennomført indikerer at 2014 vil innebære lavere netto driftsresultater enn budsjettet for mange norske kommuner. Mange kommuner rapporterer at det ligger an til merforbruk i driftsbudsjettene. Dette gjelder særlig innenfor pleie- og omsorg, barnevern og sosiale tjenester, og forventet merforbruk er høyest i kommuner med mellom 20-50 000 innbyggere. Kanskje ser vi nå indikatorer på at kommunesektoren generelt går inn i en periode preget av strammere økonomi.

Ålesund kommune har også hatt befolkningsvekst og vekst i økonomien. Veksten i den kommunale økonomien har likevel ikke vært stor nok til å håndtere lokale behov, forventninger og ambisjoner. Økonomien har derfor stadig blitt strammere, og de økonomiske resultatene i de siste årene har vært dårligere enn for mange sammenlignbare kommuner. 2014 ser ut til å kunne bli et «annus horribilis» hvor det meste går feil vei. Merutgifter kombinert med kraftig inntektssvikt ser ut til å kunne gi et solid underskudd for 2014. Slår siste prognose til, kan dette innebære at det akkumulerte underskuddet i perioden 2011-2014 ender på hele 180 mill. kroner. Dette underskuddet må dekkes inn i løpet av de nærmeste årene, noe som vil være krevende og gi konsekvenser knyttet til kommunens drift og investeringer.

På bakgrunn av dette bildet har arbeidet med å få til budsjett og økonomiplaner i balanse i de senere årene blitt vanskeligere og vanskeligere. Årets prosess har også vært svært vanskelig, ikke minst fordi at det har vært nødvendig å nedjustere vesentlige inntekts-forutsetninger (skatteinngang og utbytteinntekter) sent i budsjettprosessen. Rådmannen er helt klar på at budsjett- og økonomiplanen inneholder tiltak som har negative konsekvenser, og som i en annen økonomisk situasjon slett ikke ville blitt fremmet. Men, alle må ta realitetene inn over seg, og den situasjonen kommunen er i vil ikke rette seg opp av seg selv.

Bakgrunnen for dagens situasjon

Ålesund kommunes økonomi har siden 2011 gått i minus med stadig økende underskudd. Utgiftssiden har vokst raskere enn inntektssiden og reserveene som ble opparbeidet i bedre tider er nå så og si oppbrukt. Fra høsten 2014 er også Ålesund kommune innmeldt i Robek-registeret pga. manglende inndekking av tidligere års underskudd. Den stadig svekkede kommunale økonomien er etter rådmannens oppfatning ikke primært et resultat av plutselig hendelser, men skyldes en utvikling som har pågått over tid. Noen stikkord som kan være delforklaringer på de senere års utvikling er (ikke uttømmende):

- Generell vekst i etterspørselen etter flere av kommunens tjenester (økte behov) og press i forhold til ønske om bedre og mer omfattende tjenester på mange felt.

- Økning i pensjonskostnadene
- Barnehagefinansieringsreformen
- Samhandlingsreformen
- Økte renter og avdrag pga. de siste års store investeringer
- Endret momsrefusjonsordning knyttet til investeringer (gikk tidligere inn i driften)
- Lave frie inntekter i forhold til mange andre kommuner.
- Moderat utnytting av egne inntektskilder, Ålesund kommune har hatt lavt nivå på eiendomsskatt og har hatt avgifter, betalingssatser/gebyrer på noe lavere nivå enn i mange andre sammenlignbare kommuner.
- Betydelig svikt i skatteinntekter fra andre halvår 2013
- Lavere nivå på inntekter fra kraftutbytte enn tidligere
- Budsjetter som stadig har «strukket strikken lenger» på flere områder samtidig, risikoelementene har med andre ord blitt stadig flere. På inneværende års budsjett ses dette bildet tydelig i forhold til de risikoelementene som ble skissert i «Blåboka» (rådmannens budsjettforslag 2014-2017). Kanskje kan det sies at det har vært for lite innslag av en generell «forsiktighetskultur» i iveren etter å få til best mulige tjenester.
- For lite vilje (og evt. også evne) til å legge om drift og/eller redusere eller legge ned tilbud når økonomien har gått feil vei. «Ostehøvelen» som budsjettverktøy har trolig blitt brukt for mye.

Kort om hovedgrepene i budsjett og økonomiplan

Hovedgrepene i budsjett- og økonomiplanen, som da er grep for å få en bedret økonomi, er i grove trekk relativt likt det bildet som ble presentert for formannskapet 07.10.14 og som er basert på føringer gitt av bystyret i sak 88/14. I korte trekk dreier dette seg om:

- Betydelig økning av «egeninntekter», dvs eiendomsskatt, kommunale avgifter og betalingssatser. Dette er relativt sikre inntekter, men innebærer at kommunens innbyggere må venne seg til at det vil «koste» noe mer i årene framover å bo i Ålesund. En vil dermed også se at tjenestenivået delvis kan ses i sammenheng med lokal betalingsvilje.
- Redusering eller nedlegging av noen tilbud/tjenester, se egen tiltaksliste i vedleggsheftet. Eksempler som nedlegging av Hessa barnehage, redusert grunnbemanning i barnehagene og nedlegging av biblioteksfilialen på Moa er av de største tiltakene. De ulike foreslåtte tiltakene gir selvsagt konsekvenser for brukere av disse tjenestene.
- Virksomhetene må i all hovedsak forholde seg til rammer på nivå med 2014-rammene. Dette betyr i praksis at virksomhetene ikke får tildelt midler i tråd med det de selv mener er nødvendig og som er lagt inn i det såkalte

konsekvensjusterte budsjettforslaget. For en god del virksomheter innebærer dette behov for ytterligere prosesser for å tilpasse driften til rammene, eksempelvis nedjustering av årsverk som nå er i drift pga. økte behov men som ikke er inne i de godkjente rammene. Disse tiltakene vil også ha konsekvenser for tjenestetilbudet og kapasiteten og vil for flere virksomheter være krevende.

- Lavere investeringsnivå enn i inneværende økonomiplan. Som Robek-kommune må låneopptak godkjennes av fylkesmannen, og det er på rene at Ålesund kommunene ikke lenger ene og alene kan definere sitt nivå på investeringene i den grad de er basert på låneopptak. Lavere investeringsnivå innebærer at en god del utbygginger og utbedringer som oppfattes som viktige likevel må vente lenger på å bli realisert.

Målene er å få en drift i økonomisk balanse, få nedbetalt kommunens akkumulerte underskudd innen utgangen av 2018 og legge grunnlag for en sunnere og normalisert kommunal økonomi som dermed også gir et framtidig økt handlingsrom. Og økt handlingsrom er viktig for å kunne møte utfordringene som ligger foran, eksempelvis for å kunne møte konsekvensene av de demografiske endringene som kommer etter 2020 (flere eldre). Skal Ålesund klare å være en regional drivkraft må en også «ha orden i sysakene sine». Dette vil også trolig være et vesentlig element knyttet til gjennomføring av en eventuell ny lokal kommunestruktur hvis Ålesund skal være en del av denne.

Samtidig som det ovenfor skisseres stramme rammer og reduserte tilbud, er det også viktig å minne om at «det store grunnfjellet» av kommunale tjenester opprettholdes, kommunen skal bruke store summer på sin tjenesteproduksjon til det beste for innbyggerne i Ålesund.

Forutsetninger for å nå målene om en normalisert kommunal økonomi

Skal en klare dette er det en del viktige forutsetninger og rammer en må være klar over og være bevisst i forhold til:

- Det må etableres en felles forståelse, erkjennelse og aksept (politisk og administrativt) for den faktiske økonomiske situasjonen. Dette innebærer nøysomhet og økonomisk fokus i alle ledd. Det er ikke tiden for nye tiltak, og organisasjonens kapasitet og ressurser må brukes målrettet for å nå de målene som er skissert ovenfor. Politisk nivå må være nøye med hva de bestiller fra administrasjon slik at ikke ressursene brukes feil.
- Det finnes ingen enkle og problemfrie «quick-fix-løsninger» for å bedre den økonomiske situasjonen. De fleste løsningene er basert på hardt arbeid og vanskelige og ofte upopulære administrative og politiske beslutninger. Og

konsekvensene av beslutningene vil i de nærmeste årene ofte innebære en kombinasjon av noe redusert tjenestenivå og økte utgifter for innbyggerne.

- Kommunens drift må holdes innen de totale rammene som er gitt. Klarer en ikke å få en bedre kontroll på utgiftssiden vil det å kunne komme ut av Robek-listen ta lenger tid enn kommende økonomiplanperiode. Budsjettene rammer ut i organisasjonen er ikke av «veiledende art», men må holdes. Endres forutsetninger for kommunens totale rammer eller virksomhetenes budsjetter, må tiltak vurderes og iverksettes så fort som mulig gjennom budsjettåret. Dette må også inn i rapporterings-systemet, og vil kunne innebære behov for politiske vedtak om endrede tilbud også i selve budsjettåret. Det må med andre ord være en kontinuerlig omstillingsprosess, også utenom budsjettprosessen, knyttet til å justere deler av våre tilbud. Det er også et behov for en enda sterkere kultur, fokus på og praktisk kunnskap om økonomistyring.
- Budsjetteringen må bli mindre «optimistisk» i den forstand at strikken ikke må strekkes for langt med inntekts- eller utgiftsforutsetninger som ikke er realistiske eller som har stor risiko i seg. Vi må også gradvis prøve å få innarbeidet mer «buffere» i budsjettene og en aksept for å gå i overskudd. Enhver budsjettpost må ikke brukes opp hvis det faktisk ikke er helt nødvendig! Rådmannen er klar over at når en først har «kommet ut på galeien» med å strekke strikken langt, så er det ikke enkelt i ett skritt å komme over på en bedre vei. Dette må gjøres gradvis.
- Ålesund kommune må framover være på søken etter og åpen for nye og innovative løsninger og fange opp forbedringsarbeid som har gitt effekt i andre kommuner og omsette dette til lokale forhold. LEAN-tilnærming er f.eks nå under vurdering og anses som et interessant og mulig verktøy også for Ålesund kommune. Dette handler også om å endre holdninger. Et hvert nytt eller økt problem kan ikke løses alene med økte ressurser (økte ressurser er heller slett ikke alltid det som skal til for å løse et problem). Det er enkelt og greit ikke rom for denne type problemløsning framover.

Om årets budsjettprosess

Med bakgrunn i regnskapsresultatet fra 2013, signalene i kommuneproposisjonen mv., vedtok bystyret i juni i sak 88/14 rammer for budsjett 2015 og inndecking av akkumulert underskudd i perioden fram til og med 2018. Økt eiendomsskatt, økte gebyrer og betalingssatser med til sammen 50 mill. kroner utover forutsetningene i gjeldende økonomiplanen, var bystyrets hovedgrep. Dette innebar et behov for reduksjon av tjenestetilbud/effektivisering på ca. 18 mill. kroner for å komme i balanse. Dette var etter rådmannens oppfatning selvsagt ikke hyggelig, men likevel overkommelig.

Dessverre viste utviklingen etter juni at disse forutsetningene ikke ville holde, ikke minst pga. ytterligere svikt i skatteinntekter og varsel om sviktende resultater for Tafjord Kraft. Det samlede utfordringsbildet som ble presentert for formannskapet 07.10.14 innebar et gap eller omstillingsbehov på minst 73 mill. kroner og ikke 18 som forutsatt i juni. Dette gapet økte til ca. 77 mill. kroner for så å bli noe mindre gjennom kvalitetssikringen av budsjettet. Ikke minst har de siste beregningene av overføringene til de private barnehagene vist en del lavere tall enn tidligere forutsatt. Men, disse endrede/forverrede forutsetningene som ble avklart sent i budsjettprosessen, har dessverre ført til at det ikke har vært særlig tid og kapasitet til å utrede mange nye tiltak og ha involveringsprosesser knyttet opp mot de ulike tiltakene. Dette i motsetning til fjorårets budsjettprosess hvor det var brukt mer tid på slike prosesser.

En eksternt utført KOSTRA-analyse (KS-konsulentene) utført med støtte fra Fylkesmannen har vært et nyttig verktøy og basis for en del av de forslagene som er fremmet. Rapporten ble presentert for formannskapet 09.09.14 og er nærmere omtalt i kap. 3.2. nedenfor.

Om vesentlige inntekts- og utgiftsforutsetninger

Nedenfor er det gitt et kort sammendrag av vesentlige inntekts- og utgiftsforutsetninger for budsjett- og økonomiplanen:

- Rammeoverføringene for 2015 er basert på statsbudsjettets forutsetninger og regnet ut med utgangspunkt i KS sin såkalte «Børre Stolp-modell».
- Skatteveksten i 2015 er basert på statsbudsjettets forutsetninger om vekst på landsplan, dvs 4,7%. Men, den lokale skatteveksten har rådmannen satt lavere. Basert på det lokale «skattebildet» i den senere tid, er budsjettet basert på 2% vekst i Ålesund i 2014, og 2% vekst gjennom 2015. For nærmere detaljer se kap. 5.1.1.
- Pensjonspremien er basert på anslagene fra våre to pensjonsleverandører KLP og SPK.
- Eiendomsskatten er basert på bystyrets vedtak i sak 88/14, men rådmannen har forutsatt ytterligere 5 mill. kroner i eiendomsskatteinntekter. Dette innebærer en samlet inntekt fra eiendomsskatt på 93,7 mill. kroner i 2015. Dette er 65,5 mill. kroner mer enn budsjetterte eiendomsskatteinntekter i 2014. Mer info gis i kap. 5.1.2.
- Utbytteutbetaling fra Tafjord kraft er for 2015 satt til 20 mill. kroner som er 24 mill. kroner lavere enn utbetalt utbytte i 2014. Selskapets ledelse sier i pressemelding av 29.08.14 at det forventes et underskudd i 2014. Hovedforklaringen på dette er knyttet til ekstraordinære nedskrivninger. Skal kommunen i det hele tatt få et utbytte fra Tafjord Kraft utbetalt i 2015 kreves det at Ålesund kommune som hovedeier ber om et ekstraordinært utbytte og at det gjøres vedtak om dette i selskapet styrende organer. Utbyttet i resten av

økonomiplanperioden er satt til 30 mill. kroner pr år, dette basert på selskapets signaler om lavere driftsresultater. Renteinntektene på ansvarlig lån er basert på de reforhandlede avtalene fra 2013. Se også kap. 5.1.6.

- Inntekter fra betalingssatser og gebyrer er økt i tråd med bystyrets vedtak i sak 88/14 og innebærer en samlet inntektsøkning utover deflator på ca 5 mill. kroner. Rådmannen har hatt et eget prosjekt som har vurdert våre betalingssatser og gebyrer opp i mot andre sammenlignbare kommuner og foretatt en «harmonisering». For detaljer på de ulike satsene, se kapittel 9.
- Lønnsutvikling for 2015 er basert på statsbudsjettets anslag som innebærer en lønnsvekst på 3,3 %.
- Det er foretatt prisjustering av postene for kjøp av varer og tjenester med 2,4 %.
- En forventet vektet rente for våre lån i 2015 er 3,2 %.
- På mange tjenesteområder er det forslått ulike tiltak på utgiftssiden for å komme i balanse, se kap. 8 og tiltakslisten i vedleggsheftet. I hovedsak vil dette føre til redusert bemanning, og dermed noe redusert tjenestenivå på ulike områder.
- Det er noen plasser i budsjettet lagt inn noe økning i utgifter, dette basert på vurderinger av at det er høyst urealistisk å unnlate å gjøre dette. Dette gjelder f.eks økte utgifter til sosialhjelp, ressurskrevende brukere (med innvilgede vedtak), økt antall fosterhjems-plasserte barn. Brannvesenet er styrket med en halv stilling grunnet pålegg fra DSB. I tillegg er det gitt midler til en ekstra helsesøsterstilling.

Om investeringer og lånegjeld

Investeringsbudsjettet er redusert i forhold til gjeldende økonomiplan, og store prosjekt som ny Hatlehol kirke, idrettshall i Osane og rehabilitering av Kolvikbakken skole er tatt ut av økonomiplanen i tråd med bystyrets vedtak i sak 87/88.

Investeringsnivået er likevel fortsatt på et rimelig høyt nivå i 2015. Dette henger sammen med slutføring av igangsatte tiltak som Spjelkavik Ungdomsskole, rehabilitering av Åse sykehjem og vestveggen ved Kolvikbakken ungdomsskole. Ellers er låneopptaket i perioden basert på å være på linje med betalte avdrag. I tillegg kommer låneopptak til investeringer som er selvfinansierende/i hovedsak selvfinansierende.

Samlet investeringsnivå for hele konsernet og Ålesund kirkelige fellelsråd i kommende fireårsperiode er i dette forslaget på over 1,1 milliard kroner. I 2015 er nivået foreslått til i underkant av 409 mill. kroner. Justeres disse beløpene for selvfinansierende investeringer innen VAR, mva-kompensasjon og investeringstilskudd er beløpene henholdsvis 553 og 250 mill. kroner.

Langsiktig gjeld vil etter dette være over 4,5 milliarder kroner ved utgangen av perioden. Avdragene i samme periode vil være (ekskl. selvfinansierende tiltak) være på 445,8 mill. kroner.

Rådmannen vil påpeke at som Robek-kommune skal fylkesmannen godkjenne kommunens låneopptak. Godkjennes ikke det skisserte lånenivået og/eller vurderingene knyttet til selvfinansierende prosjekt vil bystyret måtte revidere investeringsbudsjettet i budsjettåret (2015).

Risikoelement

Ethvert budsjettopplegg er basert på forutsetninger som er mer eller mindre sikre. Når økonomien er vanskelig blir inntektsforutsetningene ofte strukket lenger enn ønskelig, og forutsetninger knyttet til utgiftene er tilsvarende optimistiske. I dette ligger det betydelig risiko, ikke minst kommer et slikt bilde tydelig fram i 2014-budsjettet. Svært mange av de risikoelementene som var skissert i budsjettopplegget har dessverre slått til. Nedenfor er det listet opp noen risikoelement for budsjett og økonomiplan som det er viktig å være klar over. Listen er ikke uttømmende:

- *Skatteinnngang:* Selv om rådmannen har basert seg på det som vurderes som et nøkternt lokalt vekstanslag, er det likevel usikkerhet knyttet til skatteveksten neste år. Ikke minst gjelder dette regjeringens anslag for den totale skatteveksten i landet som vurderes av rådmannen til å være relativt høyt. Blir lokal skattevekst som rådmannens forslag, men utviklingen på landsplan lavere enn regjeringens forutsetning, vil dette gi lavere samlet skatt og rammetilskudd for Ålesund.
- *Utbytte:* Utbytteutbetalingene fra Tafjord kraft viser seg ikke å være så forutsigbare (og store) som en tidligere har ansett de for å være. Skal kommunen få utbytteutbetaling i 2015 betinger dette et ekstraordinært utbytte, noe som må vedtas i selskapets styrende organer. Utbytteneivået utover i økonomiplanperioden er også beheftet med usikkerhet.
- *Samhandlingsreformen:* Medfinansieringsordningen opphører fra 2015, men ordningen med bøter for utskrivingsklare pasienter videreføres. Om budsjettposten for 2015 er tilstrekkelig, er usikkert.
- *Barnevernsinstitusjoner:* Regjeringen foreslår kommunal egenandel ved plassering i statlige barnevernsinstitusjoner. Vi har ikke pt. oversikt over den eventuelle økonomiske effekten for Ålesunds del.
- *Renteutvikling:* Rentenivået er fremdeles historisk lavt, og på helt kort sikt er det lite som tilsier økning. Stiger rentenivået utover i økonomiplanperioden gir dette raskt store utfordringer for driften. Kommunens store lånegjeld gjør oss ekstra eksponert for endringer i rentenivået.

- *Budsjettoppfølgning:* Klarer ikke kommunen å iverksette tiltak hvis budsjettets forutsetninger endres i året, vil dette fort gi økte problemer som kan forlenge Robek-oppholdet.
- *Presset kommunal drift:* Kommunens drift er presset på grunn av befolkningsvekst, gradvis endret alderssammensetning og endrede behov. Det er vanskelig å ha sikre prognoser på hvordan dette vil slå ut økonomisk.
- *Omstillingstiltak:* Budsjettets ulike forslag til omstillingstiltak skal faktisk gjennomføres, og det er ulik grad av usikkerhet knyttet til hvor raskt tiltak kan gjennomføres og om en klarer å få full effekt av alle tiltakene.
- *Overføringer til private barnehager:* Overføringene til de private barnehagene har vist seg å være lite forutsigbare. Nytt system for beregning er nå vedtatt, men endelig antall barn i barnehagene er selvsagt en vesentlig faktor for overføringene. Dette er et parameter som er vanskelig å forutsi sikkert, og kommunen har heller ikke styring på hvor mange barn utover de som har lovkrav på plass som blir tatt opp i de private barnehagene. .
- *Eksterne tilsyn og pålegg:* Kommunen har gjennom året en rekke tilsyn knyttet til ulike deler av tjenestetilbudene og til kommunens bygg og anlegg. I den grad tilsyn fører til avvik og pålegg gir dette ofte økte drifts- eller investeringsutgifter
- *Uforutsette hendelser mv:* Budsjettet har ikke reserver til å takle uforutsette hendelser som større ulykker, ekstra store snøfall eller andre klimatiske utfordringer, mv.
- *Utvikling i antall ressurskrevende brukere og barnevernstiltak:* Det er ikke budsjettet med midler til nettoøkning i antall ressurskrevende brukere og antall barnevernstiltak utover det som nå er kjent.
- *Sosialhjelpsutbetalinger:* Sosialhjelpsutbetalingene har etter flere år med nedgang nå i den senere tid hatt en noe oppadstigende kurve. Det er usikkert hvordan utviklingen her vil bli, ikke minst kan evt. økt arbeidsledighet påvirke utbetalingsnivået.
- *Oppreisningsordning for tidligere barnevernsbarn:* Bystyret gjorde i sak 3/14 vedtak om deltakelse i en slik ordning for Møre og Romsdal. Vedtaket var gjort med henvisning til flere forutsetninger. Fylkesmøtet i KS Møre og Romsdal sitt vedtak nå i høst om vedtekter avviker fra bystyret forutsetning vedr. hvem ordningen skal omfatte. Dette krever ny bystyrebehandling. Det er ennå ikke avklart om fylkesmannen vil ta kostnadene ved administreringen av en slik ordning, dette var også en forutsetning fra bystyret. Ender ny behandling med at Ålesund

kommune fortsatt skal være med i ordningen, vil dette trolig bety utbetalinger som det så langt ikke er budsjettet med. Rådmannen tror i så fall at det neppe vil bli utbetalinger i 2015, men heller trolig fra 2016 og to år framover. Det er ikke mulig å ha noe sikre anslag på hva dette kan innebære av kostnader, men det kan ut fra erfaringer fra andre kommuner dreie seg om to-sifrede millionbeløp.

- *Underskudd:* Det er i siste budsjettkontroll anslått et underskudd for 2014 på nesten 99 mill. kroner. Dette underskuddet er forutsatt dekket inn i økonomiplanperioden og er innarbeidet fullt ut i rådmannens forslag. Eventuelle ytterligere underskudd i planperioden vil forsterke problemene ytterligere.
- *Fylkesmannens uttale og behandling:* Fylkesmannens oppfølging av budsjettopplegget og låneopptak kan medføre behov for endringer i budsjettåret.

Statusrapportering for ulike budsjettrelaterte politiske vedtak

Nedenfor er det gitt en kort gjennomgang av status for arbeidet med budsjettrelaterte vedtak i inneværende år, og om i hvilken grad dette kommer til uttrykk i budsjettforslaget:

- Omgjøring av sykehjemsplasser til bokollektiv (By-sak 88/14): Utredning er under arbeid og vil bli fremmet som egen sak i 2015. Dette vil være en omfattende prosess og det er i budsjettet ikke lagt inn effekt av et slikt tiltak i 2015. Fra 2016 er det forutsatt økonomisk effekt. Se også kommentar i kap.4.
- Justere skolegrensene (By-sak 88/14): Egen sak om dette mulige virkemidlet blir fremmet i løpet av vinteren etter at de nyeste innskrivningstallene for skolene er klare i januar.
- Omorganisering av kommunalsjefene etter fagområder (By-sak 88/14): Dette var en prosess som ved vedtakspunktet allerede var i gang. Rådmannen har besluttet å endre kommunalsjefenes ansvarsområder fra 01.01.15 til en klarere faginndeling. De vil da i stor grad være tilpasset komitéenes ansvarsområder. Pga. rådmannsskifte og dermed vakanse i toppledelsen kan den praktiske gjennomføringen bli noe utsatt.
- Gjennomgang av barnehagestruktur (By-sak 88/14): Eget prosjektarbeid pågår. Budsjettet for 2015 forutsetter en redusert grunnbemanning, dvs. nedjustering til bemanning på linje med snittbemanning for kommunale barnehager i Norge.
- Ansettelsesstopp (By-sak 88/14): Behandlet som egen sak i bystyret, se sak 133/14.

- Redusere tjenestetilbudet innen ikke-lovpålagte oppgaver (By-sak 88/14): Budsjett-forslaget inneholder ulike forslag om reduksjon eller nedlegging av tjenester, se tiltakslisten.
- Reduksjon i antall virksomheter (By-sak 88/14): Prosjektarbeid hvor dette er en del av diskusjonen pågår knyttet til barnehagestrukturen, kulturorganiseringen og stabsstrukturen.
- Gjennomgang av kommunens finansforvaltning (By-sak 88/14): Behandlet som egen sak i bystyret, se sak 99/14.
- Gjennomgang av innkjøpsregler mv. (By-sak 88/14): Behandlet som egen sak i bystyret, se sak 114/14.
- Gjennomgang av anvendelsen av kommunens eiendommer (By-sak 88/19): Skal gjøres i regi av ÅKE. Er av kapasitetsgrunner ennå ikke i gang.
- Bruk av LEAN-modellen (BY-sak 88/14): Rådmannen har startet vurderingen av dette verktøyet, og har hatt en interessant dialog med Molde kommune som har arbeidet etter denne modellen i noe tid. Se også kommentar i kap.4.
- Redusere grunnbemanning ved stabs- og støttetjenester (By-sak 88/14): Dette vurderes fortløpende i pågående prosjektarbeid og i budsjettforslaget er flere årsverk i stab og støtte så langt holdt vakante. Se også tiltakslisten og kommentar i kap. 4.
- Samordning av oppgaver innen pleie og omsorg (By-sak 88/14): Dette tiltaket trenger rådmannen å få en klarere bestilling/konkretisering på fra bystyret.
- Søke om 2015-midler til SLT-koordinator (By-sak 61/14, Referatsak): Det er i rådmannens budsjettforslag ikke lagt inn midler til kommunal egenandel som på årsbasis trolig vil dreie seg om 0,3 - 0,4 mill. kroner til lønn og drift (første driftsår). Den kommunale egenandelen skal trappes opp i løpet av fem år med forutsetning om plan for videreføring av arbeidet uten eksterne tilskudd. For nærmere detaljer vises det til brev av 20.01.14 fra Det kriminalitetsforebyggende råd.
- Utbedring av vei fra Aksla stadion til Fjellstua (Nørvøy bydelsutvalg, sak 20/14): Bydelsutvalget har bedt bystyret om å prioritere dette prosjektet. Rådmannen har ikke funnet rom for å prioritere dette som eget tiltak i investeringsbudsjettet, dvs. at evt. mindre arbeider på denne veien må finansieres av rammen som er satt opp til utbygging/utbedring av kommunale veier.

I tillegg til sakene som det er referert til ovenfor har bystyret i inneværende år også behandlet flere budsjettrelaterte saker som konsekvens av føringer/bestillinger knyttet til behandlingen av 2014-budsjettet. Dette gjelder saker om turnusordninger, salg av eiendommer, omlegging av seniorsentre, egenandel transport og vurdering av opprettelse av egen pensjonskasse.

Avsluttende kommentarer fra rådmannen

Det framlagte forslaget til budsjett- og økonomiplan er selvsagt preget av den økonomiske situasjonen Ålesund kommune er kommet i, og viser at det blir en svært utfordrende periode en nå går inn i. Innbyggerne vil merke dette ved at det vil bli høyere eiendomsskatt, avgifter og betalingssatser. Samtidig vil dessverre også bli litt reduserte tjenester. Men, kommunen skal i 2015 og resten av økonomiplanperioden yte tjenester for svimlende store beløp, og grunnfjellet i de kommunale tjenestene vil opprettholdes. I en tid der det blir mye fokus på de midlene vi ikke har, må vi ikke glemme at alle de midlene vi faktisk har. Disse midlene vil innebære mange og gode tjenester for våre innbyggere. Ålesund kommune har både som samfunn og organisasjon store ressurser og gode forutsetninger for å opprettholde og videreutvikle et bærekraftig og godt samfunn å bo i. Og ikke minst, vi lever i et samfunn som har av de aller beste levekårene på kloden! Dette viktige perspektivet må vi aldri miste av syne og det gir også perspektiver på våre egne problemer.

Rådmannen vil med dette takke alle som har lagt ned en stor innsats for å komme i mål i en krevende budsjettprosess.

Som et apropos til alt snakket om penger og økonomi som denne blåboka innebærer, kan det kanskje være på sin plass å sitere Skrue McDuck som forfekter at; *penger er ikke alt, bare man har nok av dem!*

2 Plan- og budsjettssystemet i kommunen

Ålesund kommunes plan- og budsjettssystem består av dokumenter med tilhørende prosesser, som illustrert i figuren ovenfor. Disse dokumentene ivaretar kommunens forpliktelse etter kommuneloven og plan- og bygningsloven.

Det foreliggende dokumentet ivaretar kommunens forpliktelse etter kommunelovens kapittel 8 til å utarbeide økonomiplan og årsbudsjett.

2.1 Økonomiplanen

I henhold til vedtatt budsjettreglement – vedtatt av Ålesund bystyre 10.10.2013 i sak nr. 100/13 – skal økonomiplanen gjelde for 4 år, være i balanse og ha dekning. Den skal vise handlingsrom og angi hovedtrekk i kommunens prioriteringer i perioden, danne grunnlag for årsbudsjett og driftsavtaler og gi rammer for premissgivende bestilling. Økonomiplanen skal også følge opp og videreføre satsingsområder som er trukket opp i kommuneplanens langsiktige del og sentrale vedtak.

2.2 Premissgivende bestilling og driftsavtaler

Premissgivende bestilling er et 4-årig handlingsprogram som beskriver tjenesteproduksjon, omfang, kvalitet og budsjettrammer pr. virksomhetsområde. Premissgivende bestilling 2013-2016 ble vedtatt av bystyret 21. juni 2012 og har etter dette hatt en forenklet rullering i budsjett- og økonomiplaner. Neste gang bystyret skal behandle premissgivende bestilling som egen sak, med full revidering av dokumentet, er i juni 2016. Målene til virksomhetsområdene blir videreført så langt det er mulig innenfor vedtatt budsjett. Samtidig krever knappe økonomiske rammer at virksomhetene reduserer kvaliteten og omfanget av tjenestene. I driftsavtalene konkretiseres målene for virksomheten og hvilke resultater som forventes oppnådd. Det pågår hele tiden arbeid som justerer tjenesteleveransen i forhold til tildelte ressurser og en mer effektiv bruk av disse. Hovedmålet de neste årene er å drive i økonomisk balanse og gjenvinne økonomisk kontroll.

2.3 Årsbudsjett

Budsjettreglementet, vedtatt av bystyret 10.10.2013 i sak nr. 100/13, er tatt inn i vedlegg 18 i eget vedleggshefte.

Bystyret selv skal vedta et budsjett satt opp i henhold til budsjettskjemaene 1A og 1B. Av budsjettvedtaket skal nettobevilgning pr virksomhetsområde fremgå. Virksomhetsområdene omfatter flere virksomheter med beslektet tjenesteproduksjon.

Bystyret selv skal vedta investeringsbudsjettets inntektsside i samsvar med budsjettskjema 2A. Bystyret skal selv vedta investeringsprosjekt som skjema 2B, der nettorammene for de enkelte investeringsprosjektene skal fremgå.

Bystyret selv må foreta endringer i de komponenter som hører inn under budsjettskjema 1A, 2A og 2B.

Det foreligger eget reglement for kommunale selskaper/KF i henhold til forskrift av 24.08.2006 nr. 1033 fra KRD om kommunale foretak.

2.4 Budsjettkontroll og tertialrapportering

Virksomhetene

Virksomhetene rapporterer i henhold til budsjettreglementet.

- Budsjettkontroll pr 28.02, 30.04, 31.08, 31.10 og 31.12. til formannskapet
- Økonomisk tertialrapportering pr 30.04 og 31.08 og 31.12. går videre til behandling fra formannskapet til bystyret.
- Rapportering på tjenesteproduksjon, med bakgrunn i inngåtte driftsavtaler, sendes formannskapet pr 30.04 og 31.08 og 31.12. Komiteene har

rapporteringen i forkant av formannskapet. Vedtaket i formannskapet sendes komiteene til orientering.

3 Ståstedsanalyse

3.1 KOSTRA-tall

Det er utarbeidet et eget statistikkhefte – Revidert statistikkhefte KOSTRA 2013 for Ålesund kommune - som sendes ut samtidig med budsjettdokumentet.

Data, som er tatt med nedenfor, er konserntall hentet fra kommuneregnskapet og regnskapene til kommunale foretak (KF), interkommunale samarbeid og interkommunale selskaper (IKS).

Tabellen under viser utviklingen i utvalgte nøkkeltall i perioden 2009-2013 (konsern):
Nøkkeltall KOSTRA – Ålesund kommune, konsern

	2009	2010	2011	2012	2013
Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,40 %	0,50 %	1,00 %	2,00 %	1,0 %
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2,60 %	-0,50 %	-0,50 %	1,40 %	0,40 %
Langsiktig gjeld i % av driftsinntektene ¹	212,40 %	222,70 %	230,50 %	239,5 %	243,70 %
Langsiktig gjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser i % av driftsinntekter	120,90 %	128,30 %	128,10 %	134,2 %	133,30 %
Netto finans og avdrag i % av driftsinntektene	2,90 %	5,20 %	5,80 %	4,90 %	5,10 %
Netto lånegjeld pr. innbygger i kroner inkl. pensjonsforpliktelser	89 559	98 789	111 604	125 096	138 132
Arbeidskapital ex premieavvik i % av brutto driftsinntekter, konsern	30,50 %	29,10 %	21,30 %	21,30 %	12,70 %
Kommunens frie inntekter pr. innbygger i kroner	30 696	32 064	39 841	42 680	43 566
Skatt på inntekt og formue i % av driftsinntektene	42,60 %	42,80 %	38,90 %	38,00 %	37,30 %
1 Langsiktig gjeld inneholder tall for pensjonsforpliktelser					

Hva viser så de forskjellige nøkkeltall:

- **Bruttodriftsresultat** viser hvor stor del av inntekten kommunen sitter tilbake med når de løpende driftsutgiftene er betalt.
Indikatoren viser differansen mellom brutto driftsinntekter og brutto driftsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter.
Tallene i tabellen viser at Ålesund kommune sitt brutto driftsresultat i 2013 er lavere enn i 2012. Reduksjon fra 2,00 % til 1,00 %.

- **Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter** beregnes ut fra brutto driftsresultat, men tar i tillegg hensyn til resultat eksterne finansierings-transaksjoner, dvs. netto renter, netto avdrag samt kommunale utlån, utbytter og eieruttak, og er i tillegg korrigert for avskrivninger slik at disse ikke gis resultateffekt.

Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk.

Netto driftsresultat bør over tid utgjøre om lag 3 % av driftsinntektene for at kommunesektorens formue skal opprettholdes, og for at kommunen skal ha en solid økonomi med oppsparte midler.

Driftsresultatet for Ålesund i 2013 var på 0,40 %.

- **Indikatoren langsiktig gjeld** vises i prosent av brutto driftsinntekter. Ordinære renter og avdrag på lån skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Formidlingslån inngår i indikatoren sammen med pensjonsforpliktelser.

Tallene i tabellen viser at langsiktig gjeld i kommunen i % av driftsinntektene økte i 2013. Økningen er fra 239,5 % til 243,70 %. Etter at pensjonsforpliktelsene er trukket ut, viser resultatet en nedgang fra 134,5 % til 133,30 %.

- **Indikatoren netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter** viser hvor stor andel av driftsinntektene som er bundet opp til tilbakebetaling av lån.

Rente- og avdragsbelastningen vil avhenge av valgt finansieringsstrategi, for eksempel nedbetalingstid og endringer i rentenivået.

I Ålesund kommune er det økning fra 4,90 % i 2012 til 5,10 % i 2013.

- **Indikatoren netto lånegjeld pr. innbygger** i tabellen er langsiktig gjeld inkludert pensjonsforpliktelser, men fratrasket totale utlån (formidlingslån og ansvarlige lån) og ubrukte lånemidler.

Netto lånegjeld pr. innbygger økte fra 125 096 kroner i 2012 til 138 132 kroner i 2013.

- **Arbeidskapital** er fra og med publiseringen 17. mars 2014, erstattet med arbeidskapital ex premieavvik. Premieavviket er tatt ut for at variabelen skal gi et bedre mål på likviditeten. Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evne til å betale forpliktelser etter hvert som de forfaller. Arbeidskapitalen viser at vi hadde dårligere likviditet i 2013 enn i 2012. Reduksjonen var fra 21,3 % til 12,70 %.

- Med **frie inntekter** menes inntekter som kommunen kan disponere uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Tabellen viser at det har vært en økning hvert år fra 2009, noe som henger sammen med prisstigning og overføring

av oppgaver til kommunene. Skatt på inntekt og formue inngår sammen med statlige rammeoverføringer i begrepet "frie inntekter".

- **Skatteinntektenes** andel av kommunens driftsinntekter ble redusert fra 38,00 % i 2012 til 37,30 % i 2013.

I tabellen under har vi sammenlignet Ålesund kommune med kommuner i KOSTRA-gruppe 13 (gruppe 13 består av kommuner som er ansett å være sammenlignbare), med snittet av kommuner i Møre og Romsdal og med landet for øvrig uten Oslo.

Sammenligning nøkkeltall – andre kommuner (konserntall)

Konserntall er benyttet. Dvs. at tall fra kommunale foretak og IKS er inkludert.

	2012				2013			
	Ålesund	Gruppe 13	Møre og Romsdal	Landet u/Oslo	Ålesund	Gruppe 13	Møre og Romsdal	Landet u/Oslo
Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2,00 %	2,70 %	2,70 %	2,50 %	1,00 %	2,50 %	2,40 %	2,10 %
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,40 %	3,00 %	2,10 %	2,90 %	0,40 %	2,70 %	2,10 %	2,70 %
Langsiktig gjeld i % av driftsinntektene	239,5 %	202,9 %	224,7 %	200,1 %	243,7 %	211,4 %	231,7 %	208,0 %
Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser i % av driftsinntekter.	134,2 %	96,5 %	109,3 %	90,7 %	133,3 %	99,8 %	110,7 %	94,1 %
Netto finans og avdrag i % av driftsinntektene	4,90 %	4,00 %	4,60 %	3,80 %	5,10 %	4,10 %	4,60 %	3,60 %
Netto lånegjeld pr. innbygger i kroner	125 096	118 728	146 108	126 475	138 132	129 151	158 495	136 799
Netto lånegjeld eks pensjonsforpliktelser pr. innbygger i kr.	57 279	50 098	63 408	50 905	64 317	54 067	67 801	54 687
Arbeidskapital ex premieavvik i % av brutto driftsinntekter, konsern	21,30 %	17,20 %	19,70 %	16,60 %	12,70 %	17,10 %	18,70 %	17,10 %
Kommunens frie inntekter pr. innbygger i kroner	42 680	43 664	46 618	45 685	43 566	45 373	48 290	47 417
Skatt på inntekt og formue i % av driftsinntektene	38,00 %	36,30 %	30,60 %	32,70 %	37,30 %	36,60 %	30,60 %	32,90 %

Tabellen viser at Ålesund kommune sitt netto driftsresultat har blitt redusert med 1,00 % fra 1,40 % i 2012 til 0,40 % i 2013.

Av sammenligningskommunene hadde Møre og Romsdal samme resultat, mens gruppe 13 og landet uten Oslo hadde reduksjon i sine resultat.

Langsiktig gjeld i % av driftsinntektene ligger høyt for Ålesund kommune og over alle sammenligningskommunene.

Netto lånegjeld pr innbygger ligger i 2013 høyere enn gruppe 13 og landet u/Oslo, men lavere enn Møre og Romsdal.

Når det gjelder skatt på inntekt og formue i % av driftsinntektene, ligger Ålesund kommune høyere enn de vi sammenligner oss med. Dermed er vi mer sårbare for svingninger i skatteinntektene.

3.2 KS-Konsulent AS – økonomiske analyse over Ålesund kommune

Ålesund kommune har i samarbeid med KS-Konsulent AS fått laget en økonomisk analyse basert på KOSTRA-tall.

Resultatet fra analysen er i hovedtrekk gjengitt nedenfor og den vil kunne danne grunnlag for en del nødvendige endringer både når det gjelder struktur og dekningsgrad.

Indeks for kommunens utgiftsnivå

- Anslår behovet for tjenester til innbyggerne
- Dette måles/vurderes gjennom kostnadsindeksen i inntektssystemet Ålesund har en kostnadsindeks for 2013 som ligger på **94 %** av landsgjennomsnittet
- Dette betyr at kommunen har et objektivt utgiftsbehov som er **6 %** lavere enn gjennomsnittskommunen.
- Ved sammenlikninger er det viktig å ta hensyn til både inntekts- og utgifts forskjeller.

Oppsummering

Økonomiske hovedtall

- Kommunens beregnede utgiftsbehov er på **94 %** av landsgjennomsnittet og de reelle frie inntekter ligger også på **94 %** av landsgjennomsnittet.
- Kommunen har hatt meget lave netto og brutto driftsresultat de siste årene og med en vekst i gjelden, økende underskudd og reduksjon i reservene medfører utfordringer for driften.
- Våre beregninger viser at Ålesund har noe høyere ressursbruk (6,5 mill. kroner) enn objektivt behov skulle tilsi. Det bemerkes at dette er basert på kriteriene i utgiftsutjevningen og at disse ikke fanger opp alle forhold som kan/vil føre til lokale utgiftsbehov.

Sentrale funn fra gjennomgangen av tjenestene:

Barnehage:

Ålesund har merutgifter på 12,3 mill. i forhold til kommunens normerte utgiftsbehov.

Oversikt over bemanningen viser at kommunen har en høyere årsverkstetthet enn sammenliknbare kommuner og private barnehager i egen kommune. Dette kan skyldes barnehagestrukturen eller lokale prioriteringer, men tilpasses bemanningsnivået til landssnittet betyr dette en besparelse på 6,1 årsverk.

Sosialtjenesten:

Ålesund har merutgifter på 7,0 mill. i forhold til kommunens normerte utgiftsbehov. Tallmaterialet viser at det er *gjennomsnittlig stønadslengde* som ligger noe høyt i Ålesund.

Pleie og omsorg:

Ålesund har merutgifter på 19,4 mill. i forhold til kommunens normerte utgiftsbehov.

Vi ser at kommunen bruker litt mer ressurser på institusjonstjenester enn landssnittet. Forklaringen på dette kan være at Ålesund har en noe høyere dekningsgrad for institusjonstjenesten enn sammenlikningsutvalget.

Andel mottakere av hjemmetjenester er generelt noe under sammenlikningsutvalget, og de som mottar tjenester får også i gjennomsnitt litt færre timer.

Produktivitet i hjemmetjenesten:

Kommunen har høye utgifter pr vedtakstime i hjemmetjenesten noe som kan indikere lav produktivitet (lav andel direkte brukerrettet tid). Analysen skiller ikke mellom åpen omsorg og omsorgstilbud gitt i tilrettelagte og samlokaliserte boliger. KS sine erfaringer er at produktiviteten i hjemmetjenesten er avhengig av hvor mange ganger de ansatte er innom basen i løpet av dagen, kjørelogistikk og lengden på besøkene og antall besøk. Det er gjennomført kartlegging av brukertid i åpen omsorg og det foretas løpende registreringer av forholdet mellom vedtakstimer og årsverksinnsats. Disse analysene tyder på at produktiviteten i åpen omsorg er høy. Det må derfor gjennomføres ytterligere analyser for å fastslå hvorfor vi har høye utgifter pr. vedtakstime i hjemmetjenesten samlet.

Grunnskole:

Ålesund bruker objektivt sett lite ressurser på grunnskole. Kommunen har relativt sett store skoler og store grupper.

Analysen viser at kommunen bruker relativt mye ressurser på spesialundervisning (hver femte lærertime), har høye andeler elver på mellom- og ungdomstrinnet som mottar spesialundervisning, og KS anbefaler kommunen å se nærmere på årsakene til dette.

Barnevern:

Ålesund har middels ressursbruk, men en høy andel barn med barneverntiltak. Kommunen har en relativt høy andel undersøkelser som ikke behandles innen fristen på 3 mnd.

Kommunehelse:

Totalt sett har tjenesten lav ressursbruk med en middels prioritering av helsestasjon-/skolehelsetjenesten.

3.3 Regnskapsresultat 2011 - 2013 - konsern

Ålesund kommune har et akkumulert underskudd fra de tre siste år på 81,7 mill. kroner. Merforbruk i 2011 skulle etter reglene senest har vært dekt inn i løpet av regnskapsåret 2013. Når kommunen også fikk et merforbruk i 2013, var det ikke mulig å dekke inn merforbruket i 2011. Ålesund kommune har som følge av dette blitt innmeldt i ROBEK (register om betinget godkjenning og kontroll).

	2011	2012	2013	Akkumulert
Merforbruk driftsregnskap	12 574	30 111	38 994	81 679
tall i hele tusen				

Netto driftsresultat for Ålesund kommune og de kommunale foretakene har vært svak de siste 3 år. Ideelt sett skulle netto driftsresultat vært på om lag 3 % for å opprettholde en sunn økonomi.

	2011	2012	2013	Snitt
Nto. dr.res. Ålesund kommune	-1,0 %	-0,9 %	-1,7 %	-1,2 %
Nto. dr.res. ÅK - Konsern	-0,5 %	1,4 %	0,4 %	0,4 %

Kilde: SSB

Regnskapsresultatene til de kommunale foretakene har heller ikke vært sterke i perioden, men har bedret seg de to siste årene.

Driftsresultat KF	2011	2012	2013	Akkumulert
Ålesund kommunale eiendom	-14 894	12 260	14 020	11 386
Ålesund brannvesen	-3 363	812	2 621	70
Møre og Romsdal 110-sentral	2 022	1 778	837	4 637
Sum driftsresultat	-16 235	14 850	17 478	16 093
tall i hele tusen				
merforbruk (-)/mindreforbruk (+)				

Mindreforbruket i regnskap 2013 for Ålesund kommunale eiendom KF var på 14

mill. kroner. Av disse ble 7 mill. kroner overført til Ålesund kommune sitt regnskap i 2014 etter bystyrets behandling om overskuddsdisponering.

Det er Ålesund kommune som finansierer foretakene, og resultatet i foretakene må derfor sees i sammenheng med resultatet i kommunen. Over tid må overføringene fra kommunen tilpasses det driftsnivå og resultatnivå bystyret ønsker i foretakene.

3.4 Prognose 2014 og inndekning merforbruk

Utarbeidet prognose for 2014 basert på regnskapstall pr. 31.08. og andre kjente forhold, viser et forventet merforbruk hos virksomhetene og interne tjenester og overføringer på 70,7 mill. kroner. For området skatt, finans og rammetilskudd forventes også et negativt avvik på 28,2 mill. kroner. Totalt negativt budsjettavvik som rapporteres er dermed på 98,9 mill. kroner.

Hvis varslet merforbruk pr. 30.08.2014 også blir regnskapsresultatet, blir akkumulert underskudd på 180,6 mill. kroner.

	2011	2012	2013	2014	Akkumulert
Merforbruk driftsregnskap	12 574	30 111	38 994	98 900	180 579
tall i hele tusen					

Underskudd på årsregnskapet som ikke kan dekkes på budsjettet i det år regnskapet legges fram, skal føres opp til dekning i det følgende års budsjett. Under særlige forhold kan kommunestyret, etter å ha foretatt de nødvendige endringer i økonomiplanen, vedta at underskuddet skal dekkes over inntil ytterligere to år. Dette er tilfellet for Ålesund kommune og som iht. økonomiplanen skal dekke underskudd fra 2011 nå i 2015.

Det legges i økonomiplanen opp til at Ålesund kommune skal nedbetale tidligere års merforbruk i løpet av 2018.

		2015	2016	2017	2018	Merforbruk
Merforbruk	2011	12 574				12 574
Merforbruk	2012	21 426	8 685			30 111
Merforbruk	2013		30 315	8 679		38 994
Merforbruk	2014			42 321	56 579	98 900
Planlagt inndekning		34 000	39 000	51 000	56 579	180 579

Inndekning av tidligere års merforbruk skal skje med 34 mill. kroner i 2015 økende til 56,7 mill. kroner i 2018.

4 Omstillingsbehov

Som det går fram av kapitlet ovenfor krever de siste års svake regnskapsresultat og prognosen for merforbruk i inneværende år, at det må iverksettes betydelige omstillingstiltak i årene framover. Omstilling må ha både et kortsiktig perspektiv når det gjelder å komme i økonomisk balanse og bli meldt ut av ROBEK, og et langsiktig perspektiv når det gjelder å skape en mer robust økonomisk plattform i årene framover.

I juni 2014 la rådmannen fram sak for bystyret, BY-sak 88/14, om rammene for 2015-budsjettet.

I denne saken ble omstillingsbehovet anslått til 68 mill. kroner i 2015 økende til 76 mill. kroner fra 2016 og utover i økonomiplanperioden.

Bystyret fattet følgende

Vedtak:

“Ålesund bystyre vedtar et nytt alternativ som legges til grunn for arbeidet med budsjett og økonomiplan for 2015 - 2018 og forpliktende plan for inndekning av akkumulert underskudd:

	2015	2016	2017	2018
Manglende midler	68 100	76 420	76 420	76 420
Økt eiendomsskatt	45 000	45 000	45 000	45 000
Økte gebyr og betalingssatser	5 000	5 000	5 000	5 000
Reduserte låneopptak, lavere renter og avdrag	0	8 000	8 000	8 000
Reduksjon av tjenestetilbud effektivisering	18 100	18 420	18 420	18 420
Balance	0	0	0	0

(I summene for «Manglende midler» lå også behovet for midler til dekning av akkumulert underskudd, som da var anslått til å bli 140 mill. ved utgangen av 2014. Rådmannens kommentar.)

Økning av eiendomsskatt er et midlertidig tiltak, inntil akkumulert underskudd er nedbetalt.

Ålesund bystyre vedtar at følgende tiltak vurderes videre i prosessen:

- * Omgjøring av inntil 20 % av sykehjemsplasser til bokollektiv.*
- * Justere skolekretsgrensene.*
- * Omorganisering av kommunalsjefene etter fagområder.*
- * Gjennomgang av barnehagestruktur, uten endring i grunnbemanninga.*
- * Ansettelsesstopp, dispensasjon kan gis av formannskapet.*
- * Redusere tjenestetilbudet innenfor ikke-lovpålagte oppgaver.*
- * Reduksjon i antall virksomheter.*
- * Gjennomgang av kommunens finansforvaltning. Se på muligheter for å omklassifisere og/eller bygge opp kommunale midler som kan forvaltes som langsiktige aktiva.*
- * Gjennomgå anvendelsen av kommunens eiendommer for å sikre en effektiv utnyttelse.*
- * Bruk av LEAN-modellen som et arbeidsverktøy for effektivisering.*
- * Samordning av lovpålagte oppgaver innenfor pleie og omsorg.*

** Innføre større omfang av innkjøpsavtaler og gjennomgå kommunens innkjøpsreglement.*

** Redusere bemanning og tjenesteproduksjon ved stabstjenester og støttetjenester»*

Gjennom økning av eiendomsskatten og økte gebyr og betalingssatser reduserte bystyret det anslåtte omstillingsbehovet til ca. 18 mill. kroner.

På samme møte ble også sak om investeringsnivået behandlet, BY-sak 87/14.

Bystyret vedtok da m.a.:

«5. Ålesund bystyre vedtar at følgende prosjekt skyves ut til etter økonomiplanperioden 2015 – 2018:

- Hatlehol kirke
- Osane idrettshall
- Rehabilitering Kolvikbakken (rehabilitering av vestfasaden gjennomføres som forutsatt)»

Formålet med dette vedtaket var å begrense nye låneopptak og dermed unngå at renter og avdrag på lån skal spise for mye av driftsmidlene de kommende årene. Etter at sak 87/14 og 88/14 ble behandlet har situasjonen blitt vanskeligere. Når virksomhetene hadde levert sine budsjettforslag og økt eiendomsskatt og statsbudsjettets forutsetninger om skatt og rammetilskudd var lagt inn, var omstillingsbehovet 77 mill. kroner. Utover i økonomiplanperioden øker omstillingsbehovet til 100 mill. kroner primært som en konsekvens av kapitalkostnader på økte investeringer. Årsaken til at omstillingsbehovet har økt betydelig fra de anslåtte 18 mill. i juni er i all hovedsak svikt i skatteinntektene og sviktende resultat og dermed redusert utbytte fra Tafjord Kraft

Rådmannen har brakt balanse i budsjett og økonomiplan gjennom en rekke innsparingstiltak som både innebærer reduksjon i utgifter og økning av inntekter. Tiltakene er det gjort nærmere rede for i kapitel 8, punkt 8.3 og i vedlegg 1 i eget vedleggshefte. Egenbetaling og gebyr øker i 2015, men holdes deretter reelt uendret i resten av økonomiplanperioden. Eiendomsskatten foreslås også økt med 5 mill. kroner ut over bystyrets vedtak i juni 2014. Denne økningen brukes til å øke underskuddsdekningen tilsvarende.

Det forutsettes også en beskjeden realvekst i frie inntekter utover i perioden. Rådmannen forventer at befolkningsvekst og omlegging av inntektssystemet for kommunene vil gi noe realvekst for Ålesund kommune.

Det er viktig at Ålesund kommune gjennom den omstillingsprosessen som nå kreves, også etablerer langsiktige mål for kommunens økonomiske bærekraft. Dette for å hindre en retur til ROBEK kort tid etter at kommunen er meldt ut. Det må bl.a. settes mål for netto driftsresultat og lånegrad som skal være viktige premisser for de enkelte års budsjettbehandling. Videre bør det være et mål at en økende del av

investeringene skal dekkes av driftsmidler eller kapitalinntekter og i mindre grad med lån. Mål for den framtidige økonomiforvaltningen omtales nærmere under kapittel 6 nedenfor.

Av mer langsiktige omstillingstiltak rådmannen mener det er viktig å arbeide videre med kan bl.a. nevnes:

Avhjemling av sykehjemsplasser: Rådmannen ble bedt om å vurdere om inntil 20 % av kommunens sykehjemsplasser kan omgjøres til boliger med tilsvarende omsorgsnivå som sykehjem. Arbeidet er igangsatt, og bystyret blir i en egen sak invitert til å fatte vedtak om hvordan dette kan gjøres.

LEAN som forbedringsmetode: Rådmannen ble bedt om å vurdere om LEAN kan være en egnet metode for forbedringsarbeid i kommunen. Det er opprettet kontakt med Molde kommune som tok i bruk LEAN i 2012 for å lære mer om metoden og om deres erfaringer med forankring og igangsetting av de "riktige" prosjektene. LEAN er langsiktig forbedringsarbeid som i stor grad er styrt av arbeidstakerne selv. Rådmannen vil holde bystyret orientert om fremdriften.

Redusere bemanning og tjenesteproduksjon ved stabstjenester og støttetjenester: Rådmannen har oppnevnt arbeidsgrupper som ser på hvilke oppgaver som må ligge til stab, og hvordan staben kan få en effektiv organisering. Det ligger i dette arbeidet at ambisjonsnivået må tilpasses allerede reduserte ressursrammer. Det har med noen unntak vært tilsetningsstopp i staben i flere år. Redusert stab går ut over oppfølging av virksomhetene og saksbehandling og utredninger til folkevalgte organ, men fører til sparte kostnader.

I tillegg ønsker rådmannen at Ålesund kommune kan være offensiv når det gjelder

Innovasjon og velferdsteknologi: Det er viktig å fange opp forbedringsarbeid som har gitt effekt i andre kommuner, og å sette nye arbeidsprosesser og rutiner raskt ut i livet når slike endringer kan gi kostnadsbesparelser uten å forringe tjenestekvaliteten. Ofte må vi imidlertid endre oss ut ifra egne lokale forhold, jf. det som står over om LEAN. Flere forbedringsprosjekt som også tar i bruk velferdsteknologi er i gang, og rådmannen har forventninger til at vi i tiden fremover skal kunne ta ut effekter av nye løsninger der teknologi inngår. Som eksempel kan nevnes meldingsløftet (elektroniske meldinger mellom sykehus, fastleger, apotek og kommune) og bruk av nettbrett til dokumentasjon i åpen omsorg. Som ROBEK-kommune vil vi imidlertid ha liten anledning til å investere fremover, så fremdriften kan bli mindre enn ønskelig.

Opplæring. Rådmannen mener at virksomhetene må gjøres bedre i stand til å styre økonomien. Det er derfor satt i gang et arbeid der enkelte virksomheter møtes for å diskutere dette i den hensikt å lære av hverandre og finne bedre rutiner. Arbeidet med å finne gode og praktiske læringstiltak og forbedrede rutiner for virksomhetene, må intensiveres. Kostnadsbevissthet må også læres.

Slike tiltak vil ikke gi umiddelbar effekt, men vil være viktige når det gjelder å omstille tjenestene til en mer kostnadseffektiv drift uten at kvaliteten på tjenestene forringes.

5 Rammer og forutsetninger for budsjett og økonomiplan

5.1 *Inntektssiden*

5.1.1 Skatt og rammetilskudd

Inntektssystemet fordeler rammetilskudd og skatteinntekter mellom kommunene basert på kriterier.

Budsjetterte tall for skatt og rammetilskudd fremkommer ved bruk av KS sin modell for slike beregninger. Modellen gir for Ålesund kommune følgende tall for 2015:

Beløp i tusen kroner

	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Prognose 2014	Budsjett 2015
Frie driftsinntekter				
Rammetilskudd	-853 072	-858 749	-900 953	-919 257
Skatt på inntekt og formue	-1 139 937	-1 246 959	-1 162 682	-1 185 681
Sum	-1 993 009	-2 105 708	-2 063 635	-2 104 938

Det er i statsbudsjettet lagt til grunn en nominell vekst i kommunenes skatteinntekter i 2015 på 4,7 % i forhold til anslag på skatteinntektene inneværende år.

Rammetilskuddet anslås å bli redusert med 0,1 % totalt for kommunene og hvor avvikling av kommunal medfinansiering av sykehusplasser er det som gjør størst utslag. Samlet sett anslås de frie inntektene (skatt og rammetilskudd) å øke med 4,7 %. Gjennomsnittlig lønns- og prisstigning anslås til 3 % neste år, slik at anslått realvekst i frie inntekter blir 1,6 % for kommunene samlet.

I budsjetteringen av de lokale skatteinntektene legger rådmannen til grunn en skattevekst på 2 % i 2014 og 2 % fra 2014 til 2015. Dette bygger på den reelle skatteveksten som Ålesund kommune har pr. september 2014. Skatteinntektene i prognosen for 2014 er isolert sett hele 84 mill. lavere enn budsjettert.

Også på landsbasis har skatteveksten pr. september 2014 vært på 2 %. Økonomiske rapporter om utvikling av næringslivet høsten 2014 tilsier at aktiviteten kan bli på et lavere nivå enn hva regjeringen har lagt til grunn i statsbudsjettet. Som følge av dette velger rådmannen kun å legge inn en skattevekst på 2 %. Da det heller ikke er budsjettert med buffere noen plass i budsjettet, ville det vært stor risiko å skulle budsjettere med en høyere skattevekst enn 2 %.

I økonomiplanperioden budsjetteres frie driftsinntekter eks eiendomsskatt som følger:

Beløp i tusen kroner

Frie driftsinntekter	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Prognose 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Rammetilskudd	-853 072	-858 749	-900 953	-919 257	-920 517	-920 517	-920 517
Skatt på inntekt og formue	-1 139 937	-1 246 959	-1 162 682	-1 185 681	-1 201 743	-1 212 831	-1 224 381
Sum	-1 993 009	-2 105 708	-2 063 635	-2 104 938	-2 122 260	-2 133 348	-2 144 898

Det er ikke gjort prisfremskriving for årene 2016-2018 slik at den økningen i beløpet som fremkommer på skatt skriver seg fra en antatt realvekst som følge av befolkningsvekst. Rammetilskuddet budsjetteres på samme nivå i hele perioden.

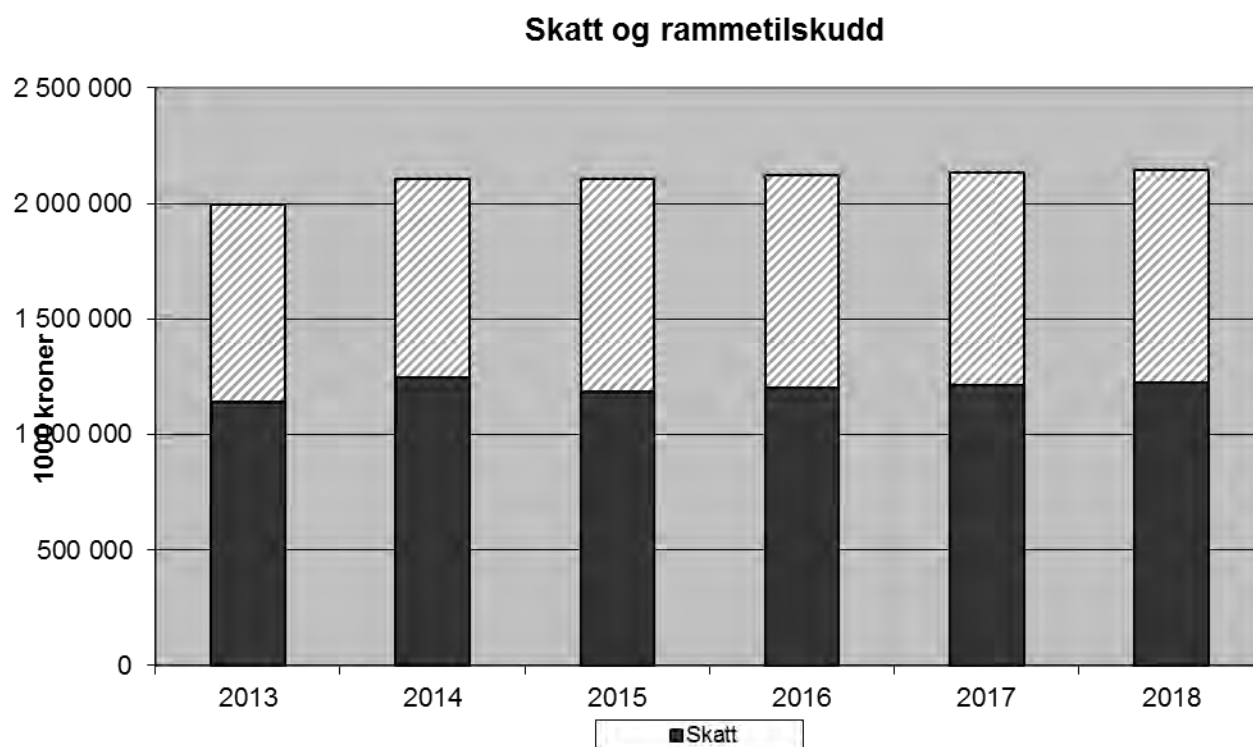

Diagram: Skatt og rammetilskudd

I rammetilskuddet som bevilges til kommunene er det lagt inn forventninger om nye oppgaver eller korrigeringer i eksisterende oppgaver for kommunene. Nedenfor gis en oversikt over de viktigste tiltak som er innlemmet eller oppgavekorrigert i frie inntekter/ rammetilskuddet.

Siden vår utfordring er å finne dekning for videreføring av dagnes drift, er det i svært liten grad funnet rom for å avsette finansiering for de nye tiltakene regjeringen fremmer i sitt forslag til statsbudsjett. Rådmannen har prioritert i størst mulig grad å opprettholde eksisterende tjenester fremfor å finansiere nye.

Barnehager

Regjeringen foreslår å styrke satsingen på kompetanseheving i 2015 og foreslår å øke bevilgningene til formålet med om lag 60 mill. kroner.

Mer fleksibelt barnehageopptak

Regjeringen foreslår å bevilge 100 mill. kroner gjennom kommunerammen for 2015 til et mer fleksibelt barnehageopptak. Forslaget er ment å bidra til at kommunene kan etablere flere barnehageplasser, slik at barn som fyller 1 år 1. september eller senere, får kortere ventetid for en barnehageplass.

Maksimal foreldrebetaling i barnehagene

Prisen for en barnehageplass er fortsatt lav. I 2015 vil barnehageprisen reelt sett være litt lavere enn den var i 2011. Foreldrene dekker i dag 14 % av kostnadene for en barnehageplass, mens de i 2006 dekket 20 % av kostnadene.

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2015 å fastsette maksimalpris for en heltids barnehageplass til 2 580 kroner per måned og 28 380 kroner per år. Dette gir en reell økning i maksimalprisen på 100 kroner pr måned. Forslaget medfører en reduksjon i rammetilskuddet til kommunene med 312 mill. kroner.

Nasjonalt minstekrav til foreldrebetaling i barnehagen

Regjeringen vil innføre en bedre sosial profil på foreldrebetalingen i barnehagen gjennom et nasjonalt minstekrav til redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt. I dag varierer moderasjonsordningene fra kommune til kommune.

Det er intensjonen at ordningen skal sikre at foreldrebetalingen for det første barnet, for en heltidsplass i barnehage, maksimalt skal utgjøre 7 % av familiens samlede person- og kapitalinntekt, med maksimalprisen som et øvre tak. Ordningen med søskenmoderasjon videreføres for resten av søskenflokkene. Alle familier med en samlet inntekt under 405 000 kroner vil ha rett til redusert foreldrebetaling.

Som kompensasjon for dette økes rammetilskuddet til kommunene med 111,6 mill. kroner.

Regjeringen legger videre til grunn at midlene kommer i tillegg til ressursene som kommunene allerede bruker på moderasjons- og fritaksordninger.

På det nåværende tidspunkt er det ikke mulig å vite hvordan dette vil slå ut for Ålesund kommune. Rådmannen legger til grunn at kommunen forventes å kompensere de private barnehagene for det inntektstapet de vil få ved innføringen av denne ordningen. Det er derfor lagt inn midler til dette i budsjettforslaget basert på kommunens anslåtte andel av bevilgningen på landsbasis.

Likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager – helårseffekt av endringer i 2014

Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjettet for 2014 å øke minimumstilskuddet til ikke-kommunale barnehager fra 96 til 98 % fra 1. august 2014.

I statsbudsjettet for 2015 foreslås kommunene kompensert for helårsvirkningen av tiltaket med 95,9 mill. kroner.

Redusert etterspørsel etter barnehage som følge av økt kontantstøtte – helårseffekt av endringer i 2014

Ved behandling av statsbudsjettet for 2014 ble rammetilskuddet til kommunene redusert med om lag 344 mill. kroner som følge av at økt kontantstøtte for ettåringer var forventet å medføre en nedgang i etterspørselen etter barnehageplasser. I revidert nasjonalbudsjett for 2014 vedtok stortinget å øke rammetilskuddet igjen med 175 mill. kroner, fordi søkningen til barnehageopptaket var høyere enn forventet. Uttrekket fra kommunerammen i 2014 er dermed om lag 169 mill. kroner. Helårseffekteten for 2015 gir et ytterligere uttrekk fra kommunerammen på 243,4 mill. kroner.

Skoler

Valgfag 10. trinn på ungdomsskolen – helårseffekt av endring i 2014

Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjettet for 2014 å innføre valgfag på 10. trinn fra høsten 2014. I statsbudsjettet for 2015 foreslås kommunene kompensert for helårsvirkningen av tiltaket med 98,4 mill. kroner.

Reversering av innføring av kulturskoletilbud i skole / SFO, helårsvirkning

Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjettet for 2014 å avvikle ordningen med en uketime frivillig og gratis kulturskoletilbud i SFO-tiden (kulturskoletimen). Effekten av avvikling av kulturskoletimen for våren 2015 er beregnet til 108,5 mill. kroner som foreslås trukket fra rammetilskuddet til kommunene.

Reversering av ordning med frukt og grønt i grunnskolen – helårseffekt av endring i 2014

Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjettet for 2014 å avvikle ordningen med frukt og grønt i grunnskolen. Effekten av avviklingen av ordningen for våren 2015 er beregnet til 154,5 mill. kroner som foreslås trukket fra rammetilskuddet til kommunene.

Økt antall elever i statlige og private skoler

Som følge av økt antall elever i statlige og private skoler, blir rammetilskuddet til kommunene foreslått redusert med 76,6 mill. kroner.

Helse og omsorg

Avvikling av kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten

Som varslet i kommuneproposisjonen for 2015 foreslår regjeringen at kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten (KMF) skal avvikles i 2015. Uttrekket fra kommunerammen baseres på beste anslag for faktiske KMF-utgifter i 2015, dvs.

utgiftsnivået kommunene ville hatt til oppgaven ved uendret ansvar. Det foreslås derfor at kommunerammen reduseres med 5 674,7 mill. kroner i 2015.

Rådmannen har som følge av dette strøket de budsjetterte utgiftene til dette formålet i forslaget for 2015.

Uttrekk av frigjorte midler ved utbygging av tilbud om øyeblikkelig hjelp

Oppbygging og drift av døgntilbud om øyeblikkelig hjelp i kommunene er fullfinansiert gjennom overføring fra Helse- og omsorgsdepartementets budsjett og direkte bidrag fra de regionale helseforetakene. Behandling av pasienter i det kommunale døgntilbudet avlaster spesialisthelsetjenesten og dermed kommunens utgifter til KMF. Ved beregning av uttrekket fra kommunerammen i tilknytning til avvikling av KMF er anslått aktivitet knyttet til nye døgntilbud i kommunene holdt utenom, og det foreslås derfor at kommunerammen reduseres med 89 mill. kroner i forbindelse med oppbyggingen av tilbudet om øyeblikkelig hjelp.

Nødnett

Det er under utrulling et landsdekkende nødnett for trygg kommunikasjon mellom nødetatene brann, politi og helsevesen. Det blir samtidig innført et landsdekkende fellesnummer til legevarslingssentraler: 116 117. Nødnettet tas i bruk i Møre og Romsdal i 2015. Etablering av nødnett krever kompliserte tekniske løsninger, at det er kvalifisert personell som svarer på telefoner, og det kommer krav om rask responstid i ny forskrift. Det er derfor ønske fra direktoratet at man etablerer felles legevarslingssentraler for større distrikt som er betjent med kvalifisert personell døgnet rundt. Ålesund kommune skal etter avtale være vertskommune og legevarslingssentral for 11 kommuner fra 1.1.15, først med ordinær telefon fra nyttår, så med radiodelen av nødnettet fra ca. 1.3 og så med full funksjon av nødnettet fra høsten 2015. Budsjettet for 2015 tar hensyn til redusert drift deler av året. Budsjettet er totalt på 6 817 000 kroner, hvorav Ålesund kommune sin andel er 2 627 600 kroner.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven gir i 2015 rett til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) for personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse etter helse- og omsorgstjenesteloven. Retten omfatter også avlastnings tiltak etter samme lov for personer med foreldreansvar for hjemmeboende barn under 18 år med nedsatt funksjonsevne.

De samlede merkostnader av forslaget er anslått til 300 mill. kroner i 2015, økende til 500 mill. kroner i 2016. Kommunesektoren foreslås kompensert med 300 mill. kroner gjennom økning i rammetilskuddet.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Dette er et av satsingsfeltene til Regjeringen i statsbudsjettet 2015.

Som varslet i kommuneproposisjonen for 2015 vil Regjeringen fortsette å styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten samt jordmortjenesten. 200 mill. kroner av veksten i kommunesektorens frie inntekter er begrunnet med styrking av disse tjenestene. Midlene kommer i tillegg til bevilgningen på 180 mill. kroner i 2014. Rådmannen prioriterer på bakgrunn av styringssignalene å tilsette 1 helsesøster i full stilling fra 1. januar 2015 til en kostnad i størrelsesorden 700 000 kroner.

Satsing på psykisk helse og rusarbeid

Innenfor rammen av de frie inntektene til kommunene skal 200 mill. kroner bidra til å styrke den psykiske helsetjenesten og oppfølgingen av rusavhengige i kommunene. Rådmannen har til tross for disse styringssignalene ikke funnet rom for økning på dette feltet. Detaljer om drift av tjenesten er tatt inn i kapitel 7, punkt 7,3.

Dagaktivitetstilbud til demente

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 130 mill. kroner. Dette legger til rette for 1070 nye dagaktivitetsplasser for hjemmeboende personer med demens i 2015.

Barnevern

Økt kommunal egenandel for opphold i barneverninstitusjoner

Regjeringen foreslår å øke den kommunale egenandelen ved plassering i barneverninstitusjoner og sentre for foreldre og barn til inntil om lag 65 000 kroner per barn per måned fra 1. januar 2015. Kommunene foreslås kompensert med en økning i rammetilskuddet på 164,8 mill. kroner.

Helse- og omsorgsinstitusjoner

Redusert egenandel for personer på dobbeltrom-helårseffekt av endring i 2014

Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjettet for 2014 å innføre redusert egenbetaling for beboere som mot sin vilje bor på dobbeltrom ved langtidsopphold i kommunal helse- og omsorgsinstitusjon. I statsbudsjettet for 2015 foreslås det en økning i rammetilskuddet til kommunene på 15,5 mill. kroner som delvis kompensasjon for helårsvirkningen.

Annet

Styrking av Arbeids- og velferdsstatens kontaktsentre

Som varslet i kommuneproposisjonen for 2015 foreslås det en styrking av Arbeids- og velferdsetatens kontaktsentre for å gi brukere av kommunale tjenester like god service på telefon som brukere av statlige tjenester. Tiltaket vil innebære en avlastning for kommunen og foreslås finansiert gjennom en reduksjon i rammetilskuddet til kommunene på 12. mill. kroner.

5.1.2 Eiendomsskatt

I forbindelse behandlingen av økonomiplanen 2014-2017 vedtok bystyret følgende: «18. Prinsipper for eiendomsskatt, kulepunkt nr. 7.

- I tråd med forslaget til budsjett og økonomiplan for 2014 – 2017 fra H, V, KrF og Tvp vedtar bystyret at skattegrunnlaget for eiendomsskatt fra 2015 endres til også å gjelde «verk og bruk og annen næringseiendom» (§ 3a i eiendomsskatteloven). I den forbindelse skal det lages en realistisk plan for taksering av næringseiendommer i Ålesund, slik at ny eiendomsskatt på næringseiendommer virkelig kan gjøres gjeldende fra 2015.»

Arbeidet med taksering av næringseiendommer er godt i gang og man vil holde tidsfristen.

I BY – sak 88/14 vedtok bystyret at man kunne legge til grunn en eiendomsskatt på 88,7 mill. kroner for 2015-budsjettet. I ettertid har økonomien forverret seg dramatisk og rådmannen har hatt store utfordringer med å lage et budsjett i balanse. Det er lagt vekt på at man i økonomiplanperioden snarest mulig kommer opp på et nivå for underskuddsdekningen slik at konsekvensene ikke blir at alt for mange nye innsparingstiltak må settes i verk hvert år i perioden. For å få til dette vil rådmannen foreslå en ytterligere økning i eiendomsskatten på 5 mill. kroner, dvs. totalt 93,7 mill. kroner i 2015. Dette nivået foreslås beholdt i økonomiplanperioden. Underskuddsdekningen økes tilsvarende.

Nærmere om eiendomsskatt.

Ålesund bystyre har tidligere gjort vedtak om at det skal skrives ut eiendomsskatt i 2015 etter eiendomsskattelovens § 3 a) faste eiendomar i heile kommunen. Også med bakgrunn i tidligere vedtak, har bystyret besluttet at formuesgrunnlaget fra skatteetaten skal legges til grunn for boliger. Andre skatteobjekt skal takseres etter rammer og retningslinjer gitt av sakkyndig nemnd.

Ålesund kommune vedtok eiendomsskattevedtekter 29.08.2013.

Først litt om de muligheter Ålesund bystyre har til å frita eiendommer for eiendomsskatt. Dette er hjemlet i eiendomsskatteloven § 7; *Kommunestyret kan fritaka disse eigedommane heilt eller delvis for eigedomsskatt:*

- a) *Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.*
- b) *Bygning som har historisk verdi.*
- c) *Bygning som heilt eller i nokon mon vert nytta til husvære. Fritaket kan gjelda i opptil 20 år frå den tida bygningen vart ferdig. Formannskapet eller det utvalet som er nemnt i kommuneloven § 10, kan få fullmakt til å avgjera einskildsaker om skattefritak.*
- d) *Bygning og grunn i visse luter av kommunen.*

Bystyret har bare anledning til å fritta eiendommer fra eiendomsskatt når lovens vilkår er oppfylt. Det må derfor først vurderes om lovens vilkår for fritak er tilstede. Skattyter har ikke krav på fritak fra eiendomsskatt selv om vilkårene i § 7 er oppfylt. Bystyret står fritt i spørsmålet om det vil bruke sin myndighet etter eiendomsskatteloven § 7, og kan for eksempel beslutte at det bare innvilges fritak etter enkelte av lovens alternativer, eller bare for visse grupper innen de enkelte alternativer.

Nærmere om vilkårene i § 7a:

“Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten”

Det er to vilkår som må være oppfylt for at det skal være grunnlag for å innvilge fritak etter denne bestemmelsen. Det første vilkåret er at eieren av eiendommen kvalifiserer som *“stiftingar og institusjonar”*. Det andre vilkåret er at eieren må ta *“sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.”* Av bestemmelsen fremgår at det er eiendommer *“åt”*, det vil si eiet av *“stiftingar og institusjonar”* – som kan fritas for eiendomsskatt. Privatpersoners eiendom kan ikke fritas på dette grunnlag. Begrepet *“stiftingar og institusjonar”* omfatter alle juridiske personer hvor ingen har direkte eierinteresser, for eksempel stiftelser, lag og foreninger.

Nærmere om vilkårene i § 7b: “Bygning som har historisk verdi”

Av bestemmelsen fremgår at bygning som har *“historisk verdi”* kan fritas for eiendomsskatt.

Einar Harboe skriver i boken Eiendomsskatt, Kommentarutgave, 2. utgave 2004:

“Hvilke eiendommer som har historisk verdi, må avgjøres etter en skjønnsmessig vurdering der kommunestyret i utgangspunktet ikke er bundet av andre instansers vurdering. Faginstansers vurdering vil likevel kunne ha stor betydning som grunnlag for vurderingen, som for eksempel når en bygning er fredet etter lov om kulturminner. Det synes forsvarlig om kommunen på generell basis beslutter at fredede eiendommer unntas for skatteplikt.”

Begrunnelsen for å fritta vil kunne være at eiendommen har verdi for allmennheten, og at det gjerne påløper en del kostnader til vedlikehold av historiske bygninger slik at det blir urimelig om eiendomsskatt skal betales i tillegg.

Hva er så status i forhold til tidligere vedtak i Ålesund kommune om fritak for eiendomsskatt for det nye skattetaksgrunnlaget som eiendomsskatten skrives ut etter i 2015?

I møte den 07.11.2013 i sak nr. 109/13 gjorde Ålesund bystyre følgende vedtak om eiendommer som skal ha fritak etter § 7 i eiendomsskatteloven:

Ålesund bystyre vedtar at § 7a legges til grunn for fritak for eiendomsskatt.

Ålesund bystyre vedtar at § 7c legges til grunn for fritak for eiendomsskatt det første året nye boligeiendommer blir tatt i bruk og hvor en ikke har formuesgrunnlag fra staten. Fritak det første året må også gjelde for boliger som av en eller annen grunn ikke vil få formuesgrunnlag fra staten. Fritaket vil derimot ikke gjelde for hytter og naust.

Ålesund bystyre delegerer til sakkyndig nemnd å avgjøre enkeltsaker om skattefritak i medhold av § 7c i eiendomsskatteloven.

Fritak etter § 7a og c gjelder for det nye skattetakstgrunnlaget som etableres fra 2015.

Bakgrunnen for å avklare fritak etter § 7 på et så tidlig tidspunkt, november 2013, var at kommunen ikke ønsket å bruke ressurser på å takser eiendommer som bystyret ville gi fritak etter § 7 bokstav a) og c) i eiendomsskatteloven.

Nå i ettertid ser rådmannen at bystyret gjennom sitt budsjettvedtak må korrigere vedtaket i sak nr. 109/13, og tilrår overfor bystyret at følgende tekst slettes:

.....Fritak det første året må også gjelde for boliger som av en eller annen grunn ikke vil få formuesgrunnlag fra staten.....

Rådmannens begrunnelse for slik nødvendig korrigering er at eiendomsskattekontoret, på dette tidspunktet da denne saken ble utarbeidet, ikke hadde den oversikt over skatteobjektene som kontoret nå har fått, ett år senere og med en bedre oversikt over skatteobjektene. Dette gjelder flere skatteobjekt der bl.a. næring og bolig inngår i samme enhet, og der hvor skatteetaten ikke leverer formuesgrunnlaget på disse boligenhetene. Disse objektene kommer ikke til å få noe formuesgrunnlag fra skatteetaten, og må derfor takseres på vanlig måte grunnet den skatteplikt som foreligger. Dette er boligenheter som ikke er seksjonert. Det må derfor skrives ut eiendomsskatt for disse objektene slik at det blir likebehandling i forhold til andre skatteobjekt. Likebehandling er viktig i arbeidet med eiendomsskatt.

Eiendomsskattekontoret har utarbeidet en liste over eiendommer med fritak etter § 7a og slike eiendommer er vist i vedlegg «Fritak § 7a i 2015», jfr. Vedlegg 20 i eget vedleggshefte.

Eiendomsskattekontoret har stort sett lagt til grunn de fritak som er gitt tidligere og gjennomgått disse. Sakkyndig nemnd har gjennomgått denne fritakslisten.

Eiendomsskattekontoret har videre utarbeidet oversikt over eiendommer med fritak etter § 7b og slike eiendommer er vist i vedlegg «Fritak § 7b i 2015», jfr. Vedlegg 20 i eget vedleggshefte.

Bygninger fredet av Riksantikvaren kommer inn under denne bestemmelsen.

Fritak etter eiendomsskattelovens § 7b var ikke del av sak nr. 109/13.

Videre skal eiendomsskattekontoret utarbeide en oversikt over boligeiendommer med fritak etter § 7c. Dette er eiendommer med boligbygg som har blitt tatt i bruk i 2014 og som skatteetaten ikke leverer noe formuesgrunnlag på. Ålesund bystyre har i

sak nr. 109/13 delegert til sakkyndig nemnd å avgjøre enkeltsaker om skattefritak i medhold av § 7c. En slik oversikt over eiendommer som dette gjelder for vil først være komplett ved utgangen av 2014. Registrering i matrikkelen danner grunnlaget for hvilke skatteobjekt som kommer inn under dette fritaket. Rådmannen foreslår derfor overfor bystyret å delegere til sakkyndig nemnd å ta stilling til denne listen for de skatteobjekter som dette gjelder for.

Ved utskriving av eiendomsskatt frem til og med 2014 har Ålesund kommune fritatt eiendommer etter § 7d, og dette gjelder for grunnkretsen Øyene i Ellingsøyfjorden. Rådmannen ser ikke noe grunnlag for at fritak for samtlige eiendommer innenfor dette området skal videreføres.

Vedtak om fritak etter § 7 gjelder for ett år av gangen. Eiendomsskattekontoret har lagt vekt på å videreføre den praksis som tidligere er blitt ført ved å gi fritak etter § 7 og gjort noen korrigeringer i forhold til dette.

Eiendommer som obligatorisk er fritatt for eiendomsskatt fremgår av eiendomsskattelovens § 5 og det anses ikke nødvendig å ta disse med i det årlige budsjettvedtaket om eiendomsskatt, jf. eiendomsskattelovens § 10. Statlige og kommunale eiendommer samt eiendommer eiet av helseforetak kommer bl.a. inn under denne bestemmelsen.

Rådmannen tilrår at det skrives ut eiendomsskatt for 2015 med en sats på 2 o/oo. Dette er laveste sats for eiendomsskatt som fremgår av eiendomsskatteloven. Alt takserings- og registreringsarbeid er ikke helt ferdig slik at det på det nåværende tidspunkt ikke er mulig å beregne nøyaktig promillesats som kreves for å oppnå den inntekt som budsjettet forutsetter. Men foreløpige beregninger tyder på at en promillesats på 2 uten bunnfradrag vil være tilstrekkelig. Promillesatsen og evt. bruk av korreksjonsparameter kan endres i løpet av budsjettåret, men slik endring må gjøres før eiendomsskatten skrives ut. Slik evt. budsjettendring av promillesats kan gjøres av bystyret i første bystyremøte som avholdes i 2015.

Ut fra dette kan det gis et eksempel på eiendomsskatt for en enebolig på 120 kvm som har fått formuesgrunnlaget fastsatt av skatteetaten. I eksempelet har denne boligen et formuesgrunnlag på skatteetaten på 3 mill. kroner. Med en obligatorisk reduksjonsfaktor på 0,8 og en promillesats på 2, vil boligen få en eiendomsskatt på 4 800 kroner. Dette er kun et eksempel og det endelige resultatet vil avvike fra dette.

5.1.3 Egenbetaling og gebyrer

Egenbetaling og gebyrer er omtalt i kapittel 8 – Betalingsregulativ.

5.1.4 Øremerkede tilskudd

Øremerkede midler gis fortsatt til følgende tiltak:

Investeringstilskuddet til etablering av heldøgns omsorgsplasser

Ved tidligere behandling i stortinget ble ordningen med investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser betydelig styrket. Både gjennomsnittlige statlige tilskuddsandel per enhet og den maksimale godkjente anleggskostnaden ble økt. Også for 2015 foreslår regjeringen å øke den maksimale godkjente anleggskostnaden. Bevilgningsforslaget for 2015 innebærer en tilsagnsramme på 3 982,5 mill. kroner. Rammen vil kunne dekke tilskudd til om lag 2 500 heldøgns omsorgsplasser i sykehjem og omsorgsbolig.

Ålesund kommune vil nyte godt av denne type midler, nå når Åse sykehjem er under rehabilitering og ombygging. Det er fortsatt ingen øremerkede midler til drift av nye plasser.

Rentekompensasjonsordning for kommunale skoler og svømmebasseng

I statsbudsjettet for 2009 ble det innført en åtteårig ordning med rentekompensasjon til investering og rehabilitering av skole- og svømmeanlegg. Fra 2009 til 2014 er 11 mrd. kroner av rammen på 15 mrd. kroner fasett inn i budsjettet. Regjeringen foreslår å fase inn ytterligere 3 mrd. kroner av investeringsrammen i 2015.

Ordningen skal forvaltes av Husbanken.

Ålesund kommune har allerede benyttet sin investeringsramme på 97 mill. kroner innenfor ordningen.

5.1.5 Andre tilskudd/refusjoner

Ressurskrevende tjenester

Ålesund kommune får refusjon/tilskudd for ressurskrevende tjenester som ytes til personer som er under 67 år. Det må foreligge vedtak om omfanget av tjenester for hver enkelt person innenfor pleie og omsorg og aktiviseringstilbud. Rådmannen har budsjettet inntektene for 2015 på bakgrunn av rapportering av ressurskrevende tjenester per august 2014. Dette er en anslagspost basert på de kunnskapene som vi har på budsjetteringstidspunktet.

Innslagspunktet er i statsbudsjettet prisframskrevet til 1 080 000 kroner for 2014-rapporteringen og en må regne med at denne vil øke med 3,3 % i 2015, som samsvarer med statsbudsjettets lønnsvekst for 2015. Videre er tilskuddsprosenten på det som er over innslagspunktet satt til 80 %. Vi legger til grunn samme dekningsprosent for 2015.

Samlet budsjetteres det med ca. 102 mill. kroner i 2015, inklusiv prisstigning.

Flyktninger /Integreringstilskudd

Ålesund bystyre har vedtatt en ramme for bosetting av 50 flyktninger i 2014, derav 7 enslige mindreårige (EM). I 2015 er det vedtatt en ramme som er tilsvarende som i 2014. I 2014 bor det i Ålesund ca. 215 flyktninger som gir tilskudd i 5 år fra mottaksåret.

På bakgrunn av dette legger rådmannen til grunn et flyktningetilskudd på 36 mill. kroner pr år fremover i 2015-kroner. I 2014 ligger inntektsbudsjettet på ca. 32 mill. kroner. Det er foretatt en vanlig prisfremskriving med kommunal deflator. Årsaken til økningen i inntekten er økt bosetting av 10 flyktninger. I tillegg er det særskilte tilskuddet til EM økt med 10 % for å kompensere for reduksjon i refusjon fra BUF-etat som er på 20 %. Økt kostnad for VH Flyktning blir da differansen på 10 %. De siste årene har Ålesund kommune i regi av VH Flyktning etablert bofellesskap for enslige mindreårige barn med flyktningebakgrunn. BUF-etat gir tilskudd til driften av disse ut over en egenandel pr plass. Tilskuddet er redusert med 20 % fra og med 2014. Dette fører til at kommunen må dekke større del av utgiftene til de boligene som allerede er etablert. Ålesund kommune kan på bakgrunn av dette ikke ta i mot flere mindreårige flyktninger enn det som nåværende kapasitet gir rom for.

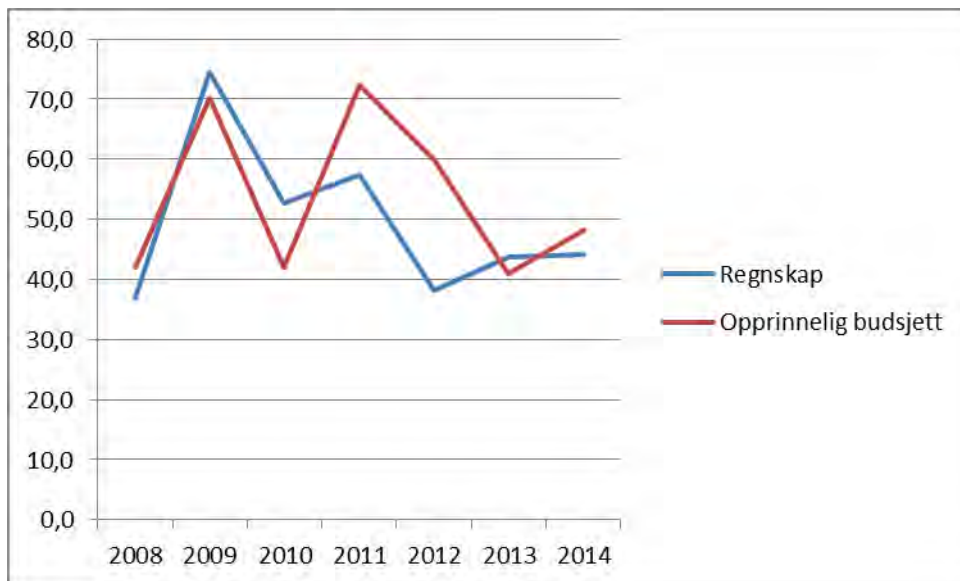
5.1.6 Renteinntekter og utbytte

Ansvarlig lån

Ålesund kommune har to ansvarlige lån til Tafjord Kraft på hhv. 164 og 170 mill. kroner. Beregningsmåten er rentesats for 6 mnd. NIBOR pluss et påslag på 2 %. Det er budsjettet med en rente på 4 % (2 % + 2 %). Videre i økonomiplanperioden forventes det en forsiktig økning i renten og dermed høyere renteinntekter.

Utbytte

Utbytte fra Tafjord Kraft kan variere betydelig fra år til år. Fra "toppåret" 2009 har utbetalt utbytte falt med 30 mill. kroner i forhold til 2014. Utbetalt utbytte for perioden 2008-2014 er vist i figuren nedenfor.

Utbytte i 2014 fra Tafjord Kraft var 44,2 mill. kroner mot et budsjett på 48,3 mill. kroner. I 2015 blir det budsjettet med et utbytte på kun 20 mill. kroner. Dette henger sammen med at selskapet har gitt et resultatvarsel for regnskapet for 2014 som tilsier underskudd. Det er forutsatt at selskapet allikevel skal kunne gi et utbytte i 2015, men da som et ekstraordinært utbytte i forhold til normal utbyttepolitikk.

Videre i økonomiplanen er det lagt til grunn en lavere inntjening i selskapet enn hva som har vært normalt de senere år. Dette vil påvirke utbytteutbetalingen som legges på 30 mill. kroner i perioden 2016-2018.

Ordinære renteinntekter

Renteinntekter fra bankinnskudd og andre pengeplasseringer forventes å gå ned i 2015 i forhold til budsjett 2014, da likviditeten er svekket. Den forventes imidlertid å øke i økonomiplanperioden som følge av et høyere rentenivå. Forventningene i rentemarkedet tilsier en lav, men jevn vekst i årene fremover. I 2015 er det budsjettet med en rente på 3,25 % med en jevn stigning til 5 % i 2018.

Kalkulatoriske renter VAR

Selvkostområdet VAR svarer for renter og avdrag på egne investeringer. Renten fastsettes med bakgrunn av femårs swaprenter + 0,5 prosentpoeng. Det blir årlig kalkulert et beløp som går til å dekke kommunens utgifter til renter og avdrag på lån knyttet til investeringer for VAR-området.

Rentekompensasjonsordninger

I beregningen av inntekter fra de forskjellige rentekompensasjonsordningene knyttet til investeringer er det benyttet en rente på 2,25 % i 2015. Renten som benyttes i denne ordningen er Husbankens flytende rente, som igjen er knyttet opp mot

statssertifikatrenten. Denne renten er for tiden lav, men det er lagt inn en forventning om en svakt stigende rente i økonomiplanen.

Utvikling finansinntekter, endring i forhold til 2014 (minus er økning og pluss er reduksjon)

Finansinntekter	2015	2016	2017	2018
Ansvarlig lån	1 657	1 015	15	-985
Utbytte	28 300	15 730	12 734	9 572
Ordinære renteinntekter	9 088	7 288	5 143	3 163
Kalkulatoriske renter VAR	6	-3 824	-7 258	-10 716
Rentekompensasjonsordninger	339	-634	-3 000	-5 269
Totalt	39 390	19 575	7 634	-4 235

tall i hele tusen

Som tabellen viser er det forventet en svikt i finansinntektene på 39,4 mill. kroner fra 2014 til 2015, hvor utbytte utgjør 28,3 mill. av denne summen. Fra 2016 og videre forventes det en bedring i finansinntektene.

5.2 Finansutgifter

Investeringsnivå

Tall og oversikter i dette kapitlet er inkludert gjeld og avdrag for de kommunale foretakene.

Nesten alle investeringer blir finansiert med låneopptak. Fra og med 2014 tilfaller all momskompensasjon på merverdiavgift investeringsprosjektene og er derved med på å redusere lånebehovet. Når investeringene de senere år har ligget på et betydelig nivå, vokser lånegjelden. Ved utgangen av 2013 var lånegjelden 3 862 mill. kroner. Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter var pr. 31.12.13 på 133,3 %. Tilsvarende gjennomsnittstall for sammenlignbare kommuner i KOSTRA-gruppe 13 og landet var hhv. 99,8 % og 90,9 %.

Status lånegjeld pr. 31.12. i perioden 2009 – 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Langsiktig gjeld	2 718	3 039	3 259	3 672	3 862

Beløp i mill. kroner

Den langsiktige gjelden som det årlig må betales renter og avdrag på, vil under forutsetning av valgt investeringsnivå i økonomiplanperioden utvikle seg slik:

Forventet utvikling pr. 31.12. i perioden 2014 – 2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Langsiktig gjeld	4 098	4 339	4 417	4 486	4 549

Beløp i mill. kroner

Inkludert i den langsiktige gjelden er foretakene, Husbankens lån til formidling (startlån), lån til VAR-investeringer og gjeld med rentekompensasjonsordninger. Denne gjelden blir helt eller delvis finansiert med tilskudd for å dekke renter og avdrag i en begrenset periode. F.o.m. 2012-budsjettet er det lagt opp til årlig låneopptak på 90 mill. kroner til videre utlån (startlån) og det er dette nivået det er budsjettet med i 2015-2018.

Anslag gjeld som blir kompensert med rente- og avdragstilskudd

	2014	2015	2016	2017	2018
VAR-investeringer	710	786	838	882	959
Husbanklån til videre utlån	600	636	669	698	723
Investeringer skoleanlegg	190	180	170	160	150
Investeringer helse og omsorg	97	87	77	67	57
Sum gjeld med rente/avdragskomp.	1 597	1 689	1 754	1 807	1 889

Beløp i mill. kroner

I 2015 er det budsjettet med 77 mill. kroner i inntekter fra disse ordningene. Denne inntekten øker videre ut over i økonomiplanperioden som følge av både volumvekst og en forventet høyere rente.

Avdragsnivå

Kommunelovens § 50 nr. 7 a setter krav til at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte. Avdragsnivået i regnskapet for 2013 og budsjettet for 2014 tilsvarer en nedbetalingstid på gjeldsmassen på 33 år, og det tilsvarer maksimal avdragstid på gjeldsmassen.

Det første året i økonomiplanen er det forutsatt avdragsbetaling på 96 mill. kroner, noe som tilsvarer en nedbetalingstid på 33 år for langsiktig gjeld. For årene 2015-2018 er det også benyttet maksimal avdragstid på låneporteføljen.

Økning i utgifter til avdrag i forhold til 2014

	2015	2016	2017	2018
Økte avdrag - nye lån	3	14	20	26

Beløp i mill. kroner

Endring i avdragsutgiftene er i forhold til budsjettet nivå i 2014.

Avdragstiden på langsiktig gjeld i kommende økonomiplanperiode er forlenget maksimalt iht. hva som er lovlig. I 2003 ble avdragstiden forlenget for å få budsjettet i balanse, og dette var ment å være et kortsiktig tiltak. Senere har avdragstiden blitt ytterligere forlenget for å få budsjettet i balanse. I 2000 var avdragstiden nede i 16 år.

Rentekostnadene over tid blir betydelig høyere ved å måtte avdra gjeldsmassen over så lang tid som Ålesund kommune nå gjør.

Kapitalutgifter

Utvikling i kapitalutgifter de siste 6 år fordelt på avdrag og renter er som følger:

Historisk utvikling årlige kapitalutgifter i perioden 2008-2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Renteutgifter	130,3	118,3	117,0	130,2	137,2	136,7
Avdragsutgifter	77,7	80,0	77,1	80,0	87,5	96,2
Totalt	208,0	198,3	194,1	210,2	224,7	232,9

Beløp i mill. kroner.

For 2014 er det budsjettert med 139 mill. kroner i renteutgifter. Renteutgiftene bestemmes av størrelsen på langsiktig gjeld og rentenivået.

Renteforutsetninger

Renten som er lagt til grunn i økonomiplanperioden er basert på forutsetningene i Norges Bank sin Pengepolitiske Rapport 3/2014, prisingen i rentemarkedet, finansinstitusjonenes prognoser og allerede inngåtte renteavtaler på langsiktig gjeld. Norges Banks rentebane og markedets prising av renten indikerer en svakt stigende rente i de nærmeste årene. Pr. 31.08.14 har Ålesund kommune 49 % av langsiktig gjeld på fastrentevilkår (lengre enn ett år til neste renteregulering). Gjennomsnittlig innlånsrente som benyttes i 2014 er 3,5 %, og tabellen nedenfor viser hvordan kommunens gjennomsnittlige rente vil bli i økonomiplanen.

Renteforutsetninger i økonomiplanperioden

	2015	2016	2017	2018
Forventet vekta rente	3,2 %	3,3 %	3,4 %	3,8 %

Forventet vekta rente er beregnet ut fra eksisterende fastrenteavtaler og en gjennomsnittlig flytende rente (3-mnd NIBOR) på 2,10 % i 2014. Kommunens innlånskostnad er omtrent lik 3-mnd NIBOR.

Under de gitte forutsetninger om rente- og investeringsnivå i økonomiplanperioden, vil renteutgiftene øke iht. tabell nedenfor:

Utvikling brutto renteutgifter i perioden i forhold til 2014

	2015	2016	2017	2018
Økning renteutgifter	-4,2 mill.	3,2 mill.	11,8 mill.	19,2 mill.

Veksten i rentekostnader i økonomiplanperioden begrenses noe da kommunen har lange fastrenteavtaler på deler av låneporteføljen. Størst utslag i økte rentekostnader vil derfor tilskrives økt lånevolum knyttet til nye investeringer.

5.3 *Finansmidler*

Det er fire forskjellige typer fond i de kommunale regnskapene og de deles opp i følgende kategorier:

- Bundne driftsfond
- Bundne investeringsfond
- Ubundne investeringsfond
- Disposisjonsfond

Avsetninger til, og bruk av bundne drifts- og investeringsfond, gjøres i de tilfeller kommunen ikke fritt kan bestemme over midlene. Avsetninger til ubundne investeringsfond og disposisjonsfond gjelder derimot kommunens egne frie inntekter hvor kommunen selv bestemmer bruken.

Hensikten med avsetning til disposisjonsfond er bl.a.:

- skape buffer for svingninger i skatteinntektene og rammetilskudd
- skape rentebuffer og buffer mot andre utgifter/inntekter som er utsatt for svingninger
- tilgodese fremtidige formål (antatt behov)
- generelle disposisjonsfond

Fondsmidler Ålesund kommune	01.01.2014	Endring	31.12.2014
Bundne investeringsfond	111 624	-	111 624
Bundne driftsfond	47 390	-3 369	44 021
Ubundne investeringsfond	21 517	-452	21 065
Disposisjonsfond	540	-500	40
(tall i hele tusen)			

Siste rest av disposisjonsfondet i Ålesund kommune sitt regnskap er brukt i 2014. Bruken gjelder overføring til Tall Ships Race og er kommunens siste planlagte overføring til dette arrangementet.

Det foreslås å bruke 6 mill. kroner fra ubundet investeringsfond i 2015 budsjettet for å dekke egenkapitalinnskudd på forsikringsordningen i KLP. Tidligere år har dekningen vært over driftsbudsjettet. Videre er 7 mill. kroner bundet til en avtale med Statens Vegvesen om forskottering av trafikkregulering på Hellebroa.

Fondsmidler Ålesund kommunale eiendom KF	01.01.2014	Endring	31.12.2014
Bundne investeringsfond	-	-	-
Bundne driftsfond	-	-	-
Ubundne investeringsfond	87 448	-40 000	47 448
Disposisjonsfond	3 619	520	4 139
(tall i hele tusen)			

Ålesund kommunale eiendom KF har avsatt 7 mill. kroner av mindreforbruket i 2013 regnskapet til disposisjonsfond. Samtidig skal det brukes 6,5 mill. kroner inn i drifta i 2014. Netto avsetning blir derfor 0,5 mill. kroner i 2014.

Fra ubundne investeringsfond er det vedtatt å bruke 40 mill. kroner til flerbrukshall på Ellingsøya.

Fondsmidler Ålesund brannvesen KF	01.01.2014	Endring	31.12.2014
Bundne investeringsfond	-	-	-
Bundne driftsfond	-	-	-
Ubundne investeringsfond	-	-	-
Disposisjonsfond	-	1 794	1 794
(tall i hele tusen)			

Avsetning som skjer til disposisjonsfond stammer fra mindreforbruk i regnskapet i 2013.

Fondsmidler Møre og Romsdal 110-sentral KF	01.01.2014	Endring	31.12.2014
Bundne investeringsfond	-	-	-
Bundne driftsfond	-	-	-
Ubundne investeringsfond	-	-	-
Disposisjonsfond	5 450	-2 060	3 390
(tall i hele tusen)			

Det er lagt opp til å balansere driftsbudsjettet for 2014 med bruk av midler fra disposisjonsfond.

Disposisjonsfondet brukes til å regulere medlemskommunenes bidrag i det interkommunale samarbeidet. Disposisjonsfondet er dermed i stor grad også medlemskommunenes midler.

5.4 Oppsummering

Ålesund kommunes samlede inntekter og utgifter har følgende utvikling i perioden 2013 – 2018:

Ålesund konsern	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sum driftsinntekter	-3 237 385	-3 181 846	-3 289 507	-3 331 775	-3 347 405	-3 366 280
Sum driftsutgifter minus avskrivninger	3 093 784	3 020 615	3 091 881	3 112 372	3 113 137	3 109 431
Netto driftsinntekter	-143 601	-161 231	-197 626	-219 403	-234 268	-256 849
Finansinntekter inkl. utbytte	-83 415	-96 285	-57 265	-72 797	-82 431	-91 962
Finansutgifter	221 101	225 959	224 396	243 198	257 789	271 124
Netto finansutgifter	137 686	129 674	167 131	170 401	175 358	179 162
Netto driftsresultat	-5 915	-31 557	-30 495	-49 002	-58 910	-77 687
Bruk av avsetninger	-62 633	-38 729	-12 403	-5 753	-5 753	-5 753
Avsetninger	90 178	70 285	42 897	54 754	64 662	83 439
Netto avsetninger	27 545	31 556	30 494	49 001	58 909	77 686
Balanse	21 630	0	0	0	0	0

I økonomiplanen budsjetteres det i faste 2015-kroner slik at endringer det enkelte år etter 2015 er realendringer. Endringer i driftsinntektene er i hovedsak endringer i skatteinntekter og rammetilskudd.

Netto finansutgifter øker i perioden hovedsakelig som følge av økte investeringer, men også som følge av en viss økning i rentenivået. Et lavt investeringsnivå mot slutten av perioden demper veksten i finansutgiftene.

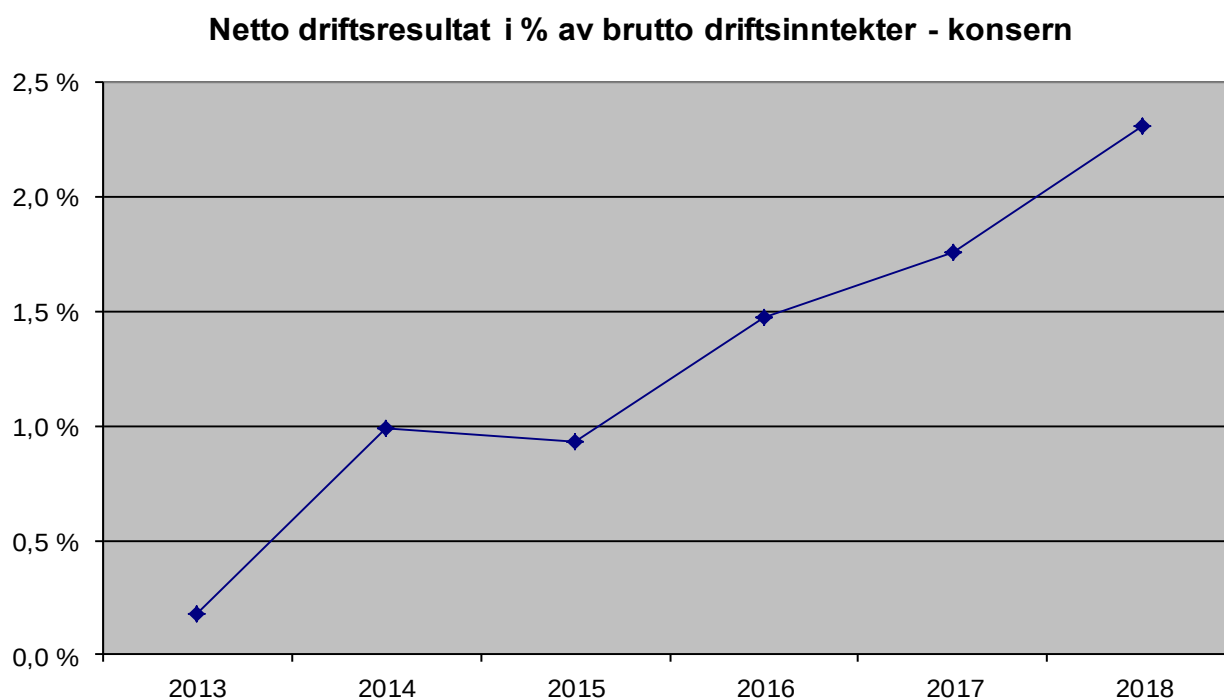
Ålesund konsern	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Netto finansutgifter i % av brutto driftsinntekter	5,0 %	4,4 %	5,4 %	5,4 %	5,5 %	5,6 %

I begrepet netto finansutgifter inngår også inntekter av utbytte og renteinntekter på ansvarlig lån i fra Tafford Kraft. Dette utbyttet er som nevnt budsjettert med 20 mill. kroner i 2015 og 30 mill. kroner pr. år i 2016 – 2018. Ut fra det nivået vi nå har på våre driftsutgifter og finansutgifter er vi avhengige av et utbytte på dette nivået i årene framover.

Netto driftsresultat varierer mellom 30 og 77 mill. kroner i årene 2015 - 2018. Netto driftsresultat viser hva som er igjen når driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Netto driftsresultat bør ideelt brukes til avsetninger til fond, egenfinansiering av investeringer m.m. I kommende økonomiplanperiode vil netto driftsresultat i

hovedsak måtte brukes til å dekke akkumulert underskudd. Ved utgangen av 2018 skal det akkumulerte underskuddet være nedbetalt. Vi vil da ha et handlingsrom som minst tilsvarer underskuddsdekningen det siste året i perioden

KS og sentrale myndigheter mener at et netto driftsresultat på 3 % av brutto driftsinntekter er et minimum for å kunne ha en sunn økonomi over tid. Ålesund har sjelden vært oppe på dette nivået. Figuren nedenfor viser utviklingen fra 2013 – 2018.

Uten utbytte fra Tafjord Kraft vil netto driftsresultat være 0,3 % i 2015 og øke til 1,2 % mot slutten av økonomiplanperioden.

6 Mål for økonomiforvaltningen

Det vil være hensiktsmessig å operere med kvantitative mål for å få en ønsket økonomisk utvikling. Dette vil være knyttet både til drift og investeringer.

6.1 Lånegjeld og netto finansutgifter

Ålesund kommune med kommunale foretak legger opp til et låneopptak i økonomiplanperioden 2015-2018 på til sammen 937,9 mill. kroner. Av dette skal VAR investere for 400,6 mill. kroner. Andre selvfinansierende investeringer utgjør 95,4 mill. kroner i perioden. Både VAR og selvfinansierende investeringer skal dekke renter og avdrag på sine investeringer. Eksklusiv VAR og selvfinansierende investeringer blir lånebeløpet 441,9 mill. kroner, mens avdragsbetalingene blir på 445,8 mill. kroner.

Brutto låneopptak 2015-2018	2015	2016	2017	2018	Sum
Ålesund kommune	140 160	121 320	117 360	151 420	530 260
Ålesund kommunale eiendom KF	210 500	63 200	60 000	60 000	393 700
Ålesund brannvesen KF	8 000	2 000	2 000	2 000	14 000
Sum låneopptak til investeringer	358 660	186 520	179 360	213 420	937 960
Herav VAR-investeringer	108 750	88 900	84 200	118 800	400 650
Herav andre selvfinansierende investeringer	15 250	35 100	39 800	5 200	95 350
Sum låneopptak til investeringer ekskl. VAR og selvfin. Investeringer	234 660	62 520	55 360	89 420	441 960
Sum avdragsbetaling	98 453	109 813	115 793	121 703	445 762

Investeringene i økonomiplanen bærer preg av å gjøre ferdig påbegynte prosjekt for deretter å investere i det som er mest nødvendig.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter (BDI) vil for Ålesund kommune ved utgangen av 2014 være på 99,69 %. Ved utgangen av 2013 var nivået på 96,2 %. Lånegjelda vil øke videre i økonomiplanperioden, men da er investeringer til VAR og andre selvfinansierende investeringer inkludert. Målet er at det i løpet av neste økonomiplanperiode for 2019-2022 skal være mulig å komme ned på en netto lånegjeld lik 95 % av brutto driftsinntekter.

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
"Inngående balanse"	4 098 000				
Netto gjeldsøkning		241 457	77 807	69 367	62 917
Utgående balanse	3 172 000	3 413 457	3 491 264	3 560 631	3 623 548
Netto lånegjeld i % av BDI	-99,69 %	-103,77 %	-104,79 %	-106,37 %	-107,64 %

Netto finansutgifter i % av brutto driftsinntekter anslås å være på 4,08 % for regnskapsåret 2014. For 2013 var de på 5,1 %. For 2015 anslås det at netto

finansutgifter blir på 5,08 %. Økningen i netto finansutgifter fra 2014 til 2015 skriver seg i hovedsak fra bortfall av utbytte på 28 mill. kroner.

	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Brutto driftsinntekter	-3 181 846	-3 289 507	-3 331 775	-3 347 405	-3 366 280
Netto finansutgifter	129 678	167 135	170 405	175 362	179 166
Netto finansutgifter i % av BDI	-4,08 %	-5,08 %	-5,11 %	-5,24 %	-5,32 %

Det vil være en svak økning i netto finansutgifter i økonomiplanperioden. Gjennomsnittlig netto finansutgifter for kommunene i Møre og Romsdal for perioden 2011-2013 var på 5,0 %. For Ålesund kommune var snittet på 5,3 % i samme periode.

Netto finansutgifter:

	2011	2012	2013	Snitt
Møre og Romsdal	5,8 %	4,6 %	4,6 %	5,0 %
Norge uten Oslo	4,2 %	3,8 %	3,6 %	3,9 %
Ålesund	5,8 %	4,9 %	5,1 %	5,3 %

Kommunene i Møre og Romsdal har i snitt høyere netto finansutgifter enn landet for øvrig. Dette har sammenheng med at kommunene i Møre og Romsdal har høyere lånegjeld enn snittet for landet. Målet er at det i løpet av neste økonomiplanperiode for 2019-2022 maksimalt skal brukes 4,5 % av brutto driftsinntekter på netto finansutgifter. Målet må imidlertid sees i sammenheng med til en hver tid markedrente og nivå på utbytte. Disse forholdene vil i stor grad påvirke resultatet.

6.2 Netto driftsresultat og disposisjonsfond

Netto driftsresultat har vært svakt både for Ålesund kommune og gjennomsnittlig for kommunen i Møre og Romsdal.

Netto driftsresultat:

	2011	2012	2013	Snitt
Møre og Romsdal	1,0 %	2,1 %	2,1 %	1,7 %
Norge uten Oslo	2,1 %	2,9 %	2,7 %	2,6 %
Ålesund	-0,5 %	1,4 %	0,4 %	0,4 %

Ålesund kommune har i perioden 2011-2013 hatt et klart svakere netto driftsresultat enn både øvrige kommuner i Møre og Romsdal og landet. Anbefalt nivå er 3 %. Forslaget til budsjett og økonomiplan gir en gradvis bedring av netto driftsresultat.

Netto driftsresultat	2014	2015	2016	2017	2018
Ålesund	1,0 %	0,9 %	1,5 %	1,8 %	2,3 %

Etter at akkumulert merforbruk er nedbetalt etter 2018, vil kommunen få et betydelig handlingsrom og netto driftsresultat vil være godt over anbefalt nivå på 3 %. Målet for netto driftsresultat er at det skal vise gradvis bedring slik som forutsatt gjennom økonomiplanen og at det skal være på minst 3 % i 2019.

Ålesund kommune har i dag ikke midler på disposisjonsfond. Disposisjonsfondet skal være en økonomisk buffer for kommunens løpende drift. Det er i forslag til økonomiplan først funnet mulighet for avsetning til disposisjonsfond siste året. Avsetningen er da på 13,7 mill. kroner og som vil utgjøre 0,4 % av brutto driftsinntekter.

Disposisjonsfondet bør være av en slik størrelse at det minst kan dekke svikt i skatteinntektene i ett år. I 2014 budsjettet er svikten på 42 mill. kroner når det tas hensyn til økt rammetilskudd gjennom inntektsutjevningen. En slik størrelse utgjør 1,3 % av brutto driftsinntekter i 2014. Målet for størrelsen på disposisjonsfond er at det skal være på 100 mill. kroner (tilsvarende 3 %) i slutten av økonomiplanperioden 2019-2022. Dette vil være mulig å oppnå hvis handlingsrommet kommunen får etter at nedbetaling av underskudd er gjennomført i 2018 benyttes til å øke avsetningene til disposisjonsfond.

6.3 Budsjettarbeid og budsjettoppfølging

De kvalitative målene for kommende økonomiplanperiode, som skal bringe kommunen ut av ROBEK, er å forbedre budsjettarbeidet og budsjettoppfølgingen.

For å nå budsjettmålene vil det bli nødvendig å endre tjenestetilbudene og ofte også redusere på nivå og omfang. Brukere av kommunens tjenester vil merke endringer og både kommunens ansatte og folkevalgte vil merke press i form av forventninger til bedre tjenester.

For å unngå nye budsjettoverskridelser i 2015 vil følgende kunne være aktuelt:

Politisk deltakelse

Rådmannen ønsker gjennom året å involvere politikerne mer i budsjettprosessen:

- egen informasjon på eksisterende møter gjennom året
- legge opp til budsjettkonferanser i formannskapet i tilknytning til fastsetting av rammer for budsjettarbeidet og ellers ved budsjettarbeidet på høsten
- andre tiltak og arbeidsmåter kan også være aktuelle

Virksomhetene

Sterkere styring og krav til budsjettbalanse gjennom hele året:

- ved rapportert budsjettavvik skal virksomheten foreslå innsparingstiltak som skal legges frem for politisk behandling ved tertialrapporteringen

- virksomhetene skal ved hver rapportering gi status for oppnåelse av innsparingskrav
- sterkere oppfølging av enkeltvirksomheter
- gjennomføre strukturendringer innenfor tjenesteproduksjonen
- drive kontinuerlig forbedringsarbeid ved den enkelte virksomhet

Det kan også bli nødvendig å revidere kommunens budsjettreglement for bl.a. å tydeliggjøre budsjettoppfølgingsarbeidet.

7 Tiltaksplan investeringer

Nedenfor beskrives alle investeringstiltakene slik de er foreslått fra foretakene, Kirkelig fellesråd og virksomhetene. Alle investeringstiltakene er oppgitt inkl. mva. både i teksten, i budsjettskjema 2B og i oversikt over alle foreslåtte tiltak, jf. vedlegg 13. Unntaket er investeringstiltakene til Ålesund kirkelige fellesråd som er oppgitt eks. mva.

Hvilke tiltak som ligger inne i rådmannens forslag går fram av kapittel 5.3.

7.1 Forslag fra kommunale foretak

7.1.1 Ålesund kommunale Eiendom KF

Spjelkavik ungdomsskole – oppgradering / rehabilitering

Spjelkavik ungdomsskole er under omfattende rehabilitering, ombygging og utvidelse. Det ble avsatt 15 mill. kroner i 2009, 15 mill. kroner i 2010, 10 mill. kroner i 2011, 60 mill. kroner i 2012, 15 mill. kroner i 2013 og 70 mill. kroner i 2014. I samsvar med gjeldende økonomiplan foreslår eiendomsforetaket at det avsettes 45 mill. kroner i 2015 og 4 mill. kroner i 2016 for å slutføre prosjektet.

Kolvikbakken ungdomsskole – rehabilitering / ombygging

Investeringsforslaget er i samsvar med BY-sak 087/14 hvor det ble vedtatt at rehabilitering av Kolvikbakken ungdomsskole utsettes til etter økonomiplanperioden 2015-2018, med unntak av rehabilitering av vestfasaden som gjennomføres som forutsatt. Det avsettes 18,1 mill. kroner i 2015 for å fullføre vestfasaden. Dette kommer i tillegg til 10 mill. kroner avsatt i 2014.

Emblem skole

En stor del av skolens undervisningsarealer er i midlertidige brakkeløsninger. Tilstanden på en del av disse er etter hvert blitt svært dårlig. I løpet av forholdsvis kort tid vil det være behov for oppføring av nye permanente lokaler. ÅKE har allerede ervervet tilleggsareal for skoleutvidelse og gjennomført nødvendig regulering av det nye tomtearealet. ÅKE foreslår derfor avsatt 2 mill. kroner i 2016 for å igangsette programmering og planlegging, slik at byggearbeider kan starte så snart som kommunens økonomi tillater.

Hessa skole

Til tross for oppføring av midlertidige lokaler (brakker) de siste årene, har skolen kapasitetsproblemer. Det er nødvendig å planlegge for utvidelse med permanente bygg. Tilleggsareal vest for skolen er ervervet for å muliggjøre utvidelse. Arealet er allerede regulert til skoleformål. ÅKE foreslår derfor avsatt 2 mill. kroner i 2016 for å

igangsette programmering og planlegging slik at byggearbeider kan starte så snart som kommunens økonomi tillater.

Åse sykehjem - ombygging/rehabilitering

Bystyret har vedtatt å utrede bruk av deler av Åse sykehjem til øyeblikkelig hjelp døgnopphold fra 2016, og at sykehjemmet bør totalrehabiliteres før den tid. Det er tidligere avsatt 0,6 mill. kroner til prosjektering i 2013 og 12,5 mill. kroner i 2014. Det foreslås at det avsettes 125 mill. kroner i 2015 og 107,5 mill. kroner i 2016. Totalt for 2014 og 2015 er investeringsrammen ÅKE ber om 68 mill. kroner høyere enn det som lå i forrige økonomiplan. Da Husbankens satser for tilskudd har økt, finansieres 36 mill. kroner med økt investeringstilskudd fra Husbanken. 23,6 mill. kroner finansieres med økt merverdiavgiftskompensasjon. 8,4 mill. kroner finansieres med økt låneopptak. Kostnadsøkningen skyldes endringer i bl.a. romprogram og funksjoner.

Kjøp av boliger til flyktninger og vanskeligstilte

Eiendomsforetakets forslag er 10 mill. kroner per år i samsvar med gjeldende økonomiplan, og at dette prolongeres i 2018. Rente- og avdragsutgiftene forutsettes i hovedsak dekket av økte husleieinntekter.

Boligsosial handlingsplan

Oppfølging og realisering av Boligsosial handlingsplan forutsetter investering av et betydelig antall nye boliger. Eiendomsforetakets forslag er 20 mill. kroner per år i samsvar med gjeldende økonomiplan, og at dette prolongeres i 2018. Rente- og avdragsutgiftene forutsettes i hovedsak dekket av økte husleieinntekter.

Kapitalmidler til rehabilitering

Eiendomsforetakets forslag er 40 mill. kroner per år i samsvar med gjeldende økonomiplan, fordelt med 20 mill. kroner til skoler og barnehager, og 20 mill. kroner til øvrige kommunale bygg. Dette prolongeres i 2018.

Miljørettet helsevern

I forbindelse med kontroll og godkjenning i henhold til "Forskrift om miljøretta helsevern" for skoler og barnehager, stilles det en rekke vilkår som omfatter utbedringer og ombygging.

Eiendomsforetakets forslag er 7 mill. kroner per år i samsvar med gjeldende økonomiplan, og at dette prolongeres i 2018.

Egenkapitalinnskudd KLP

For å kunne forvalte pensjonsmidlene med sikte på å optimalisere avkastningen, er det behov for å øke egenkapitalen i selskapet. Alle eiere vil derfor være nødt til å innbetale innskudd slik at selskapet får en tilfredsstillende egenkapitalgrad.

Kommunen har ikke lov til å lånefinansiere egenkapitalinnskudd i KLP. Egenkapitalinnskuddet finansieres ved overføring fra driftsregnskapet. Det budsjetteres med 57 000 kroner per år. Investerings tiltaket fremkommer ikke som investerings tiltak i budsjett skjema 2B.

7.1.2 Ålesund brannvesen KF

Styret i Ålesund brannvesen KF ønsker som tidligere å få tildelt en investeringsramme som styret selv kan detaljere og prioritere innenfor. Rådmannen har derfor ikke foretatt en vurdering av hvert av de foreslåtte investerings tiltakene. En oversikt over de 17 investerings tiltakene inkludert utstyr og tilpasninger i 110-sentralen fremgår av styresak 019/14, som er vedlagt i vedlegg 15. Beløpene i styresaken er oppgitt eks. mva., mens beløpene nedenfor er inkl. mva.

Styret i Ålesund brannvesen KF sitt forslag til investeringsramme for 2015-2018:

Investeringsrammer	2015	2016	2017	2018
Forslag fra styret i Ålesund brannvesen KF (inkl. mva.)	21 813 000	14 500 000	76 125 000	189 555 000

Det største enkelt tiltaket er ny hovedbrannstasjon, hvor brannvesenet foreslår avsatt 66,25 mill. kroner i 2017 og 187,5 mill. kroner i 2018.

Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunen har ikke lov til å lånefinansiere egenkapitalinnskudd i KLP. Egenkapitalinnskuddet finansieres ved overføring fra driftsregnskapet. Det budsjetteres med kr 102 000 per år. Investerings tiltaket fremkommer ikke i budsjett skjema 2B.

7.1.3 Møre og Romsdal 110-sentral KF

Investerings forslaget for 110-sentralen er tatt med under Ålesund brannvesen KF (punktet foran).

Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunen har ikke lov til å lånefinansiere egenkapitalinnskudd i KLP. Egenkapitalinnskuddet finansieres ved overføring fra driftsregnskapet. Det budsjetteres med kr 27 000 per år. Investerings tiltaket fremkommer ikke i budsjett skjema 2B.

7.1.4 Ålesund kirkelige fellesråd

Ålesund kirkelige fellesråd foretar eget låneopptak etter godkjenning av bystyret. Ålesund kommune dekker fellesrådets rente- og avdragskostnader gjennom årlig driftstilskudd.

Kirkegårder, maskiner og andre kirkegårdsinvesteringer

Planlagte investeringer på gravplassene i økonomiplanperioden er årlig fornying av bil- og maskinparken (ca. 250.000 kroner årlig), detaljprosjektering og utbygging av Moa urnelund (2014-2015) og prosjektering og utbygging av nye gravfelt på Hatlehol gravlund (2015-2017).

Fellesrådet ber om 7,8 mill. kroner i 2015, 4,0 mill. kroner i 2016, 4,1 mill. kroner i 2017 og 4,2 mill. kroner i 2018. Foreslått investeringsramme i 2016-2017 er i samsvar med gjeldende økonomiplan. Beløpene er eks. mva.

Inneværende års bevilgning på 3,8 mill. kroner ble strøket med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon. Fellesrådet ber om at denne bevilgningen som ble strøket i 2014 legges inn igjen for 2015 (pluss prisstigning på 0,1 mill. kroner) i tillegg til bevilgning i økonomiplanen for 2015 på 3,9 mill. kroner. Til sammen 7,8 mill. kroner.

Moa urnelund har en foreløpig kostnadsramme på 12 mill. kroner, men i prosjekteringsfasen som pågår nå søkes det å finne løsninger som kan redusere kostnaden. Utbygging av Moa urnelund vil kunne finansieres ved ubrukte lånemidler og ei samlet bevilgning på 7,8 mill. kroner i 2015. Det vil være økonomisk gunstig om kremasjonsandelen økes og derav behovet for investeringer til kistegraver avtar. En konsekvens dersom bevilgningen for 2015 også faller bort vil være at opparbeidingen av Moa urnelund må utsettes til 2016.

Neste utbyggingsetappe på Hatlehol gravlund må komme senest i 2016-2017 (ferdiggjøring våren 2017). Prosjektering må skje i 2015. Denne utbygginga bør omfatte 500-600 kistegraver.

7.2 Forslag fra kommunens virksomheter

7.2.1 Virksomhetsområde 19 stab og interne tjenester

Team Plan og utvikling – Rådhusdrift

Gass-/slukkeanlegg oppmålingsarkiv

Oppmålingsarkivet er nå flyttet fra 6. etasje i rådhuset til rom i 1. underetasje. Virksomhet Kart og oppmåling har foreslått at det avsettes 150.000 kroner i 2015 for å få på plass Inergen gass-/ slukkeanlegg i dette rommet. Dette for å kunne følge de krav som arkivloven setter til sikkerhet vedrørende brann. Slukkeanlegget lå inne i opprinnelig budsjett 2014, men ble strøket pga. kommunens økonomiske situasjon. Midlene foreslås avsatt på Rådhusdrift sitt investeringsbudsjett.

Team Helse og omsorg

Felles innkjøp medisinsk utstyr sykehjem

Det er fortsatt et behov for å samordne innkjøpene av medisinsk utstyr til de seks sykehjemmene. Det oppstår løpende behov for innkjøp. Samhandlingsreformen stiller også krav her. Tiltaket er i samsvar med gjeldende økonomiplan med 125.000 kroner per år i 2015-2017, og tiltaket prolongeres med samme beløp til 2018.

Mobil teknologi i hjemmetjenesten

Mobil teknologi i hjemmetjenesten betyr at de ansatte har direkte tilgang til journal mv. via lesebrett (i-Pad e.l.).

I samsvar med gjeldende økonomiplan foreslås det avsatt 63.000 kroner årlig til supplering av nettbrett, med prolongering til 2018.

Erstatning av trygghetsalarmer

De 620 trygghetsalarmene som vi har er basert på analog teknologi. I løpet av økonomiplanperioden vil telefonnettet ikke lenger fungere på slik teknologi, og en får overgang til digital teknologi. Vi må derfor skifte ut våre trygghetsalarmer i denne perioden. Samtidig er trygghetsområdet i sterk utvikling gjennom trygghetspakker som del av velferdsteknologien, der andre løsninger i noen grad vil erstatte ordinære trygghetsalarmer. Det foreslås ei investeringsramme på 675.000 kroner per år i fire år.

Virksomhet IT

Bevilgning på 4,3 mill. kroner til generell investering i IKT-utstyr og 1,8 mill. kroner øremerket IKT-investeringer i skole foreslås videreført i samsvar med gjeldende økonomiplan.

"Det er behov for et felles serverrom for e-Kommune Sunnmøre. Prosessen med å posisjonere seg for å ta ut stordriftsfordeler, investere i fellesløsninger og levere stabil IT-drift 24/7 er sterkt hemmet inntil en får et felles serverrom for samarbeidskommunene. Et felles serverrom har en kalkulert kostnad på 8 mill. kroner, som virksomheten foreslår avsettes i 2015."

7.2.2 Virksomhetsområde 59 teknisk og felles drift

Virksomhet Kart og oppmåling

Innløsning av friareal

Tiltaket er i samsvar med gjeldende økonomiplan, hvor det er avsatt 1 mill. kroner per år. Tiltaket prolongeres for 2018. Større innløsningssaker må håndteres som egne politiske saker og med egen finansieringsløsning.

Kartlegging Ålesund kommune – andel Geovekst

Ålesund kommune er medlem i Geovekst. Medlemmene er med på å finansiere kartlegging i fellesskap. Ålesund sin andel av prosjektet er 0,6 mill. kroner, som foreslås avsatt i 2016. Prosjektet påbegynnes i 2016 og avsluttes i 2017.

Rover (GPS)

Dette gjelder investering av fire rovere, en hvert år i fire år, som skal erstatte Leica. Rovere brukes i felt i forbindelse med oppmålingsarbeider. Utstyret er nå ca 8 år

gammelt, mens normal avskrivningstid er 4 år. Det foreslås avsatt 162.000 kroner hvert år i økonomiplanen.

Totalstasjon og GPS i Smartpole-løsning

Dette gjelder investering av totalstasjon i 2015 som brukes til husutsett. Utstyret virksomheten har er nå ca. 10 år og må skiftes ut. Virksomheten bruker ikke lenger penger på årlig support på dette instrumentet da det påregnes nytt utstyr i 2015. Virksomheten har sentral godkjenning for plassering av bygninger, og en slik godkjenning betinger at kommunen bruker utstyr som er sertifisert. Det foreslås avsatt 625.000 kroner i 2015.

Virksomhet Veg, anlegg og park (VAP)

Aksla stadion – rehabilitering - belysning, tribune, idrettselementer

Med disponible midler har kommunen klart å rehabilitere alt under og på bakken. Disponible midler var ikke nok til å etablere belysning, kjøpe og montere mobile idrettselementer og rehabilitere tribuner etter dagens standardkrav. VAP foreslår at det avsettes 3 mill. kroner i 2015.

Trafikksikkerhetstiltak

Denne posten er kommunens andel av trafikksikkerhetsinvesteringer på det offentlige vegnettet i kommunen (netto kostnad). Stat/fylke har hittil bidratt med 50 % tilskudd til noen trafikksikkerhetstiltak på kommunalt vegnett og fylkesvegnett. I samsvar med gjeldende økonomiplan foreslår virksomheten at det avsettes 3 mill. kroner per år.

Kjøp av anleggsmaskiner

Dette er kommunens post for oppgradering/utskifting av biler, maskiner og anleggsutstyr i VAP-produksjon. Dersom det ikke gis mulighet til å reinvestere i nye maskiner, blir maskinparken til slutt fullstendig nedslitt. Forslaget er i samsvar med gjeldende økonomiplan med 4 mill. kroner per år. Tiltaket prolongeres med 4 mill. kroner i 2018. Kommunen har også inntjening på maskinparken ved utleie, bl.a. til VAR.

Div. oppgradering grøntanlegg

Denne posten skal nyttes til oppgraderinger av eksisterende anlegg og evt. nye anlegg i kommunens grøntområder/parker. VAP mener behovet i grøntarealene er stort, og at det må ses i sammenheng med den sterke befolkningsveksten som er i Ålesund. Rekreasjonsområder er viktige for en by i sterk vekst og med stor fortetting av bebyggelse. Forslaget er i samsvar med gjeldende økonomiplan med 2 mill. kroner per år. Tiltaket prolongeres med 2 mill. kroner i 2018.

Hovedplan for veg, oppgradering/reasfaltering

I 2009 ble Hovedplan veg utarbeidet og vedtatt av bystyret. Planen viser behovet for oppgradering og reasfaltering i perioden frem til 2021. VAP sitt forslag er i samsvar med gjeldende økonomiplan med 15 mill. kroner årlig, prolongert til 2018. Selv om posten ligger under beløpet som ble kalkulert i Hovedplan veg, for å nå målet om akseptabel standard innen 2021, ser vi en bedret vegstandard i flere områder. Dersom denne posten ikke blir redusert vil vi nærme oss målet i 2021.

Kommunal finansiering utbyggingsområder

Tiltaket gjelder oppgradering av veginfrastrukturen ved etablering av nye utbyggingsområder/boligfelt i kommunen. Tiltaket er i samsvar med gjeldende økonomiplan med 2 mill. kroner per år, prolongert til 2018.

Oppgradering veg til Fjellstua

VAP foreslår at det avsettes 1,5 mill. kroner i 2016 til opprusting av vegen til Fjellstua. Dette etter henvendelse fra turistsjefen og Nørvøy bydelsutvalg, som ber om breddeutvidelse på deler av vegen og sprengning ved en fjellknaus.

Veg og gatelys

Denne posten gjelder gatelys langs kommunalt vegnett og turløyper. I samsvar med gjeldende økonomiplan foreslås det avsatt 3,5 mill. kroner hvert av årene, med prolongering til 2018. HQL-armaturer skal skiftes ut med LED-armaturer, noe som vil gi betydelige innsparinger i strømutfgiftene. For hele økonomiplanperioden sett under ett er det forutsatt at utskifting til LED-armaturer vil gi innsparinger i strømutfgiftene med ca. 1,7 mill. kroner.

Opparbeiding gangsti Bogneset-Furmyra

Tiltaket er et resultat av beslutning om innløsning av grunn og opparbeiding av regulert gangsti Bogneset - Furmyr. Det er tidligere bevilget 4 mill. kroner i 2011, 4,5 mill. kroner i 2012 og 1 mill. kroner i 2013. Anslagsvis må det fremover bevilges minimum 5 mill. kroner per år for å få en kontinuerlig drift på anleggsarbeidet. Tiltaket er ikke foreslått av VAP, men fremmes av rådmannen for at kommunen skal oppfylle forutsetningene i skjønnssaken knyttet til ekspropriasjon av grunn til gangvegen.

Virksomhet Vann, avløp og renovasjon (VAR)

Vann

Investeringsforslaget er iht. Hovedplan for vannforsyning. Tiltaket er også i samsvar med gjeldende økonomiplan med 41,7 mill. kroner i 2015, 47,2 mill. kroner i 2016 og 42,5 mill. kroner i 2017. I 2018 foreslås det avsatt 77,1 mill. kroner.

Avløp

Foreslått investert beløp i 2015 på 41,7 mill. kroner er iht. Hovedplan og handlingsprogram. Handlingsprogrammet går kun til 2015, og må revideres i løpet av høsten 2014. Investeringsnivået de resterende årene i perioden forventes å være på samme nivå som i 2015. Det foreslås investeringsramme på 41,7 mill. kroner hvert av årene i perioden.

Avfallsknuser

Avfallsmengden Bingsa behandler for industrien på Sunnmøre er i meget sterk økning. Det foreslås avsatt 4,5 mill. kroner i 2015 til kjøp av en elektrisk stasjonær knuser som skal stå i den nye sorteringshallen. Mottak av næringsavfall gir betydelige inntekter til kommunen og er ikke omfattet av selvkostregelverket. Utstyr for å behandle avfallet på en godkjent måte er en forutsetning for de inntekter som ligger i budsjettet.

Brannovervåkning og slukkeanlegg ny hall

Det foreslås avsatt 4,5 mill. kroner i 2015 til brannovervåkning og slukkeanlegg for ny sorterings- og produksjonshall.

Gravemaskin for behandling av forurensede masser

Det foreslås avsatt 2 mill. kroner i 2015 til ny gravemaskin for mottak og sortering av forurensede masser. Tiltaket vil være med på å sortere ut stein fra forurensede masser og behandling av betong.

Kjøp av nye containere på miljøstasjonen

Det foreslås avsatt 0,3 mill. kroner i 2015 til innkjøp av 20 stk. sorteringscontainere til miljøstasjonen. Eksisterende containere er utslitt.

Samlokalisering VAR

Det foreslås avsatt 5 mill. kroner i 2015 og 10 mill. kroner i 2016 til nybygg eller kjøp av eksisterende bygg.

Spyle- og slamsugebil for avløpsnett

Det foreslås avsatt 2 mill. kroner i 2015 til spyle- og slamsugebil for avløpsnett. VAR-virksomheten har økende behov for spyling av avløpsledninger. Dette øker i tråd med økende belastning på avløpsnettet og økende gjennomsnittsalder. Investering i spylebil vil gi en mer effektiv drift av rørinspeksjonsbilen og mer effektiv drift av dagens mannskapsstyrke.

Truck

Trucken på Bingsa er ikke godkjent for bruk lenger. Den krever større reparasjoner og VAR leier i dag truck. Det foreslås avsatt 0,5 mill. kroner i 2015 til ny truck.

Utbygging av deponi for rene masser – overskuddsmasser

Det er et stort behov for deponi av rene masser / overskuddsmasser i Ålesund. Både internt i kommunen og for private entreprenører. Det foreslås avsatt 5 mill. kroner i 2015.

Utbygging deponi for avfall

Deponiet for avfall må utvides. Det er store mengder forurensede masser, slagg fra forbrenningsanlegg, asbest etc. som ankommer Bingsa årlig. Det er utarbeidet planer for utvidelse av det eksisterende deponi. Dette må gjennomføres snarest for å kunne opprettholde mottaket av denne type masser. Det foreslås avsatt 5 mill. kroner i 2015.

Søppeldunker i sentrum

Det foreslås avsatt 50.000 kroner i 2015 til innkjøp av flere nye søppeldunker i sentrum.

Utvidelse av vekt

Det foreslås avsatt 1,5 mill. kroner i 2015 til utbygging av to nye vekter på Bingsa for å avlaste vekt for større næringskunder, hageavfall og deponi.

Virksomhet Eiendomsdrift

I samsvar med gjeldende økonomiplan foreslås det avsatt 330.000 kroner per år til kjøp av varebiler.

Virksomhet Sentralkjøkkenet

I samsvar med gjeldende økonomiplan foreslås det avsatt 250.000 kroner per år til utskifting av gammelt utstyr.

7.2.3 Andre tiltak

Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunen har ikke lov til å lånefinansiere egenkapitalinnskudd i KLP.

Egenkapitalinnskuddet foreslås i 2015 finansiert ved bruk av investeringsfond. For årene 2016-2018 finansieres egenkapitalinnskuddet ved overføring fra driftsregnskapet. Det budsjetteres med 6 mill. kroner per år.

Startlån Husbanken

Startlån er en ordning hvor Husbanken låner ut midler til kommunen, som igjen låner ut til personer som etablerer seg i egen bolig. Dette er lån som kommunen tar opp hvert år.

Kommunen hefter for tap på disse lånene, men det har hittil vært svært små tap. I samsvar med gjeldende økonomiplan foreslås det avsatt 90 mill. kroner per år. Disse investeringstiltakene fremkommer ikke i budsjettskjema 2B.

7.3 Rådmannens forslag til investeringsbudsjett

I og med at Ålesund kommune er innmeldt i ROBEK er utgangspunktet for lånegodkjenning at kommunen ikke får godkjent høyere låneramme enn betalte avdrag. Lånerammen vil bli strammet ytterligere inn om ikke kommunen klarer å nedbetale underskudd i tråd med nedbetalingsplanen.

I bystyresak 087/14 ble det, som følge av dette, lagt premisser for investeringsprogrammet for 2015-2018.

Totalt investeringsnivå i konsernet er på over 1,1 milliarder kroner i kommende 4-årsperiode. Tabellen nedenfor viser fordelingen på selskap og år. Dersom vi trekker ut investeringer i VAR (som skal dekkes av gebyr), merverdiavgifts kompensasjon og investeringstilskudd (Åse sykehjem), blir investeringsnivået ca. 553 mill. kroner i perioden.

Oversikt investeringer

Beløpene er i hele tusen kroner.

Selskap	2015	2016	2017	2018	Sum
Ålesund kommune	145 305	126 775	122 850	156 925	551 855
Ålesund kommunale eiendom KF	253 319	176 694	65 194	65 194	560 401
Ålesund brannvesen KF	10 000	2 500	2 500	2 500	17 500
Ålesund kirkelige fellesråd	250	7 800	4 000	4 100	16 150
Sum	408 874	313 769	194 544	228 719	1 145 906
VAR	-108 750	-88 900	-84 200	-118 800	-400 650
Merverdiavgifts kompensasjon	-49 964	-33 449	-11 184	-11 199	-105 796
Investeringstilskudd	0	- 86 000	0	0	-86 000
Sum "fradrag"	-158 714	-208 349	-95 384	-129 999	-592 446
Investeringer etter fradrag	250 160	105 420	99 160	98 720	553 460

7.3.1 Ålesund kommunale Eiendom KF

Rådmannen tilrår følgende investeringstiltak 2015-2018 for Ålesund kommunale Eiendom KF (inkl. mva.):

ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF					
Område	Tiltak	2015	2016	2017	2018
Skoler/SFO	Spjelkavik ungdomsskole - Oppgradering / rehab.	45 000	4 000	0	0
	Kolvikbakken ungdomsskole - Rehab./ombygging	18 125	0	0	0
Sum Skoler/SFO (eks. gen. rehab. og miljørettet helsevern)		63 125	4 000	0	0
Sykehjem	Åse sykehjem - rehabilitering/ombygging	125 000	107 500	0	0
Sum Sykehjem		125 000	107 500	0	0
Boliger	Kjøp av boliger (flyktninger og vanskeligstilte)	10 000	10 000	10 000	10 000
	Boligsosial handlingsplan 2009-2015	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum Boliger		30 000	30 000	30 000	30 000
Andre tiltak	Kapitalmidler til rehab. - Skoler og barnehager	13 750	13 750	13 750	13 750
	Kapitalmidler til rehab. - øvrige kommunale bygg	14 444	14 444	14 444	14 444
	Miljørettet helsevern	7 000	7 000	7 000	7 000
Sum Andre tiltak		35 194	35 194	35 194	35 194
SUM ALLE TILTAK FOR ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF		253 319	176 694	65 194	65 194
FINANSIERT SLIK:					
	Mva.kompensasjon	-42 819	-27 494	-5 194	-5 194
	Investeringsstilskudd	0	-86 000	0	0
	Bruk av nye lån	-210 500	-63 200	-60 000	-60 000
Sum finansiering		-253 319	-176 694	-65 194	-65 194

I tillegg kommer egenkapitalinnskudd KLP med 57.000 kroner per år, finansiert med overføring fra driftsbudsjettet.

7.3.2 Ålesund Brannvesen KF

Rådmannen har ikke tatt konkret stilling til alle enkelttiltakene i brannvesenets investeringsforslag. Brannvesenet står som tidligere fritt til å prioritere tiltakene innenfor investeringsrammen. Men bakgrunnen for at rådmannen foreslår en investeringsramme på 10 mill. kroner i 2015 er at brannvesenet skal ha en mulighet til å prioritere nødvendig rehabilitering av hovedbrannstasjonen.

Investeringsrammer 2015-2018 for Ålesund brannvesen KF (inkl. mva.):

ÅLESUND BRANNVESEN KF					
	Tiltak	2015	2016	2017	2018
	Generell investeringsramme (uspesifisert)	10 000	2 500	2 500	2 500
SUM ALLE TILTAK FOR ÅLESUND BRANNVESEN KF		10 000	2 500	2 500	2 500
FINANSIERT SLIK:					
	Mva.kompensasjon	-2 000	-500	-500	-500
	Bruk av nye lån	-8 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum finansiering		-10 000	-2 500	-2 500	-2 500

I tillegg kommer egenkapitalinnskudd KLP med 102.000 kroner per år, finansiert med overføring fra driftsbudsjettet.

7.3.3 Møre og Romsdal 110-sentral KF

Møre og Romsdal 110-sentral KF har ikke egen investeringsramme utenom egenkapitalinnskudd KLP med 27.000 kroner per år, finansiert med overføring fra driftsbudsjettet. Øvrige investeringer ligger inne i investeringsbudsjettet til Ålesund brannvesen KF.

7.3.4 Ålesund kirkelige fellesråd

Investeringsforslaget fra Kirkelig fellesråd skyves ett år ut i tid, dvs. 7,8 mill. kroner i 2016, 4 mill. kroner i 2017 og 4,1 mill. kroner i 2018. For 2015 foreslår rådmannen ei investeringsramme på 250 000 kroner.

Investeringstiltak 2015-2018 for Ålesund kirkelige fellesråd (eks. mva.):

ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD				
Tiltak eks. mva.	2015	2016	2017	2018
Kirkegårder, maskiner og andre kirkegårdsinvesteringer	250	7 800	4 000	4 100
Sum tiltak Kirkegårder og krematorium	250	7 800	4 000	4 100
SUM ALLE TILTAK FOR ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD	250	7 800	4 000	4 100

Det er kirkelig fellesråd som står for låneopptak. Et beløp tilsvarende rente- og avdragskonsekvensene avsettes i kommunens tilskuddspost til Ålesund kirkelige fellesråd.

7.3.5 Kommunens virksomhetsområder

Rådmannen tilrår følgende investeringstiltak 2015-2018 for kommunens virksomhetsområder (inkl. mva.):

ÅLESUND KOMMUNE					
Virksomhets- område	Tiltak	2015	2016	2017	2018
19	1920 Gass/slukkeanlegg oppmålingsarkiv	150	0	0	0
	1933 Felles innkjøp medisinsk utstyr sykehjem	125	125	125	125
	1933 Innføring av Mobil teknologi i hjemmetjenesten	63	63	63	63
	1933 Erstatning av trygghetsalarmer	250	675	850	925
	1954 IT- investeringer	4 300	4 300	4 300	4 300
	1954 IKT Skoler	1 800	1 800	1 800	1 800
	Totalt 19 Interne tjenester og overføringer	6 688	6 963	7 138	7 213
59	5901 Innløsning av friareal	1 000	1 000	1000	1 000
	5901 Kartlegging Ålesund kommune - andel Geovekst	0	0	600	0
	5901 Rover (GPS)	162	162	162	162
	5901 Totalstasjon og GPS i Smartpole-løsning	625	0	0	0
	5902 Kjøp av anleggsmaskiner	4 000	4 000	4 000	4 000
	5902 Hovedplan for veg, oppgradering/ reasfaltering	15 000	15 000	15 000	15 000
	5902 Kommunal finansiering - utbyggingsområder	0	2 000	2 000	2 000
	5902 Veg og gatelys	3 500	3 500	3 500	3 500
	5902 Opparbeiding gangsti Bogneset-Furmyra	5 000	5 000	5 000	5 000
	5903 Hovedplan vann - rammeinvestering	41 700	47 200	42 500	77 100
	5903 Hovedplan avløp - rammeinvestering	41 700	41 700	41 700	41 700
	5903 Avfallsknuser	4 500	0	0	0
	5903 Brannovervåkning og slukkeanlegg ny hall	4 500	0	0	0
	5903 Gravemaskin for behandling av forurensede masser	2 000	0	0	0
	5903 Kjøp av nye containere på miljøstasjonen	300	0	0	0
	5903 Spyle- og slamsugebil for avløpsnett	2 000	0	0	0
	5903 Truck	500	0	0	0
	5903 Utbygging av deponi for rene masser - overskuddsmasser	5 000	0	0	0
	5903 Utbygging deponi for avfall	5 000	0	0	0
	5903 Søppeldunker i sentrum	50	0	0	0
	5903 Utvidelse av vekt	1 500	0	0	0
	5904 Kjøp av varebiler, Eiendomsdrift	330	0	0	0
	5906 Nytt utstyr, Sentralkjøkkenet	250	250	250	250
	Totalt 59 Teknisk og felles drift	138 617	119 812	115 712	149 712
SUM ALLE TILTAK FOR KOMMUNENS VIRKSOMHETER		145 305	126 775	122 850	156 925
Herav VAR-tiltak		108 750	88 900	84 200	118 800
FINANSIERT SLIK:					
	Mva.kompensasjon	-5 145	-5 455	-5 490	-5 505
	Bruk av nye lån	-140 160	-121 320	-117 360	-151 420
Sum finansiering		-145 305	-126 775	-122 850	-156 925

I tillegg kommer startlån fra Husbanken med 90 mill. kroner per år (inn- og utlån) og egenkapitalinnskudd KLP med 6 mill. kroner per år. Egenkapitalinnskuddet foreslås i 2015 finansiert ved bruk av investeringsfond. For årene 2016-2018 finansieres egenkapitalinnskuddet ved overføring fra driftsregnskapet.

Investeringstiltak som det IKKE er funnet plass til i rådmannens forslag

Ålesund kommunale Eiendom KF

- Ikke Planleggings- og prosjekteringsmidler til Emblem skole og Hessa skole.

- Reduserte rehabiliteringsmidler til skoler, barnehager og øvrige kommunale bygg med 11 8 mill. kroner fra 40 mill. kroner til 28,1 mill. kroner per år inkl. mva.

Ålesund kommunes virksomheter/stabsteam:

Endret:

- Erstatning av trygghetsalarmer: Årlig investeringsramme foreslått fra Team helse og omsorg skyves ut i tid med lavere investeringsbeløp i 2015 og økende utover i perioden. Men samlet investering for hele perioden sett under ett er den samme som foreslått fra Team helse og omsorg, slik at vi kommer i mål i løpet av økonomiplanperioden.

Ikke funnet plass til:

- Aksla stadion – rehabilitering – belysning, tribune, idrettselementer
- Trafikksikkerhetstiltak
- Div. oppgradering grøntanlegg
- Kommunal finansiering – utbyggingsområder: Ikke midler i 2015, men bevilgning i 2016-2018 er i samsvar med VAP sitt forslag
- Oppgradering veg til Fjellstua
- Samlokalisering VAR
- Kjøp av varebiler Eiendomsdrift: Ikke midler i 2016-2018, men bevilgning i 2015 er i samsvar med Eiendomsdrift sitt forslag
- Felles serverrom for e-kommune Sunnmøre

Tilleggsopplysninger vedr. andre investeringer

Ny kulturskole

Midler til ny kulturskole ligger ikke inne i perioden. Dette er basert på en forutsetning om at en ny kombinert videregående skole og kulturskole i sentrum i tråd med bystyrets vedtak i sak 29/13, trolig ikke vil stå ferdig før i 2020. Det forutsettes videre at fylkeskommunen står som byggherre til et felles bygg. Kommunen må da inngå en avtale med fylkeskommunen hvor kommunen betjener sin del av finans- og driftskostnadene, trolig fra et tidspunkt i 2020. Egen sak om dette vil bli fremmet for fylkestinget og bystyret på nyåret 2015. Som Robek-kommune må en regne med at en slik avtale krever godkjenning av fylkesmannen.

Bypakken

Kommunal egenandel knyttet til investeringer i bypakken er så langt ikke innarbeidet i økonomiplanen, men vil tidligst være aktuelt fra 2016. Egenandelen vil trolig være i størrelsesorden +- 12-13 mill. kroner pr år. Dette kan tas fra rammen til Hovedplan vei, men dette vil da redusere midler til andre tiltak i det kommunale veisystemet. Avklares bypakken i løpet av 2015 har en et bedre grunnlag for budsjettering i neste økonomiplan.

8 Tiltaksplan drift

8.1 Kommunale foretak

8.1.1 Ålesund kommunale Eiendom KF

Styret i Ålesund kommunale Eiendom KF har i sak 024/14 fattet følgende vedtak:

“Styret i Ålesund kommunale eiendom KF gir sin tilslutning til administrasjonens forslag til innspill til rådmannen i forbindelse med utarbeidelse av driftsbudsjett og økonomiplan for 2015-2018”.

De foreslåtte drifts- og investeringstiltakene og styrets vedtak kan leses i styresak 024/14 som følger budsjettdokumentet som vedlegg 14 i eget vedleggshefte.

Foretaket får i budsjettvedtaket for 2014 fullmakt til å disponere inntil 10 mill. kroner av foretakets fondsmidler til kjøp av eiendommer i løpet av budsjettåret. For enkeltkjøp settes rammen til 5 mill. kroner.

De enkelte investeringstiltakene er kommentert nærmere i kapittel 5, under pkt. 5.1.1. Tabellen under viser driftskonsekvenser av de investeringstiltak som rådmannen har godkjent.

Innhold i endring husleie til eiendomsforetaket.

Økt husleige til eiendomsforetaket forårsakes av følgende konsekvenser av tiltak osv.:	2015	2016	2017	2018
Konsekvensjustert prisfremskrevet 2014-budsjett	11 467	11 467	11 467	11 467
Renter og avdrag av nye investeringer	1 580	11 916	15 309	18 500
Andre driftskonsekvenser fra investeringer:				
Egenkapitalinnskudd	6	6	6	6
Flerbrukshall Ellingsøy	769	1534	1534	1534
Boligsosial handlingsplan 2009 - 2015	-966	-1 937	-2 902	-3 872
Kjøp av boliger (flyktninger og vanskeligstilte)	-482	-961	-1 447	-1 927
Spjelkavik Ungdomsskole - Oppgradering / rehabilitering	868	1 739	1 739	1 739
Åse sykehjem - ombygging/rehab. 2013	0	1 277	2 553	2 553
Sum driftskonsekvenser av investeringer (ikke renter og avdrag)	195	1 658	1 483	33
Driftstiltak				
1. Inflasjonsgevinst netto finansutgifter	0	-4 306	-8 669	-12 900
2: Tiltak for å komme i balanse 2015:				
<i>Bruk av disposisjonsfond</i>	-5 500	0	0	0
<i>Endret renhold og innsparinger</i>	-3 379	-3 379	-3 379	-3 379
3: Endringer gammel gjeld	-2 600	-3 000	-3 200	-5 400
Sum driftstiltak	-11 479	-10 685	-15 248	-21 679
Endring husleie	1 763	14 356	13 011	8 321
Øket overføring fra Ålesund kommune (husleie)	-1 763	-14 356	-13 011	-8 321

Budsjettet for Ålesund kommunale eiendomsforetak for 2015 er prisfremskrevet med 3,3 % lønnsvekst, 2,4 % på varer og tjenester. Likevel er kjøp av tjenester fra VH Renholdsdrift og VH Eiendomsdrift prisfremskrevet med 3,3 % som tilsvarer lønnsveksten. Mesteparten av disse kostnadene er lønn. Inntektene, unntatt husleien fra selskap 1, er prisfremskrevet ut fra en deflator på 3 %. Pensjonsprosenten er beregnet til å bli 13,6 % i 2015. Premieavviket er beregnet til å bli minus (inntekt) 0,298 mill. og amortisering av tidligere års premieavvik vil utgjøre minus (inntekt) kr 10.000,-. Fra 2016 er budsjettet i faste 2015-kroner.

Totalt sett er det ikke rom for vekst i Ålesund kommunale eiendomsforetak sitt budsjett. Likevel må kommunen ta kostnadene for påbegynte investeringsprosjekt

som f. eks. Åse sykehjem, Spjelkavik ungdomsskole og prekære tiltak på Kolvikbakken ungdomsskole.

På grunn av den økonomiske situasjonen må investeringene reduseres vesentlig i forhold til forrige økonomiplan. I løpet av økonomiplanperioden må opptak av nye lån ikke overstige avdrag på lån slik at lånegjelden ikke øker på konsernnivå. Dette er også et krav fra statlige myndigheter fordi kommunen er innmeldt i ROBEK. Rådmannen har derfor lagt frem et forslag til investeringsbudsjett som ligger innenfor dette kravet. Selvfinansierende investeringer kommer i tillegg. Formålet er å holde renter og avdrag på et nivå som kommunen har økonomisk bærekraft til å betale. Det er av samme grunn ingen nye driftstiltak i forslaget bortsett fra det som følger av drift av Flerbrukshall på Ellingsøy og renoveringen av Spjelkavik ungdomsskole. Boligtiltakene er å regne som selvfinansierende pga. husleieinntekter. Fylkesmannens vurdering av investerings- og lånenivå i økonomiplanen er foreløpig ikke kjent og utgjør dermed et usikkerhetsmoment.

8.1.2 Ålesund Brannvesen KF

Styret i Ålesund brannvesen KF har i møte 06.10.2014 i sak 018/14 fattet følgende vedtak:

“Styret i Ålesund brannvesen KF vedtar driftsbudsjett for 2015 som fremlagt med økning i rammen på 4,637 mill. i 2014 kroner. Budsjettet oversendes eier for endelig vedtak i bystyret.”

Brannvesenet har også foreslått driftstiltak, som følger styresak 018/14. Styresaken er vedlegg 15 i eget vedleggshefte.

Økt overføring til Ålesund brannvesen forårsakes av følgende konsekvenser av tiltak osv.:	2015	2016	2017	2018
Konsekvensjustert prisfremskrevet 2014-budsjett	149	149	149	149
Renter og avdrag nye investeringer	60	693	847	998
Andre driftskonsekvenser fra investeringer:				
Egenkapitalinnskudd	15	15	15	15
Driftstiltak				
Inflasjonsgevinst netto finanskostnader	0	-106	-231	-369
Finansutgifter	0	170	384	555
Nytt nødnett	717	1434	1434	1434
0,5 stilling forebyggende avdeling	355	342	342	342
Sum driftstiltak	1 072	1 840	1 929	1 962
Økt overføring til Ålesund brannvesen	1 296	2 697	2 940	3 124

Overføring fra Ålesund kommune 2014	40 285	40 285	40 285	40 285
Ny sum overføring fra Ålesund kommune	41 581	42 982	43 225	43 409
Overføring til Ålesund brannvesen fra M & R 110-sentral	2 264	2 264	2 264	2 264
Ramme Ålesund brannvesen (egne driftsutgifter minus egne driftsinntekter)	43 845	45 246	45 489	45 673

Budsjettet for Ålesund brannvesen for 2015 er prisfremskrevet med 3,3 % lønnsvekst, 2,4 % på varer og tjenester. Inntektene er prisfremskrevet ut fra en deflator på 3 %. Pensjonsprosenten er beregnet til å bli 13,6 % i 2015. Premieavviket er beregnet til å bli minus 1,05 mill. og amortisering av tidligere års premieavvik vil utgjøre minus 0,431 mill. kroner. Fra 2016 er budsjettet i faste 2015-kroner.

Det er lagt inn en halv stilling på forebyggende avdeling. Dette ut fra pålegg fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Det er også lagt inn midler til nytt nødnett. Ut over dette er det ikke rom for vekst i Ålesund brannvesen sitt budsjett.

Følgende driftstiltak er det ikke funnet rom for:

Bemanning av høydemateriell ved Spjelkavik stasjon	3 431	3 380	3 380	3 380
--	-------	-------	-------	-------

Styresakene 018/14 og 019/14 følger budsjettdokumentet som vedlegg 15 i eget vedleggshefte.

I henhold til opplysninger fra brannvesenet vil betalingsregulativet for feie og tilsynsgebyr bli behandlet seinere når selvkostanalyse er gjennomført. I forslaget som følger saken er 3 % deflator lagt på.

Gebyrsatsene behandles under kapitel 8 – Betalingsregulativ.

8.1.3 Møre og Romsdal 110-sentral KF

Styret for 110-sentralen har i møte 01.10.2014 i sak 013/14 fattet følgende vedtak:

“Styret vedtar budsjett for drift og investering for 2015 med nødvendige tiltak som medfører økt innbyggeravgift for nødmeldetjenesten på kr. 2,80. Det er en intensjon om at denne skal økes med ytterligere kr 2,80 for 2016 som følge av økte kostnader med det nye nødnettet. Budsjettet oversendes eier for endelig vedtak.”

Rådmannen har ikke gjort endringer i budsjettforslaget fra Møre og Romsdal 110-sentral KF.

Økt overføring til M&R 110-sentral KF forårsakes av følgende konsekvenser av tiltak osv.:	2015	2016	2017	2018
Over-/underskudd konsekvensj. budsjett	-40	-40	-40	-40
Egenkapitalinnskudd KLP	4	4	4	4
Driftstiltak				
1. Innføringskostnader nytt nødnett 2015:				
Utgifter	863	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-841	0	0	0
Netto utgift	22	0	0	0
2. Nødnett abonnement og driftskostnader 2015				
Utgifter	1 053	1 481	1 481	1 481
Inntekter fra andre kommuner	-600	-1 200	-1 200	-1 200
Overføring fra Ålesund kommune	-130	-260	-260	-260
Bruk av disposisjonsfond	-309	0	0	0
Netto utgift	14	21	21	21
3. BALANSERING M&R 110-SENTRAL	0	15	15	15
Sum driftstiltak	36	36	36	36
Balanse	0	0	0	0

Budsjettet for M&R 110-sentral for 2015 er prisfremskrevet med 3,3 % lønnsvekst og 2,4 % på varer og tjenester. Inntektene er prisfremskrevet ut fra en deflator på 3 %. Pensjonsprosenten er beregnet til å bli 14,4 % i 2015. Premieavviket er beregnet til å bli minus (inntekt) 0,241 mill. og amortisering av tidligere års premieavvik vil utgjøre minus (inntekt) 0,152 mill. kroner. Fra 2016 er budsjettet i faste 2015-kroner.

Totalt sett er det ikke rom for vekst i M&R 110-sentral sitt budsjett. Likevel må man ta kostnadene for nytt nødnett. Dette finansieres i felleskap av alle medlemskommunene. For 2015 økes innbyggeravgiften med kr. 2,80 til kr. 38 pr. innbygger. Dette er en vekst på nesten 8 %, dvs. ca. 5 % utover deflator. Resterende dekkes av fondsmidler. For Ålesund kommune vil det totale tilskuddet i 2015 utgjøre 1,766 mill. kroner. Dette vil øke ytterligere i 2016 når helårvirkningen av nødnettet må finansieres. Alle disse forholdene er innarbeidet i økonomiplanen.

I investeringsrammen for brannvesenet ligger også investeringer som angår 110-sentralen.

Styrets sak 013/14 er vedlegg 16 i eget vedleggshefte.

8.2 Ålesund kirkelige fellesråd

Med bakgrunn i kommunes vanskelige økonomiske situasjon vil ikke kirkevergen fremme noen forslag om nye tiltak, eller utvidelse/økning av eksisterende driftstiltak. Imidlertid forutsetter fellesrådet at kommunen kompenserer for pris- og lønnsvekst.

Fellesrådet har i sak 024/14 behandlet årsbudsjett 2015 og økonomiplan 2015-2018 og fattet følgende vedtak:

“Fellesrådet ber om kommunalt tilskudd som er nødvendig for å opprettholde driftsnivået. Når det gjelder investeringstiltak, vil fellesrådet understreke at utbygginga av Moa urnelund på sikt vil gi en kostnadsmessig innsparing for kommunen. Fellesrådet foreslår derfor at det bevilges midler til å finansiere et låneopptak på 7,8 mill. kroner til utbygging av urnelunden i 2015.”

Fellesrådet har i sak 023/14 behandlet betalingsregulativ 2015 for feste av grav mv. og fattet følgende vedtak:

“Kirkelig fellesråd tiltrår overfor Ålesund kommune at betalingsregulativet for feste av grav mv. for 2015 blir fastsatt i samsvar med forslaget framlagt i saka.”

Budsjettsakene fra fellesrådet er vedlegg 17 i eget vedleggshefte.

8.3 Kommunens virksomhetsområder

Innledning

Som utgangspunkt for rådmannens budsjettforslag har virksomhetslederne utarbeidet konsekvensjustert budsjett for 2015 for sin virksomhet. Gjennom dette arbeidet har virksomhetslederne i stor grad ønsket å videreføre driftsnivået fra 2014 inn i 2015. Med de inntektsforutsetninger som er lagt til grunn, herunder skatt, rammetilskudd og eiendomsskatt, er det ikke mulig å finansiere dette driftsnivået. Rådmannen har derfor vært nødt til å foreslå en rekke tiltak for å bringe balanse mellom inntekter og utgifter. Tiltakene framgår av framstillingen nedenfor og vedlagt tiltaksliste med nærmere beskrivelser av tiltakene i eget vedleggshefte. Tiltak med negativt fortegn betyr utgiftsreduksjon eller inntektsøkning. Alle virksomheter og team har fått regulert/reduisert personalforsikringskostnaden til riktig nivå.

Driftsavtalene til virksomhetene må justeres etter at budsjettet for 2015 og forpliktende plan 2015-2018 er vedtatt av bystyret.

I tabellene nedenfor er beløp oppgitt i løpende priser tom. 2015. I resten av økonomiplanperioden er beløp oppgitt i faste 2015-kroner.

Når det gjelder virksomhetenes investeringer vises det til kapittel 7.

8.3.1 Virksomhetsområde 19 Interne tjenester og overføringer

	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Justert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
19 INTERNE TJENESTER OG OVERFØRINGER							
1900 RÅDMANNEN	5 632	5 180	5 180	6 925	6 925	6 925	6 925
1905 POLITISK SEKRETARIAT	10 138	10 426	10 426	11 212	10 727	10 727	10 727
1920 TEAM PLAN OG UTVIKLING	106 911	112 648	113 249	115 676	130 927	129 897	125 678
1930 TEAM KOMMUNIKASJON	1 754	2 191	2 191	2 373	2 373	2 373	2 373
1931 TEAM KOMMUNEADVOKAT	3 037	3 086	3 086	3 230	3 230	3 230	3 230
1932 TEAM KONSERNINNKJØP	1 787	2 706	2 706	2 610	2 610	2 610	2 610
1933 TEAM HELSE OG OMSORG	29 002	26 617	26 000	-25 534	-25 534	-25 534	-25 534
1934 TEAM FOLKEHELSE OG VELFERD	48 038	47 063	47 033	49 467	49 809	49 809	49 809
1935 TEAM OPPVEKST	291 980	302 315	301 936	319 931	321 191	321 191	321 191
1936 TILDELINGSKONTORET FOR HELSE- OG OMSORGST	10 225	31 092	28 625	34 988	34 988	34 988	34 988
1950 VH PERSONAL OG LØNN	22 069	23 042	23 042	22 561	22 561	22 561	22 561
1951 VH REGNSKAP OG FINANS	7 383	7 297	7 397	7 426	7 426	7 426	7 426
1952 VH KEMNEREN	5 177	5 561	5 561	5 656	5 656	5 656	5 656
1953 VH SERVICETORG OG DOKUMENTSENTER	14 826	15 499	15 499	15 588	15 588	15 588	15 588
1954 VH IT	17 383	18 772	18 597	20 155	23 227	23 227	23 227
Totalt 19 INTERNE TJENESTER OG OVERFØRINGER	575 342	613 495	610 528	592 264	611 704	610 674	606 455

Generelt for virksomhetsområdet

Budsjettet til virksomhetsområdet er redusert med nesten 18 mill. kroner i forhold til justert budsjett for 2014. Ordningen med kommunal medfinansiering av sykehusbehandling avvikles fra 01.01.2015. Kommunenes rammetilskudd er redusert tilsvarende den utgift kommunene er anslått å ha til dette formålet i 2014. Årsaken til at Team Helse og omsorg sitt budsjett fremstår med overskudd er at det er her egenbetaling for sykehjemsopphold m.m. føres.

Konsekvensjusteringer i Team Oppvekst sitt budsjett med 4,8 mill. kroner skal dekke utgifter til fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner. Tilskudd til ikke-kommunale barnehager er økt nominelt med 11,3 mill. kroner sammenliknet med budsjett 2014. Budsjettet på denne posten er 271,9 mill. kroner i 2015. Dette er lavere enn siste prognose for 2014 som lyder på 278,3 mill. 2014-kroner. Årsaken til at utgiftene i 2015 ser ut til å bli lavere enn i 2014, er at tilskuddet nå skal beregnes på grunnlag av kommunens regnskap i 2013 justert for lønns- og prisstigning til og med 2015. I tillegg er det innført telling av barn i de ikke-kommunale barnehagene pr. 1. august, i tillegg til den obligatoriske tellingen 15. desember. Dette har gitt et lavere gjennomsnittlig barnetall i de ikke-kommunale barnehagene gjennom året.

I budsjett 2014 er det bevilget 3,395 mill. kr. til betaling for utskrivningsklare pasienter, mens prognosen pr. 31.08.2014 viser et forbruk på 8,960 mill. kroner ved utgangen av året. Det er derfor vanskelig for rådmannen å tilrå annet enn at kommunen fortsatt må avsette midler til betaling av bøter for utskrivningsklare pasienter. Etablering av kommunalt akutt døgntilbud fra 2016 antas å redusere noe på omfanget av innleggelser i sykehus. Rådmannen tilrår at det for 2015 budsjetteres med noe høyere sum enn i 2014, og har budsjettet med 3,980 mill. kroner for utskrivningsklare pasienter. Dette er likevel lavere enn det vi må betale i 2014, og det må derfor arbeides med å redusere antall døgn med bøter for sykehuspasienter.

Det er ikke lagt inn midler for å kunne være med på en utvidet ordning med praksiskonsulent. Dette tiltaket drives som et samhandlingstiltak mellom helseforetaket og sunnmørskommunene.

I konsekvensjustert budsjett 2014 er det også lagt inn styrking av budsjettet til brukerstyrt personlig assistent (BPA). Økningen er basert på prognosen for 2014. Det er Tildelingskontoret for Helse- og sosiale tjenester som har denne budsjettposten.

VH IT har ønsket en betydelig styrking av sitt driftsbudsjett. Dette blant annet for å kunne gå over til nytt e-postsystem (Microsoft Outlook) som de øvrige kommunene i e-Kommune Sunnmøre bruker. Det e-postsystemet Ålesund i dag bruker, blir ikke videreutviklet og mangler eller har begrenset integrasjon mot en del andre systemer. Overgang til Outlook vil i 2015 koste 3 mill. kroner. Rådmannen ser ikke mulighet til

å finansiere dette i 2015, og må komme tilbake til saken ved neste års budsjett-behandling. Virksomhetens konsekvensjusterte budsjett er styrket med midler til lisenser for skole, økt utgift til dekning av Ålesund kommunes andel i e-Kommune Sunnmøre, mobile løsninger og velferdsteknologi. Viser forøvrig til tiltakslisten nedenfor og vedlagt tiltakshefte for ytterligere beskrivelser.

I rådmannens budsjettforslag ligger en innsparing i lønnsmidler til virksomhetsområdet som utgjør ca. 6 årsverk. Virksomhetsområdet har fått redusert antall årsverk i løpet av 2014, og i budsjettet for 2015 er dette konkretisert i budsjettet til enkelte team og virksomheter. Vakante stillinger har ikke blitt lyst ut som følge av behovet for å redusere kostnader. I Team Plan og utvikling er tre årsverk holdt vakante på det meste. Et årsverk er helt borte fra 2015, mens lønn til beredskapsleder er redusert til 3 måneder i 2015. Tiltakene er gjennomførbare, men rådmannen vil peke på at konsekvensene blir redusert kapasitet til oppfølging av saker, kontrollarbeid og saksbehandling.

Rådmannen har midlertidig overført arbeidsoppgaven med slutføring av samfunns- og arealdel av kommuneplanen til VH Plan og bygning og virksomheten har fått overført deler av lønnsmidlene fra den vakante kommuneplanleggerstillingen for å kunne ta dette arbeidet. Også Kemneren, VH Regnskap og finans, VH Personal og lønn og VH Servicetorg og dokumentsender må gjennomføre innsparing ved å redusere lønnsutgifter i 2015. Tildelingskontoret for Helse- og omsorgstjenester er redusert med et halvt årsverk i 2014. Denne reduksjonen er gjort permanent i budsjettet for 2015 og framover. Team Helse og omsorg har fem tidsavgrensa prosjektstillinger som er finansiert av statlige midler.

Rådmannen har prioritert å skjerme ytterligere kutt i tilskudd til private/frivillige organisasjoner på helseområdet i budsjettforslaget, siden det ble gjennomført ganske store kutt i 2014.

Driftstiltak i budsjett

19 INTERNE TJENESTER OG OVERFØRINGER	2015	2016	2017	2018
104: 1900 Redusere budsjett til omstillingsmidler	-500	-500	-500	-500
105: 1905 Redusere budsjettet til vennskapsby-samarbeid	-102	-102	-102	-102
71: 1905 Redusere antall medlemmer og møter i politiske organ	-31	-516	-516	-516
117: 1920 Redusere kostnader til kantinedrift	0	-103	-103	-103
17: 1920 Hoppid.no - avtalen avsluttes fra 2017	0	0	-260	-260
18: 1920 KIRKA - Endring tilskudd forutsatt ingen låneopptak, eks kapitalkostnad eksisterende gjeld	-369	-262	-22	773
41: 1920 KIRKA - Endring kapitalkostnader. Nye investeringer kirkegårder 0,25 mill i 2015	13	418	743	1 006
48: 1920 Budsjett til beredskapsarbeid - kartlegging av Aksla	200	0	0	0
66: 1920 Korrigering av lønn i 2015 - beredskapsleder	-663	-162	-162	-162
72: 1920 Redusere formannskapets reservepost	-200	-200	-200	-200
73: 1920 Fjerne budsjett på energiplan	-108	-108	-108	-108
9: 1920 KIRKA - Endring kapitalkostnader eksisterende gjeld	-220	-324	-557	-1 328
95: 1920 Økte utgifter til tilskudd tros- og livssynssamfunn	173	173	173	173
57: 1931 Redusere utgifter til konsulenttjenester	-398	-398	-398	-398
58: 1931 Økt stilling hos kommuneadvokaten	-6	-6	-6	-6
82: 1932 Rydding 290-tjenesten Nullstilling	-5	-5	-5	-5
134: 1933 Helse- og velferdspris	10	10	10	10
101: 1934 Reduksjon av budsjettet til Interkommunal legevakt	-283	59	59	59
124: 1935 Redusert tilskudd ikke-kommunale barnehager	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000
125: 1935 Dekning av utgifter til differensiert foreldrebetaling barnehager	900	2 160	2 160	2 160
98: 1935 Reduserte inntekter barnehagebarn fra andre kommuner	2 266	2 266	2 266	2 266
67: 1950 Budsjettreduksjon ved stillings vakanse hos VH Personal og lønn	-485	-485	-485	-485
59: 1951 Budsjettreduksjon VH Regnskap og finans for å komme ned på 2014 ramme	-560	-560	-560	-560
78: 1952 Redusere budsjetttrammen Kemner til 2014-rammen	-563	-563	-563	-563
68: 1953 Budsjettreduksjon ved stillingsvakanse VH Servicekontor og dokumentsenter	-294	-294	-294	-294
110: 1954 Budsjettreduksjon VH IT på generell drift utover 2014 rammen	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
69: 1954 Budsjettreduksjon på Lisenser Epostsystem	-3 072	0	0	0
94: 1954 Nullstille 290-tjenesten Konsekvensjustert	214	214	214	214
1: BALANSERING ÅKE	1 932	15 046	13 701	9 011
111: Reduksjon personalforsikring til riktig nivå	-292	-292	-292	-292
2: BALANSERING AV BRANNVESENET	1 296	2 697	2 940	3 124
3: BALANSERING M&R 110-SENTRAL	180	310	310	310
Totalt 19 INTERNE TJENESTER OG OVERFØRINGER	-24 967	-5 527	-6 557	-10 776

8.3.2 Virksomhetsområde 21 Skoler/SFO

	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Justert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
21 SKOLER/SFO							
2100 VH ASPØY SKOLE	22 582	22 013	22 109	21 994	21 994	21 994	21 994
2101 VH BLINDHEIM SKOLE	44 603	44 800	45 000	45 915	45 915	45 915	45 915
2102 VH EMBLEM SKOLE	16 808	16 724	16 812	16 533	16 533	16 533	16 533
2103 VH FLISNES SKOLE	20 196	20 584	20 584	20 999	20 999	20 999	20 999
2104 VH ELLINGSØY BARNE- OG UNGDOMSSKOLE	26 345	26 550	26 527	26 595	26 595	26 595	26 595
2105 VH HESSA SKOLE	21 940	22 766	22 702	23 715	23 715	23 715	23 715
2106 VH LARSGÅRDEN SKOLE	17 794	18 064	18 098	18 858	18 858	18 858	18 858
2107 VH LERSTAD SKOLE	20 696	18 513	18 460	18 593	18 593	18 593	18 593
2108 VH HATLANE SKOLE	49 993	52 479	52 812	53 104	53 104	53 104	53 104
2110 VH SPJELKAVIK SKOLE	47 983	48 833	48 783	48 895	48 895	48 895	48 895
2111 VH STOKKE SKOLE	6 760	7 148	7 438	7 097	7 097	7 097	7 097
2112 VH VIK SKOLE	5 933	7 223	6 933	6 694	6 694	6 694	6 694
2113 VH VOLSDALEN SKOLE	24 794	25 806	25 761	25 527	25 527	25 527	25 527
2114 VH ÅSE SKOLE	24 847	24 091	24 204	24 668	24 668	24 668	24 668
2120 VH BLINDHEIM UNGDOMSSKOLE	34 224	33 267	33 267	34 707	34 707	34 707	34 707
2121 VH SPJELKAVIK UNGDOMSSKOLE	37 109	38 116	38 116	40 724	40 724	40 724	40 724
2122 VH SKARBØVIK UNGDOMSSKOLE	21 733	20 973	20 973	22 004	22 004	22 004	22 004
2123 VH KOLVIKBAKKEN UNGDOMSSKOLE	31 077	31 684	31 684	32 776	32 776	32 776	32 776
2199 BUDSJETT	-	-	-	-1 106	-1 106	-1 106	-1 106
Totalt 21 SKOLER/SFO	475 417	479 634	480 263	488 292	488 292	488 292	488 292

Generelt for virksomhetsområdet

Budsjettet for 2015 legges fram med omtrent de samme økonomiske rammer som budsjettet for 2014. I 2015 er budsjettet på 488,292 mill. kroner mot 480,263 mill. kroner i 2014. I forhold til skolenes konsekvensjusterte budsjett, innebærer budsjetttrammen en reduksjon på kr. 11,1 mill. kroner. Skolene har i 2. tertialrapport meldt om en forventet overskridelse i forhold til budsjett 2014 med 6,615 mill. kroner.

Budsjettet for 2015 er tilført 3,1 mill. kroner, fordi ansvaret for tospråklig opplæring flyttes fra Ålesund voksenopplæringssenter (ÅVS) til skolene. Ressursteamet blir fra 2015 overført til VH Barn og unge, og ca. 3,6 mill. kroner vil bli overført fra VH 21 Skole og SFO etter at budsjettvedtaket for 2015 er gjort. Det er budsjettert med en årlig økning i inntekter på vel 1 mill. kroner, som følge av økte gebyr på SFO betaling.

Grunnskolen i Ålesund opplever fortsatt vekst i antall elever med vedtak om spesialundervisning. Flere av skolene melder at de må bruke ressursene tiltenkt tilpasset opplæring for å oppfylle vedtak om spesialundervisning. De siste årene er det introdusert nye tiltak i skolehverdagen som må finansieres over budsjettet når

innføringsperioden er tilbakelagt. Eksempler er leksehjelp, fysisk aktivitet og valgfag. Vekst i oppgavene kombinert med nedgang i budsjettet, gjør at føringer gitt i opplæringslov, forskrifter og kvalitetskriterier, blir utfordret i skolehverdagen. Ifølge rapport utarbeidet av KS konsulent våren 2014, ligger ressursbruken til grunnskole i Ålesund kommune 9,7 mill. kroner under beregnet utgiftsbehov. Fra skoleåret 2013/14 til skoleåret 2014/15 er driftsnivået i grunnskolen redusert med 16 årsverk (tall fra budsjettssystemet Arena), mens elevtallet er det samme.

Kommunens økonomiske utvikling i årene fremover gjør det nødvendig å se på alle mulige innsparingsmuligheter for grunnskolen. Lov- og rammeverket gir på mange områder detaljerte føringer, og det er et fåtall av ikke-lovpålagte tilbud. Videre innsparing må skje ved at en revurderer organiseringen av skoledriften og standarden på tjenestene. Målet er å skjerme og om mulig styrke den ordinære klasseromsundervisningen. Vi ser at det på en rekke områder er kvalitetsforskjeller i tjenestetilbudet skolen gir. Dette er en utfordring i forhold til opplæringslovens krav om et likeverdig tilbud til elevene i grunnskolen. Det er behov for en felles faglig profil og prioritering for grunnskolen.

Ikke-lovpålagte tjenester

I løpet av 2014 er ordningen med skolefrukt avviklet i Ålesund. Det er ikke lenger lovpålagt å gi et slikt tilbud. Rådmannen foreslo i høst å avslutte samarbeidet med Stiftelsen MOT av økonomiske årsaker. Bystyret vil videreføre samarbeidet i 2015, og peker på Formannskapet sin reservepost og samarbeid med frivillige som en midlertidig finansieringsløsning.

Etter opplæringslova § 2-3 første ledd *kan* en del av undervisningstiden brukes til leirskoleopplæring. I Ålesund kommune får alle elever på 6. trinn tilbud om deltakelse på leirskole. Utgiftene til *undervisningen* under leirskoleoppholdet dekkes av fylkeskommunen, resterende utgifter av Ålesund kommune. Det ble i 2013 regnskapsført ca. 1,4 mill. kroner i utgifter til formålet. I økonomiplanperioden 2015-2018 vil rådmannen avvikle tilbudet om leirskole til elever på 6. trinn og i perioden vil det ikke bli gitt tilbud om ekskursjoner med overnatting på ungdomstrinnet. Det blir tatt initiativ for om mulig å kansellere allerede inngåtte avtaler.

Spesialundervisning

Pr. 01.10.2014 fikk 8,7 % av elevene i grunnskolen spesialundervisning etter enkeltvedtak. På samme tidspunkt i 2013 var andelen elever 8,4 %. I skoleåret 2013/14 brukte grunnskolene i Ålesund 20,0 % av lærertimene til spesialundervisning for elever med sakkyndig vurdering, i skoleåret 2014/15 er andelen økt til 23 %. Rådmannen har som målsetting å redusere antall elever som mottar spesialundervisning. Flere av elevene som i dag meldes til PPT må ivaretas innenfor en mer praktisk og variert undervisning. Det er et mål å redusere antall lærertimer

brukt til spesialundervisning fra 23 % til 18 % i økonomiplanperioden, og stabilisere antall timer til assistenter i spesialundervisningen. Ålesund kommune vil da være på samme nivå som skoleåret 2010/11. På landsbasis brukes 18 % av lærertimene til spesialundervisning i skoleåret 2014/15.

Det vil bli arbeidet målrettet med å styrke den tilpassete undervisningen, og samtidig redusere og harmonisere bruken av spesialundervisning i grunnskolen. Det vil bli opprettet et eget prosjekt for å sikre framdriften i arbeidet. Nært samarbeid mellom Team Oppvekst, rektorene og PPT er nødvendig for å avklare kriterier og endre praksis.

Følgende vil bli prioritert:

- Fokus på ledelse, organisering og verktøy som fremmer tilpasset opplæring
- Fortsatt kvalitetssikring av skolens arbeid før henvisning til PPT
- Sakkyndige vurderinger: Felles forståelse av kriterier for tildeling av hjelp til ulike typer læreversker, og felles drøfting av mulig organisering av tilbudet.
- Best mulig bruk av den samlede spesialpedagogiske kompetansen i grunnskolen, herunder kompetansen ved forsterkede tilbud
- Ny modell for tildeling av midler til spesialopplæring, som også vil omhandle forsterkede tilbud og private skoler

Språkopplæring til minoritetsspråklige

Omfanget av språkopplæring til minoritetsspråklige har økt mye de siste årene. Det kan se ut som om arbeidsinnvandringen som har ført til vekst i elevtallet, nå er i ferd med å flate ut. I 2014 er det gjort tiltak for å sikre at tildelingen av grunnleggende norsk, tospråklig fagopplæring og morsmål tar utgangspunkt i felles mal for kartlegging av behov og evaluering av resultat, samt en felles forståelse av kriterier for tildeling. Målet er at Ålesund kommune gir elevene et tilbud som sikrer faglig utbytte, og at opplæringen opphører når eleven har gode nok norskkunnskaper til å følge den ordinære undervisningen i klassen.

Det blir ikke lenger gitt ren morsmålsopplæring, men tospråklig fagopplæring. Denne opplæringen gir mulighet for å lære skolefagene på morsmålet, samtidig som eleven lærer norsk. Antall timer til tospråklig fagopplæring pr. elev er redusert som et resultat av arbeidet så langt. Arbeidet med kvalitetssikring av tilbudet blir videreført i økonomiplanperioden. Det vil også bli arbeidet med å kvalitetssikre og styrke mottakstilbudet til elever på barne- og ungdomstrinnet. Mottakstilbud vil bli etablert på en ny barneskole, slik at det blir to mottaksskoler med særskilt kompetanse både på barne- og ungdomstrinnet.

Skolenes opptaksområder

Noen av grunnskolene opplever utfordringer knyttet til økende elevtall og plassmangel. Ved andre skoler fører en nedgang i elevtall til økte driftskostnader. Det er etter vedtak i bystyret startet et arbeid for å se på hvilke muligheter som ligger i å regulere skolenes opptaksområder. Konkret vurderer en om de akutte arealutfordringene ved Hessa og Åse skoler kan avhjelpes ved at opptaksområdene reguleres. Det er også aktuelt å se på andre områder i et mer langsiktig perspektiv.

Det tas sikte på å legge fram sak til politisk behandling i løpet av vinteren, slik at det blir mulig å foreta eventuelle endringer av opptaksområder fra skoleåret 2015/2016. Fokus er om en ved endring av opptaksområder kan fjerne behovet for å bygge for ny kapasitet. Videre blir det vurdert om en ved å regulere opptaksområdene kan sikre flere klasser og skoler et tilstrekkelig elevtall, og redusere driftsutgiftene noe. Det er også mulig å endre retningslinjene for å vurdere skolegang ved skole eleven ikke sokner til, slik at skolekapasitet tillegges større vekt.

Funksjonsordninger i grunnskolen

Ved skolen løses en rekke oppgaver ved at en etablerer funksjoner, for eksempel som kontaktlærere, sosiallærere, biblioteksansvarlig osv. Det sentrale avtaleverket påbyr noen få funksjoner, og regulerer avlønning og frikjøp i forhold til disse. For øvrig har Ålesund kommune lokale bestemmelser på området som er kommet til gjennom lønnsforhandlinger. En analyse av regnskapstall i grunnskolen viser at det er store summer som medgår til å finansiere funksjonsordningen. Dette gir grunn til å vurdere gjeldende praksis i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene.

Det er høsten 2014 foretatt en kartlegging av hvilke funksjoner skolene har, og av kostnadene knyttet til lønn og frikjøp. I samråd med skolene vil rådmannen vurdere om det er mulig å redusere antall funksjoner, uten at dette i vesentlig grad går ut over undervisningstilbudet. Det vil videre bli gjort tiltak for å sikre at mulighetene som ligger i lokale retningslinjer for fleksibel utnyttelse av tidsressurser knyttet til byrdefullt arbeid og seniortiltak, blir tatt i bruk ved alle skolene.

IKT og digitale ferdigheter

Kommunen har gjennom IKT-planen for grunnskolen lagt en felles praksis for bruk av IKT i Ålesund. Digitale ferdigheter er definert som grunnleggende ferdighet i alle fag. I 2014 har grunnskolene hatt problemer med å få installert nytt utstyr og med å få oppdatert utstyr og programmer. Utfordringene avspeiler den stramme bemanningssituasjonen ved VH IT. Det vil i 2015 bli arbeidet for å styrke kapasiteten, samarbeidet og kommunikasjonen mellom VH IT og skolene, og med å få til en arbeidsdeling som fører til best mulig utnyttelse av de samlede IKT ressursene. Det vil bli opprettet et brukerutvalg for skole, som skal følge utviklingen på IKT feltet.

Læringsmiljø og resultat

Ålesund kommune har valgt LP som sin metode for å fremme et godt læringsmiljø, og det satses også i 2015 på kompetansetiltak overfor skolene. Ålesund kommune deltar i prosjektet «Vurdering for læring». Vurderingsarbeidet har vært preget av ulikhet mellom skolene, og det er viktig å få til en enhetlig praksis i tråd med gjeldende forskrifter og læreplanens intensjoner. Den enkelte skole vil få råd om hvordan resultatene fra «Speed-undersøkelsen» kan legge grunnlag for målrettet arbeid for å utvikle læringsmiljøet. Fylkesmannen i Møre og Romsdal vil i løpet av perioden 2014 - 2017 gjennomføre tilsyn med elevene sitt utbytte av opplæringen. Volsdalen og Skarbøvik skoler får tilsyn høsten 2014. Gjennom tilsynsaktiviteten får Ålesund kommune ytterligere kunnskap om kvaliteten på undervisningstilbudet.

Driftstiltak i budsjett

21 SKOLER/SFO	2015	2016	2017	2018
60: 21 Økt foreldrebetaling til SFO - 3,2 % ut over deflator	-1 097	-1 097	-1 097	-1 097
61: 21 Økte betalingssetter til utleie av skolelokaler - 2 % ut over deflator	-9	-9	-9	-9
29: 3408/2108 VH Sysselsetting og Hatlane skole - Innføring av egenandel ESTO	-230	-230	-230	-230
111: Reduksjon personalforsikring til riktig nivå	-1 149	-1 149	-1 149	-1 149
121: 21. Tilpasse ramme for tjeneste 215 til 2014-nivå.	-1 406	-1 406	-1 406	-1 406
135: 21. Tilpasse ramme for tjeneste 202 til 2014-nivå	-6 465	-6 465	-6 465	-6 465
Totalt 21 SKOLER/SFO	-10 356	-10 356	-10 356	-10 356

8.3.3 Virksomhetsområde 22 barnehager

	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Justert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
22 BARNEHAGER							
2200 VH ELLINGSØY BARNEHAGE	8 025	8 135	8 135	7 559	7 559	7 559	7 559
2201 VH FAGERLIA BARNEHAGE	8 644	9 975	9 975	9 023	9 023	9 023	9 023
2202 VH FREMMERHOLEN BARNEHAGE	8 786	9 274	9 274	8 723	8 723	8 723	8 723
2204 VH HESSA BARNEHAGE	5 137	5 274	5 274	2 018	-260	-260	-260
2205 VH LERSTAD BARNEHAGE	5 133	5 439	5 439	5 200	5 200	5 200	5 200
2206 VH MIDTBYEN BARNEHAGE	5 980	6 101	6 101	5 924	5 924	5 924	5 924
2208 VH NØRVE BARNEHAGE	6 712	6 803	6 803	6 380	6 380	6 380	6 380
2209 VH NØRVELIA BARNEHAGE	0	19	19	0	0	0	0
2210 VH RATVIKÅSEN BARNEHAGE	2 870	2 987	2 987	2 981	2 981	2 981	2 981
2211 VH SKARBØVIK BARNEHAGE	7 145	7 409	7 409	7 169	7 169	7 169	7 169
2212 VH STOKKE BARNEHAGE	1 864	2 008	2 008	1 924	1 924	1 924	1 924
2213 VH STORHAUGEN BARNEHAGE	7 228	7 988	7 988	7 652	7 652	7 652	7 652
2215 VH ÅSEMULEN BARNEHAGE	4 991	5 312	5 312	5 061	5 061	5 061	5 061
2217 VH KVENNANESSET BARNEHAGE	4 949	5 293	5 293	5 279	5 279	5 279	5 279
2218 VH RABBEVÅGEN BARNEHAGE	8 100	8 664	8 664	8 305	8 305	8 305	8 305
Totalt 22 BARNEHAGER	85 564	90 681	90 681	83 198	80 920	80 920	80 920

Generelt for virksomhetsområdet

Tabellen over gir en oversikt over økonomien til alle virksomhetene som ligger innenfor dette virksomhetsområdet. Virksomhetenes budsjetttrammer er konsekvensjustert lik dagens drift i 2015. Rammene er senere justert med hensyn til faktiske lønnsutgifter som baserer seg på antall godkjente årsverk og lønnsutvikling. Tabellen viser at virksomhetsområdet har en innsparing på ca. 7,5 mill. kroner fra budsjett 2014 til 2015.

Økonomiske utfordringer

Rådmannen har lagt innsparingskrav til barnehagevirksomhetene. KOSTRA-statistikken viser at Ålesund kommune bruker flere årsverk i barnehagevirksomheten sammenlignet med andre kommuner i kommunegruppe 13 og ikke-kommunale barnehager. Det er derfor lagt inn forslag til reduksjon på totalt 6,1 årsverk i grunnbemanningen slik at de kommunale barnehagene er på bemanningsnivå med barnehagene i kommunegruppe 13. Kombinert med lave driftsrammer for øvrig, gir dette barnehagene en stram økonomi.

Hessa barnehage har hatt en sviktende søknadsmasse de siste årene, og barnehagen er derfor foreslått avvirket pr. 01 08 2015.

Det innføres inntektsgradert foreldrebetaling i barnehagene i 2015. Egenbetalingen øker med 200,- kroner og familier med lav inntekt får redusert foreldrebetaling. Det er lagt inn midler i budsjettet til merinntekt og inntektstap.

Tilskudd og utbetaling til de ikke-kommunale barnehagene føres på Team Oppvekst. Det er beregnet en nedgang i tilskuddet til de private barnehagene i rådmannens forslag til budsjett for 2014 med ca. 22 mill. kroner. Reduksjonen er basert på nytt anslag for utbetalinger i 2015 mv., jf. andre avsnitt under Virksomhetsområde 19 Interne tjenester og overføringer.

Foreløpig beregning viser at Ålesund kommune, for alle barnehagene totalt i 2014, vil få en tilbakebetaling (refusjon) for barn bosatt i andre kommuner på ca. 10 mill. kroner, og en utgift til andre kommuner for barn bosatt i Ålesund kommune på ca. 5 mill. kroner. Dette er en økning på utgifter til andre kommuner på ca. 2,2 mill. kroner sammenlignet med 2013. For 2015 ser dette ut til å endre seg i Ålesunds disfavør ved at det blir færre barn fra andre kommuner i barnehager i Ålesund. Det er derfor lagt inn 2,2 mill. i redusert inntekt på virksomhetsområde 19.

Full barnehagedekning.

Ålesund kommune har, ut fra regjeringens definisjon i Lov om barnehager § 12 a, full barnehagedekning også i 2014. Sammenlignet med kommunene i gruppe 13, er dekningsgraden for Ålesund over gjennomsnittet. Siste tall viser en dekningsgrad for barn 1-5 år med barnehageplass på 96,8 % i Ålesund, mot 91 % i gruppe 13. Det er

fortsatt stor og jevn etterspørsel etter barnehageplasser, og spesielt stor etterspørsel etter barnehageplass for ett- og toåringer.

Spesialpedagogisk hjelp

Etterspørsel etter tjenester innenfor spesialpedagogisk hjelp, både i barnehage og skole, er fortsatt økende. Det spesialpedagogiske arbeidet i barnehagene ble i 2013 styrket med to årsverk. Spesialpedagogisk hjelp til barn i førskolealder har våren 2014 gjennomgått store endringer, og ny arbeidstidsordning for spesialpedagogene er innført fra 01 08 2014. Det er nå et styrket fokus på samarbeidet med barnehagene og hvordan spesialpedagogisk hjelp ytes. Det er etablert tett og godt samarbeid mellom PPT og Team Oppvekst som ansvarlig for enkeltvedtak.

Virksomhetsområde barnehager har ingen investeringsforslag.

Driftstiltak i budsjett

22 BARNEHAGER	2015	2016	2017	2018
83: 22 Redusere bemanning i kommunens barnehager til snitt i kommunegr. 13 - 6,1 årsverk	-2 958	-2 958	-2 958	-2 958
46: 2204 Ikke videre drift ved Hessa barnehage etter 1 august 2015	-1 675	-3 953	-3 953	-3 953
111: Reduksjon personalforsikring til riktig nivå	-239	-239	-239	-239
130: 22. Statsbudsjettet. Barnehager. Økt maksimalsats egenbetaling.	-1 643	-1 643	-1 643	-1 643
Totalt 22 BARNEHAGER	-6 515	-8 793	-8 793	-8 793

8.3.4 Virksomhetsområde 29 Undervisning annet

	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Justert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
29 UNDERVISNING - ANNET							
2900 VH VOKSENOPPLÆRINGSSENTERET	21 606	17 347	17 503	14 363	14 363	14 363	14 363
2901 VH ALTERNATIV OPPLÆRING	5 331	4 162	4 162	4 362	4 362	4 362	4 362
2902 VH PPT	20 550	21 267	21 111	21 850	21 850	21 850	21 850
Totalt 29 UNDERVISNING - ANNET	47 487	42 776	42 776	40 575	40 575	40 575	40 575

Generelt for virksomhetsområdet

I 2015 er budsjettet på 40,575 mill. kroner mot 42,776 mill. kroner i 2014. Ansvar for tospråklig opplæring flyttes fra virksomhetsområde Undervisning annet til virksomhetsområde 21 Skole og SFO, og medfører budsjettreduksjon. Budsjettet for 2015 legges for øvrig fram med omtrent de samme økonomiske rammene som budsjettet for 2014.

For virksomhetsområdet samlet er det i 2. tertialrapport meldt om en forventet overskridelse i forhold til budsjett 2014 med 2,938 mill. kroner.

PP-tjenesten

Økningen i antall barn med spesialundervisning og barn under førskolealder med behov for spesialpedagogisk hjelp, preger arbeidsfeltet.

Det er særlig stor vekst i etterspørsel etter styrkingstiltak for aldersgruppen 0-5 år. Dette kan skyldes at flere av de yngste nå går i barnehage. Tjenesten spesialpedagogisk hjelp er i 2014 styrket med to faste årsverk. Til tross for dette er det krevende prioriteringsutfordringer innenfor tjenesteområdet, og det har i 2014 vært arbeidet med å klargjøre kriteriene for tildeling av spesialpedagogisk hjelp. Det er en målsetting at barnehagene skal ha kompetanse til i større grad å ivareta særskilte behov innen det ordinære pedagogiske tilbudet.

Spesialpedagogene er pr. 01.08.2014 organisert i 3 geografiske team, med en faglig koordinator. Det er lagt inn vikartid i de faste stillingene. Den nye organisasjonsmodellen skal redusere kjøretid og øke tiden som brukes sammen med barna. Det er for tidlig å evaluere, men målet er en tjeneste med bedre regularitet, kvalitet, robusthet og større muligheter for økonomisk styring. Den utøvende spesialpedagogtjenesten blir fra 2015 overført til VH Barn og unge. 11,2 årsverk og tilhørende budsjett vil bli overført fra VH PPT etter at budsjettvedtaket for 2015 er gjort.

Det er kommet nye statlige veiledere for spesialpedagogisk hjelp i førskolealder og spesialundervisning i skolen. Veilederne vektlegger det ansvaret skolene og barnehagene har for å inkludere flest mulig barn i de ordinære tilbudene, slik at færre får bruk for særskilte tilbud. PP-tjenesten skal dermed legge mindre vekt på forvaltningsarbeid i saker knyttet til enkeltbarn/skoler, og mer vekt på å samarbeide med barnehager og skoler om gode og inkluderende tjenester.

Det er en målsetning å redusere antall barn som mottar spesialundervisning. Viser til avsnitt om spesialundervisning under virksomhetsområde 21 Skole og SFO for utfyllende informasjon.

Alternativ opplæring

Elevtallet ved Stafsethneset skole er høsten 2014 økt fra 8 til 9 uten ekstra tilførsel av ressurser.

Det er i 2014 inngått et 3-årig samarbeid med Møre og Romsdal fylkeskommune om drift av Broen. Tilbudet fra Broen er nå rettet mot ungdom mellom 16 og 19 år fra hele Nordre Sunnmøre, som trenger ekstra tilrettelagt støtte og veiledning inn i arbeidslivet eller videre utdanning. Fylkeskommunen øker fra 2015 sitt bidrag til 1 mill. kroner årlig. NAV har signalisert økning i tilskudd til ungdommene som

kommer fra andre kommuner enn Ålesund. Broen har jevn søking, og gir tilbud til rundt 25-30 ungdommer i løpet av et år.

Ålesund kommune har i perioden 2012-2014 deltatt i det eksternt finansierte LOS-prosjektet, og innsatsen og medarbeideren har vært knyttet til Alternativ opplæring og Broen. Tilbakemeldingene viser at arbeidet har bidratt til at elever med stort fravær har fått tilbud fra flere hjelpeinstanser og blitt i stand til å fullføre grunnskolen. Det statlige prosjektet avsluttes ved utgangen av 2014. Det er ennå ikke konkludert med hvordan Ålesund kommune konkret kan bruke erfaringene og videreføre metodikken i sitt arbeid med barn og unge.

Ålesund Voksenopplæringssenter (ÅVS)

Ålesund Voksenopplæringssenter opplever fortsatt økt etterspørsel etter tjenester. Etterspørselen etter opplæring til nyankomne innvandrere og flyktninger er stor.

ÅVS har lokalisert sin aktivitet i 3 forskjellige bygg. Dette er lite kostnadseffektivt, og gir dårlige vilkår for personaloppfølging, samarbeid og utnyttelse av ressurser. Omfanget av språkopplæring til minoritetsspråklige har økt mye de siste årene. Det kan se ut som om arbeidsinnvandringen som har ført til vekst i elevtallet, nå er i ferd med å flate ut. Antall timer til tospråklig fagopplæring pr. elev er redusert.

Ansvar for tospråklig opplæring flyttes fra Ålesund voksenopplæringssenter til skolene i 2015, og budsjettet på 3,1 mill. kroner er alt overflyttet til VH 21 Skole og SFO. Det vil bli arbeidet videre med å kvalitetssikre tilbudet.

Driftstiltak i budsjett

29 UNDERVISNING - ANNET	2015	2016	2017	2018
111: Reduksjon personalforsikring til riktig nivå	-207	-207	-207	-207
Totalt 29 UNDERVISNING - ANNET	-207	-207	-207	-207

8.3.5 Virksomhetsområde 31 Hjemmetjenester

	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Justert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
31 HJEMMETJENESTER							
3120 VH HJEMMETJENESTER YTRE	82 841	80 520	81 458	81 614	81 404	81 404	81 404
3125 VH HJEMMETJENESTER MIDTRE	73 023	72 061	73 079	73 689	73 520	73 520	73 520
3130 VH HJEMMETJENESTER INDRE	92 725	84 004	84 515	88 894	88 786	88 786	88 786
3135 VH PSYKISK HELSE OG RUS	49 126	38 526	39 941	47 038	47 038	47 038	47 038
3140 VH BO- OG MILJØTJENESTER	72 813	103 290	103 290	105 113	105 113	105 113	105 113
3199 BUDSJETT	0	0	0	-780	-780	-780	-780
Totalt 31 HJEMMETJENESTER	370 528	378 401	382 283	395 568	395 081	395 081	395 081

Generelt for virksomhetsområdet

Åpen omsorg

Tjenester ytes i private hjem og i samlokaliserte boliger organisert fra tre virksomheter/ 7 avdelinger. Virksomhetene har i 2014 hatt stor etterspørsel etter tjenester, og har utfordringer med å yte tjenestene innenfor tildelte budsjetttrammer. I forhold til konsekvensjustert budsjett for 2015 er virksomhetene pålagt et kutt på til sammen 3,01 mill. kroner.

Kommunen startet opp med fritt brukervalg for tjenestene hjemmesykepleie, praktisk og personlig bistand, og brukerstyrt personlig assistanse (BPA), 01 04 2014. Brukerne kan dermed velge om tjenesten skal ytes av privat leverandør eller av kommunens hjemmetjeneste. Relativt få personer har foreløpig valgt privat leverandør, men tallet er økende, og vil i 2015 gi virksomhetene i den åpne omsorgen utfordringer med personaltilpasninger i egen virksomhet for å kompensere økte utgifter til de private leverandørene.

Arbeidstilsynet har kommet med pålegg om innføring av arbeidstøy, og dette vil effektueres fra primo 2015. Pålegget vil medføre nye kostnader for virksomhetene i form av engangsinvesteringer, vask/leie av arbeidstøy og økt husleie for garderobeareal på ca. 1,2 mill. kroner i 2015, og deretter årlig utgifter på ca. 740 000,- kroner. Dette ligger inne som et tiltak i rådmannens budsjettforslag.

Teknisk drift og vedlikehold av kommunens trygghetsalarmer ble 01.09.2014 overført til avd. Teknisk hjelpemiddelservice i VH Aktivisering og velferdstjenester. En beregnet personalressurs og det samlede budsjett til formålet er overført fra hjemmetjenesten. Denne løsningen fristiller ansatte i åpen omsorg fra tekniske oppgaver med trygghetsalarmene.

Rus og psykisk helse

Myndighetene har lagt føringer for at rus og psykisk helse skal være et satsingsområde i 2015, men denne virksomheten må også bidra med tiltak for å bringe kommunens budsjett i balanse. Det er ikke tilført ressurser ut over kompensasjon for nye ressurskrevende brukere, og virksomheten er pålagt kostnadskutt for til sammen 1,5 mill. kroner.

Virksomheten har det siste året fått flere nye ressurskrevende brukere innen psykisk helse som krever 1/1 bemanning hele døgnet. Virksomheten har klart å organisere tilfredsstillende løsninger for disse personene, men har ikke hatt tilstrekkelig finansiering i 2014.

Det er vedtatt innføring av Miljøterapeutisk team, et tilbud til mennesker med sammensatte behov og manglende egenomsorgsevne, som vil profitere på å motta

flere tjenester fra samme fagteam. Teamet blir finansiert ved inntrekk av ressurser fra hjemmetjenestene og "øremerking" av ressurser fra psykisk helseteam, og startes opp primo 2015.

Bo- og miljøtjenester

Det vises til tiltakslisten. Rådmannen foreslår at virksomhetens ramme reduseres med 3,0 mill. kroner. Virksomhetens to kjernetjenester er døgnavlastning og bemanning i tilrettelagte boliger for personer med utviklingshemning. I løpet av desember behandler tildelingskontoret søknader om døgnavlastning for 2015. Tiltaket innebærer at VH Bo- og miljøtjenester i samråd med tildelingskontoret må tilpasse drift og tjenestetilbud til ny budsjettramme, og tildele færre avlastningstimer for 2015. Det arbeides med dette for å gjøre konsekvensene så små som mulig for den enkelte berørte familie.

Økonomi

Virksomhetene har i 2014 hatt et tydelig fokus på økonomi og innsparingstiltak. Kun to av fem virksomheter klarer å holde seg innenfor tildelt budsjettramme på tross av en rekke gjennomførte innsparingstiltak; bl.a. effektiv utnyttelse av personalet mellom åpen omsorg og boliger, nye arbeidstidsordninger og kutt av årsverk. VH Bo- og miljøtjenester har vært en foregangsvirksomhet i forhold til nye arbeidstidsordninger, og flere av de andre virksomhetene har det siste året gjennomført endringer i sine turnuser etter samme mønster. Dette gjelder særlig i PU-boliger og bokollektiv.

Rådmannen har lagt inn en rekke innsparingstiltak i budsjett 2015, som vil være svært krevende for virksomhetene å gjennomføre.

Driftstiltak i budsjett

31 HJEMMETJENESTER	2015	2016	2017	2018
101: 1934 Reduksjon av budsjettet til Interkommunal legevakt	12	12	12	12
122: 31 Arbeidsklær i åpen omsorg	1 234	747	747	747
36: 31 Øke satser for vederlag hjemmetjenester med 26 % ut over deflator for grupper over 2G	-780	-780	-780	-780
74: 3120 Budsjettreduksjon for å komme ned på 2014 ramme	-134	-134	-134	-134
75: 3125 Budsjettreduksjon for å komme ned på 2014 ramme	-876	-876	-876	-876
76: 3130 Budsjettreduksjon ift. konsekvensjustert budsjett	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
103: 3135 Omlegging av tilbudene psykisk helse og rus	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
2: 3135 Oppstart Miljøterapeutisk team	-2	-2	-2	-2
86: 3135 Innsparing - Alternativt tilbud Dagtilbud rus	-500	-500	-500	-500
91: 3140 VH Bo- og miljøtjenester, rammereduksjon	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
1: 3407 Trygghetsalarmer - flytting av budsjett	108	108	108	108
111: Reduksjon personalforsikring til riktig nivå	-919	-919	-919	-919
Totalt 31 HJEMMETJENESTER	-7 857	-8 344	-8 344	-8 344

8.3.6 Virksomhetsområde 32 Sykehjem

	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Justert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
32 SYKEHJEM							
3200 SKARBØVIK SYKEHJEM	61 230	63 894	65 209	66 273	66 273	66 273	66 273
3201 VH ASPØY OMSORGSSENTER	47 911	51 688	52 410	53 342	53 342	53 342	53 342
3203 VH HATLANE OMSORGSSENTER	60 169	62 586	63 618	67 200	67 200	67 200	67 200
3204 VH ÅSE SYKEHJEM	44 067	49 546	49 546	50 239	50 239	50 239	50 239
3205 VH BLINDHEIM OMSORGSSENTER	51 068	50 660	50 660	52 450	52 450	52 450	52 450
3206 VH SPJELKAVIK OMSORGSSENTER	87 662	87 776	84 151	88 137	88 137	88 137	88 137
3209 SANITETSHJEMMET	41 893	44 113	44 113	44 893	44 893	44 893	44 893
3299 BUDSJETT	0	0	0	0	-4 000	-6 000	-10 000
Totalt 32 SYKEHJEM	394 000	410 263	409 707	422 534	418 534	416 534	412 534

Generelt for virksomhetsområdet

Flere av sykehjemmene har prognose på merforbruk i 2014, og siden virksomhetene skulle utarbeide budsjett basert på dagens drift, betydde forslagene fra flere av dem en viss budsjettmessig oppjustering i 2015. De fleste virksomhetene må imidlertid redusere budsjetttrammen sin slik rådmannen foreslår i tiltakslisten og slik det beskrives under. Sykehjemmene er pålagt å holde kostnadsnivået fra 2014, noe som fører til at virksomhetene løpende vil måtte gjennomføre en del kutt og tilpasninger i 2015.

Bystyret har vedtatt at det skal vurderes om kommunen kan omgjøre inntil 20 prosent av sykehjemsplassene til bokollektiv. Antall sykehjemsplasser i kommunen er 372 slik at 20 prosent blir ca. 75 plasser. En eventuell avhjemling av sykehjemsplasser vil ikke gi noen innsparing i 2015, men det anslås at kommunen vil kunne få en innsparing på 4 millioner kroner i 2016, og ytterligere innsparinger i 2017 og 2018 (se tabell over og tiltak nr. 113). Bystyret får egen sak om dette senere.

Skarbøvik sykehjem

Virksomhetenes budsjettforslag for 2015 innebærer en netto styrking på 176 000 kroner. Økningen skyldes ressurskrevende bruker(e). Budsjettmidler er også flyttet til Skarbøvik sykehjem på grunn av flytting av en pasient fra en annen virksomhet.

Aspøy omsorgssenter

Virksomhetens budsjettforslag for 2015 innebærer en netto styrking på 233 000 kroner. Økningen skyldes et behov for å beholde fysioterapiressursen ved avklaringsavdelingen. Det er også lagt inn midler til sommeråpne avklaringsplasser i budsjettet for 2015.

Hatlane omsorgssenter

Virksomhetens budsjettforslag for 2015 innebærer en netto styrking på 5,3 millioner kroner. Økningen skyldes ressurskrevende bruker(e) og behov for flere årsverk i flere av avdelingene.

Det vises til tiltakslisten (tiltak 63 og 99). Rådmannen foreslår at virksomhetens budsjettramme reduseres med 912 000 kroner. Virksomhetsleder har ikke fått godkjent ønsket om flere årsverk ut over gjeldende driftsavtale. Siden årsverkene allerede er i bruk, må årsverkene reduseres tilsvarende. I tillegg må ett tiltak om reduksjon av aktivitørstilling, som bare delvis ble gjennomført i 2014, gjennomføres i 2015.

Åse sjukeheim

Virksomhetens budsjettforslag for 2015 innebærer ingen endring fra 2014 budsjettet, der er derfor ingen tiltak.

Blindheim omsorgssenter

Virksomhetens budsjettforslag for 2015 innebærer en netto styrking på 2,7 millioner kroner. Økningen skyldes behov for flere årsverk og underbudsjetterte poster.

Det vises til tiltakslisten (tiltak 62). Rådmannen foreslår at virksomhetens ramme reduseres med 1 629 mill. kroner. Virksomhetsleder har ikke fått godkjent ønsket om flere årsverk ut over gjeldende driftsavtale. Siden årsverkene allerede er tatt i bruk, må årsverkene reduseres tilsvarende. Virksomheten har de siste årene benyttet flere årsverk enn de har budsjett til på lindrende avdeling. Dette for å kunne drive 8 plasser faglig forsvarlig. Rådmannen gir føring om at det i fortsettelsen bare kan drives 6 plasser, og at antall vanlige sykehjemsplasser skal opprettholdes.

Spjelkavik omsorgssenter

Virksomhetens budsjettforslag innebærer en netto styrking på 5 mill. kroner. Økningen skyldes ressurskrevende bruker(e), behov for flere årsverk og underbudsjetterte poster.

Det vises til tiltakslisten (tiltak 64 og 65). Rådmannen foreslår at virksomhetens ramme reduseres med 2 173 mill. kroner. Virksomhetsleder har ikke fått godkjent ønsket om flere årsverk ut over gjeldende driftsavtale. Siden årsverkene allerede er tatt i bruk, må årsverkene reduseres tilsvarende. Det er på Kollen rehabilitering og på psykiatriske plasser på avdeling Tua at det benyttes flere årsverk enn virksomheten har budsjett til.

Sanitetshjemmet

Virksomhetenes budsjettforslag for 2015 innebærer en netto styrking på 122 000 kroner. Økningen skyldes ressurskrevende brukere.

Driftstiltak i budsjett

32 SYKEHJEM	2015	2016	2017	2018
63: 3203 Reduksjon med 1,07 årsverk	-710	-710	-710	-710
99: 3203 Reduksjon 40 % årsverk husmor/aktivitør	-202	-202	-202	-202
62: 3205 Reduksjon med 3 årsverk	-1 629	-1 629	-1 629	-1 629
64: 3206 Reduksjon med 0,65 årsverk	-510	-510	-510	-510
65: 3206 Reduksjon i meldt behov vikar	-1 663	-1 663	-1 663	-1 663
113: 3299 Avhjemling sykehjemsplasser	0	-4 000	-6 000	-10 000
111: Reduksjon personalforsikring til riktig nivå	-895	-895	-895	-895
Totalt 32 SYKEHJEM	-5 609	-9 609	-11 609	-15 609

8.3.7 Virksomhetsområde 34 Helse- og sosialtjenester

	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Justert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
34 HELSE- OG SOSIALE TJENESTER							
3404 VH BARN OG UNGE YTRE BYDEL	63 369	61 461	61 466	69 411	69 411	69 411	69 411
3405 VH BARN OG UNGE INDRE BYDEL	36 074	36 764	36 764	40 123	40 123	40 123	40 123
3406 VH SOSIALE TJENESTER	54 829	51 279	51 279	55 568	55 568	55 568	55 568
3407 VH AKTIVISERING OG VELFERDSTJENESTER	24 921	25 983	26 284	25 490	25 490	25 490	25 490
3408 VH SYSSELSETTING	20 457	21 691	21 441	20 844	20 844	20 844	20 844
Totalt 34 HELSE- OG SOSIALE TJENESTER	199 650	197 178	197 234	211 436	211 436	211 436	211 436

Generelt for virksomhetsområdet

Fordi virksomhetene skulle utarbeide budsjett basert på faktisk drift, betydde dette for flere av dem en økning av budsjetttrammene. De fleste virksomhetene må imidlertid redusere budsjetttrammen sin slik rådmannen foreslår i tiltakslisten som beskrives nedenfor og i eget vedleggshefte.

VH Barn og unge ytre bydel og VH barn og unge indre bydel

I 2014 vedtok bystyret å omorganisere og slå sammen de to virksomhetene fra 01 01 2015. Også Ressursteamet for grunnskolen og spesialpedagogene 0-5 år overføres til den nye virksomheten. I tillegg til det som ble vedtatt av bystyret i sak 42/14, er rådmannen i ferd med å vurdere om også krisesenteret skal legges til denne virksomheten. Budsjettforslaget for ny virksomhet innebar en samlet netto styrking på 12 mill. kroner. Av dette er 9,5 mill. kroner merforbruk i barnevernet ("plasseringsutgifter") og justering av teamet for spesialpedagoger 0 - 5 år med 250 000,- kroner. Det er et mål å bringe budsjettposten for plassering av barn i fosterhjem og institusjon opp til tilnærmet dagens nivå. Det ble også lagt inn utgifter

til økt husleie fordi ny organisering innebærer økt samlokalisering av barnevern, helsetjenester og forebyggende mestringstiltak.

Det vises til tiltakslisten. Rådmannen foreslår to tiltak. Det første (tiltak 3404/5–80) er en rammereduksjon på 3, 5 mill. kroner som ventet effekt av en større samlokalisering av det felles barnevernet og én ny sentrumsbasert helsestasjon. Reduksjonen skal innarbeides og dekkes gjennom effekten av ny organisering, samlokalisering og stordriftsfordeler. Det andre tiltaket (tiltak 3404-132) er et styrkingstiltak og tar utgangspunkt i at statsbudsjettet gir føringer i forhold til at kommunene skal styrke forebyggende arbeid for barn og unge/helsesøstertjenesten. Det er funnet rom for 1 ny stilling fra 2015.

VH NAV-sosiale tjenester

Virksomhetens eget budsjettforslag innebærer en netto styrking på 3,5 mill. kroner. Dette sikrer et forventet merforbruk til økonomisk hjelp til livsopphold neste år med 4,5 mill. kroner ut over rammen for 2014.

Det vises til tiltakslisten. Rådmannen foreslår (tiltak 3406-49) et kutt på 0,5 mill. kroner i posten for bruk av private rusinstitusjoner. I 2014 er utgiftene budsjettert med 2,1 mill. kroner, og en prognose tilsier et mindreforbruk. NAV-sosiale tjenester venter økt effekt av et oppstartet arbeid overfor yngre personer og familieforsørgere som mottar hjelp til livsopphold. 300 personer skal følges spesielt opp med krav om deltaking i flere typer kvalifiseringstilbud med tanke på å komme i arbeid og/eller annen aktivitet. En av flere effekter vil kunne bli mindre vekst i utbetalinger til økonomisk sosialhjelp.

VH Aktivisering og velferd

Virksomhetens budsjettforslag for 2015 innebærer ingen endring fra 2014 budsjettet. Det vises til tiltaksliste. Rådmannen foreslår at virksomhetens budsjetttramme reduseres med 0,7 mill. kroner. Virksomheten foreslår følgende for å gjennomføre dette (tiltak 114); redusere støttekontakttjenesten for voksne, redusere konsulenttjenester for funksjonshemmede, og en generell reduksjon av innleie ved sykdom eller permisjoner i virksomheten. Rådmannen har tatt disse med. Det er foreslått en økning i egenbetaling for dagplasser i dagsenter og deltagelse i seniorgrupper (tiltak 12). Videre foreslås det betaling for leie/utkjøring av kommunale hjelpemidler og nytt betalingsregulativ for trygghetsalarmer (tiltak 11 og 25).

VH Sysselsetting og arbeid

Virksomhetens budsjettforslag innebærer en rammereduksjon på 1 mill. kroner, fordi virksomheten har avgitt stillinger til en annen virksomhet som er styrket tilsvarende

(VH Bo- og miljøtjenester). Budsjettrammen er svært stram og gir lite rom for å kunne ta inn økt antall brukere i 2015.

Det vises til tiltakslisten. Rådmannen foreslår at det innføres egenbetaling (tiltak 3408-29) i etterskolefritidsordningen (ESTO) for ungdom med utviklingshemning fra 2015, tilsvarende satsen for fulltids plass i SFO. En arbeidsgruppe, der også foreldre er representert, ser nå på hvordan ESTO-ordningen bør drives og finansieres. Bakgrunnen er økt antall brukere og yrkesaktive foreldres behov for et mer fleksibelt tilbud både om morgen og etter skoletid.

Driftstiltak i budsjett

34 HELSE- OG SOSIALE TJENESTER	2015	2016	2017	2018
132: 3404 VH Barn og unge - ny helsesøsterstilling	700	700	700	700
80: 3404/5 VH Barn og unge - effekt av ny organisering rammereduksjon	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
49: 3406 VH NAV-sosiale tjenester - rammereduksjon rustiltak	-515	-515	-515	-515
1: 3407 Trygghetsalarmer - flytting av budsjett	-108	-108	-108	-108
11: 3407 Betaling for leie/utkjøring av kommunale kortvarige hjelpemidler	-163	-163	-163	-163
114: 3407 Generell rammereduksjon - reduksjon i tilbud	-700	-700	-700	-700
12: 3407 Økt betaling for dagplass i dagsenter og deltagelse i seniorgrupper	-47	-47	-47	-47
25: 3407 Betalingsregulativ trygghetsalarmer - differensiert %-økning ut fra inntekt	-226	-226	-226	-226
28: 3407 Økte satser dagplasser mv - 2 % ut over deflator	-3	-3	-3	-3
29: 3408/2108 VH Sysselsetting og Hatlane skole - Innføring av egenandel ESTO	-114	-114	-114	-114
111: Reduksjon personalforsikring til riktig nivå	-215	-215	-215	-215
Totalt 34 HELSE- OG SOSIALE TJENESTER	-4 891	-4 891	-4 891	-4 891

8.3.8 Virksomhetsområde 49 kultur

	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Justert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
49 KULTUR							
4900 VH KULTUR	51 342	52 166	52 015	50 846	50 846	50 846	50 846
4902 VH ÅLESUND KULTURSKOLE	15 918	16 465	16 465	16 593	16 593	16 593	16 593
4903 VH BIBLIOTEKET	9 956	9 464	9 464	8 767	7 629	7 629	7 629
4904 VH FLYKTNINGER	25 411	26 481	26 481	34 421	34 421	34 421	34 421
Totalt 49 KULTUR	102 627	104 576	104 425	110 627	109 489	109 489	109 489

Generelt for virksomhetsområdet

Tabellen over gir en oversikt over økonomien til alle virksomhetene som ligger innenfor dette virksomhetsområdet. Virksomhetenes budsjettrammer er konsekvensjustert lik dagens drift i 2015. Rammene er senere justert med hensyn til faktiske lønnsutgifter som baserer seg på antall godkjente årsverk og lønnsutvikling.

Tabellen viser at virksomhetsområdet har en økning på ca. 6,2 mill. kroner fra budsjett 2014 til 2015. Konsekvensjusteringer øker budsjettet med ca. 8,1 mill. kroner, der 7,5 mill. kroner skyldes økt bosetting av flyktninger i 2014 og 2015. Rådmannen har lagt inn tiltak på virksomhetsområdet som tilsvarer en innsparing på 3,323 mill. kroner. Rådmannens valgte driftstiltak for virksomhetsområdet som framgår av framstillingen nedenfor, er mulig å gjennomføre men vil få konsekvenser for brukerne.

Økonomiske utfordringer

I lys av den økonomiske situasjonen foreslår rådmannen en reduksjon av tilskudd til lag og organisasjoner fra VH Kultur. Dette gjelder prosjekttrettede kulturtiltak primært for voksne, samt fjerning av støtte til teaterfestival og midler til vennskapsbyer (tiltak 115, 116 og 93). Tilskuddsordninger som retter seg mot barn og unge er ikke berørt.

Det er foreslått en økning av betalingssatser ut over deflator på svømmehall, kulturhus og idrettshaller, i tillegg til økt egenandel for ferieturer som virksomheten arrangerer. Rådmannen har også valgt å kutte det generelle kulturbudsjettet med 1,5 mill. kroner. Virksomheten må samordne arbeidsoppgaver og kultursjefstillingen holdes vakant til 2. halvår 2015.

Kulturskolen har fått et nedtrekk på 380 000,- kroner for å komme på budsjetttramme 2014. Rådmannen har lagt inn 307 000,- kroner i virksomhetens ramme som kompensasjon for økt husleie for ballettskolen. Den ordinære elevkontingenten på Kulturskolen er foreslått økt med 4 % ut over kommunal deflator, noe som tilsvarer et tillegg på kr. 110 pr. halvår.

Rådmannen foreslår også i denne budsjettperioden å samle bibliotekene i en lokalisering fra høsten 2015. Krav om innsparingen i 2015 er 767 000,- kroner og 1,905 mill. kroner i 2016. Bibliotekets purregebyr er foreslått økt med 5 kroner.

Arbeidsoppgavene til VH Flyktning øker stadig som følge av økt bosetting. Utgifter til drift av bofellesskapene for mindreårige barn dekkes delvis med refusjon fra statens Buf-etat. Budsjettet for 2015 er konsekvensjustert og økt som følge av økt bosetting (fra 40 til 50 flyktninger) og reduksjon i refusjon fra Buf-etat i boligene til enslige mindreårige. Samtidig får vi inntektsøkning fordi integreringstilskuddet er økt for å dekke noe av reduksjonen. Det er ikke lagt inn innsparingstiltak for VH Flyktning.

Driftstiltak i budsjett

49 KULTUR	2015	2016	2017	2018
115: 4900 Fjerne støtte Ålesund teaterfestival	-196	-196	-196	-196
116: 4900 Fjerne budsjett vennskapsbyer	-111	-111	-111	-111
22: 4900 Økning inntekter svømmehall	-68	-68	-68	-68
27: 4900 Økning inntekter Steinbua	-5	-5	-5	-5
31: 4900 Økte betalingssatser idrettshaller med 3 % ut over deflator	-23	-23	-23	-23
32: 4900 Økte betalingssatser kulturhus med 2% ut over deflator	-35	-35	-35	-35
37: 4900 Økt egenandel ferieturer med 6 % ut over deflator	-12	-12	-12	-12
38: 4900 Økt egenandel svømmehall med 1 % ut over deflator	-42	-42	-42	-42
81: 4900. Generell reduksjon av kulturbudsjettet	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
93: 4900 Virksomhet kultur - reduksjon i tilskudd til lag og organisasjoner	-364	-364	-364	-364
118: 4902 Ballettskolen - økt husleie	307	307	307	307
39: 4902 Økte betalingssatser med 4 % ut over deflator	-173	-173	-173	-173
70: 4902 Tiltak for å komme ned på budsjettrammen for 2014	-380	-380	-380	-380
33: 4903 Økning av purregebyr med 5 kroner (inkl deflator)	-13	-13	-13	-13
85: 4903 Samle bibliotekene i en lokalisering fra høst 2015	-767	-1 905	-1 905	-1 905
1: BALANSERING ÅKE	306	306	306	306
111: Reduksjon personalforsikring til riktig nivå	-247	-247	-247	-247
Totalt 49 KULTUR	-3 323	-4 461	-4 461	-4 461

8.3.9 Virksomhetsområde 59 Teknisk og felles drift

	Regnskap 2013	Opprinnelig budsjett 2014	Justert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
59 TEKNISK OG FELLESDRIFT							
5900 VH PLAN OG BYGNING	5 823	5 835	5 835	3 748	3 748	3 748	3 748
5901 VH KART OG OPPMÅLING	6 042	11 560	11 560	8 245	7 410	7 410	7 410
5902 VH VEG, ANLEGG OG PARK	28 364	26 888	26 938	26 625	26 498	26 359	26 214
5903 VH VANN, AVLØP OG RENOVASJON (VAR)	19	-6 000	-6 000	-15 435	-8 307	-6 000	-6 000
5904 VH EIENDOMSDRIFT	-663	2	2	-35	-35	-35	-35
5905 VH RENHOLDSDRIFT	-463	1	1	-107	-107	-107	-107
5906 VH SENTRALE KJØKKEN	-189	-632	-632	-1 967	-1 967	-1 967	-1 967
Totalt 59 TEKNISK OG FELLESDRIFT	38 933	37 654	37 704	21 074	27 240	29 408	29 263

Generelt om virksomhetsområdet

Virksomhetsområdet består av virksomheter som yter tjenester som både inneholder lovpålagte og ikke lovpålagte tjenester. Reduksjon i virksomhetsområdets budsjett skyldes flere forhold, hovedsakelig tilbakebetaling av tidligere underskudd i VAR-virksomheten og netto inntekt i Bingsa Næring. Tilbakebetaling av tidligere underskudd i VAR-virksomheten skal dekkes av en kombinasjon av økte gebyrer og reduksjon i utgiftene. Viser til tiltaksoversikten nedenfor med hensyn til rådmannens forslag til økning av gebyr på de ulike områdene, og til betalingsregulativet.

Virksomhet Renholdsdrift og Eiendomsdrift skal drives i balanse ved at utgifter ikke overstiger de inntektene de får gjennom avtaler om levering av tjenester. Virksomhetene konkurrerer med øvrige aktører i markedet og har vist seg konkurransedyktige. Virksomhet Sentralkjøkken har fått økt krav til inntjening i 2015. Det skal oppnås gjennom økte satser/gebyr på matombringning, men hoveddelen av inntektsøkningen kommer som følge av avtale om levering av middag til Skodje kommune.

Det skal som kjent etableres nytt takstgrunnlag vedrørende eiendomsskatt fra 2015, og virksomhet Kart og oppmåling er sentral i arbeidet med taksering og takstgrunnlag. Målet er at takstene skal være registrert (i ProAktiv) og godkjent av sakkyndig nemnd i 2014. Fra 2015 er derfor budsjettet for utgifter til eiendomstaksering redusert, men noe er beholdt til arbeidet med klagesaker og taksering av enkelteiendommer. Fra 2016 er tilleggsbevilgning til taksering gitt i 2014 tatt ut i sin helhet.

I konsekvensjustert budsjett meldte VH Veg, anlegg og park om økte ressursbehov til sin drift. Det er ikke funnet rom for å styrke virksomheten, og de må derfor iverksette innsparingstiltak. Tiltakene finnes igjen i oversikten nedenfor (tiltak nr. 30, 51, 52, 53, 54 og 55).

Virksomhet Vann, avløp og renovasjon ser seg nødt til å øke sine gebyr fra 2015. I gjennomsnitt utgjør økningen 12 % for en standard bolig. Gebyrøkningene på henholdsvis 15 % på vann og 10 % på avløp vurderes nødvendige for å kunne gjennomføre påkrevde investeringer på vann- og avløpsnett. Vanngebyret til Ålesund kommune ligger fortsatt lavere enn gjennomsnittet for kommunegruppe 13, jf. KOSTRAheftet 2013, som er vedlagt. Renovasjonsgebyret økes med 12 %, mens gebyr for slamavskilling forblir uendret.

Investeringene til VH Vann, avløp og renovasjon skal følge Hovedplan for vann og Hovedplan for avløp. Virksomheten er pålagt å oppgradere de eldste renseanleggene innen utgangen av 2015. Viser for øvrig til investeringsoversikten til kommunen i kapittel 7 Investeringsbudsjett, for mer informasjon.

VAR-virksomheten skal, med unntak av Bingsa Næring, gå i balanse. I 2015 må virksomheten likevel betale tilbake tidligere underskudd i driften som er belastet kommunekassen. Sammen med denne tilbakebetalingen og inntekter fra Bingsa Næring, gir dette et overskudd på 15,4 mill. kroner i 2015. Tiltak nr. 45 regulerer balansen i virksomheten slik at selvkostområdene går i null i perioden.

Driftstiltak i budsjett

59 TEKNISK OG FELLESDRIFT	2015	2016	2017	2018
34: 5900 Øke gebyr byggesaksbehandling med 15% + deflator	-1 401	-1 401	-1 401	-1 401
35: 5900 Øke gebyr plansaker med 21 % + deflator	-97	-97	-97	-97
43: 5900 Lisens- og konsulentutgifter for 2014 tas ut fra 2015	-287	-287	-287	-287
44: 5901 Budsjettreduksjon på utgifter til eiendomstaksering	0	-835	-835	-835
30: 5902 Økning betalingssatser fotball- og friidrettsbaner - 2% utover deflator	-1	-1	-1	-1
51: 5902 Budsjettreduksjon på utgifter til rensing av åpne grøfter	-51	-51	-51	-51
52: 5902 Budsjettreduksjon på utgifter til tømning/rens av Sandfang-sluker-kum	-102	-102	-102	-102
53: 5902 Budsjettreduksjon på utgifter til gaterenhold (kosting) for å komme ned på 2014 rammen	-102	-102	-102	-102
54: 5902 Budsjettreduksjon til drift av offentlig toalett for å komme ned på 2014 rammen	-122	-122	-122	-122
55: 5902 Budsjettreduksjon på utgifter til brøyting/snørydding for å komme ned på 2014 rammen	-307	-307	-307	-307
131: 5903 Kalkulatoriske renter og avdrag	0	0	0	0
45: 5903 Regulering av overskudd på VAR	-4 364	2 764	5 071	5 071
96: 5904 Nullstille 190-tjenesten	41	41	41	41
97: 5905 Nullstille 190-tjenesten	-185	-185	-185	-185
40: 5906 Økning av satser på matombringing med ca 9,5 %	-184	-184	-184	-184
42: 5906 Redusering av budsjett til innkjøp og finansiell leasing	-150	-150	-150	-150
111: Reduksjon personalforsikring til riktig nivå	-370	-370	-370	-370
Totalt 59 TEKNISK OG FELLESDRIFT	-7 682	-1 389	918	918

9 Betalingsregulativ

I bystyresak 088/14 om kommunens økonomiske situasjon ble det lagt en del føringer for budsjett 2015. For å få 2015-budsjettet i balanse er det blant annet forutsatt økte inntekter (realvekst) på 5 mill. kroner i 2014-kroner knyttet til økte gebyrer og betalingssatser. Dette i tillegg til prisstigning/kommunal deflator. Rådmannens prosjekt med inntektsoptimalisering har konkludert med at en slik sum er mulig å hente inn dersom betalingsregulativene økes i tilstrekkelig grad. I stor grad handler veksten om en harmonisering til gjennomsnittsnivået i sammenlignbare kommuner. Rådmannens forslag er i samsvar med dette.

Kommunal deflator er i forslag til statsbudsjett for 2015 satt til 3,0 %.

Forslag til endringer i de enkelte betalingsregulativ beskrives nedenfor.

Alle forslag til betalingsregulativ for 2015 er tatt inn i eget vedleggshefte.

Betalingsregulativ for Ålesund brannvesen KF

Type regulativ	Forslag til endring	Vedlegg nr.
Gebyrsatser for feie- og tilsynstjenester	3 %	2

Betalingsregulativ for Ålesund kirkelige fellesråd

Type regulativ	Forslag til endring	Vedlegg nr.
Betalingssatser for grav og kremasjon	3 %	3

Betalingssatsene for kremasjon og gravlegging blir fastsatt av Ålesund bystyre etter forslag fra Ålesund kirkelige fellesråd. Hjemmel er gitt i gravferdslovens § 21.

Ålesund kirkelige fellesråd har behandlet sak om betalingsregulativ i KFR-sak 023/14, som er vedlagt i vedlegg 17. Satsene er i samsvar med fellesrådets forslag økt med kommunal deflator på 3 %.

Betalingsregulativ for Nordre Sunnmøre landbrukskontor

Type regulativ	Forslag til endring	Vedlegg nr.
Behandling av konsesjons- og delingssaker	De til enhver tid fastsatte maksimalpriser	4
Behandling/planlegging av landbruksveg	Utgår	

Hver av medlemskommunene fastsetter egne betalingssatser.

Gebyrsatsene for konsesjons- og delingssaker er maksimalsatser fastsatt av Statens Landbruksforvaltning (SLF). Gjeldende satser i Ålesund følger maksimalsatsene.

Landbrukskontoret foreslår å fjerne gebyret for behandling/planlegging av landbruksveg. Begrunnelse: Det er svært få saker som gjelder Ålesund. Dette er også svært små anlegg som kan være aktuelle å bygge i forbindelse med opprydding etter orkanens skader i skogen. På bakgrunn av dette foreslås det at gebyret fjernes, slik at

kommunen synliggjør at dette er en aktivitet den setter pris på. Betalingsregulativet utgår.

Betalingsregulativ for kommunens virksomhetsområder

Virksomhetsområde 19 Stab og interne tjenester

<i>Type regulativ</i>	<i>Forslag til endring</i>	<i>Vedlegg nr.</i>
Betalingsregulativ for felling av hjort <i>Note 1</i>	Maksimalpriser minus 100 kroner, se note 1	5
Betalingsregulativ for leie av lokaler i rådhuset og leie av rådhusplassen	3 %	5

Note 1

Maksimal fellingsavgift for felling av hjort fastsettes fra statlig hold. Gjeldende satser i Ålesund følger maksimalprisene med fratrekk av 100 kroner. Dette for at storvaldet kan ta ei administrativ avgift på kr. 100,- for å drifte egen organisasjon. I forslag til statsbudsjett for 2015 er maksimalsatsen for voksen hjort økt fra 379 kroner til 390 kroner og maksimalsatsen for hjortekalv er økt fra 230 kroner til 236 kroner.

Virksomhetsområde 21 Skoler/SFO

<i>Type regulativ</i>	<i>Forslag til endring</i>	<i>Vedlegg nr.</i>
SFO	6,2 %, se note 1	6
Utleie av skolelokaler	5 %, se note 2	6

Note 1

En sammenligning med andre kommuner i kommunegruppe 13 viser at Ålesund ligger under gjennomsnittet. For 2013 ligger Ålesund 7,8 % under snittet for oppholdstid på 20 timer.

Rådmannens forslag innebærer ei økning på 3,2 % ut over deflator.

Note 2

Ålesund kommune har ikke noe sammenligningsgrunnlag for å vurdere nivået på satsene. For å øke inntektene foreslår likevel rådmannen å øke satsene med 2 % ut over deflator.

Virksomhetsområde 22 Barnehager

<i>Type regulativ</i>	<i>Forslag til endring</i>	<i>Vedlegg nr.</i>
Kommunale barnehager	De til enhver tid fastsatte maksimalpriser fra departementet.	7

Det er vedtatt statlig maksimalpris for foreldrebetaling for barnehageplass som kommunen følger. Maksimalprisen er i forslag til statsbudsjett foreslått økt med 100 kroner ut over vanlig prisstigning til 2.580 kroner fra 1. januar 2015. Endres statlige

maksimalsatser justeres kommunale satser tilsvarende. Deltidssatsene er satt som forholdsmessige beløp av fulltidssatsene.

Regjeringen vil også innføre en bedre sosial profil på foreldrebetalingen, og foreslår å innføre et nasjonalt minstekrav til redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt. Ordningen sikrer at foreldrebetalingen for første barn per år for en heltidsplass i barnehage maksimalt skal utgjøre 7 % av familiens samlede person- og kapitalinntekt. Det tas sikte på ikrafttredelse 1. august 2015.

Virksomhetsområde 31 Hjemmetjenester

<i>Type regulativ</i>	<i>Forslag til endring</i>	<i>Vedlegg nr.</i>
Vederlag for hjemmebaserte tjenester	29 %, se note 1	8
Bokollektiv	Se note 2	8
Trygghetsalarm	Se note 3	8

Note 1

Satsene foreslås økt med 26 % ut over kommunal deflator for de med inntekt over 2G (G = folketrygdens grunnbeløp).

En sammenligning med andre kommuner viser at Ålesund ligger ca. 12,9 % under snittet for inntektsgruppen 2-3 G og ca. 16,5 % under snittet for inntektsgruppen 4-5 G.

Med en økning med 26 % ut over kommunal deflator vil Ålesund ligge over snittet i kommunegruppe 13. Til sammenligning ligger likevel Ålesund et godt stykke under de høyeste satsene i kommunegruppe 13. Dersom Ålesund øker sine satser opp på nivå med de høyeste satsene i kommunegruppen, ville det innebære en økning på 235 % i inntektsgruppe 2-3G, 133 % i gruppa 3-5 G og 52 % i gruppa 5G+.

Betalingssatsen for de med inntekt under 2 G (G = folketrygdens grunnbeløp), følger til enhver tid maksimalsatsen som er fastsatt fra statlig hold. I forslag til statsbudsjett 2015 er nevnte maksimalsats foreslått økt fra 180 kroner til 186 kroner.

Antall brukere er høyt i de laveste inntektsklassene og lavt i de høyeste inntektsklassene. Over 70 % av brukerne ligger innenfor inntektsklassen 0-2 G.

Note 2

De felles husholdningskostnadene økes med kommunal deflator. Sats for korttids døgnplass i bokollektiv er satt lik sats for korttidsopphold i sykehjem, som i forslag til statsbudsjett er 147 kroner per døgn. Dvs. en økning på 5,0 % for korttids døgnplass.

Note 3

Satsene for trygghetsalarm er i dag delt inn i to inntektsgrupper: Under 3 G og 3 G+. Rådmannen foreslår mer differensiering på inntektsklassene enn i dag, med samme inndeling som i betalingsregulativet for vederlag for hjemmebaserte tjenester.

Rådmannen har foretatt ei sammenligning med andre kommuner i kommunegruppe 13 som viser at Ålesund ligger godt under snittet. Forslaget innebærer en økning på 6,2 % for 0-2 G, 32,0 % for 2-3 G, 30,7 % for 3-5 G og 73,2 % for 5 G+.

Satsene for gruppene 0-2 G og 2-3 G vil fortsatt ligge under snittet for kommunegruppa, satsen for 3-5 G vil ligge litt over snittet, mens satsen for 5 G+ vil ligge godt over snittet. Over 50 % av brukerne ligger innenfor inntektsklassen 0-2 G.

Virksomhetsområde 32 Sykehjem

<i>Type regulativ</i>	<i>Forslag til endring</i>	<i>Vedlegg nr.</i>
Vederlag for opphold i institusjoner. Langtidsopphold, korttidsopphold og dag- og nattopphold	Til enhver tid fastsatte maksimalpriser fra departementet, se note 1.	9

Note 1

Maksimale betalingssatser for korttids- og dag-/nattopphold i institusjon fastsettes fra statlig hold. Kommunen kan fastsette lavere satser. For korttidsopphold gjelder en maksimalsats per døgn i inntil 60 døgn per kalenderår, deretter betales som for langtidsplass. Rådmannen anbefaler at kommunen bruker de fastsatte maksimalsatser.

For henholdsvis korttidsopphold og dag- og nattopphold på institusjon foreslås det i statsbudsjettet å endre maksimal egenandel fra 142 kroner til 147 kroner per døgn, og fra 74 kroner til 77 kroner per dag/natt.

Følgende tekst er lagt inn i betalingsregulativet: "Med virkning fra 1.7.14 ble det gjort følgende endring i forskrift for betaling i langtidsplass: «Beboer som, uten selv å ønske det, legges på dobbeltrom skal ved beregningen tilstås et fribeløp på kroner 35 000 pr. år». Ålesund kommune praktiserer dette slik at alle personer med vedtak om langtidsplass som legges på dobbeltrom får dette fribeløpet hvis de ikke spesifikt har søkt om å få dele rom med en annen."

Virksomhetsområde 34 Helse- og sosiale tjenester

<i>Type regulativ</i>	<i>Forslag til endring</i>	<i>Vedlegg nr.</i>
Dagplass i dagsenter, deltagelse i seniorgruppe, tur og aktivitetsgruppe, og fysiske, sosiale og kulturelle aktiviteter	Se note 1	10
Korttidsutlån av kommunale hjelpemidler	Se note 2	10
ESTO	Se note 3	10

Note 1

Deltagelse i seniorgrupper foreslås økt fra kr 165 til 205 (dvs. 24,2 % inkl. deflator).

Dette tilbudet kan ha en høyere pris enn ordinære dagsenterplasser fordi målgruppen er mer selvhjulpne og tjenesten tilbys færre dager. Forslaget begrunnes også med økte transportutgifter.

De øvrige satsene, dvs. dagplass i dagsenter og deltakelse i ulike aktivitetsgrupper, foreslås økt med 2 % ut over deflator.

Note 2

Rådmannen foreslår at det innføres et nytt betalingsregulativ for korttidsutlån av kommunale hjelpemidler. Flere andre kommuner tar en egenandel for leie/utkjøring/henting av kommunale hjelpemidler, men ikke Ålesund. Det presiseres her at forslaget **ikke** gjelder trygdefinansierte hjelpemidler fra NAV som kommunen kostnadsfritt plikter å utlevere/innhente hos bruker.

Det foreslås en egenandel per utlån kr 100, gebyr for utkjøring kr 100 og gebyr for henting kr 100. Når det gjelder egenandel per lån er det utlånet per bestilling, og ikke antall hjelpemidler per lån, som utløser egenandelen. Det ønskes i stor grad at de som har mulighet henter og leverer selv, derfor er gebyr for utlevering og henting delt.

Note 3

Rådmannen foreslår at det innføres et nytt betalingsregulativ for oppholdstid i ESTO (etterskoleetidsordning). ESTO er et tilbud for ungdomsskoleelever og elever i den videregående skole, som trenger tilsyn/omsorg når foreldrene er i arbeid. Disse elevene har til nå hatt gratis opphold i ESTO. Rådmannen er av den oppfatning at det skal betales for opphold i ESTO på lik linje med opphold i SFO. Det tilbys kun fulltidsplasser i ESTO, og egenandel for opphold i ESTO foreslås satt lik egenandel for en fulltidsplass i SFO.

Det er nedsatt ei arbeidsgruppe som jobber med utformingen av ESTO-tilbudet, inkl. nivået på egenbetaling. Dette skal resultere i en egen sak. Denne arbeidsgruppa har foreløpig ikke konkludert, og har heller ikke drøftet nivået på egenbetaling med kontaktorgan for brukerne av ESTO. Det må derfor tas et forbehold om at nivået på egenbetalingen kan bli foreslått endret som følge av dette, og hvis dette resulterer i lavere egenbetaling enn foreslått i budsjettsaken må det i saken om ESTO også foreslås alternativ inndekning av inntektstapet.

Virksomhetsområde 49 Kultur

<i>Type regulativ</i>	<i>Forslag til endring</i>	<i>Vedlegg nr.</i>
Kommunale fotball- og friidrettsbaner	5 %	11
Kommunal utleie i idrettshaller	6 %	11
Moa svømmehall	Se note 1	11
Steinbua, #Njård og Sentralen	Se note 2	11
Egenandel ferieturer – ledsagerbevis	9 %, se note 3	11
Kulturhus	5 %	11
Ålesund kulturskole	Se note 4	11
Skarbøvik musikkverksted	Se note 4	11
Ålesund strykekvartett	Se note 4	11
Purregebyr ved Ålesund bibliotek	Se note 5	11
Erstatningssatser – Ålesund bibliotek	3 %, se note 6	11

Note 1

For Moa svømmehall foreslås det innført to nye betalingssatser:

- For utleie av øvingsbassenget til gruppetrening i privat regi (f.eks. fysioterapeut/fysikalsk virksomhet) betales det i dag 310 kroner, noe som vurderes for lavt. Det foreslås egen/ny sats for denne gruppen med 600 kroner per time.
- Ny sats for personer som ikke bader, dvs. som er i følge med badende og som oppholder seg i anlegget uten selv å benytte bassengene. Leiesats 20 kroner per person.

I tillegg foreslås det at de øvrige eksisterende satsene økes med 1 % ut over deflator, dvs. med 4 %.

Note 2

Betalingssatsen foreslås økt fra 370 kroner til 515 kroner (= økning på ca. 39 %). Dette gjøres basert på en sammenligning av satsene med kommunene Sarpsborg, Kristiansand og Lørenskog. Samtidig foreslås det at rene ungdomsgrupper (under 18 år) får leie gratis. Det foreslås i tillegg at satsene for Steinbua gjøres gjeldende også for #Njård i Spjelkavik og Sentralen i Skarbøvik.

Note 3

Det er foretatt en vurdering av satsene på bakgrunn av målsettingene med tiltaket, omfang, innhold og historisk utvikling i prisnivået.

Note 4

En sammenligning av høyeste kontingent mot kommunene Tønsberg, Sandefjord, Molde, Kristiansund, Haugesund og Oslo viser at Ålesund ligger 5,8 % under snittet for disse kommunene. De fleste av disse kommunene har søskenmoderasjon eller friplasser, noe Ålesund ikke har.

Satsene til kulturskolen foreslås økt med ca. 7 % i gjennomsnitt, dvs. 4 % ut over kommunal deflator.

Note 5

Hvert av purregebyrene foreslås økt med 5 kroner.

Note 6

Erstatningssatsene foreslås økt med kommunal deflator avrundet til nærmeste 5-krone.

Virksomhetsområde 59 Teknisk og felles drift

<i>Type regulativ</i>	<i>Forslag til endring</i>	<i>Vedlegg nr.</i>
Byggesaksbehandling	18 %, se note 1	12
Plansaker	24 %, se note 2	12
Eiendomsinformasjon	3 %	12
Frikjøp av parkeringsplasser	3 %	12
Gebyr etter Matrikkelloven (eiendomsregistrering)	Se note 3	12
Gravemeldinger og varslingsplaner	Se note 4	12
Brøyting av private veier	3,1 %, se note 5	12
Leie av kommunal grunn og torgleie mv.	3 %, se note 6	12

Bruk av offentlige sanitæranlegg	Uendret, se note 7	12
Vann og avløp	Se note 8	12
Renovasjon m.m.	Se note 9	12
Middag til institusjoner, middag på seniorsentrene og ordningen middag på døra	9,5 %, se note 10	12

Note 1

KOSTRA-tall for 2013 viser at byggesaksgebyrene ligger under gjennomsnittet for kommunegruppe 13.

Note 2

KOSTRA-tall for 2013 viser at plansaksgebyrene ligger betydelig under gjennomsnittet for kommunegruppe 13. Det foreslås følgende:

- Saksbehandlingsgebyret økes med 30 % ut over kommunal deflator.
- Saker som kommer inn under punkt 1.3 og 1.4 (områder som er tidligere regulert) får fullt saksbehandlingsgebyr. I dag er dette 50 % av saksbehandlingsgebyret.
- Det innføres nytt tilleggsgebyr for saker hvor det kreves konsekvensutredning. Gebyret settes til 15.000 kroner.
- Arealgebyret økes med 10 % ut over kommunal deflator.

Note 3

Med bakgrunn i en selvkostanalyse virksomhet Kart og oppmåling har foretatt, foreslås det at satsene justeres med kommunal deflator (3 %). Dette med unntak av satsene i regulativets pkt. 5, som gjelder klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning. Satsene i nevnte punkt 5 anses for å være for høye, og foreslås redusert fra hhv 6.970 og 1.080 kroner til 3.965 og 475 kroner. Ved å redusere satsene forventer virksomheten at flere kunder vil benytte seg av tjenesten og at virksomheten ikke vil tape inntekter. Satsene i regulativet punkt 11, utstedelse av matrikkelbrev, er maksimalsatser som reguleres av Statens kartverk. Ålesund kommune vedtar å bruke de til enhver tid gjeldende maksimalsatser. Endres statlige maksimalsatser justeres kommunale satser tilsvarende.

Note 4

Sats for gravemelding, satser for kontroll/oppfølging av gravetillatelser og satser for arbeidstillatelser for stenging/innsnevring er økt iht. retningslinjer for graving, og er økt med 7,2 %. Refusjon for kommunens økte kostnader til vedlikehold per m2 holdes uendret. Satser for varslingsplan sats for bandlegging av gategrunn lenger enn 4 uker økes med deflator.

Note 5

Brøyting for private er økt med 3,1 %, som tilsvarer indeksen utgiftene også er økt med.

Note 6

Satsene for leie av kommunal grunn og torgleie mv. økes med deflator, med unntak av depositum for juletresalg som holdes uendret.

Note 7

Satsene for bruk av offentlige sanitæranlegg forslås holdt uendret da satsene i hovedsak er knyttet til automater.

Note 8

Vanngebyret økes med 15 % for 2015 inkludert deflator, som tilsvarer en økning fra 8,70 til 10,01 kr/m³ eks. mva. Tilknytningsgebyret økes med generell prisstigning. Årsgebyr for Ålesund har over tid ligget lavere enn de kommuner det er naturlig å sammenlikne med, både regionalt og nasjonalt. Kommunen vil også etter nødvendig gebyrøking ligge lavere enn landsgjennomsnittet. Økningen begrunnes med at Ålesund kommune står foran store nødvendige investeringer, både når det gjelder reservevann og ledningsnett.

Avløpsgebyret økes med 10 % inkludert deflator, som tilsvarer en økning fra 16,32 til 17,95 kr/m³ eks. mva. Tilknytningsgebyret økes med generell prisstigning. Økningen begrunnes med at Ålesund kommune har gjennomført store investeringer de siste årene, og vedtatt handlingsplan viser at vi må fortsette med et høyt investeringsnivå framover. Kommunen har frist til utgangen av 2015 med å oppgradere flere av de eldste renseanleggene, og behovet for utskifting av gammelt ledningsnett samt pumpestasjoner er stort.

Note 9

Renovasjonsgebyret foreslås økt med 12 % for 2015. ÅRIM har økt gebyret for standard abonnement med 575,- kroner i sitt forslag til budsjett for 2015. Dette tilsvarer en økning på 47 %. Ålesund kommune har gjennom de siste årene opparbeidet fond for husholdningsrenovasjon. Deler av dette foreslår VAR blir brukt til å begrense økning i gebyret for 2015. På grunn av en del uavklarte forhold med ÅRIM i tilknytning til planlagt overtagelse av driften av gjenvinningsstasjonen i Bingsa, tas det forbehold om eventuelle endringer.

Øvrige forbehold er:

- 1) Justering av tidligere avsatte bundne fond til husholdningsrenovasjon ettersom næringsinntekter tidligere har vært benyttet til dekning av en for stor andel av drift av miljøstasjonen. Justering tilbake til 2010 i henhold til gjeldende regelverk.
- 2) Eventuelle endringer i foreslått budsjett fra ÅRIM. Hytterrenovasjon er lovpålagt, og er inkludert i forslag til revidert forskrift for husholdningsavfall og slam som forberedes av ÅRIM for politisk behandling. Hytterrenovasjon er lagt inn i budsjettet i tråd med budsjettforslag fra ÅRIM, og er også lagt inn i forslag til gebyr for 2015. Betalingssatser for grovavfall fra husholdning levert til Bingsa Gjenvinningsstasjon 2015 foreslås uendret. Ut fra VAR-virksomheten sine erfaringer, ligger gebyret for levering like innenfor balansepunktet for at avfall faktisk blir levert og ikke dumpet andre steder, noe som i så fall vil øke opprydningskostnader ved forsøplingssaker. Det foreligger politisk vedtak i Ålesund om at ÅRIM skal overta driften av gjenvinningsstasjonen fra 1.1.2015.

Slamgebyret foreslås uendret. Utgangspunktet for slamgebyret er prisen fra ÅRIM som organiserer tømmetjenesten på anbud. Kommunen sine administrative kostnader ved tjenesten legges også inn. Slamgebyret faktureres årlig, mens ÅRIM

fakturerer kommunen etter faktisk tømning. For standardtanker skjer tømning annethvert år. Netto resultat varierer derfor og utjevnes over en 2-4-års periode med fond i kommunen.

Note 10

Betalingssatsene for middagsombringning («middag på døra») økes med ca. 9,5 %. Sentralkjøkkenet har foretatt ei sammenligning av våre betalingssatser for middagsombringning med 15 andre kommuner i Møre og Romsdal. Våre satser ligger noe under gjennomsnittet for disse kommunene. Ålesund leverer ut middag kun 1 dag per uke, og middagen leveres ut kald. De andre kommunene leverer ut varm middag flere dager i uka. Med en økning på 9,5 % vil Ålesunds satser ligge litt over gjennomsnittet, men likevel godt under den dyreste kommunen som tar 104 kroner. Satsene for middag på seniorsentrene og middag til institusjoner økes med kommunal deflator.

10 Forslag til vedtak for Ålesund kommune

1. Ålesund bystyre vedtar budsjett og økonomiplan for 2015-2018 i samsvar med budsjettskjema 1A, 1B, 2A og 2B, slik disse fremgår av vedlegg 1.
2. Ålesund bystyre vedtar å ta opp lån til investeringer i 2015 på 140 160 000 kroner. Rådmannen får fullmakt til å godkjenne rente- og avdragsvilkår. Når regnskapet for 2014 er godkjent, skal rådmannen vurdere om ubrukte lånemidler fra tidligere år kan nyttes slik at nye låneopptak kan reduseres.
3. Ålesund bystyre vedtar å ta opp startlån til videre utlån på inntil 90 000 000 kroner. Rådmannen får fullmakt til å godkjenne lånevilkårene.
4. Ålesund bystyre vedtar fremlagte forslag til betalingsregulativ i henhold til vedlegg 2-12 i eget vedleggshefte.
5. Ålesund bystyre vedtar samlet overføring til Ålesund kommunale Eiendom KF på 173 756 000 kroner i form av husleie.
6. Ålesund bystyre vedtar driftstilskudd til Ålesund brannvesen KF på 41 581 000 kroner.
7. Ålesund bystyre vedtar driftstilskudd til Møre og Romsdal 110-sentral KF på 1 766 000 kroner.
8. Ålesund bystyre godkjenner investeringer hos Ålesund Kirkelig fellesråd i henhold til budsjettskjema 2B i vedlegg 1.
9. Ålesund bystyre vedtar at kommunens satser for økonomisk sosialhjelp skal følge de til enhver tid gjeldende statlige normer for slike satser.
10. For sosiale utlån og garantier fastsettes følgende grenser:
Utlån kr 1 000 000
Garantier kr 1 000 000
11. Rådmannen får fullmakt til å innarbeide eventuelle konsekvenser av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2015. Dersom dette ikke lar seg gjøre uten å redusere aktiviteten, må saken legges fram for bystyret som forslag til budsjettendring så snart som mulig i 2015. Denne fullmakten gjelder ikke endringer i budsjettskjema 1A og 2A.

12. Rådmannen får fullmakt til å foreta budsjettendringer som følge av endringer i tilskudd til ressurskrevende brukere.
13. Vedtatt økonomiplan 2015-2018 legges til grunn for arbeidet med premissgivende bestilling.
14. Omstillingsarbeidet fortsetter. Rådmannen får fullmakt til å fordele generelle innsparinger på de enkelte virksomhetsområder og virksomheter etter hvert som ulike prosjekt og utredninger gir grunnlag for det.
15. Hessa barnehage legges ned fra 1. august 2015.
16. Moa bibliotekfilial legges ned fra høsten 2015.
17. Eiendomsskatt
 - Bystyret skriver ut eiendomsskatt for 2015 med bakgrunn i eiendomsskattelova (esktl.) §§ 2 og 3 a.)
 - De skattepliktige eiendommer får takst fastsatt av kommunens sakkyndige nemnd, jf. esktl. § 8 A-2 (1) og 8 A-3 (1) og (4). For kategorien boligeiendommer vedtar bystyret at skatteetatens formuesgrunnlag for boliger skal legges til grunn som verdsettelsesmetode for utskriving av eiendomsskatt, jf. esktl. § 8C.
 - Bystyret innvilger fritak for eiendomsskatt i henhold til § 7a i esktl. for eiendommene som vist i vedlegg nr. 20, i eget vedleggshefte.
 - Bystyret innvilger fritak for eiendomsskatt i henhold til § 7b i esktl. for eiendommene som vist i vedlegg nr. 20, i eget vedleggshefte.
 - Bystyret delegerer til sakkyndig nemnd å godkjenne hvilke eiendommer som innvilges fritak for eiendomsskatt i henhold til § 7c i esktl. Dette i forhold til tidligere vedtak i sak nr. 109/13 og gjelder bare for nye boligeiendommer som blir tatt i bruk i 2014 der hvor en ikke har formuesgrunnlag fra staten.
 - Bystyret korrigerer tidligere vedtak i sak nr. 109/13 ved at følgende tekst går ut av vedtaket:
 -Fritak det første året må også gjelde for boliger som av en eller annen grunn ikke vil få formuesgrunnlag fra staten.....
 - Bystyret vedtar en promillesats på 2 for 2015 og korrigerer denne om nødvendig ved budsjettkorrigeringer i 2015, men før eiendomsskatten skrives ut.
 - Eiendomsskattevedtekter vedtatt av Ålesund bystyre 29 08 2013 legges til grunn.
 - Det blir to terminer for betaling av eiendomsskatten.

11 Forslag til vedtak for Ålesund kommunale Eiendom KF

1. Ålesund bystyre vedtar budsjett og økonomiplan for 2013-2016 i samsvar med budsjettskjema 1A, 2A, 2B, slik disse fremgår av vedlegg 2.
2. Ålesund bystyre vedtar at Ålesund kommunale Eiendom KF kan ta opp lån til investeringer i 2015 på inntil 210 500 000 kroner. Rådmannen får fullmakt til å godkjenne rente- og avdragsvilkår.
3. Ålesund kommunale Eiendom KF får fullmakt til å kjøpe boliger på det private marked til bruk for vanskeligstilte og flyktninger innenfor de rammer som er satt i investeringsbudsjettet.
4. Ålesund bystyre gir Ålesund kommunale Eiendom KF fullmakt til å disponere inntil 10 mill. kroner av selskapets fondsmidler til kjøp av eiendommer i løpet av budsjettåret. For enkeltkjøp settes rammen til 5 mill. kroner.

12 Forslag til vedtak for Ålesund Brannvesen KF og Møre og Romsdal 110-sentral KF

1. Ålesund bystyre vedtar budsjett og økonomiplan for Ålesund brannvesen KF for 2015-2018 i samsvar med budsjettskjema 1A, 2A og 2B, slik disse fremgår av vedlegg 3.
2. Ålesund bystyre vedtar at Ålesund brannvesen KF kan ta opp lån til investeringer i 2015 på inntil 8 000 000 kroner. Rådmannen får fullmakt til å godkjenne rente- og avdragsvilkår.
3. Ålesund bystyre vedtar budsjett og økonomiplan for Møre og Romsdal 110-sentral KF for 2015-2018 i samsvar med budsjettskjema 1A, slik det fremgår av vedlegg 4.

Jarle Bjørn Hanken
rådmann

**BUDSJETTSKJEMA FOR ÅLESUND
KOMMUNE**

Budsjettskjema 1A – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND KOMMUNE							
Skatt på inntekt og formue	-1 139 937	-1 246 958	-1 246 958	-1 185 681	-1 201 743	-1 212 831	-1 224 381
Ordinært rammetilskudd	-853 072	-858 748	-858 748	-919 257	-920 517	-920 517	-920 517
Skatt på eiendom	-25 453	-28 171	-28 171	-93 731	-93 731	-93 731	-93 731
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-75 938	-66 179	-71 653	-75 565	-75 565	-75 565	-75 565
Sum frie disponible inntekter	-2 094 400	-2 200 056	-2 205 530	-2 274 234	-2 291 556	-2 302 644	-2 314 194
Renteinntekter og utbytte	-69 200	-85 403	-85 403	-49 608	-62 828	-66 474	-70 236
Gevinst på finansielle instrumenter	-3 251	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	47 378	48 948	48 949	48 140	52 589	57 953	64 395
Tap på finansielle instrumenter	-4 496	-2 789	-2 789	-2 689	-2 689	-2 689	-2 689
Avdrag på lån	28 500	30 950	30 800	30 800	36 514	40 680	44 860
Netto finansinntekter/-utgifter	-1 069	-8 294	-8 443	26 643	23 586	29 470	36 330
Dekning av tidl års regnsk merforbruk	0	16 676	23 676	34 000	39 000	51 000	56 000
Til bundne avsetninger	20 842	24 161	29 773	8 356	9 213	7 121	7 121
Til ubundne avsetninger	0	0	0	0	0	0	13 777
Bruk av tidl års regnsk mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-20 913	-1 100	-1 100	-550	-550	-550	-550
Bruk av bundne avsetninger	-18 392	-4 053	-3 369	-4 314	-4 314	-4 314	-4 314
Netto avsetninger	-18 463	35 684	48 980	37 492	43 349	53 257	72 034
Overført til investeringsbudsjettet	7 573	5 325	5 325	25	6 025	6 025	6 025
Til fordeling drift	-2 106 359	-2 167 341	-2 159 668	-2 210 074	-2 218 596	-2 213 892	-2 199 805
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	2 145 353	2 167 341	2 159 668	2 210 074	2 218 596	2 213 892	2 199 805
Merforbruk/mindreforbruk	38 994	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND KOMMUNE							
19 INTERNE TJENESTER OG OVERFØRINGER	575 342	613 495	610 528	592 264	611 704	610 674	606 455
21 SKOLER/SFO	475 417	479 634	480 263	488 292	488 292	488 292	488 292
22 BARNEHAGER	85 564	90 681	90 681	83 198	80 920	80 920	80 920
29 UNDERVISNING - ANNET	47 487	42 776	42 776	40 575	40 575	40 575	40 575
31 HJEMMETJENESTER	370 528	378 401	382 283	395 568	395 081	395 081	395 081
32 SYKEHJEM	394 000	410 263	409 707	422 534	418 534	416 534	412 534
34 HELSE- OG SOSIALE TJENESTER	199 650	197 178	197 178	211 436	211 436	211 436	211 436
49 KULTUR	102 627	104 576	104 425	110 627	109 489	109 489	109 489
59 TEKNISK OG FELLES DRIFT	38 933	37 654	37 704	21 074	27 240	29 408	29 263
90 SKATT, FINANS OG RAMMETILSKUDD	-2 289 548	-2 354 658	-2 355 595	-2 365 568	-2 383 271	-2 382 409	-2 374 045
SUM VIRKSOMHETSOMRÅDER	0	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2A – investering

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND KOMMUNE							
Investeringer i anleggsmidler	126 508	172 885	172 885	145 305	126 775	122 850	156 925
Utlån og forskutteringer	88 326	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Kjøp av aksjer og andeler	5 243	5 300	5 300	6 000	6 000	6 000	6 000
Avdrag på lån	26 652	50 000	50 000	53 600	57 200	60 800	64 400
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	35 880	0	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	282 609	318 185	318 185	294 905	279 975	279 650	317 325
Bruk av lånemidler	-195 706	-255 334	-255 334	-230 160	-211 320	-207 360	-241 420
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-575	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-8 761	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-55 968	-50 000	-50 000	-53 600	-57 200	-60 800	-64 400
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-7 551	-7 551	-5 145	-5 455	-5 490	-5 505
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	-7 575	-5 300	-5 300	0	-6 000	-6 000	-6 000
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-5 193	0	0	-6 000	0	0	0
Sum finansiering	-273 778	-318 185	-318 185	-294 905	-279 975	-279 650	-317 325
Udekket/udisponert	831	0	0	0	0	0	0

Avvik mellom "Bruk av nye lån" i skjema 2B og "Bruk av lånemidler" i skjema 2A er i sin helhet startlån i Husbanken, som ikke er med i skjema 2B.

Budsjettskjema 2B - investering

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner inkl. mva. (For kirkelig fellesråd eks. mva.)

ÅLESUND KOMMUNE					
Virksomhets- område	Tiltak	2015	2016	2017	2018
19	1920 Gass/slukkeanlegg oppmålingsarkiv	150	0	0	0
	1933 Felles innkjøp medisinsk utstyr sykehjem	125	125	125	125
	1933 Innføring av Mobil teknologi i hjemmetjenesten	63	63	63	63
	1933 Erstatning av trygghetsalarmer	250	675	850	925
	1954 IT- investeringer	4 300	4 300	4 300	4 300
	1954 IKT Skoler	1 800	1 800	1 800	1 800
	Totalt 19 Interne tjenester og overføringer	6 688	6 963	7 138	7 213
59	5901 Innløsning av friareal	1 000	1 000	1 000	1 000
	5901 Kartlegging Ålesund kommune - andel Geovekst	0	0	600	0
	5901 Rover (GPS)	162	162	162	162
	5901 Totalstasjon og GPS i Smartpole-løsning	625	0	0	0
	5902 Kjøp av anleggsmaskiner	4 000	4 000	4 000	4 000
	5902 Hovedplan for veg, oppgradering/ reasfaltering	15 000	15 000	15 000	15 000
	5902 Kommunal finansiering - utbyggingsområder	0	2 000	2 000	2 000
	5902 Veg og gateløys	3 500	3 500	3 500	3 500
	5902 Opparbeiding gangsti Bogneset-Furmyra	5 000	5 000	5 000	5 000
	5903 Hovedplan vann - rammeinvestering	41 700	47 200	42 500	77 100
	5903 Hovedplan avløp - rammeinvestering	41 700	41 700	41 700	41 700
	5903 Avfallsknuser	4 500	0	0	0
	5903 Brannovervåkning og slukkeanlegg ny hall	4 500	0	0	0
	5903 Gravemaskin for behandling av forurensede masser	2 000	0	0	0
	5903 Kjøp av nye containere på miljøstasjonen	300	0	0	0
	5903 Spyle- og slamsugebil for avløpsnett	2 000	0	0	0
	5903 Truck	500	0	0	0
	5903 Utbygging av deponi for rene masser - overskuddsmasser	5 000	0	0	0
	5903 Utbygging deponi for avfall	5 000	0	0	0
	5903 Søppeldunker i sentrum	50	0	0	0
	5903 Utvidelse av vekt	1 500	0	0	0
	5904 Kjøp av varebiler, Eiendomsdrift	330	0	0	0
	5906 Nytt utstyr, Sentralkjøkkenet	250	250	250	250
	Totalt 59 Teknisk og felles drift	138 617	119 812	115 712	149 712
SUM ALLE TILTAK FOR KOMMUNENS VIRKSOMHETER		145 305	126 775	122 850	156 925
Herav VAR-tiltak		108 750	88 900	84 200	118 800
FINANSIERT SLIK:					
Mva.kompensasjon		-5 145	-5 455	-5 490	-5 505
Bruk av nye lån		-140 160	-121 320	-117 360	-151 420
Sum finansiering		-145 305	-126 775	-122 850	-156 925

Avvik mellom "Bruk av nye lån" i skjema 2B og "Bruk av lånemidler" i skjema 2A er i sin helhet startlån i Husbanken, som ikke er med i skjema 2B.

ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD					
Tiltak eks. mva.	2015	2016	2017	2018	
Kirkegårder, maskiner og andre kirkegårdsinvesteringer	250	7 800	4 000	4 100	
Sum tiltak Kirkegårder og krematorium	250	7 800	4 000	4 100	
SUM ALLE TILTAK FOR ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD	250	7 800	4 000	4 100	

**BUDSJETTSKJEMA FOR ÅLESUND
KOMMUNALE EIENDOM KF**

Budsjettskjema 1A – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF						
Brukerbetalinger	0	0	0	0	0	0
Andre salgs- og leieinntekter	-65 908	-64 826	-68 802	-70 909	-73 018	-75 126
Overføringer med krav til motytelse	-238 751	-178 203	-180 656	-193 249	-191 904	-187 214
Overføringer uten krav til motytelse	0	-36	-37	-37	-37	-37
B Sum driftsinntekter	-304 659	-243 065	-249 495	-264 195	-264 959	-262 377
Lønnsutgifter	12 031	13 542	13 335	13 335	13 335	13 335
Sosiale utgifter	3 477	3 820	4 232	4 232	4 232	4 232
Kjøp av varer og tj som inngår i tjprod	85 446	93 257	95 851	99 421	101 355	102 013
Kjøp av varer og tj som erstatter tjprod	11 654	7 169	0	0	0	0
Overføringer	8 425	6 473	6 358	6 358	6 358	6 358
Avskrivninger	70 963	57 411	57 411	57 411	57 411	57 411
Fordelte utgifter	-4 575	-3 380	-2 676	-2 676	-2 676	-2 676
C Sum driftsutgifter	187 421	178 292	174 511	178 081	180 015	180 673
D Brutto driftsresultat	-117 238	-64 773	-74 984	-86 114	-84 944	-81 704
Renteinntekter og utbytte	-10 499	-10 725	-7 500	-9 706	-15 569	-21 200
Mottatte avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
E Sum eksterne finansinntekter	-10 499	-10 725	-7 500	-9 706	-15 569	-21 200
Renteutgifter og låneomkostninger	81 100	83 020	79 400	82 034	85 023	85 794
Avdrag på lån	65 947	63 338	65 938	71 140	72 844	74 464
Utlån	0	0	0	0	0	0
F Sum eksterne finansutgifter	147 047	146 358	145 338	153 174	157 867	160 258
G Resultat eksterne finansieringstrasaksjoner	136 548	135 633	137 838	143 468	142 298	139 058
Motpost avskrivninger	-70 958	-57 411	-57 411	-57 411	-57 411	-57 411
H Netto driftsresultat	-51 648	13 449	5 443	-57	-57	-57
Bruk av tidl års regnskme mindreforbruk	-12 260	-14 020	0	0	0	0
Bruk av disp fond	-8 188	-13 500	-5 500	0	0	0
Bruk av bundne fond	0	0	0	0	0	0
I Sum bruk avsetninger	-20 448	-27 520	-5 500	0	0	0
Overført investeringsregnskapet	45 839	4 051	57	57	57	57
Avsatt til dek av tidl års regnskme merforbruk	5 894	0	0	0	0	0
Avsatt til disp fond	6 367	10 020	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1A – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
J Sum avsetninger	58 100	14 071	57	57	57	57
K Regnskme merforbruk-mindreforbruk	-13 996	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

	Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF							
88000	ADMINISTRASJON						
	Netto ADMINISTRASJON	12 724	-8 103	-12 207	-24 127	-27 145	-26 686
88060	PROSJEKT OG UTBYGGING						
	Netto PROSJEKT OG UTBYGGING	0	0	3 845	3 845	3 845	3 845
88100	DRIFT OG VEDLIKEHOLD						
	Netto DRIFT OG VEDLIKEHOLD	191	579	5 739	5 739	5 739	5 739
88111	BARNEHAGER						
	Netto BARNEHAGER	-3 690	2 684	2 771	3 100	3 100	3 100
88112	SKOLER						
	Netto SKOLER	-52 414	11 636	12 512	12 939	12 939	12 939
88121	TRYGDEBOLIGER						
	Netto TRYGDEBOLIGER	-2 764	-1 098	-1 245	-1 245	-1 245	-1 245
88122	OMSORGSBOLIGER						
	Netto OMSORGSBOLIGER	-6 704	-2 530	-2 652	-2 652	-2 652	-2 652
88123	UTLEIEBOLIGER						
	Netto UMLEIEBOLIGER	-14 451	-6 489	-9 430	-10 880	-12 331	-13 781
88131	SYKEHJEM						
	Netto SYKEHJEM	-22 515	8 034	7 920	8 770	9 620	9 620
88132	IDRETTSHALLER						
	Netto IDRETTSHALLER	-11 038	-576	-202	173	173	173
88133	SVØMMEHALLER						
	Netto SVØMMEHALLER	-1 679	601	617	617	617	617
88134	KULTURHUS						
	Netto KULTURHUS	-8 207	75	1 186	1 186	1 186	1 186
88135	DIV. KOMMUNALE BYGG						
	Netto DIV. KOMMUNALE BYGG	-17 552	-1 583	-1 561	-1 561	-1 561	-1 561
88136	HAVNEEIENDOMMER						
	Netto HAVNEEIENDOMMER	-1 262	-904	-918	-918	-918	-918
88300	RENHOLD						
	Netto RENHOLD	809	814	66	66	66	66
88311	BARNEHAGER - RENHOLD						
	Netto BARNEHAGER - RENHOLD	-167	143	246	438	438	438

Budsjettskjema 1B – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

	Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF							
88312	SKOLER - RENHOLD						
	Netto SKOLER - RENHOLD	-1 580	1 720	2 867	3 311	3 311	3 311
88323	UTLEIEBOLIGER - RENHOLD						
	Netto UMLEIEBOLIGER - RENHOLD	0	170	176	176	176	176
88331	SYKEHJEM - RENHOLD						
	Netto SYKEHJEM - RENHOLD	-522	653	-170	257	683	683
88332	IDRETTSHALLER - RENHOLD						
	Netto IDRETTSHALLER - RENHOLD	39	234	-341	49	49	49
88333	SVØMMEHALLER - RENHOLD						
	Netto SVØMMEHALLER - RENHOLD	0	0	0	0	0	0
88334	KULTURHUS - RENHOLD						
	Netto KULTURHUS - RENHOLD	-237	1 313	185	185	185	185
88335	DIV. KOMMUNALE BYGG - RENHOLD						
	Netto DIV. KOMMUNALE BYGG - RENHOLD	938	508	587	587	587	587
88400	UBEBYGDE EIENDOMMER						
	Netto UBEBYGDE EIENDOMMER	268	211	215	215	215	215
88500	HUSBANK						
	Netto HUSBANK	342	466	1 082	1 082	1 082	1 082
88600	UTBYGGINGSPROSJEKT						
	Netto UTBYGGINGSPROSJEKT	157	0	0	0	0	0
88610	OMSTRUKTURERING BARNEHAGER						
	Netto OMSTRUKTURERING BARNEHAGER	0	0	0	0	0	0
88650	INVESTERINGSMIDLER REHAB. SKOLER OG BARNE						
	Netto INVESTERINGSMIDLER REHAB. SKOLER OG BARNE	0	0	0	0	0	0
88660	INVESTERINGSMIDLER REHAB. ØVRIGE KOMM. BY						
	Netto INVESTERINGSMIDLER REHAB. ØVRIGE KOMM. BY	13	0	0	0	0	0
88680	MILJØRETTET HELSEVERN						
	Netto MILJØRETTET HELSEVERN	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

	Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF							
88900	MOMSKOMPENSASJON FRA INVESTERINGER						
	Netto MOMSKOMPENSASJON FRA INVESTERINGER	-11 453	0	0	0	0	0
88901	MOMSKOMPENSASJON FRA DRIFT						
	Netto MOMSKOMPENSASJON FRA DRIFT	3 601	-6 180	-6 365	-6 365	-6 365	-6 365
88910	ÅRSOPPGJØRSDISPOSISJONER						
	Netto ÅRSOPPGJØRSDISPOSISJONE R	5	0	0	0	0	0
88990	FINANSINNT./-UTGIFTER						
	Netto FINANSINNT./-UTGIFTER	137 174	-2 378	-4 923	5 013	8 206	9 197
88701	BRUK AV DISPOSISJONSFOND						
	Netto BRUK AV DISPOSISJONSFOND	0	0	0	0	0	0
	Netto ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF	26	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2A – investering

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF						
Investeringer i anleggsmidler	335 232	270 775	253 319	176 694	65 194	65 194
Utlån og forskutteringer	0	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	51	51	57	57	57	57
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	1 484	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	336 767	270 826	253 376	176 751	65 251	65 251
Bruk av lånemidler	-121 761	-215 020	-210 500	-63 200	-60 000	-60 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-3 783	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-25 525	-10 000	0	-86 000	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-3 593	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-45 755	-42 819	-27 494	-5 194	-5 194
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	-45 836	-51	-57	-57	-57	-57
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-61 000	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-261 498	-270 826	-253 376	-176 751	-65 251	-65 251
Udekket/udisponert	75 269	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B - investering

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner inkl. mva.

ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF					
Område	Tiltak	2015	2016	2017	2018
Skoler/SFO	Spjelkavik Ungdomsskole - Oppgradering / rehabilitering	45 000	4 000	0	0
	Kolvikbakken ungdomsskole - Rehabilitering/ombygging	18 125	0	0	0
Totalt Skoler/SFO (eks. generelle rehab.midler og miljørettet helsevern)		63 125	4 000	0	0
Sykehjem	Åse sykehjem - rehabilitering/ombygging	125 000	107 500	0	0
Totalt Sykehjem		125 000	107 500	0	0
Boliger	Kjøp av boliger (flyktninger og vanskeligstilte)	10 000	10 000	10 000	10 000
	Boligsosial handlingsplan 2009-2015	20 000	20 000	20 000	20 000
Totalt Boliger		30 000	30 000	30 000	30 000
Andre tiltak	Kapitalmidler til rehabilitering - Skoler og barnehager	13 750	13 750	13 750	13 750
	Kapitalmidler til rehabilitering - øvrige kommunale bygg	14 444	14 444	14 444	14 444
	Miljørettet helsevern	7 000	7 000	7 000	7 000
Totalt Andre tiltak		35 194	35 194	35 194	35 194
SUM ALLE TILTAK FOR ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF		253 319	176 694	65 194	65 194
FINANSIERT SLIK:					
	Mva.kompensasjon	-42 819	-27 494	-5 194	-5 194
	Investeringstilskudd	0	-86 000	0	0
	Bruk av nye lån	-210 500	-63 200	-60 000	-60 000
Sum finansiering		-253 319	-176 694	-65 194	-65 194

BUDSJETTSKJEMA FOR ÅLESUND
BRANNVESEN KF

Budsjettskjema 1A – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND BRANNVESEN KF						
Brukerbetalinger	0	0	0	0	0	0
Andre salgs- og leieinntekter	-12 861	-15 856	-15 243	-15 243	-15 243	-15 243
Overføringer med krav til motytelse	-50 284	-48 454	-48 877	-50 278	-50 521	-50 705
Overføringer uten krav til motytelse	-20	-372	-384	-384	-384	-384
B Sum driftsinntekter	-63 165	-64 682	-64 504	-65 905	-66 148	-66 332
Lønnsutgifter	37 696	39 969	40 775	40 775	40 775	40 775
Sosiale utgifter	9 466	11 031	11 722	11 722	11 722	11 722
Kjøp av varer og tj som inngår i tjprod	9 424	10 104	10 350	11 054	11 054	11 054
Kjøp av varer og tj som erstatter tjprod	78	0	0	0	0	0
Overføringer	1 166	626	-927	-927	-927	-927
Avskrivninger	2 254	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	-260	3	-267	-267	-267	-267
C Sum driftsutgifter	59 824	61 733	61 653	62 357	62 357	62 357
D Brutto driftsresultat	-3 341	-2 949	-2 851	-3 548	-3 791	-3 975
Renteinntekter og utbytte	-258	-100	-100	-206	-331	-469
Mottatte avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
E Sum eksterne finansinntekter	-258	-100	-100	-206	-331	-469
Renteutgifter og låneomkostninger	810	1 024	1 039	1 398	1 656	1 868
Avdrag på lån	1 757	1 715	1 715	2 159	2 269	2 379
Utlån	0	0	0	0	0	0
F Sum eksterne finansutgifter	2 567	2 739	2 754	3 557	3 925	4 247
G Resultat eksterne finansieringstrasaksjoner	2 309	2 639	2 654	3 351	3 594	3 778
Motpost avskrivninger	-2 253	0	0	0	0	0
H Netto driftsresultat	-3 285	-310	-197	-197	-197	-197
Bruk av tidl års regnskme mindreforbruk	-812	-2 621	0	0	0	0
Bruk av disp fond	0	-469	-220	-220	-220	-220
Bruk av bundne fond	-290	-180	-15	-15	-15	-15
I Sum bruk avsetninger	-1 102	-3 270	-235	-235	-235	-235
Overført investeringsregnskapet	603	959	432	432	432	432
Avsatt til dek av tidl års regnskme merforbruk	812	0	0	0	0	0
Avsatt til disp fond	0	2 621	0	0	0	0

Budsjettskjema 1A – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Avsatt til bundne fond	447	0	0	0	0	0
J Sum avsetninger	1 862	3 580	432	432	432	432
K Regnskme merforbruk-mindreforbruk	-2 525	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

	Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND BRANNVESEN KF							
63000	STAB OG FELLESUTGIFTER						
	Netto STAB OG FELLESUTGIFTER	-33 976	-37 123	-39 871	-40 575	-40 575	-40 575
63001	BEREDSKAP						
	Netto BEREDSKAP	32 851	34 646	35 767	36 484	36 484	36 484
63002	VERKSTED, BILER M.V.						
	Netto VERKSTED, BILER M.V.	1 336	716	1 974	1 974	1 974	1 974
63003	KURS/OPPLÆRING						
	Netto KURS/OPPLÆRING	-39	-569	-726	-726	-726	-726
63004	OLJEVERNBEREDSKAP						
	Netto OLJEVERNBEREDSKAP	-23	103	81	81	81	81
63005	FOREBYGGENDE BRANNVERN						
	Netto FOREBYGGENDE BRANNVERN	2 708	3 285	3 774	3 761	3 761	3 761
63006	FEIERVESEN						
	Netto FEIERVESEN	-2 756	-1 058	-1 008	-1 008	-1 008	-1 008
63007	DET INTERKOMMUNALE BRANNVERN						
	Netto DET INTERKOMMUNALE BRANNVERN	0	0	13	13	13	13
63008	IUA SUNNMØRE						
	Netto IUA SUNNMØRE	-3	0	-4	-4	-4	-4
63900	ÅRSOPPGJØRSTRANSAKSJONER						
	Netto ÅRSOPPGJØRSTRANSAKSJONER	1	0	0	0	0	0
68900	MOMSKOMPENSASJON FRA INVESTERINGER						
	Netto MOMSKOMPENSASJON FRA INVESTERINGER	-2	0	0	0	0	0
	Netto ÅLESUND BRANNVESEN KF	97	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2A – investering

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
ÅLESUND BRANNVESEN KF						
Investeringer i anleggsmidler	2 665	16 000	10 000	2 500	2 500	2 500
Utlån og forskutteringer	0	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	86	87	102	102	102	102
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	0	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	2 751	16 087	10 102	2 602	2 602	2 602
Bruk av lånemidler	-1 788	-15 000	-8 000	-2 000	-2 000	-2 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-360	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-500	-2 000	-500	-500	-500
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	-603	-587	-102	-102	-102	-102
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	0	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-2 751	-16 087	-10 102	-2 602	-2 602	-2 602
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B - investering

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner inkl. mva.

ÅLESUND BRANNVESEN KF

	Tiltak	2015	2016	2017	2018
	Generell investeringsramme (uspesifisert)	10 000	2 500	2 500	2 500
SUM ALLE TILTAK FOR ÅLESUND BRANNVESEN KF		10 000	2 500	2 500	2 500
FINANSIERT SLIK:					
	Mva.kompensasjon	-2 000	-500	-500	-500
	Bruk av nye lån	-8 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum finansiering		-10 000	-2 500	-2 500	-2 500

BUDSJETTSKJEMA FOR
MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL
KF

Budsjettskjema 1A – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL KF						
Brukerbetalinger	0	0	0	0	0	0
Andre salgs- og leieinntekter	-6 197	-6 657	-7 140	-7 140	-7 140	-7 140
Overføringer med krav til motytelse	-9 339	-9 433	-10 231	-10 946	-10 946	-10 946
Overføringer uten krav til motytelse	-9	-10	-10	-10	-10	-10
B Sum driftsinntekter	-15 545	-16 100	-17 381	-18 096	-18 096	-18 096
Lønnsutgifter	9 344	10 627	10 805	10 578	10 578	10 578
Sosiale utgifter	2 413	2 986	3 176	3 154	3 154	3 154
Kjøp av varer og tj som inngår i tjprod	1 082	2 600	3 151	2 965	2 965	2 965
Kjøp av varer og tj som erstatter tjprod	1 848	2 689	2 264	2 264	2 264	2 264
Overføringer	160	72	-238	-238	-238	-238
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Fordeelte utgifter	-13	0	0	0	0	0
C Sum driftsutgifter	14 834	18 974	19 158	18 723	18 723	18 723
D Brutto driftsresultat	-711	2 874	1 777	627	627	627
Renteinntekter og utbytte	-150	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
E Sum eksterne finansinntekter	-150	0	0	0	0	0
Renteutgifter og låneomkostninger	1	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Utlån	0	0	0	0	0	0
F Sum eksterne finansutgifter	1	0	0	0	0	0
G Resultat eksterne finansieringstrasaksjoner	-149	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
H Netto driftsresultat	-860	2 874	1 777	627	627	627
Bruk av tidl års regnskme mindreforbruk	-1 778	-837	0	0	0	0
Bruk av disp fond	0	-2 897	-1 804	-654	-654	-654
Bruk av bundne fond	0	0	0	0	0	0
I Sum bruk avsetninger	-1 778	-3 734	-1 804	-654	-654	-654
Overført investeringsregnskapet	23	23	27	27	27	27
Avsatt til dek av tidl års regnskme merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsatt til disp fond	1 778	837	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1A – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
J Sum avsetninger	1 801	860	27	27	27	27
K Regnskme merforbruk-mindreforbruk	-837	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B – drift

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

	Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL KF							
74000	ALARMSENTRAL						
	Netto ALARMSENTRAL	0	0	0	0	0	0
	Netto MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL KF	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2A – investering

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner.

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL KF						
Investeringer i anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utlån og forskutteringer	0	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	23	23	27	27	27	27
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	0	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	23	23	27	27	27	27
Bruk av lånemidler	0	0	0	0	0	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	0	0	0	0
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	-23	-23	-27	-27	-27	-27
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	0	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-23	-23	-27	-27	-27	-27
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

VEDLEGG SHEFTE

BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN
for
2015-2018

Vedlegg

1. Foreslåtte driftstiltak med kommentarer
2. Betalingsregulativ for Ålesund brannvesen KF
3. Betalingsregulativ for Ålesund kirkelige fellesråd
4. Betalingsregulativ for Nordre Sunnmøre landbrukskontor
5. Betalingsregulativ for virksomhetsområde 19 Interne tjenester og overføringer
6. Betalingsregulativ for virksomhetsområde 21 Skoler/SFO
7. Betalingsregulativ for virksomhetsområde 22 Barnehager
8. Betalingsregulativ for virksomhetsområde 31 Hjemmetjenester
9. Betalingsregulativ for virksomhetsområde 32 Sykehjem
10. Betalingsregulativ for virksomhetsområde 34 Helse- og sosiale tjenester
11. Betalingsregulativ for virksomhetsområde 49 Kultur
12. Betalingsregulativ for virksomhetsområde 59 Teknisk og felles drift
13. Tiltaksliste investeringer – forslag fra virksomheter og foretak
14. Budsjettsak Ålesund kommunale eiendom KF
15. Budsjettsak Ålesund brannvesen KF
16. Budsjettsak Møre og Romsdal 110-sentral KF
17. Budsjettsak Ålesund kirkelige fellesråd
18. Reglement for økonomiplan, årsbudsjett, premissgivende bestilling og driftsavtaler (budsjettreglement)
19. KOSTRA-hefte 2013
20. Fritak § 7a og § 7b 2015

VEDLEGG 1

FORESLÅTTE DRIFTSTILTAK MED KOMMENTARER

Selskap 1 Ålesund kommune

Kapittel : Tiltak fra hovedkommune	
Tiltak	2: BALANSERING AV BRANNVESENET
Beskrivelse	Balansering

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: OVERFØRINGER TIL FORETAKENE MM (19201)					
SUM NETTO TILTAK		1 296	2 697	2 940	3 124	10 057

Tiltak	3: BALANSERING M&R 110-SENTRAL
Beskrivelse	Avstemning

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: OVERFØRINGER TIL FORETAKENE MM (19201)					
SUM NETTO TILTAK		180	310	310	310	1 110

Tiltak	1: BALANSERING ÅKE
Beskrivelse	Balansering av husleige mot ÅKE.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: OVERFØRINGER TIL FORETAKENE MM (19201)					
SUM NETTO TILTAK		2 238	15 352	14 007	9 317	40 914

Tiltak	4: INFLASJONGEVINST NETTO FINANSUTGIFTER
Beskrivelse	Økonomiplanen er i faste 2015-kroner fra 2016 til 2018. Dersom økonomiplanen ble laget i løpende priser i hele økonomiplanperioden ville man oppnå en inflasjonsgevinst på netto finansutgifter, dvs.renter og avdrag på lån minus rente og avdragsinntekter. Siden vi ikke prisfremskriver løpende driftsutgifter og -inntekter må netto finansutgifter deflateres tilsvarende antatt prisvekst i økonomiplanperioden. Vi legger til grunn at deflatoren blir 3% pr år fra 2016-2018.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER DRIFT (90010)					
SUM NETTO TILTAK		0	-2 570	-5 566	-8 728	-16 864

Kapittel : 1900 RÅDMANNEN	
Tiltak	104: 1900 Redusere budsjett til omstillingsmidler
Beskrivelse	Budsjettposten er redusert fra kr 1,5 mill. til kr. 1 mill. i 2015.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: RÅDMANNEN (19000)					
SUM NETTO TILTAK		-500	-500	-500	-500	-2 000

Tiltak	111: Reduksjon personalforsikring til riktig nivå
Beskrivelse	Dette er en teknisk korrigering som skyldes systemmessige forhold.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: RÅDMANNEN (19000)					
SUM NETTO TILTAK		-4 533	-4 533	-4 533	-4 533	-18 132

Kapittel : 1905 POLITISK SEKRETARIAT	
Tiltak	71: 1905 Redusere antall medlemmer og møter i politiske organ
Beskrivelse	Ved å endre antall medlemmer og antall møter pr år for de ulike politiske organene vil det få betydning for kommunens utgifter. Det er startet et arbeid med å sammenligne Ålesund med kommuner av tilsvarende størrelse for å vurdere organiseringen av politiske organ. I 2015 er det kun lagt inn effekt av å redusere antall møter. Det må arbeides videre med spørsmålet om politisk organisering, men rådmannen velger å legge inn en effekt på 0,5 mill. fra 2016.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: POLITISK SEKRETARIAT (19050)					
SUM NETTO TILTAK		-31	-516	-516	-516	-1 579

Tiltak	105: 1905 Redusere budsjettet til vennskapsby-samarbeid
Beskrivelse	Budsjett til representasjon og reiseutgifter er redusert. Kuttet betyr en halvering av budsjettposten.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: POLITISK SEKRETARIAT (19050)					
SUM NETTO TILTAK		-102	-102	-102	-102	-408

Kapittel : 1920 PLAN OG UTVIKLING	
Tiltak	48: 1920 Budsjett til beredskapsarbeid - kartlegging av Aksla
Beskrivelse	Avsetning til dekning av konsulentutgifter i 2015 for kartlegging av Akslafjellet.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BEREDSKAP (19209)					
SUM NETTO TILTAK		200	0	0	0	200

Tiltak	73: 1920 Fjerne budsjett på energiplan
Beskrivelse	Klima og miljøplanen skal ikke revideres i 2015. Midlene som var budsjettert i 2014 tas bort i økonomiplanperioden.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PLAN OG UTVIKLING (19200)					
SUM NETTO TILTAK		-108	-108	-108	-108	-432

Tiltak	17: 1920 Hoppid.no - avtalen avsluttes fra 2017
Beskrivelse	Avtalen om utprøving av regionalt hopp.id-kontor gjelder for årene 2013-2015 med kr. 252.000 per år. Utbetaling av tilskudd til Ålesund Kunnskapspark skjer et år på etterskudd, dvs. siste år i 2016. Posten settes til null fra 2017.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PLAN OG UTVIKLING (19200)					
SUM NETTO TILTAK		0	0	-260	-260	-520

Tiltak	9: 1920 KIRKA - Endring kapitalkostnader eksisterende gjeld
Beskrivelse	Kirkevergen har levert prognose for kapitalkostnader på eksisterende gjeld for perioden 2014-2018. I tiltaket legges inn endringer i økonomiplanen i forhold til prognose for 2014.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PLAN OG UTVIKLING (19200)					
SUM NETTO TILTAK		-220	-324	-557	-1 328	-2 429

Driftstiltak 2015-2018 tilrådd av rådmannen Ålesund kommune (Selsk 1)

Tiltak	41: 1920 KIRKA - Endring kapitalkostnader. Nye investeringer kirkegårder 0,25 mill i 2015
Beskrivelse	Økte kapitalkostnader som følge av nye kirkegårdsinvesteringer med følgende investeringsramme (tall i hele tusen): 2015: 250 2016: 7800 2017: 4000 2018: 4100 Ålesund kommune dekker fellesrådets rente- og avdragskostnader gjennom årlig driftstilskudd.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PLAN OG UTVIKLING (19200)					
SUM NETTO TILTAK		13	418	743	1 006	2 180

Tiltak	18: 1920 KIRKA - Endring tilskudd forutsatt ingen låneopptak, eks kapitalkostnad eksisterende gjeld
Beskrivelse	Kirkelig fellesråd sier de trenger et tilskudd i 2015 på kr. 27.566.000,- forutsatt at det ikke blir tatt opp lån til nye investeringer. I 2014 har kommunen budsjettert med kr. 28.144.000,- dvs. en nedgang på kr. 578.000,- fra 2014 til 2015. Av dette er kr. 220.000,- endring i renter og avdrag, som ligger på eget tiltak. Dette tiltaket inneholder restavviket, dvs avvik relatert til annet enn endring renter og avdrag.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PLAN OG UTVIKLING (19200)					
SUM NETTO TILTAK		-369	-262	-22	773	120

Tiltak	66: 1920 Korrigering av lønn i 2015 - beredskapsleder
Beskrivelse	Beredskapsleder har permisjon fra stillingen fram til 1.10.2015. Lønnsposten trekkes inn i 10 måneder, men utgifter til ansatte som utfører oppgaver legges inn. Fra 2016 er lønn i samsvar med tidligere lønn som beredskapsleder.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BEREDSKAP (19209)					
SUM NETTO TILTAK		-663	-162	-162	-162	-1 149

Tiltak	72: 1920 Redusere formannskapets reservepost
Beskrivelse	Formannskapets reservepost reduseres fra kr. 700.000,- til kr. 500.000,-.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PLAN OG UTVIKLING (19200)					
SUM NETTO TILTAK		-200	-200	-200	-200	-800

Tiltak	117: 1920 Redusere kostnader til kantinedrift
Beskrivelse	Redusere kostnader til kantine i Rådhuset ved konkurranseutsetting av drift og/eller eventuelt redusere tilbudet.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: RÅDHUSDRIFT (19205)					
SUM NETTO TILTAK		0	-103	-103	-103	-309

Tiltak	95: 1920 Økte utgifter til tilskudd tros- og livssynssamfunn
Beskrivelse	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn er i 2014 underbudsjettet med 168.000,- kroner. Budsjettposten oppjusteres fra 2015.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PLAN OG UTVIKLING (19200)					
SUM NETTO TILTAK		173	173	173	173	692

Kapittel : 1931 KOMMUNEADVOKAT						
Tiltak	57: 1931 Redusere utgifter til konsulent tjenester					
Beskrivelse	Kuttet betyr at det ikke er budsjett til kjøp av konsulent tjenester til andre saker enn saker innen barnevern, fra 2015. Kommuneadvokaten er styrket med et halvt årsverk fra 1. desember 2014 og fra 2015 er budsjettet til kjøp av konsulent tjenester i barnevern-saker styrket med kr. 498.000,-.					

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: KOMMUNEADVOKAT (19310)					
SUM NETTO TILTAK		-398	-398	-398	-398	-1 592

Driftstiltak 2015-2018 tilrådd av rådmannen Ålesund kommune (Selsk 1)

Tiltak	58: 1931 Økt stilling hos kommuneadvokaten
Beskrivelse	50% advokatfullmektig stilling som finansieres av VH Vann, avløp og renovasjon.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: KOMMUNEADVOKAT (19310)					
SUM NETTO TILTAK		-6	-6	-6	-6	-24

Kapittel : 1932 KONSERNINNKJØP	
Tiltak	82: 1932 Rydding 290-tjenesten Nullstilling
Beskrivelse	Dette tiltaket gjør at det er balanse mellom utgifter og inntekter i budsjettet. Tiltaket har ingen driftsmessige konsekvenser, men er viktig for at budsjettet skal være reelt.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: KONSERNINNKJØP (19320)					
SUM NETTO TILTAK		-5	-5	-5	-5	-20

Kapittel : 1933 HELSE OG OMSORG	
Tiltak	134: 1933 Helse- og velferdspris
Beskrivelse	BY-sak 116/13: Ålesund bystyre vedtar å opprette en helse- og velferdspris i henhold til statutter under forutsetning av økonomisk dekning til formålet. I saken heter det: Under forutsetning av økonomisk dekning til formålet foreslås å opprette en helse- og velferdspris som på den ene siden ivaretar ønsket om å hedre, oppmuntre og motivere privatpersoner, organisasjoner eller institusjoner som har et sterkt engasjement, gjør en forbilledlig innsats eller har oppnådd bemerkelsesverdige resultat på helse- og velferdsområdet, eller har bidratt til nytenkning, innovasjon og utvikling av tjenester som møter innbyggernes behov for helse- og omsorgstjenester i en tid med ressursmessige utfordringer.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: HELSE OG OMSORG (19330)					
SUM NETTO TILTAK		10	10	10	10	40

Kapittel : 1934 FOLKEHELSE OG VELFERD	
Tiltak	101: 1934 Reduksjon av budsjettet til Interkommunal legevakt
Beskrivelse	Fra 1.1.15 blir legevakta utvidet med nødnett og flere deltakende kommuner, både i nattlegevakt og i legevakt på kveld/helg. Fra 2016 blir legevakta utvidet med ytterligere/flere kommuner. I tillegg blir legevakta utvidet med kommunale akuttsenger. Kutforslagene i 2015 gjelder tjenester som ikke får helårsvirkning i 2015 og utsatt styrking av faglig ledelse til 2016.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: INTERKOM LEGEVAKT (19342)					
SUM NETTO TILTAK		-271	71	71	71	-58

Kapittel : 1935 OPPVEKST	
Tiltak	125: 1935 Dekning av utgifter til differensiert foreldrebetaling barnehager
Beskrivelse	I statsbudsjettet er det forutsatt at det skal innføres en ordning som innebærer at familier med lav inntekt får redusert foreldrebetalingen i barnehagen. Denne ordningen skal komme i tillegg til allerede eksisterende lovfestet søskenmoderasjon. Det er lagt inn 112 mill. kroner i kommunenes rammetilskudd til dette, fra august 2015. Det er gitt lite detaljinformasjon om denne ordningen, men det er grunn til å tro at den vil fungere på samme måte som søskenmoderasjon. Dvs. at kommunen må dekke det inntektstap de ikke-kommunale barnehagene har ved å gi redusert foreldrebetaling. Hvordan dette vil slå ut for Ålesund er det ikke mulig å si noe om på nåværende tidspunkt. I budsjettet er det lagt inn et anslag på Ålesund kommune sin andel av de 112 mill. kronene som er lagt inn i kommunenes rammetilskudd (tilsvarende 0,9 mill. kroner). Det er lagt inn helårseffekt fra 2016 og rammetilskuddet er økt tilsvarende.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: OPPVEKST (19350)					
SUM NETTO TILTAK		900	900	900	900	3 600

Tiltak	124: 1935 Redusert tilskudd ikke-kommunale barnehager
Beskrivelse	Beregning av tilskudd for 2015 basert på regnskap for 2013. Dette, sammen med økt foreldrebetaling i 2015, gir lavere tilskudd enn forutsatt i konsekvensjustert budsjett.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: OPPVEKST (19350)					
SUM NETTO TILTAK		-22 000	-22 000	-22 000	-22 000	-88 000

Tiltak	98: 1935 Reduserte inntekter barnehagebarn fra andre kommuner
Beskrivelse	Oppdatert prognose for 2014 tilsier en netto inntekt på 5,2 mill. kroner. Budsjett for 2014 er på 7,4 mill. kroner. Ved å justere budsjett for 2015 til samme nivå som prognosen for 2014, gir det en redusert inntekt på 2,2 mill. kroner.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: OPPVEKST (19350)					
SUM NETTO TILTAK		2 266	2 266	2 266	2 266	9 064

Kapittel : 1950 VH PERSONAL OG LØNN

Tiltak	67: 1950 Budsjettreduksjon ved stillings vakanse hos VH Personal og lønn
Beskrivelse	35 % rådgiverstilling og 40% jordmorstilling holdes vakant for å realisere kuttet.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PERSONAL OG LØNN (19500)					
SUM NETTO TILTAK		-485	-485	-485	-485	-1 940

Kapittel : 1951 VH REGNSKAP OG FINANS

Tiltak	59: 1951 Budsjettreduksjon VH Regnskap og finans for å komme ned på 2014 ramme
Beskrivelse	For å kutte i driften må blant annet stillinger som er ute i lønnet permisjon holdes vakante. Innsparing vil bli synlig på sykelønnsrefusjon.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: REGNSKAP OG FINANS (19510)					
SUM NETTO TILTAK		-560	-560	-560	-560	-2 240

Kapittel : 1952 VH KEMNEREN	
Tiltak	78: 1952 Redusere budsjettrammen Kemner til 2014-rammen
Beskrivelse	Innsparingen forutsettes skje ved naturlig avgang (pensjon) og vakanser. Ålesund kommunes andel av rammereduksjonen utgjør kr. 365.000,-, jf. fordelingsnøkkel; 30/70 avtale.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: SKATT OG INNFORDRING (19520)					
SUM NETTO TILTAK		-563	-563	-563	-563	-2 252

Kapittel : 1953 VH SERVICETORG OG DOKUMENTSENTER	
Tiltak	68: 1953 Budsjettreduksjon ved stillingsvakanse VH Servicekontor og dokumentsender
Beskrivelse	50% vakanse på administrasjon.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADM. SERVICETORG OG DOK.SENTER (19530)					
SUM NETTO TILTAK		-294	-294	-294	-294	-1 176

Kapittel : 1954 VH IT	
Tiltak	110: 1954 Budsjettreduksjon VH IT på generell drift utover 2014 rammen
Beskrivelse	På grunn av innsparingsbehov finner ikke rådmannen midler til å kunne styrke driftsbudsjettet slik virksomhetsleder har bedt om.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: IT (19540)					
SUM NETTO TILTAK		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-8 000

Tiltak	69: 1954 Budsjettreduksjon på Lisenser Epostsystem
Beskrivelse	Alle kommunene i eKommunesamarbeidet foruten Ålesund bruker Exchange/Outlook. På grunn av innsparingsbehov utsettes overgang fra Groupwise til Exchange/Outlook i Ålesund.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: IT (19540)					
SUM NETTO TILTAK		-3 072	0	0	0	-3 072

Tiltak	94: 1954 Nullstille 290-tjenesten Konsekvensjustert
Beskrivelse	Dette tiltaket gjør at det er balanse mellom utgifter og inntekter i budsjettet. Tiltaket har ingen driftsmessige konsekvenser, men er viktig for at budsjettet skal være reelt.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: EKOMMUNE (19541)					
SUM NETTO TILTAK		214	214	214	214	856

Kapittel : 2100 VH ASPØY SKOLE						
Tiltak	135: 21. Tilpasse ramme for tjeneste 202 til 2014-nivå					
Beskrivelse	På grunn av den økonomiske situasjonen er det ikke mulig å tildele mer til grunnskolen enn 2014 - nivået. I summen ligger overføring fra Voksenopplæringen med 3,1 mill kroner til tospråklig opplæring som grunnskolene får ansvaret for fra 2015.					

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ASPØY SKOLE OG SFO (21000)					
SUM NETTO TILTAK		-6 465	-6 465	-6 465	-6 465	-25 860

Tiltak	121: 21. Tilpasse ramme for tjeneste 215 til 2014-nivå.					
Beskrivelse	Tilpasse ramme for tjeneste 215 -SFO - til 2014-nivå. Innen rammen vil det bli arbeidet videre med fordeling og detaljering. ESTO på Hatlane skole er ikke berørt av dette tiltaket.					

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ASPØY SKOLE OG SFO (21000)					
SUM NETTO TILTAK		-1 406	-1 406	-1 406	-1 406	-5 624

Kapittel : 2199 BUDSJETT	
Tiltak	60: 21 Økt foreldrebetaling til SFO - 3,2 % ut over deflator
Beskrivelse	En sammenligning med andre kommuner i kommunegruppe 13 viser at Ålesund ligger under gjennomsnittet. For 2013 ligger Ålesund 7,8 % under snittet for oppholdstid på 20 timer. Rådmannens forslag innebærer ei økning på 3,2 % ut over deflator.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BUDSJETT (21999)					
SUM NETTO TILTAK		-1 097	-1 097	-1 097	-1 097	-4 388

Tiltak	61: 21 Økte betalingssatser til utleie av skolelokaler - 2 % ut over deflator
Beskrivelse	Ålesund kommune har ikke noe sammenligningsgrunnlag for å vurdere nivået på satsene. For å øke inntektene foreslår likevel rådmannen å øke satsene med 2 % ut over deflator.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BUDSJETT (21999)					
SUM NETTO TILTAK		-9	-9	-9	-9	-36

Kapittel : 2200 VH ELLINGSØY BARNEHAGE	
Tiltak	83: 22 Redusere bemanning i kommunens barnehager til snitt i kommunegr. 13 - 6,1 årsverk
Beskrivelse	Kostraanalysen viser at i Ålesund kommune har vi 6,1 stillinger over landssnittet i barnehagene (årsverk pr barn). Hver enkelt barnehage er redusert etter samme prosentandel som vi beregnet i tiltaket for å ta ned bemanningen med 10 %. Ansvar 22000 Ellingsøy barnehage -0,5 stilling Ansvar 22010 Fagerlia barnehage -0,62 stilling Ansvar 22020 Fremmerholen barnehage -0,62 stilling Ansvar 22040 Hessa barnehage -0,31 stilling Ansvar 22050 Lerstad barnehage -0,31 stilling Ansvar 22060 Midtbyen barnehage -0,37 stilling Ansvar 22080 Nørve barnehage -0,87 stilling Ansvar 22100 Ratvikåsen barnehage -0,19 stilling Ansvar 22110 Skarbøvik barnehage -0,5 stilling Ansvar 22120 Stokke barnehage -0 stilling Ansvar 22130 Storhaugen barnehage -0,56 stilling

Driftstiltak 2015-2018 tilrådd av rådmannen Ålesund kommune (Selsk 1)

	Ansvar 22150 Åsemulen barnehage -0,31 stilling
	Ansvar 22170 Kvennaneset barnehage -0,31 stilling
	Ansvar 22180 Rabbevågen barnehage -0,62 stilling
	Har brukt en årslønn på 350.000 kr

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ELLINGSØY BARNEHAGE (22000)					
SUM NETTO TILTAK		-2 958	-2 958	-2 958	-2 958	-11 832

Tiltak	130: 22. Statsbudsjettet. Barnehager. Økt maksimalsats egenbetaling.
Beskrivelse	I statsbudsjettet foreslås det en økning av maksimalsatsen i foreldrebetalingen med kr 100,- pr måned pr plass utover prisstigning. Dette utgjør en økning på 175 kroner pr måned sammenlignet med 2014.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ELLINGSØY BARNEHAGE (22000)					
SUM NETTO TILTAK		-1 643	-1 643	-1 643	-1 643	-6 572

Kapittel : 2204 VH HESSA BARNEHAGE	
Tiltak	46: 2204 Ikke videre drift ved Hessa barnehage etter 1 august 2015
Beskrivelse	Ikke videre drift etter 1 august 2015. Tar 5/12 av budsjettet og fjerner det i 2015, og fjerner hele budsjettet i påfølgende år. OBS! Husleie for 2015 ligger inne i sin helhet, ikke redusert med 5 mnd.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: HESSA BARNEHAGE (22040)					
SUM NETTO TILTAK		-1 675	-3 953	-3 953	-3 953	-13 534

Kapittel : 3120 VH HJEMMETJENESTER YTRE	
Tiltak	122: 31 Arbeidsklær i åpen omsorg
Beskrivelse	Arbeidstilsynet ga høsten 2013 pålegg om innføring av arbeidsklær for ansatte i den åpne omsorgen. Dette effektueres fra primo 2015 og utgiftene fordeler seg på engangsinvestering til ytterjakker og garderobeskap, samt leie/vask av arbeidstøy og økt husleie for nye garderober på sonekontorene.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADMINISTRASJON HJEMMETJENESTER YTRE (31200)					
SUM NETTO TILTAK		1 234	747	747	747	3 475

Tiltak	74: 3120 Budsjettreduksjon for å komme ned på 2014 ramme
Beskrivelse	Nedtrekk av konsekvensjustert budsjett til ramme 2014.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADMINISTRASJON HJEMMETJENESTER YTRE (31200)					
SUM NETTO TILTAK		-134	-134	-134	-134	-536

Kapittel : 3125 VH HJEMMETJENESTER MIDTRE	
Tiltak	75: 3125 Budsjettreduksjon for å komme ned på 2014 ramme
Beskrivelse	Nedtrekk av konsekvensjustert budsjett til ramme 2014.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADMINISTRASJON HJEMMETJENESTER MIDTRE (31250)					
SUM NETTO TILTAK		-876	-876	-876	-876	-3 504

Kapittel : 3130 VH HJEMMETJENESTER INDRE	
Tiltak	76: 3130 Budsjettreduksjon ift. konsekvensjustert budsjett
Beskrivelse	Nedtrekk av konsekvensjustert budsjett med kr 2 mill, men virksomheten får kompensasjon for ny ressurskrevende bruker.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADMINISTRASJON HJEMMETJENESTER INDRE (31300)					
SUM NETTO TILTAK		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-8 000

Kapittel : 3135 VH PSYKISK HELSE OG RUS	
Tiltak	86: 3135 Innsparing - Alternativt tilbud Dagtilbud rus
Beskrivelse	Avvikle kommunalt dagtilbud rus. Overføring av penger og tjenesteoppdrag til annen tjenesteutfører. Effekten er lagt inn i budsjettet fra 2. halvår 2015.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: DAGTILBUD RUS (31351)					
SUM NETTO TILTAK		-500	-500	-500	-500	-2 000

Tiltak	103: 3135 Omlegging av tilbudene psykisk helse og rus
Beskrivelse	Det må sees på tjenestetilbudet og gjøres en konkret vurdering på hva som er de beste løsningene for å redusere utgiftene med 1 mill. kroner i 2015.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BOLIGER REHAB RUS (31354)					
SUM NETTO TILTAK		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-4 000

Tiltak	2: 3135 Oppstart Miljøterapeutisk team
Beskrivelse	Budsjett for miljøterapeutisk team med planlagt oppstart januar 2015. Finansieres av uttrekk fra virksomhetene HT Ytre, HT Midtre, HT Indre og Psykisk helse og rustiltak. Total budsjetttramme for teamet er satt til kr. 4 151 000, dette inkluderer 5,42 årsverk.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ÅPEN OMSORG HESSAASPØY (31201)					
SUM NETTO TILTAK		-2	-2	-2	-2	-8

Kapittel : 3140 VH BO- OG MILJØTJENESTER	
Tiltak	91: 3140 VH Bo- og miljøtenester, rammereduksjon
Beskrivelse	Redusere driften med 3 mill. Tiltaket er foreløpig registrert på en dummy. Reduksjonen skal fordeles på tiltak i boliger, avlastning eller annen drift. Vurderingen på fordelingen foretas i samråd med tildelingskontoret.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADMINISTRASJON BO- OG MILJØTJENESTER (31400)					
SUM NETTO TILTAK		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-12 000

Kapittel : 3199 BUDSJETT	
Tiltak	36: 31 Øke satser for vederlag hjemmetjenester med 26 % ut over deflator for grupper over 2G
Beskrivelse	Satsene foreslås økt med 26 % ut over kommunal deflator for de med inntekt over 2G (G = folketrygdens grunnbeløp). En sammenligning med andre kommuner viser at Ålesund ligger ca 12,9 % under snittet for inntektsgruppen 2-3 G og ca. 16,5 % under snittet for inntektsgruppen 4-5 G.

	Med ei økning med 26 % ut over kommunal deflator vil Ålesund ligge over snittet i kommunegruppe 13. Til sammenligning ligger likevel Ålesund et godt stykke under de høyeste satsene i kommunegruppe 13. Dersom Ålesund skulle økt sine satser opp på nivå med de høyeste satsene i kommunegruppen, ville det innebære ei økning på 235 % i inntektsgruppe 2-3G, 133 % i gruppa 3-5 G og 52 % i gruppa 5G+. Betalingssatsen for de med inntekt under 2 G (G = folketrygdens grunnbeløp), følger til enhver tid maksimalsatsen som er fastsatt fra statlig hold. I forslag til statsbudsjett 2015 er nevnte maksimalsats foreslått økt fra 180 kroner til 186 kroner. Antall brukere er høyt i de laveste inntektsklassene og lavt i de høyeste inntektsklassene. Over 70 % av brukerne ligger innenfor inntektsklassen 0-2 G.
--	--

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BUDSJETT (31999)					
SUM NETTO TILTAK		-780	-780	-780	-780	-3 120

Kapittel : 3203 VH HATLANE OMSORGSSENTER	
Tiltak	99: 3203 Reduksjon 40 % årsverk husmor/aktivitør
Beskrivelse	Tall hentet fra tiltak 2014, resterende 40% ativitør/husmor blir overflyttet til avdeling/pleie. Reduksjonen vil føre til at pasientene får mindre aktivisering og pleiepersonell må ta seg av husmor-oppgaver. Bruker får derav også mindre tid med pleiepersonell.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: HATLANE OMSORGSSENTER (32030)					
SUM NETTO TILTAK		-202	-202	-202	-202	-808

Tiltak	63: 3203 Reduksjon med 1,07 årsverk
Beskrivelse	Hatlane omsorgssenter har ikke fått godkjent avvismeldte årsverk, og må kutte driften ned til antall årsverk i driftsavtale for 2014. Dette gjelder 0,8 årsverk i avdeling 1 og 0,27 årsverk i avdeling 3.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: HATLANE OMSORGSSENTER AVD 1 (32031)					
SUM NETTO TILTAK		-710	-710	-710	-710	-2 840

Kapittel : 3205 VH BLINDHEIM OMSORGSSENTER	
Tiltak	62: 3205 Reduksjon med 3 årsverk
Beskrivelse	Blindheim omsorgssenter fikk underkjent konsekvensjustering på 2,7 mill, og må ta bort årsverk som ikke er godkjent i driftsavtalen (20% økning vaktmester, samt 2,8 årsverk lindrende avdeling).

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BLINDHEIM OMSORGSSENTER FELLESAVD. (32050)					
SUM NETTO TILTAK		-1 629	-1 629	-1 629	-1 629	-6 516

Kapittel : 3206 VH SPJELKAVIK OMSORGSSENTER	
Tiltak	65: 3206 Reduksjon i meldt behov vikar
Beskrivelse	Spjelkavik omsorgssenter mener at virksomhetens totale vikarbudsjettet er for lavt, og har lagt inn en økning på 2 mill. pluss sosiale kostnader i konsekvensjustert budsjett. Virksomhetens meldte behov må reduseres med 1,2 mill. pluss sosiale utgifter (dvs. 60% av tillagt økning i forhold til 2014 rammen) for å gi et mer riktig bilde av virksomhetens driftsbehov. Kuttet er fordelt, basert på en prosentvis andel etter fastlønn pr ansvar.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: SPJELKAVIK OMSORGSSENTER AVDELING 1 (32061)					
SUM NETTO TILTAK		-1 663	-1 663	-1 663	-1 663	-6 652

Tiltak	64: 3206 Reduksjon med 0,65 årsverk
Beskrivelse	Spjelkavik omsorgssenter har ikke fått godkjent avviksmeldte årsverk i budsjett 2015, utover ressurskrevende bruker. Dette gjelder 0,45 årsverk på TUA, og 0,2 årsverk på Kollen.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: SPJELKAVIK OMSORGSSENTER AVDELING 2 (32062)					
SUM NETTO TILTAK		-510	-510	-510	-510	-2 040

Kapittel : 3299 BUDSJETT	
Tiltak	113: 3299 Avhjemling sykehjemsplasser
Beskrivelse	Ref. bystyrevedtak 88/14. Ikke virkning i 2015. I tidligere sak om avhjemling ble det anslått en besparelse for kommunen på ca. 0,2 mill. pr. plass. Besparelsen kan ikke tas ut som enkeltplasser, men vil oppstå i trappetrinn. Det er vanskelig å si hvor raskt en slik avhjemling kan gjennomføres, og det legges derfor inn en gradvis økende besparelse i økonomiplanperioden. Det vil bli lagt fram egen sak om dette første halvår 2015.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BUDSJETT (32999)					
SUM NETTO TILTAK		0	-4 000	-6 000	-10 000	-20 000

Kapittel : 3404 VH BARN OG UNGE YTRE BYDEL	
Tiltak	132: 3404 VH Barn og unge - ny helsesøsterstilling
Beskrivelse	I statsbudsjettet er det føringer i forhold til at kommunene skal styrke helsesøstertjenesten. Det er funnet rom for 1 ny stilling fra 2015.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BARN OG UNGE YTRE BYDEL (34040)					
SUM NETTO TILTAK		700	700	700	700	2 800

Tiltak	80: 3404/5 VH Barn og unge - effekt av ny organisering rammereduksjon
Beskrivelse	Effekt av ny organisering av virksomhet Barn og Unge: Virksomheten må foreta en innsparing på 3,5 mill i henhold til konsekvensjustert budsjett 2015. Tiltaket registreres på en dummy foreløpig for så å fordeles på ny organisering ved endelig flytting av budsjett til endret regnskap- og budsjettstruktur.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BARN OG UNGE YTRE BYDEL (34040)					
SUM NETTO TILTAK		-3 500	-3 500	-3 500	-3 500	-14 000

Kapittel : 3406 VH SOSIALE TJENESTER	
Tiltak	49: 3406 VH NAV-sosiale tjenester - rammereduksjon rustiltak
Beskrivelse	Innsparingstiltak - redusere bruk av private rusinstitusjoner med 500 000 kroner. Henvise til bruk av offentlige tilbud.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: SOSIALE TJENESTER (34060)					
SUM NETTO TILTAK		-515	-515	-515	-515	-2 060

Kapittel : 3407 VH AKTIVISERING OG VELFERDSTJENESTER	
Tiltak	11: 3407 Betaling for leie/utkjøring av kommunale kortvarige hjelpemidler
Beskrivelse	Rådmannen foreslår at det innføres et nytt betalingsregulativ for korttidsutlån av kommunale hjelpemidler. Flere andre kommuner tar en egenandel for leie/utkjøring/henting av kommunale hjelpemidler, men ikke Ålesund. Det presiseres her at forslaget ikke gjelder trygdefinansierte hjelpemidler fra NAV som kommunen kostnadsfritt plikter å utlevere/innhente hos bruker. Det foreslås en egenandel per utlån kr 100, gebyr for utkjøring kr 100 og gebyr for henting kr 100. Når det gjelder egenandel per lån er det utlånet per bestilling, og ikke antall hjelpemidler per lån, som utløser egenandelen. Det ønskes i stor grad at de som har mulighet henter og leverer selv, derfor er gebyr for utlevering og henting delt. Det er de siste 3 års utlån og ukjøring/henting som ligger til grunn for beregnet inntekt: Egenandel lån kr. 89.000 Utkjøring/henting kr. 74.000 Totalt kr. 163.000

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: AKTIVISERING OG VELFERDSTJENESTER (34070)					
SUM NETTO TILTAK		-163	-163	-163	-163	-652

Tiltak	25: 3407 Betalingsregulativ trygghetsalarmer - differensiert %-økning ut fra inntekt
Beskrivelse	Satsene for trygghetsalarm er i dag delt inn i to inntektsgrupper: Under 3 G og 3 G+. Tiltaket innebærer mer differensiering på inntektsklassene enn i dag, med samme inndeling som i betalingsregulativet for vederlag for hjemmebaserte tjenester. Rådmannen har foretatt ei sammenligning med andre kommuner i kommunegruppe 13 som viser at Ålesund ligger godt under snittet. Forslaget innebærer ei økning på 6,2 % for 0-2 G, 32,0 % for 2-3 G, 30,7 % for 3-5 G og 73,2 % for 5 G+. Satsene for gruppene 0-2 G og 2-3 G vil da fortsatt ligge under snittet kommunegruppa, satsen for 3-5 G vil ligge litt over snittet, mens satsen for 5 G+ vil ligge godt over snittet. Over 50 % av brukerne ligger innenfor inntektsklassen 0-2 G.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: AKTIVISERING OG VELFERDSTJENESTER (34070)					
SUM NETTO TILTAK		-226	-226	-226	-226	-904

Tiltak	114: 3407 Generell rammereduksjon - reduksjon i tilbud
Beskrivelse	Reduksjon av tjenestetilbudet skjer i samråd med virksomhetsleder. Virksomhetsleder foreslår 3 tiltak: 1. Redusere støttekontakttjenesten med 450.000 kr 2. Redusere konsulenttjeneste for funksjonshemmede med 140.000 kr 3. Redusere innleie ved sykdom/permisjon 110.000 kr

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: AKTIVISERING OG VELFERDSTJENESTER (34070)					
SUM NETTO TILTAK		-700	-700	-700	-700	-2 800

Tiltak	1: 3407 Trygghetsalarmer - flytting av budsjett
Beskrivelse	VH Aktivisering og velferdstjenester skal fra 01.09.14 ta over ansvaret for trygghetsalarmer. For budsjett 2014 er det laget et utkast til budsjettendringsskjema som er tatt med i tertialkontroll pr. 31.08.14. For 2015 lages et samletiltak der hjemmetjenestene Ytre, Midtre og Indre flytter sitt budsjett til VH Aktivisering og velferdstjenester. Årslønnsgrunnlag som er satt i 2015 er kr. 401 000 for fagarbeider, gjelder for 60% stilling der 20% blir trukket ut fra hver hjemmetjeneste.

	Grunnlag for fordeling er satt i prosjektgruppe for trygghetsalarm. Tiltaket skal balanseres og gå i null. Objekt 5408 videreføres for å sikre at en kan ta ut rapporter over flere år som grunnlag for sammenligning.
--	--

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADMINISTRASJON HJEMMETJENESTER YTRE (31200)					
SUM NETTO TILTAK		0	0	0	0	0

Tiltak	12: 3407 Økt betaling for dagplass i dagsenter og deltagelse i seniorgrupper
Beskrivelse	Deltakelse i seniorgruppe er nå på 1-2 dager i uken. Dette tilbudet kan ha en høyere pris enn ordinær dagplass fordi målgruppen er mer selvhjelpen og tjenesten tilbys færre dager. Med begrunnelse i økte transportutgifter foreslår vi en økning til kr 200 per dag. Ved full utnyttelse av plassene vil dette gi en økt inntekt på kr 45.000.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: SENIORSENTRE (34071)					
SUM NETTO TILTAK		-47	-47	-47	-47	-188

Tiltak	28: 3407 Økte satser dagplasser mv - 2 % ut over deflator
Beskrivelse	Satsene i betalingsregulativet Dagplass i dagsenter mv. økes med 2 % ut over deflator. Unntak: deltagelse i seniorgruppe som foreslås økt i eget tiltak.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: SENIORSENTRE (34071)					
SUM NETTO TILTAK		-3	-3	-3	-3	-12

Kapittel : 3408 VH SYSSELSETTING	
Tiltak	29: 3408/2108 VH Sysselsetting og Hatlane skole - Innføring av egenandel ESTO
Beskrivelse	Egen gruppe inkl.repr. fra foreldre er i arbeid. Gruppen vil komme med forslag til ny praktisering herunder innføring av egenbetaling. Tiltaket er et anslag på merinntekter hvis innføring av egenandel på kr 2.265 (sats for fulltids plass SFO i 2014) +3,2% = kr. 2.337 (i tillegg kommer kommunal deflator). Tiltaket forutsetter 13 brukere med tilbud i 11 måneder i året. Tiltaket skal fordeles mellom VH Hatlane skole og VH Sysselsetting og arbeid.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: HATLANE SKOLE SÆRSKILD TILBUD (21081)					
SUM NETTO TILTAK		-344	-344	-344	-344	-1 376

Kapittel : 4900 VH KULTUR	
Tiltak	116: 4900 Fjerne budsjett vennskapsbyer
Beskrivelse	Budsjettpost for reiseutgifter slettes.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADM. ALLMENN KULTUR OG IDRETTSARBEID (49000)					
SUM NETTO TILTAK		-111	-111	-111	-111	-444

Tiltak	115: 4900 Fjerne støtte Ålesund teaterfestival
Beskrivelse	På grunn av innsparingsbehov er årlig tilskudd fjernet for hele planperioden.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: TILSKUDD (49001)					
SUM NETTO TILTAK		-196	-196	-196	-196	-784

Tiltak	93: 4900 Virksomhet kultur - reduksjon i tilskudd til lag og organisasjoner
Beskrivelse	Dette tiltaket gjelder prosjekterte kulturtiltak primært for voksne. Øvrige tilskuddsposter som primært retter seg mot barn og unge er ikke berørt.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: TILSKUDD (49001)					
SUM NETTO TILTAK		-364	-364	-364	-364	-1 456

Tiltak	27: 4900 Økning inntekter Steinbua
Beskrivelse	Anslag på økning av inntekter på Steinbua. Det er ikke budsjettert med inntekter fra utleie av Steinbua fra før. Betalingssatsen foreslås økt fra 370 kroner til 515 kroner (= økning på ca 39 %). Dette gjøres basert på en sammenligning av satsene med kommunene Sarpsborg, Kristiansand og Lørenskog. Samtidig foreslås det at rene ungdomsgrupper (under 18 år) får leie gratis. Det foreslås i tillegg at satsene for Steinbua gjøres gjeldende også for #Njård i Spjelkavik og Sentralen i Skarbøvik.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: FRITIDSKLUBBER (49002)					
SUM NETTO TILTAK		-5	-5	-5	-5	-20

Driftstiltak 2015-2018 tilrådd av rådmannen Ålesund kommune (Selsk 1)

Tiltak	22: 4900 Økning inntekter svømmehall
Beskrivelse	Den teoretiske økningen blir per år: 144 utleietimer x 310 = 44640.- 144 utleietimer x 600 = 86400.- kr 86400 - 44640 = kr 41760.- i økning per år. Personer som ikke bader anslås å være ca 28 pers per uke a 46 uker. Altså kr 20.- x 28 x 46 = kr 25760.- per år. Vi har ingen måte å registrere disse på i dag, så dette er et anslag.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: IDRETTSANLEGG (49005)					
SUM NETTO TILTAK		-68	-68	-68	-68	-272

Tiltak	37: 4900 Økt egenandel ferieturer med 6 % ut over deflator
Beskrivelse	Det er foretatt en vurdering av satsene på bakgrunn av målsettingene med tiltaket, omfang, innhold og historisk utvikling i prisnivået. VH Kultur foreslår at satsene kan økes med maksimum 5 % (+ kommunal deflator). Rådmannen foreslår ei økning på 6 % ut over deflator, dvs. ei marginal økning ut over det virksomheten foreslår. Dette for å øke kommunens inntekter.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: TILRETTELEGGING FUNKSJONSHEMMEDE (49004)					
SUM NETTO TILTAK		-12	-12	-12	-12	-48

Tiltak	38: 4900 Økt egenandel svømmehall med 1 % ut over deflator
Beskrivelse	Betalingssatsene for svømmehallen foreslås økt med 1 % ut over deflator. Dette for å øke kommunens inntekter. Dette tiltaket kommer i tillegg til innføring av to nye betalingssatser for svømmehallen, jf. eget tiltak.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: IDRETTSANLEGG (49005)					
SUM NETTO TILTAK		-42	-42	-42	-42	-168

Tiltak	31: 4900 Økte betalingssatser idrettshaller med 3 % ut over deflator
Beskrivelse	Sammenlignet med kommunene Kristiansund, Sandnes, Lørenskog, Stjørdal, Bodø, Jessheim, Hamar, Drammen, Skien og Harstad ligger Ålesund i pristoppen når det gjelder seniorbetaling. For å øke kommunens inntekter foreslår rådmannen likevel at satsene økes med 3 % ut over kommunal deflator.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: IDRETTSANLEGG (49005)					
SUM NETTO TILTAK		-23	-23	-23	-23	-92

Tiltak	32: 4900 Økte betalingssatser kulturhus med 2% ut over deflator
Beskrivelse	Betalingssatsene for ren leie og billettavgift er sammenlignet med kommunene Haugesund, Halden, Tønsberg og Fredrikstad. Samlet sett ligger alle disse stort sett på samme nivå. VH Kultur vurderer at inntekspotensialet trolig har nådd maksimum, og at en økning kan ødelegge mer enn det gagnar. For å øke kommunens inntekter foreslår rådmannen likevel en økning av satsene med 2 % ut over deflator.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: KULTURHUS (49012)					
SUM NETTO TILTAK		-35	-35	-35	-35	-140

Tiltak	81: 4900. Generell reduksjon av kulturbudsjettet
Beskrivelse	Behov for flere innsparinger i kulturbudsjettet. Samordne arbeidsoppgaver, og holde kultursjefstillingen vakant i hvert fall første halvår.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADM. ALLMENN KULTUR OG IDRETTSARBEID (49000)					
SUM NETTO TILTAK		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-6 000

Kapittel : 4902 VH ÅLESUND KULTURSKOLE	
Tiltak	118: 4902 Ballettskolen - økt husleie
Beskrivelse	Det er varslet husleieøkning. Styrking av budsjetttramme nødvendig. Alternativet er økning av egenandelene eller nedlegging av tilbudet.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BALLETTSKOLEN (49026)					
SUM NETTO TILTAK		307	307	307	307	1 228

Tiltak	70: 4902 Tiltak for å komme ned på budsjetttrammen for 2014
Beskrivelse	Kulturskolen må komme ned på budsjetttrammen.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: MUSIKKSKOLE (49021)					
SUM NETTO TILTAK		-380	-380	-380	-380	-1 520

Tiltak	39: 4902 Økte betalingssatser kulturskolen med 4 % ut over deflator
Beskrivelse	Sammenlignet med kommunene Tønsberg, Sandefjord, Molde, Kristiansund, Haugesund og Oslo ligger Ålesund 5,8 % under snittet. Det er høyeste kontingent som er sammenlignet (eneste sammenlignbare).

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: MUSIKKSKOLE (49021)					
SUM NETTO TILTAK		-173	-173	-173	-173	-692

Kapittel : 4903 VH BIBLIOTEKET	
Tiltak	85: 4903 Samle bibliotekene i en lokalisering fra høst 2015
Beskrivelse	Reduksjon i 2015 = 767.000 kr, helårsvirkning fra 2016. Husleien blir liggende i budsjettet. Konsekvensjustert budsjett for filialen i Spjelkavik viser 2.389.000 kr, tar man bort husleie på 484.000 kr = 1.905.000 kr må på dummy fra og med 2016.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: SPJELKAVIK FILIAL (49031)					
SUM NETTO TILTAK		-767	-1 905	-1 905	-1 905	-6 482

Tiltak	33: 4903 Økning av purregebyr bibliotek med 5 kroner (inkl deflator)
Beskrivelse	Økning med 5 kroner per betalingssats gir anslagsvis ei økning på 13.000 kroner ut over deflator.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ÅLESUND BIBLIOTEK (49030)					
SUM NETTO TILTAK		-13	-13	-13	-13	-52

Kapittel : 5900 VH PLAN OG BYGNING	
Tiltak	43: 5900 Lisens- og konsulentutgifter for 2014 tas ut fra 2015
Beskrivelse	Budsjettposter til lisenser og konsulenttjenester med utgifter kun i 2014, er tatt ut av budsjettet fra 2015.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PLAN OG BYGNING (59000)					
SUM NETTO TILTAK		-287	-287	-287	-287	-1 148

Tiltak	34: 5900 Øke gebyr byggesaksbehandling med 15% + deflator
Beskrivelse	Betalingsregulativ byggesaker, realvekst 15 %. Oppjustert 15 % pluss deflator. Dette gjelder alle gebyrsatser i regulativet. Dagens satser ligger under gjennomsnittet for KG13.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PLAN OG BYGNING (59000)					
SUM NETTO TILTAK		-1 401	-1 401	-1 401	-1 401	-5 604

Tiltak	35: 5900 Øke gebyr plansaker med 21 % + deflator
Beskrivelse	Betalingsregulativ plansaker, realvekst 21 % Saksbehandlingsgebyret økes med 30% Gebyr for saker som kommer inn under pkt 1.3 og 1.4 (områder som er tidligere regulert) får fullt saksbehandlingsgebyr. I dag er dette 50% av saksbehandlingsgebyret.

Driftstiltak 2015-2018 tilrådd av rådmannen Ålesund kommune (Selsk 1)

	Nytt tilleggsgebyr for saker hvor det kreves konsekvensutredning (KU) settes til kr. 15.000,-. Arealgebyret økes med 10 % ut over kommunal deflator. Dagens satser ligger under gjennomsnittet for KG13.
--	---

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: PLAN OG BYGNING (59000)					
SUM NETTO TILTAK		-97	-97	-97	-97	-388

Kapittel : 5901 VH KART OG OPPMÅLING	
Tiltak	44: 5901 Budsjettreduksjon på utgifter til eiendomstaksering
Beskrivelse	Eiendomstakseringspott på kr. 4 mill er delvis tatt ut i 2015, ihht. vurderinger gjort av virksomheten. Fra 2016 er budsjettposten tatt helt ut.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: KART OG OPPMÅLING (59010)					
SUM NETTO TILTAK		0	-835	-835	-835	-2 505

Kapittel : 5902 VH VEG, ANLEGG OG PARK	
Tiltak	55: 5902 Budsjettreduksjon på utgifter til brøyting/snørydding for å komme ned på 2014 rammen
Beskrivelse	Tiltak utover avtalefestet brøytestandard får større terskel før iverksetting. Dette betyr at veger blir saltet/strødd sjeldnere og bortkjøring av snø fra sentrum vil utebli.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: VEG- OG GRØNTDRIFT (59028)					
SUM NETTO TILTAK		-307	-307	-307	-307	-1 228

Tiltak	53: 5902 Budsjettreduksjon på utgifter til gaterenhold (kosting) for å komme ned på 2014 rammen
Beskrivelse	Mindre hyppige overfarter av kosting. Redusert gaterenhold fører til groing, støv og skitt i vegbane, tette sluker og støvplager for naboer og trafikanter.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: VEG- OG GRØNTDRIFT (59028)					
SUM NETTO TILTAK		-102	-102	-102	-102	-408

Tiltak	51: 5902 Budsjettreduksjon på utgifter til rensing av åpne grøfter
Beskrivelse	Vedvarende etterslep på rensking av åpne vannveger, fører til oversvømmelse, ytterligere skader på veger og i verste tilfelle annen manns eiendom. Budsjettkuttet gjøres for å redusere budsjetttrammen til virksomheten til 2014 nivå.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: VEG- OG GRØNTDRIFT (59028)					
SUM NETTO TILTAK		-51	-51	-51	-51	-204

Tiltak	52: 5902 Budsjettreduksjon på utgifter til tømning/rens av Sandfang-sluker-kum
Beskrivelse	På grunn av innsparingsbehov må virksomheten redusere sine utgifter til 2014 nivå. Virksomheten opplyser at vedvarende etterslep på tømning og rens av sluker, fører til oversvømmelse, ytterligere skader på veger og i verste tilfelle annen manns eiendom.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: VEG- OG GRØNTDRIFT (59028)					
SUM NETTO TILTAK		-102	-102	-102	-102	-408

Tiltak	54: 5902 Budsjettreduksjon til drift av offentlig toalett for å komme ned på 2014 rammen
Beskrivelse	Mulig stenging av Lorkenes toalettet i lavsesong.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: VEG- OG GRØNTDRIFT (59028)					
SUM NETTO TILTAK		-122	-122	-122	-122	-488

Tiltak	30: 5902 Økning betalingssatser fotball- og friidrettsbaner - 2% utover deflator
Beskrivelse	Økning med 2 % ut over deflator. Gjelder i hovedsak Aksla stadion.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: VEG- OG GRØNTDRIFT (59028)					
SUM NETTO TILTAK		-1	-1	-1	-1	-4

Kapittel : 5903 VH VANN, AVLØP OG RENOVASJON VAR	
Tiltak	131: 5903 Kalkulatoriske renter og avdrag
Beskrivelse	Tiltaket regulerer kalkulatorisk renter og avdrag fra selvkostområder o.a. som skal dekke kostnaden ved renter og avskrivning på investeringene.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: VANN (59030)					
SUM NETTO TILTAK		1 996	-6 328	-12 262	-17 985	-34 579

Tiltak	45: 5903 Regulering av overskudd på VAR
Beskrivelse	Tiltaket viser når underskudd fra tidligere år blir betalt tilbake fra selvkostområdene. Tiltaket nullstiller også områder som skal gå i balanse.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: VANN (59030)					
SUM NETTO TILTAK		-4 364	2 764	5 071	5 071	8 542

Kapittel : 5904 VH EIENDOMSDRIFT	
Tiltak	96: 5904 Nullstille 190-tjenesten
Beskrivelse	Dette tiltaket gjør at det er balanse mellom utgifter og inntekter i budsjettet. Tiltaket har ingen driftsmessige konsekvenser, men er viktig for at budsjettet skal være reelt.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: EIENDOMSDRIFT (59040)					
SUM NETTO TILTAK		41	41	41	41	164

Kapittel : 5905 VH RENHOLDSDRIFT	
Tiltak	97: 5905 Nullstille 190-tjenesten
Beskrivelse	Dette tiltaket gjør at det er balanse mellom utgifter og inntekter i budsjettet. Tiltaket har ingen driftsmessige konsekvenser, men er viktig for at budsjettet skal være reelt.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: RENHOLDSDRIFT (59050)					
SUM NETTO TILTAK		-185	-185	-185	-185	-740

Kapittel : 5906 VH SENTRALKJØKKENET	
Tiltak	42: 5906 Redusering av budsjett til innkjøp og finansiell leasing
Beskrivelse	På grunn av innsparingsbehov reduseres budsjettposter som ble bevilget i 2014-budsjettet, til kurs og innkjøp/finansiell leasing.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: SENTRALKJØKKEN (59060)					
SUM NETTO TILTAK		-150	-150	-150	-150	-600

Tiltak	40: 5906 Økning av satser på matombringning med ca 9,5 %
Beskrivelse	Nye satser (i 2015-kroner) blir hhv kr. 84 pr middag inkl. dessert/suppe og kr. 79 eks. dessert/suppe. Gebyrøkningen gir en merinntekt på 184.000.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: SENTRALKJØKKEN (59060)					
SUM NETTO TILTAK		-184	-184	-184	-184	-736

Kapittel : 9000 FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	
Tiltak	129: 9000 Realvekst frie inntekter
Beskrivelse	Anslår en realvekst på 1% pr. år i frie inntekter fra 2016. Dette på bakgrunn av økt befolkningsvekst, økt aktivitet i næringslivet og omlegging av inntektssystemet. Veksten er for enkelhets skyld lagt på skatteinntektene.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: FRIE DISPONIBLE INNTEKTER (90000)					
SUM NETTO TILTAK		0	-16 062	-27 150	-38 700	-81 912

Kapittel : 9001 FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER DRIFT	
Tiltak	120: 9001 Egenkapitaltilskudd KLP
Beskrivelse	Dette er en investering i andeler i selskapet og bokføres som en utgift i investeringsregnskapet. Foreslår å bruke av investeringsfond i 2015 for å slippe å belaste driftsbudsjettet.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER DRIFT (90010)					
SUM NETTO TILTAK		-6 000	0	0	0	-6 000

Tiltak	14: 9001 Finansutgifter og inntekter
Beskrivelse	Konsekvenser av eksisterende gjeld i 2016-2018. 2015 er lagt inn i konsekvensjustert budsjett 2015.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER DRIFT (90010)					
SUM NETTO TILTAK		-151	-196	1 309	3 900	4 862

Tiltak	126: 9001 Seniorpolitiske tiltak
Beskrivelse	Budsjett 2014 ligger på 4,3 mill. kroner. Ordningen med lønnstilskudd til arbeidstakere mellom 62-65 år er endret og utbetalingene til dette er derfor blitt mindre. Nivået på dagens utbetalinger tilsier at det er tilstrekkelig med et budsjett på 2,2 mill. kroner i 2015 og utover. Dette under forutsetning av at dagens ordning blir videreført i økonomiplanperioden. Budsjettet kan derfor reduseres med 2,1 mill. kroner.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER DRIFT (90010)					
SUM NETTO TILTAK		-2 100	-2 100	-2 100	-2 100	-8 400

Tiltak	128: 9001 Økt utbytte Tafjord Kraft
Beskrivelse	Utbytte budsjettert i 2015 er lavt pga. ekstraordinære avskrivninger i selskapet. Fra 2016 forventes utbyttet å kunne være tilbake på et mer normalt nivå.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER DRIFT (90010)					
SUM NETTO TILTAK		0	-10 000	-10 000	-10 000	-30 000

Kapittel : 9002 NETTO AVSETNINGER	
Tiltak	133: 9002 Avsetning til disposisjonsfond
Beskrivelse	

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: NETTO AVSETNINGER (90020)					
SUM NETTO TILTAK		0	0	0	13 777	13 777

Kapittel : 9004 MERFORBRUK/MINDREFORBRUK	
Tiltak	112: 9040 Underskuddsdekning og økt eiendomsskatt
Beskrivelse	Følgende underskudd skal dekkes inn: 2011 - 12,6 regnskap 2012 - 30,1 regnskap 2013 - 39,0 regnskap 2014 - 98,9 prognose pr. 2. tertial Dekkes inn 34 mill. i 2015 og økende ut over i økonomiplanen. Økt eiendomsskatt med 5 mill. ut over nivå i by-sak 88/14.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: FRIE DISPONIBLE INNTEKTER (90000)					
SUM NETTO TILTAK		0	5 000	17 000	22 000	44 000

Selskap 2 Ålesund kommunale Eiendom KF

Kapittel : Tiltak fra hovedkommune	
Tiltak	1: BALANSERING ÅKE
Beskrivelse	Balansering av husleige mot ÅKE.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADMINISTRASJON (88000)					
Sted	Ansvar: BARNEHAGER (88111)					
Sted	Ansvar: BARNEHAGER - RENHOLD (88311)					
SUM NETTO TILTAK		-1 763	-14 356	-13 011	-8 321	-37 451

Tiltak	4: INFLASJONGEVINST NETTO FINANSUTGIFTER
Beskrivelse	Økonomiplanen er i faste 2015-kroner fra 2016 til 2018. Dersom økonomiplanen ble laget i løpende priser i hele økonomiplanperioden ville man oppnå en inflasjonsgevinst på netto finansutgifter, dvs.renter og avdrag på lån minus rente og avdragsinntekter. Siden vi ikke prisfremskriver løpende driftsutgifter og -inntekter må netto finansutgifter deflateres tilsvarende antatt prisvekst i økonomiplanperioden. Vi legger til grunn at deflatoren blir 3% pr år fra 2016-2018.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADMINISTRASJON (88000)					
SUM NETTO TILTAK		0	-4 306	-8 669	-12 900	-25 875

Kapittel : 80 ADMINISTRASJON	
Tiltak	2: ÅKE 22.09.14: Balanse tiltak
Beskrivelse	Etter første gjennomgang av driftsbudsjettet viste dette et merforbruk på i underkant av 8,8 mill. For å få budsjettet i balanse foreslår vi følgende tiltak: 1 - Reduksjon av renholdsbudsjettet 2,0 mill. 2 - Reduksjon av budsjettet til forsikringspremie 278 700,- 3 - Økning i budsjettet eksterne husleieinntekter 1,0 mill. 4 - Bruk av disposisjonsfond 5,5 mill.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ADMINISTRASJON (88000)					
Sted	Ansvar: TRYGDEBOLIGER (88121)					
Sted	Ansvar: Utleieboliger (88123)					
Sted	Ansvar: SYKEHJEM (88131)					
Sted	Ansvar: KULTURHUS (88134)					
Sted	Ansvar: SYKEHJEM - RENHOLD (88331)					

Sted	Ansvar: IDRETTSHALLER - RENHOLD (88332)					
SUM NETTO TILTAK		-8 879	-3 379	-3 379	-3 379	-19 016

Kapittel : 89 FINANSIERING MED MER.	
Tiltak	1: Finansområdet
Beskrivelse	Flytende rente (renteutgifter) 2015: 2,10% 2016: 2,75% 2017: 3,40% 2018: 4,00%

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: FINANSINNT./-UTGIFTER (88990)					
SUM NETTO TILTAK		-2 600	-3 000	-3 200	-5 400	-14 200

Selskap 3 Ålesund brannvesen KF

Kapittel : Tiltak fra hovedkommune	
Tiltak	2: BALANSERING AV BRANNVESENET
Beskrivelse	Balansering

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: STAB OG FELLESUTGIFTER (63000)					
SUM NETTO TILTAK		-1 296	-2 697	-2 940	-3 124	-10 057

Tiltak	4: INFLASJONGEVINST NETTO FINANSUTGIFTER
Beskrivelse	Økonomiplanen er i faste 2015-kroner fra 2016 til 2018. Dersom økonomiplanen ble laget i løpende priser i hele økonomiplanperioden ville man oppnå en inflasjonsgevinst på netto finansutgifter, dvs.renter og avdrag på lån minus rente og avdragsinntekter. Siden vi ikke prisfremskriver løpende driftsutgifter og -inntekter må netto finansutgifter deflateres tilsvarende antatt prisvekst i økonomiplanperioden. Vi legger til grunn at deflatoren blir 3% pr år fra 2016-2018.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: STAB OG FELLESUTGIFTER (63000)					
SUM NETTO TILTAK		0	-106	-231	-369	-706

Kapittel : 30 STAB/ADMINISTRASJON	
Tiltak	1: Finansutgifter
Beskrivelse	Budsjetterer med flytende rente 2015: 2,25% (lagt inn i konsekvensjustering) 2016: 2,75% 2017: 3,40% 2018: 4,00%

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: STAB OG FELLESUTGIFTER (63000)					
SUM NETTO TILTAK		0	170	384	555	1 109

Kapittel : 31 AVDELING BEREDSKAP	
Tiltak	4: Nytt nødnett
Beskrivelse	Nødnett skal settes i drift i april 2015. Dette medfører økte kostnader til abonnementsavgift for terminaler samt økte kostnader til annet utstyr som følge av terminalene.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: BEREDSKAP (63001)					
SUM NETTO TILTAK		717	1 434	1 434	1 434	5 019

Kapittel : 32 AVDELING FOREBYGGENDE	
Tiltak	2: 0,5 stilling forebyggende avdeling
Beskrivelse	Minimumsbemanning jfr. dimensjoneringsforskriften skal ved forebyggende avdeling være på 4,5 stillinger for å ivareta tilsyn og informasjon i Ålesund kommune. I tillegg skal det være 1 stilling for å ivareta tilsyn farlig vare (pålagt oppgave fra 2012). ÅBV har også avtaler med andre kommuner tilsvarende 1 stilling. I dag har vi 5,5 stillingshjemler og mangler 0,5 stilling for å få kvalifiserte søkere til avdelingen.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: FOREBYGGENDE BRANNVERN (63005)					
SUM NETTO TILTAK		355	342	342	342	1 381

Selskap 4 Møre og Romsdal 110-sentral KF

Kapittel : Tiltak fra hovedkommune	
Tiltak	3: BALANSERING M&R 110-SENTRAL
Beskrivelse	Avstemning

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ALARMSENTRAL (74000)					
SUM NETTO TILTAK		0	15	15	15	45

Kapittel : 40 MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL KF	
Tiltak	1: Innføringskostnader nytt nødnett 2015
Beskrivelse	Alle operatører skal ha opplæring 2 uker sentralt og 1 uke lokalt før nytt nødnett tas i bruk.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ALARMSENTRAL (74000)					
SUM NETTO TILTAK		22	0	0	0	22

Tiltak	2: Nødnett abonnement og driftskostnader 2015
Beskrivelse	I forbindelse med nødnett i m&r fra april 2015, så vil det komme et eget abonnement for leie og bruk av nødnett. 4 pulter + 6 radioer kr. 250 000 BDO-teknisk rom: 700 000 kr per år. Transmisjon og telefoni 200 000 Økning i husleie til ÅBV som følge av økt areal og andre kostnader til strøm o.a. Samlet blir det 1 450 000 kr i årlige kostnader som vil løpe fra og med april 2015 som utgjør 5,6 kroner pr. innbygger. Kostnadene i 2015 dekkes av delvis av fondsmidler fra tidligere års mindreforbruk og innbyggeravgiften økes med kr. 2,8 til kroner 38 for 2015.

		2015	2016	2017	2018	Totalt
Sted	Ansvar: ALARMSENTRAL (74000)					
SUM NETTO TILTAK		14	21	21	21	77

VEDLEGG 2

BETALINGSREGULATIV FOR ÅLESUND BRANNVESEN KF

BETALINGSREGULATIV - GEBYRSATSER FOR FEIE- OG TILSYNSTJENESTER**2015**

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund brannvesen KF

SATS FOR	Mva.sats	Pris (kr)	Inkl. mva.
Feie- og tilsynsgebyret (pr boenhet pr skorstein)	25 %	328,-	410,-

Merknader til satsene:

VEDLEGG 3

BETALINGSREGULATIV FOR ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD

BETALINGSREGULATIV - GRAV OG KREMASJON
2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig

ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD

SATS FOR	Mva.sats	Pris (kr)	Inkl. mva.
Festeavgift pr. grav for 10 år		1 805,-	
Gravlegging, utenbys bosatte, i festet grav		5 180,-	
Gravlegging, utenbys bosatte, i ny grav		9 035,-	
Kremasjonsavgift, utenbys bosatte		4 150,-	
Kremasjonsavgift, innenbys bosatte		815,-	
Nedsetting av urne, utenbys. Administrasjon		1 040,-	
Nedsetting av urne, utenbys. Arbeid		915,-	
Urnekapsel		235,-	
Pakking og forsendelse av urne – Norge		755,-	
Pakking og forsendelse av urne – Norden		1 095,-	
Pakking og forsendelse av urne – Europa utenfor Norden		1 435,-	
Pakking og forsendelse av urne – resten av verden		1 850,-	
Leie av krematoriet til seremoni, utenbys bosatte		3 715,-	

VEDLEGG 4

BETALINGSREGULATIV FOR NORDRE SUNNMØRE LANDBRUKSKONTOR

ÅLESUND KOMMUNE

BETALINGSREGULATIV – BEHANDLING AV KONSESJONS- OG DELINGSSAKER

2015

Godkjent av:

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Nordre Sunnmøre landbrukskontor

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Behandling av konsesjonssøknader		kr. 5.000,-	
Behandling av delingssaker		kr. 2.000,-	

Merknader til satsene:

Forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker er fastsatt av Statens landbruksforvaltning 14. desember 2011 med hjemmel i lov av 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 2 og § 3, og lov om jord av 12. mai 1995 nr. 23 § 12.

Forskriften fastsetter maksimumsregler for å kreve gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker. Ålesund kommune vedtar å bruke de regler som til enhver tid gir maksimalt vederlag.

VEDLEGG 5

BETALINGSREGULATIV FOR VIRKSOMHETSOMRÅDE 19 INTERNE TJENESTER OG OVERFØRINGER

ÅLESUND KOMMUNE

BETALINGSREGULATIV - FELLING AV HJORT

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Rådmannens stab, Team Plan og utvikling

Satser:

Beskrivelse – Fellingsavgift i kr,-	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Fellingsavgift for voksen hjort		290,-	
Fellingsavgift for hjortekalv		136,-	

Merknader til satsene:

Sentral forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort (FOR 2011-05-15), paragraf 6, fastsetter maksimalgrenser for fellingsavgiften for hjort. Ålesund kommune vedtar å bruke de regler som til enhver tid gir maksimalt vederlag med fratrekk av kr. 100. Dette for at storvaldet kan ta ei administrativ avgift på kr. 100,- for å drifte egen organisasjon.

BETALINGSREGULATIV – LEIE AV LOKALER I RÅDHUSET OG LEIE AV RÅDHUSPLASSEN

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Rådmannens stab, Team Plan og utvikling, Rådhusdrift

LEIEPRISER	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
KONGRESSALEN			
Leiepris pr. dag	0	9 045,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 25 % rabatt.			
Renhold	0	520,-	
ROM 463			
Leiepris pr. dag	0	1 590,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 20 % rabatt.			
Renhold er inkludert.			
ROM 470/471			
Leiepris pr. dag	0	1 235,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 20 % rabatt.			
Renhold er inkludert.			
ROM 467			
Leiepris pr. dag	0	450,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 20 % rabatt.			
Renhold er inkludert.			
ROM 364			
Leiepris pr. dag	0	2 490,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 20 % rabatt.			
Renhold er inkludert.			
ROM 385			
Leiepris pr. dag	0	530,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 20 % rabatt.			
Renhold er inkludert.			
ROM 386			
Leiepris pr. dag	0	530,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 20 % rabatt.			
Renhold er inkludert.			

	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
ROM 385/386			
Leiepris pr. dag	0	1 060,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 20 % rabatt.			
Renhold er inkludert.			
ROM 394			
Leiepris pr. dag	0	450,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 20 % rabatt.			
Renhold er inkludert.			
HALVE KANTINA			
Leiepris pr. dag	0	1 580,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 20 % rabatt.			
Renhold er inkludert.			
HELE KANTINA			
Leiepris pr. dag	0	3 160,-	
For dag 2 ved sammenhengende arrangement gis det 20 % rabatt.			
Renhold er inkludert.			
PC-ROM A (Henv. IT-avd.)			
Leiepris pr. dag (4 timer)	0	515,-	
Renhold er inkludert.			
PC-ROM B (Henv. IT-avd.)			
Leiepris pr. dag (4 timer)	0	515,-	
Renhold er inkludert.			
RÅDHUSPLASSEN			
Leiepris pr. dag	0	gratis	
Forutsetter egen rydding.			
Merknader til satsene:			
Ved arrangementer lørdags kveld, søndager og helligdager må det som hovedregel betales for vaktmestertjenester, kr. 475,- pr. time.			
Skader som ev. blir påført leieobjektet eller utstyr blir belastet ansvarlig leietaker og ikke den enkelte deltaker.			
Det beregnes ikke leie i forbindelse med			
- møter i kommunale styrer, utvalg m.v. - møter i partigrupper som holdes som forberedelse til bystyremøter og lignende - i likhet med partigruppene skal det ikke beregnes leie i forbindelse med møter i de politiske ungdomspartiene, men disse må vike for evt. annen inntektsgivende utleie. - kurs, konferanser m.v som arrangeres av kommunen eller et kommunalt organ som et naturlig ledd i virksomheten, derunder kurs, konferanser og møter som holdes i bibliotekets egen regi og som et naturlig ledd i bibliotekets virksomhet. For fylkesbibliotekets vedkommende reguleres spørsmålet om leie ved bruk av lokaler i leieavtale for kontorer og magasin. - Ved arrangement for barn, og som faller inn som et naturlig ledd i bibliotekets virksomhet, herunder mindre teaterforestillinger, skal reglementet tolkes slik at det ikke beregnes leie ved disponering av foredragssalen, rom nr 364/365. - møter, kurs, konferanser, tilstelninger m.v. som arrangeres av de ansattes organisasjoner og hvor deltakelsen er begrenset til personer (med ektefeller) som er eller har vært ansatt i Ålesund kommune. - arrangement i regi av KS-fylkeskretsen			

VEDLEGG 6

BETALINGSREGULATIV FOR VIRKSOMHETSOMRÅDE 21 SKOLER/SFO

BETALINGSREGULATIV FOR SFO**2015**

Godkjent av: Ålesund bystyre Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet: Ålesund kommune – Rådmannens stab, Team Oppvekst

Satser:

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Opphold 5 dager/uke (før/etter skoletid 07.30. - 16.30) / mnd.	0	2405,-	
Opphold 4 dager/uke (før/etter skoletid 07.30. - 16.30) / mnd.	0	1990,-	
Opphold 3 dager/uke (før/etter skoletid 07.30. - 16.30) / mnd.	0	1600,-	
Kortt.opphold 5 dager/uke (før/etter skoletid 07.30. - 14.15.) / mnd.	0	1745,-	
Enkeltopphold på dagbasis i samsvar med vedtektenes punkt 8.7./dag	0	140,-	
Enkeltopphold på timebasis i samsvar med vedtektenes punkt 8.7./time	0	55,-	

Merknader til satsene:

ÅLESUND KOMMUNE

BETALINGSREGULATIV FOR UTELEIE AV SKOLELOKALER

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Rådmannens stab, Team Oppvekst

I. FASTE TRENINGSTIDER PÅ HVERDAGER I UTELEIEPERIODEN 1.9--30.4		GRUPPE 1	GRUPPE 2	GRUPPE 3	GRUPPE 4
		SKOLEN	BARN inntil 18 år	IDRETT serie/konkur	Trimaktivitet/ Private gr. voksne
Enkel gymnastikksal	pr. time	0,-	0,-	103,-	315,-
Dobbel gymnastikksal	pr. time	0,-	0,-	185,-	625,-

II. TILFELDIG UTELEIE HELE ÅRET					
UTELEIE AV GYMNASTIKKSALER OG KLASSEROM					
enkel gymnastikksal	pr. time	0,-	125,-	230,-	390,-
tilleggsleie etter 1 time	pr. time	0,-	50,-	80,-	120,-
dobbel gymnastikksal	pr. time	0,-	250,-	470,-	780,-
tilleggsleie etter 1 time	pr. time	0,-	90,-	125,-	230,-
ett klasserom	pr. time	0,-	0,-	110,-	230,-
tillegg etter 1 time	pr. time	0,-	0,-	55,-	115,-
Ett klasserom ved utleie over en lengre periode	pr. time	0,-	0,-	65,-	115,-

UTELEIE PÅ DØGNBASIS TIL OVERNATTING I HELGER / FERIER					
ett klasserom	pr. døgn	0,-	315,-	470,-	625,-
Tillegg pr. klasserom ved leie av inntil 10 klasserom	pr. døgn	0,-	76,-	115,-	160,-
Leie av 11-20 klasserom	pr. døgn	0,-	1555,-	2320,-	3130,-
Enkel gymnastikksal	pr. døgn	0,-	1555,-	2320,-	3130,-
Dobbel gymnastikksal	pr. døgn	0,-	2320,-	3395,-	4615,-

UTELEIE AV UTEAREAL / SKOLEPLASSER:					
	dag/døgn	0,-	0,-	595,-	895,-

UTELEIE AV SVØMMEHALLER					
Samme som for enkel gymnastikksal	pr. time	0,-	0,-	103,-	315,-

TILSYN / RENHOLD					
For tilsyn og renhold skal det betales i hht. faktiske kostnader, inkl. feriepenger og sosiale utgifter, jf. Utleie-reglementet. Dette skal være avtalt mellom utleier og leietaker i forbindelse med skriftlig avtale om leie. Renhold ifbm. fast utleie forutsettes normalt å kunne ligge innenfor skolens ordinære renhold.					

GRUPPE 3 (Idrett) gjelder følgende brukere:	
- Idrettsgrupper som har deltagere over 18 år – og som er tilsluttet Norges idrettsforbund med både barne- og voksengrupper. - Humanitære lag og organisasjoner som driver aktiviteter for både barn og voksne. - Trimgrupper under ledelse av helsefaglig personell (ikke kommersiell drift)	

VEDLEGG 7

BETALINGSREGULATIV FOR VIRKSOMHETSOMRÅDE 22 BARNEHAGER

BETALINGSREGULATIV I KOMMUNALE BARNEHAGER**2015**

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet: Ålesund kommune – Rådmannens stab, Team Oppvekst

Satser:

For barn med tilbudstype: Aldersgruppe 0 – 6 år (Kr,- / mnd)		Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Heldagsplass	Inntil 9 timer pr dag		2 580,-	
4 dager pr uke	Inntil 9 timer pr dag		2 164,-	
3 dager pr uke	Inntil 9 timer pr dag		1 648,-	
2 dager pr uke	Inntil 9 timer pr dag		1 132,-	
50% plass (2 hele dager 1 uke og 3 hele dager 1 uke)	5 dager à 9 timer fordelt på 2 uker		1 390,-	

Merknader til satsene:

Sentral forskrift om foreldrebetaling i barnehager (FOR-2005-12-16-1478) fastsetter maksimalgrense for foreldrebetalingen. Ålesund kommune vedtar å bruke de regler som til enhver tid gir maksimalt vederlag.

Søskenmoderasjon: 30% for barn 2, 50% for barn 3. Søskenmoderasjon gis til eldste barn.

Med forbehold om vedtak i Stortinget vil det fra 1. august 2015 bli innført en nasjonal ordning som sikrer at foreldrebetalingen per år for en heltidsplass i barnehage maksimalt skal utgjøre 7 % av familiens samlede person- og kapitalinntekt. Jf. regjeringens forslag til statsbudsjett 2015.

VEDLEGG 8

BETALINGSREGULATIV FOR VIRKSOMHETSOMRÅDE 31 HJEMMETJENESTER

BETALINGSREGULATIV - VEDERLAG FOR HJEMMEBASERTE TJENESTER

2015

Vedtatt av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Rådmannens stab, Team Helse og omsorg

Grunnbeløp i folketrygden:

Det nyttes abonnementsordning for hjemmehjelp/praktisk bistand. Pris pr. kalendermåned. Abonnementsprisen tar utgangspunkt i brukers inntekt med inntektsgrenser som følger Grunnbeløpet i folketrygden (G).

1G pr. 1.5.2014: Kr. 88.370,-

Vedtak:			kr./mnd.
0-2 G: p.t.		Inntil 176.739,-	186,-
2-3 G: p.t.		176.740,- → 265.109,-	1.085,-
3-5 G: p.t.		265.110,- → 441.849,-	2.445,-
5 G > : p.t.		større enn 441.850,-	4.045,-

Merknader til satsene:

Egenandel per måned for hjemmetjenester i husholdninger med inntekt under 2 G

Forskrift gitt med hjemmel i lov av 24. juli 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. Forskriftens § 11-2 fastsetter maksimumssats for vederlag for hjemmetjenester i husstander med samlet skattbar nettoinntekt før særfradrag under 2 G. Ålesund kommune vedtar å bruke statens maksimalsats for vederlag for hjemmetjenester i husholdninger med inntekt under 2 G. Satsene for husholdningsinntekter ut over 2G fastsetter kommunen selv på fritt grunnlag, men avgrenset til kommunens selvkostbeløp.

Selvkost for tjenesten

Selvkostbeløpet er den maksimalsats kommunen kan ta for disse tjenestene. Utrekningsmåten er i forskriften fastsatt til gjennomsnittlig timelønn for den tjenesten som utføres + sosiale kostnader tillagt 10 % i administrasjonsutgifter. **Selvkostbeløpet for 2015: kr. 390,- pr. time.**

BETALINGSREGULATIV – BOKOLLEKTIV**2015**

Vedtatt av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Rådmannens stab, Team Helse og omsorg

Vedtak:**Felles husholdningskostnader:** Borgundheimen, Volsdalen bokoll., Ystenesgata 41, Blindheim og Klipra bokollektiver (**pr. måned**)**Mva.sats**

0

Pris (kr)

3.765,-

Inkl. mva.

3.765,-

Korttids døgnplass i bokollektiv

0

147,-

147,-

Merknader til satsene:

Betaling for kommunale omsorgstjenester kommer i tillegg, jfr. betalingsregulativ for hjemmebaserte tjenester, men bare for de som har permanent bolig i bokollektivet.

Korttidsopphold i bokollektiv er et tilbud som ikke er regulert i lov eller forskrift. Kommunen kan derfor fastsette betalingssatsene etter eget skjønn. For enkelthets skyld benyttes de samme satser som for korttidsopphold i sykehjem, og satsen dekker alt brukeren skal betale til kommunen for oppholdet.

BETALINGSREGULATIV - TRYGGHETSALARM**2015**

Vedtatt av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Rådmannens stab, Team Helse og omsorg

Grunnbeløpet i folketrygden (G)

Betalingen gjelder for bruk av Ålesund brannvesen og Hjemmetjenesten i Ålesund som instans for kontakt/tilkalling/assistanse og eventuelt inkl. leie av kommunal trygghetsalarm.

Betalingen beregnes med utgangspunkt i husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag med inntektsgrense som følger Grunnbeløpet i folketrygden (G). **1G pr. 01.05.14: Kr. 88.370,-**

Vedtak: (sats pr. kalender mnd.)	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Bruker med inntekt 0 - 2G (→ 176.739,-)	0	165,-	165,-
Bruker med inntekt 2 - 3G (176.740,- → 265.109,-)	0	205,-	205,-
Bruker med inntekt 3 - 5G (265.110,- → 441.849,-)	0	305,-	305,-
Bruker med inntekt lik eller over 5G (441.850,- →)	0	405,-	405,-

VEDLEGG 9

BETALINGSREGULATIV FOR VIRKSOMHETSOMRÅDE 32 SYKEHJEM

BETALINGSREGULATIV - VEDERLAG FOR OPPHOLD I SYKEHJEM/INSTITUSJON**2015**

Vedtatt av: Ålesund bystyre 4.12.2014

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Rådmannens stab, Team Helse og omsorg

Vedtak:**Ålesund kommune vedtar å bruke de regler som til enhver tid gir maksimalt vederlag for**

- **dag-/nattopphold,**
- **korttidsopphold inntil 60 døgn per kalenderår**
- **langtidsopphold.**

Om satsene:

Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v. er fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet med hjemmel i Lov av 24. juli 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.

I medhold av forskriften fastsetter staten i slutten av hvert år maksimumssatser for vederlag for **dag-/nattopphold og korttidsopphold inntil 60 døgn per kalenderår** for kommende år. Disse satsene er per dag/natt/døgn og er uavhengig av brukers inntekt.

For 2015 er disse maksimumssatsene fastsatt til:

Korttidsopphold – per døgn inntil 60 døgn pr. kalenderår (Ut over 60 korttidsdøgn pr. kalenderår skal bruker betale etter regler som for langtidsopphold.)	Kr. 147,-
For dag - eller nattopphold (Egenandelen dekker opphold inkl. kost, losji, medisiner og transport tur/retur i h.h.t. forskrift).	Kr. 77,-

Begrensning i vederlag for langtidsplass

I forskriften er det fastsatt maksimumsregler for **langtidsopphold i institusjoner** i forhold til den enkelte beboers inntekt, herunder at vederlaget ikke må overstige de reelle oppholdsutgifter. Kommunen skal fastsette oppholdsutgiftene ved den enkelte institusjon og kapitalutgiftene skal ikke tas med i beregningen. For å forenkle dette noe benytter vi de reelle oppholdsutgifter ved det sykehjemmet i kommunen som har den laveste gjennomsnittlige kostnad per døgnplass (Sanitetshjemmet). **Maksimalt vederlag for 2015: kr. 58.000,-** pr. måned.

Med virkning fra 1.7.14 ble det gjort følgende endring i forskriften for betaling i langtidsplass: «Beboer som, uten selv å ønske det, legges på dobbeltrom skal ved beregningen tilstås et fribeløp på kroner 35 000 pr. år». Ålesund kommune praktiserer dette slik at alle personer med vedtak om langtidsplass som legges på dobbeltrom får dette fribeløpet hvis de ikke spesifikt har søkt om å få dele rom med en annen.

VEDLEGG 10

BETALINGSREGULATIV FOR VIRKSOMHETSOMRÅDE 34 HELSE- OG SOSIALE TJENESTER

ÅLESUND KOMMUNE

BETALINGSREGULATIV - DAGPLASS I DAGSENTER , DELTAGELSE I SENIORGRUPPE, TUR OG AKTIVITETSGRUPPE, OG FYSISK, SOSIALE OG KULTURELLE AKTIVITETER

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Virksomhet Aktivisering og velferdstjenester

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Deltakelse i seniorgruppe pr dag	0	205,-	205,-
Dagplass i dagsenter pr dag	0	173,-	173,-
Deltagelse i tur og aktivitetsgruppe	0	86,-	86,-
Egenandel deltagelse kulturelle innslag	0	27,-	27,-
Egenandel pr semester fysiske aktiviteter	0	108,-	108,-
Egenandel pr semester fysiske aktiviteter når virksomheten kjøper privat tjeneste	0	326,-	326,-

Merknader til satsene:

Betalingsregulativet omfatter tilbudene ved:

- Klipra seniorsenter - dagplass i dagsenter – deltagelse i seniorgruppe
- Spjelkavik seniorsenter – dagplass i dagsenter – deltagelse i seniorgruppe
- Dagplass for personer med demens
- Tur og aktivitetstilbud for personer med demens
- Fysisk, sosiale og kulturelle aktiviteter ved seniorsentrene

Dagplass, seniorgruppe og aktiviteter i dagsenter er et tilbud som ikke er regulert i lov eller forskrift.

BETALINGSREGULATIV – KORTTIDSUTLÅN AV KOMMUNALE HJELPEMIDLER**2015**

Godkjent av: Bystyret

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Aktivisering og velferdstjenester

	Mva.sats	Pris (kr)	Inkl. mva.
Egenandel pr. utlån av kommunale hjelpemidler	0	100.-	100.-
Gebyr for utkjøring av kommunale hjelpemidler	0	100.-	100.-
Gebyr for henting av kommunale hjelpemidler	0	100.-	100.-

Merknader til satsene:

Egenandel pr lån: Det er utlånet pr bestilling, og ikke antall hjelpemidler pr lån, som utløser egenandel.

BETALINGSREGULATIV FOR ESTO**2015**

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Virksomhet Sysselsetting

Beskrivelse	Mva.sats	Pris (kr)	Inkl. mva.
Opphold i ESTO	0	2 405,-	

Merknader til satsene:

VEDLEGG 11

BETALINGSREGULATIV FOR VIRKSOMHETSOMRÅDE 49 KULTUR

BETALINGSREGULATIV - FOTBALL OG FRIDRETTSBANER MV.

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Kultur

AKSLA STADION - FOTBALL	Mva.sats	Pris (Kr,-)	Inkl.mva.
TRENING			
Aktivitet der flertallet av gruppen er innenbys og under 18 år		gratis	
Øvrige; pr time		850	
SERIE-/CUP- OG PRIVATKAMPER / TURNERINGER			
Aktivitet der flertallet av gruppen er innenbys og under 18 år		gratis	
Øvrige; pr. time		850	
AKSLA STADION - FRIDRETT			
TRENING			
Aktivitet der flertallet av gruppen er innenbys og under 18 år		gratis	
Øvrige; pr time		455	
STEVNER			
Aktivitet der flertallet av gruppen er innenbys og under 18 år		gratis	
Øvrige; pr time		850	
NØRVEBANA (grusbane) - FOTBALL			
TRENING			
Aktivitet der flertallet av gruppen er innenbys og under 18 år		gratis	
Øvrige pr. time		163	
SERIE-/CUP- OG PRIVATKAMPER			
Alle grupper pr. time uavhengig av alder og om arrangementet foregår på helg eller på hverdag		gratis	
AVBESTILLINGSGEBYR			
Ved manglende skriftlig avbestilling av kamp/arr. senere enn 48 timer før reservert tid, og der tilsynsvakt har møtt opp/bane er merket, utstedes et gebyr.		630	

BETALINGSREGULATIV – KOMMUNAL UMLEIE I IDRETTSHALLER

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Kultur

TRENING INNENBYS LEIETAKERE	Mva.sats	Pris (kr,-)	Inkl. mva.
Aktivitet der flertallet av gruppen er innenbys og under 18 år		gratis	
Øvrige:			
- Hel hall pr. time		460	
- 1 delsal pr. time i Fagerlihallen		114	
- 1 delsal pr. time i Blindheimshallen, Larsgårdshallen, «Speilsalen» i Larsgårdshallen, Borgundhallen og Hatlane idr.hall		154	
- Trimrom pr. time		154	
- Pr. garderobe pr. time ved separat bruk		240	
Sommertrening etter avtale der flertallet av gruppen er innenbys og under 18 år (inkl. tilsyn og renhold)		gratis	
- Øvrige (inkl. tilsyn og renhold)		460	
IDRETTSARRANGEMENT			
Aktivitet der flertallet av gruppen er innenbys og under 18 år		gratis	
Øvrige:			
- Hel hall pr. time		860	
- 1 delsal pr. time i Fagerlihallen		214	
- 1 delsal pr. time i Blindheimshallen, Larsgårdshallen, «Speilsalen» i Larsgårdshallen, Borgundhallen og Hatlane idr.hall		286	
IKKE IDRETTLIGE ARRANGEMENT			
- Minimumsleie de to første timene		4 400	
- For hver påfølgende time		2 200	
- Korpskonserter skolekorps		gratis	
- Korpskonserter voksenkorps, pr. time		460	
- Korpsstevne, særskilt avtale		egen avtale	
- 17. mai-arrangement		gratis	
AVBESTILLINGSGEBYR			
Ved manglende skriftlig avbestilling av reservert kamp-/arrangementstid, og der tilsynsvakt møter opp		635	
Ved avbestilling av arr.tid med over 5 timers varighet, utstedes et gebyr dersom avbestillingen skjer mindre enn 14 dg. før reservert arr.dato.		1 270	
KAFETERIA I FAGERLIHALLEN			
Aktivitet der flertallet av gruppen er innenbys og under 18 år		gratis	
- trening for øvrige i kafeteria i Fagerlihallen, pr. time		114	
Fritidsklubben "Kontakt"		gratis	

Bruk av kjøkken for tilbereding av mat for salg i hall når halleien er gratis		gratis	
Øvrige brukergrupper:			
- leie ved idrettsarrangement som ikke er gratis, pr. time		214	
- over 3 timer eller dagleie		530	
- leie første dag andre arrangement / kommersielle tiltak		2 160	
- for hver påfølgende dag		443	
KIOSKER I DE ØVRIGE HALLENE			
Bruk av kiosk inngår i ordinær leie		gratis	

ÅLESUND KOMMUNE

BETALINGSREGULATIV MOA SVØMMEHALL

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Kultur

ENKELTBILLETTER

	Mva.sats	Pris (kr)	Inkl. mva.
Voksne		83	
Barn /pensjonister		56	
Studenter/skoleelever		67	
Inngang personer som ikke bader/benytter bassengene		20	

RABATTORDNINGER

Klippekort (20 klipp)

Voksne		1230	
Barn/pensjonister		665	
Studenter/skoleelever		860	
Rabattkort familier (6 mnd.)		1 820	
Rabattkort enkeltpersoner (6 mnd.)		1 605	
Rabattkort bedrifter, pr. pers. (6 mnd)		1 605	

UTLEIE TIL TRENING

Aktivitet der flertallet av gruppen er innenbys og under 18 år, selv om treningen foregår i helgen

gratis

Øvrige:

hovedbasseng pr. bane pr. time innenbys lag/foreninger		110	
hovedbasseng pr. bane pr. time utenbys lag/foreninger		215	
dyp del pr. time innenbys lag/foreninger		215	
dyp del pr. time utenbys lag/foreninger		425	
øvingsbasseng pr. time innenbys lag/foreninger		160	
øvingsbasseng pr. time utenbys lag/foreninger		325	

UTLEIE TIL ARRANGEMENT

Innebys lag og foreninger der flertallet av gruppen er under 18 år

gratis

Øvrige:

Av brutto billettinntekter		25 %	
minimumsleie pr. time innenbys leietakere		525	
minimumsleie pr. time utenbys leietakere		750	

UTLEIE TIL UNDERVISNINGSFORMÅL

Pr. skoletime uansett basseng (skoler utenfor Ålesund kommune)		1 180	
Pr. time ved kurs i hovedbasseng		1 180	
Pr. time ved kurs i øvingsbasseng		1 180	
Pr. time ved gruppetrening i privat regi (fysikalsk virksomhet mv.)		600	

BETALINGSREGULATIV – STEINBUA – #NJÅRD – SENTRALEN**2015**

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Kultur

UTLEIE / ARRANGEMENTER	Mva.sats	Pris (kr)	Inkl. mva.
Utleie til barnebursdag, møter, konfirmasjoner, barnedåper		515	
Utleie til rene ungdomsorganisasjoner (personer under 18 år)		Gratis	
Depositum ved leie kr 225,-			
Tilbakebetales etter inspeksjon av lokalet og innlevering av nøkkel.			

Merknader til satsene:

BETALINGSREGULATIV - EGENANDEL FERIETURER - LEDSAGERBEVIS**2015**

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Kultur

SATS FOR	Mva.sats	Pris (kr)	Inkl. mva.
Pr. barn pr. døgn	0	445	
Søsken pr. døgn (2 barn)	0	700	
Søsken pr. døgn (3 barn)	0	890	
Gebyr for utstedelse av nytt ledsagerbevis i gyldighetsperioden	0	55	

Merknader til satsene:

BETALINGSREGULATIV - KULTURHUS

2015

Godkjent av:

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Kultur

KULTURHUS

Kommentar

Mva.sats

Pris (kr)

Inkl. mva.

PARKEN KULTURHUS

Basisleie for kommersielle leietakere

1 forestilling pr. dag (inntil 7 timer)

lokale leietakere

0

15 630

utenbys leietakere

0

19 520

2 forestillinger pr. dag (inntil 11 timer)

lokale leietakere

0

22 120

utenbys leietakere

0

26 010

Særskilt avtale for øving og prøver over flere dager.

Basisleie for ikke-kommersielle leietakere

Dagleie (inntil 7 timer)

org./skoler/barneh.

0

6 490

Pr. påfølgende time pr. dag

org./skoler/barneh.

0

705

Særskilt avtale for øving og prøver over flere dager.

Tillegg

Leie av flygel

alle

0

1 190

Stemming av flygel etter regning.

Personalbistand (minimum 2 timer)

Ekstra teknisk bistand

(utover 1 tekniker + tilsynsvakt)

alle

0

490

Bærehjelp før/etter forestilling etter særskilt avtale.

ARBEIDEREN

Basisleie for kommersielle leietakere

1 forestilling pr. dag (inntil 7 timer)

lokale leietakere

0

10 405

utenbys leietakere

0

13 000

2 forestillinger pr. dag (inntil 11 timer)

lokale leietakere

0

16 915

utenbys leietakere

0

19 520

Særskilt avtale for øving og prøver over flere dager.

Basisleie for ikke-kommersielle leietakere

Dagleie (inntil 7 timer)

org./skoler/barneh.

0

4 110

Pr. påfølgende time

org./skoler/barneh.

0

490

Særskilt avtale for øving og prøver over flere dager.

Tillegg				
Leie av flygel	alle	0	865	
<i>Stemming av flygel etter regning.</i>				
Personalbistand				
Ekstra tilsynsvakt (mer enn 1)	alle	0	380	
Ekstra renhold ved skjenkebevilling	pr. arrangement	0	755	
<i>Bærehjelp før/etter forestilling etter særskilt avtale.</i>				

BETALINGSREGULATIV – ÅLESUND KULTURSKOLE

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Ålesund kulturskole

Beskrivelse	Periode	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
MUSIKK-/BILLEDKUNSTUNDERVISNING				
Elevplass	pr semester	0	1.710,-	
Kor, orkester, grupper etc	pr semester	0	750,-	
Materiell, billedkunst	pr semester	0	350,-	
Instrumentleie	pr semester	0	430,-	
TEATERUNDERVISNING (Jugendteateret)				
Elevplass	pr semester	0	1.180,-	
DANSEUNDERVISNING (ballettskolen)				
1. time	pr semester	0	1.710,-	
2. time	pr semester	0	2.675,-	
3. time	pr semester	0	3.640,-	
4. time	pr semester	0	4.390,-	
5. time	pr semester	0	5.135,-	
6. time	pr semester	0	5.780,-	
7. time	pr semester	0	5.975,-	
8. time	pr semester	0	6.205,-	
9. time	pr semester	0	6.635,-	
10. time	pr semester	0	7.275,-	
Knøttedans o.a. (30 min)	pr semester	0	1.180,-	
1. time voksne	pr semester	0	2.460,-	
2. time voksne	pr semester	0	3.530,-	
3. time voksne	pr semester	0	4.495,-	

Pris for dirigent-, instruktør- og musikertjenester til lag og organisasjoner o.a. avtales pr. oppdrag.

Merknader til satsene:

Utleie av lokale: jf betalingssatsene for utleie av skolelokaler (klasserom/enkel gymnastikksal).

ÅLESUND KOMMUNE

BETALINGSREGULATIV - SKARBØVIK MUSIKKVERKSTED	2015
--	-------------

Godkjent av: Ålesund bystyre	Gyldig 01.01.15 – 31.12.15
------------------------------	-----------------------------------

Ansvarlig virksomhet:	Ålesund kommune – Ålesund kulturskole
-----------------------	---------------------------------------

SKARBØVIK MUSIKKVERKSTED	Mva.sats	Pris (kr)	Inkl. mva.
Medlemskort pr år	0	750,-	

BETALINGSREGULATIV – ÅLESUND STRYKEKVARTETT

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Ålesund kulturskole

ÅLESUND STRYKEKVARTETT	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
BILLETTER			
Voksen		160,-	
Barn, studenter, pensjonister, trygdede		130,-	
Familie		430,-	
LEIE/BRUK AV KVARTETTEN			
Prisgruppe 1 – fritidskulturlivet			
Timevis bruk av musiker (pr musiker pr time)		320,-	
Samarbeidskonsert m/ egen avdeling (pr musiker)		1.730,-	
Selvstendige konserter (pr musiker)		2.300,-	
Prisgruppe 2 – brukere med vesentlig annen offentlig støtte			
Timevis bruk av musiker (pr musiker pr time)		480,-	
Samarbeidskonsert m/ egen avdeling (pr musiker)		1.980,-	
Selvstendige konserter (pr musiker)		2.675,-	
Prisgruppe 3 – næringslivet			
Timevis bruk av musiker	I prinsippet til selvkost, fastsettes i hvert enkelt tilfelle		
Utenbys arrangører	Skal dekke utgifter til reise, diett og opphold		
Lag/organisasjoner utenfor Ålesund	Betalers satsene i prisgruppe 2		

Merknader til satsene:

Satsene er samordnet med gjeldende satser for Møremusikarane.

BETALINGSREGULATIV – PURREGEBYR - ÅLESUND BIBLIOTEK**2015**

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Ålesund bibliotek

Beskrivelse	Mva.sats	Pris (kr)	Inkl. mva.
PURRINGER			
1. varselbrev			
voksne	0 %	50,-	
barn	0 %	40,-	
2. varselbrev			
voksne	0 %	70,-	
barn	0 %	45,-	

**BETALINGSREGULATIV – ERSTATNINGSSATSER PÅ TAPT UTLÅNSMATERIELL
- ÅLESUND BIBLIOTEK**

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Ålesund bibliotek

Beskrivelse	Mva.sats	Pris (kr)	Inkl. mva.
ERSTATNINGSSATSER PÅ TAPT UTLÅNSMATERIELL			
Skjønnlitteratur			
voksne	0	425,-	
barn	0	320,-	
Faglitteratur			
voksne	0	530,-	
barn	0	320,-	
DVD			
voksne	0	210,-	
barn	0	210,-	
CD (musikk)			
voksne	0	210,-	
barn	0	210,-	
Lydbøker			
voksne	0	530,-	
barn	0	320,-	
Lydbøker med manglende enkelt-CD			
voksne	0	160,-	
barn	0	160,-	
Lydbøker, utenlandske			
voksne	0	745,-	
barn	0	530,-	
Tidsskrift			
voksne	0	110,-	

Språkkurs

Erstatningssats for språkkurs vurderes etter størrelse og tilgang.

Lokalsamling

Erstatningssats for lokalsamling vurderes etter tilgang og verdi.

VEDLEGG 12

BETALINGSREGULATIV FOR VIRKSOMHETSOMRÅDE 59 TEKNISK OG FELLES DRIFT

BETALINGSREGULATIV - BYGGESAKSBEHANDLING**2015**

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Plan og bygning

1. Betalingsplikt/betalingssatser.

Gebyrene er vedtatt med hjemmel i plan- og bygningslovens § 33.1.
Alle som får utført tjenester etter dette regulativet skal betale gebyr etter de satsene som er angitt nedenfor.
Satsene er knyttet til bygningens bruksareal iflg. NS 3940 så langt som dette passer, og forøvrig basert på et minstegebyr kalt M eller andre satser som spesielt angitt nedenfor.

Gebyrene gjelder fullt ut for tiltak som blir godkjent midlertidig for 2 år eller mer.

I tillegg til behandlingsgebyret kreves gebyr for ansvarsrett.

Det kreves ikke gebyr for forespørsler.

Ved avslag på søknader, blir gebyret redusert til 50% av ordinært gebyr.

Ved overskridelse av frist for saksbehandling etter §7-4 i Forskrift om byggesak, skal kommunen redusere/tilbakebetale byggesaksgebyr i samsvar med denne bestemmelsen.

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Minstegebyret (M)		2675,-	
Midlertidig godkjenning under 2 år beregnes et minstegebyr på 2 M		5350,-	

2. Gebyr beregnet etter bruksareal:

For behandling av søknad om byggetillatelse etter plan- og bygningslovens § 20-1 og 20-2, som kan måles etter bruksareal og som ikke kommer inn under andre bestemmelser i betalingsregulativet, gjelder følgende satser pr m² bruksareal:

Beskrivelse	Areal	Mva.sats	Pris kr /m ²	Inkl. mva.
Første	0 m ² - 50 m ²		105,-	
videre fra	50 m ² - 200 m ²		87,-	
videre fra	200 m ² - 400 m ²		70,-	
videre fra	400 m ² - 600 m ²		52,-	
Alt over	600 m ²		34,-	

Ved rehabilitering og bruksendring eller ved ombygging som ikke er hovedombygging, begrenses gebyret til berørte areal.

3. Gebyr for tiltak der bruksareal ikke kan benyttes:

For behandling av saker etter § 20-1 og 20-2 som ikke er målbare i bruksareal, beregnes et gebyr på 1 M for små saker, 2 M for middels store saker og 3 M for store saker. Størrelsen på sak/gebyr vurderes ut ifra selvkostsprinsippet i saksbehandlingen.

Dette punktet omfatter bl.a. fasadeendringer, skilt og reklameinnretninger, tekniske installasjoner, konstruksjoner og anlegg. Disse tiltakene er imidlertid inkludert i det ordinære gebyret hvis de byggemeldes sammen med bygning el. annet.

Rehabilitering av piper belastes ikke med gebyr for ansvarsrett.

Beskrivelse	Mva.sats	Pris	Inkl. mva.
Ikke målbart – småsaker – 1M		2675,-	
Ikke målbart – middel store saker – 2M		5350,-	
Ikke målbart – store saker – 3M		8025,-	

4. Gebyr etter sakstype

For totrinns behandling (rammetillatelse og igangsettingstillatelse) blir gebyr beregnet på samme måte som for entrinns behandling.

5. Dispensasjoner

Krever en søknad dispensasjon fra gjeldende planer eller lover/bestemmelser, beregnes et tilleggsgebyr. For fradelingssaker under pkt. 7 vises det til egen bestemmelse om dispensasjon.

Beskrivelse	Mva.sats	Pris	Inkl. mva.
Tillegg for <u>en</u> dispensasjon – 1M		2675,-	
Tillegg for <u>to</u> eller <u>flere</u> dispensasjoner – 2M		5350,-	

6. Riving av bygning

For riving av bygninger kreves det gebyr.

Beskrivelse	Mva.sats	Pris	Inkl. mva.
Riving av mindre bygninger, definert i størrelse t.o.m. enebolig – 1M		2675,-	
Riving av større bygninger – 2M		5350,-	

7. Fradelingssaker

Det beregnes saksbehandlingsgebyr ved fradelingssaker.

Beskrivelse	Mva.sats	Pris	Inkl. mva.
Fradelingssaker beregnes generelt et saksbehandlingsgebyr på – 1M		2675,-	
Fradelingssaker med en eller flere dispensasjoner, – 3M		8025,-	

8. Heissaker:

For saksbehandling av installasjonssøknad av heis, rulletrapp og rullebånd etter plan- og bygningslovens § 106 betales det gebyr. I tillegg betales det også et gebyr for utstedelse av brukstillatelse og for pålegg om utførelse av mangler eller stenging i h.h.t. tilstandsrapport fra Norsk Heiskontroll.

Beskrivelse	Mva.sats	Pris	Inkl. mva.
For saksbehandling av installasjonssøknad av heis, rulletrapp og rullebånd etter plan- og bygningslovens § 106 betales et gebyr for hvert enkelt tilfelle		5205,-	
Gebyr for utstedelse av brukstillatelse og for pålegg om utførelse av mangler eller stenging i h.h.t. tilstandsrapport fra Norsk Heiskontroll		1595,-	

9. Godkjenning av foretak/ansvarsrett

For godkjenning av ansvarsrett, kreves et gebyr.

Beskrivelse	Mva.sats	Pris	Inkl. mva.
Godkjenning av ansvarsrett ved sentral godkjenning		770,-	
Godkjenning av ansvarsrett ved lokal godkjenning (1M)		2675,-	

10. Ulovlig arbeid

Merknader til satsene:

For tiltak som utføres i strid med bestemmelsene gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven, blir det pålagt et (tilleggs)gebyr. Dette gjelder både i tilfeller der tiltaket senere blir godkjent eller ikke.

Beskrivelse	Mva.sats	Pris	Inkl. mva.
Tiltak som utføres i strid med bestemmelsene gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven (3M).		8025,-	

Kommunen kan ilegge overtredelsesgebyr i samsvar med pbl. §32-8 og forskrift om byggesak kap. 16, § 16-1.

11. Arbeid som ikke kommer til utførelse. Fornyelse

For arbeid som ikke kommer til utførelse, refunderes gebyr for tjenester som ikke er utført. Ved fornyelse av tidligere godkjent byggesøknad betales 50% av gjeldende gebyr.

12. Engasjement av sakkyndig bistand

Kommunen kan om nødvendning engasjere annen sakkyndig bistand for tiltakshavers regning i samsvar med plan- og bygningslovens § 97. Kommunen kan ta gebyr for kostnad knyttet til nødvendig sakkyndig bistand under tilsyn.

13. Betalingsbestemmelser

Alle gebyrer skal betales til kommunen etter regningsoppgave fra virksomheten. Regningen forfaller til betaling 30 dager etter utstedelse eller før byggetillatelse gis.

Betaling skjer etter det regulativ og de satser som gjelder på søknadstidspunktet.

(Tidspunktet når tilfredsstillende søknad er mottatt av Virksomhet Plan og bygning).

Hvis gebyret anses å bli klart urimelig i forholdt til det arbeid og de kostnader som kommunen har hatt med saken, kan bygningsmyndigheten på eget initiativ eller etter søknad fastsette annet gebyr enn det som framgår av regulativet.

Hvor særlige grunner foreligger, vil bygge- og delesaksutvalget etter grunngitt søknad kunne dispensere fra dette regulativet.

Alle gebyr utstedes til tiltakshaver.

BETALINGSREGULATIV - PLANSAKER**2015**

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Plan og bygning

Merknader til satsene:

For behandling av private arealplaner beregnes gebyr for de områder som reguleres til

- * Bebyggelse og anlegg
- * Annen privat arealbruk alene eller i kombinasjon med andre formål

Unntatt fra gebyrer er de områdene som reguleres til offentlig bebyggelse og anlegg, grønnstruktur, landbruks-, natur- og friluftsmål, områder for bevaring/vern og andre formål som ikke regnes som privat arealbruk. Gebyrfastsettelse for arealer som søker blir anmodet om å ta med i planen ut fra en helhetlig vurdering av området, skal vurderes spesielt. Gebyret er differensiert etter sakens størrelse og kompleksitet. Gebyrfastsettelsen er basert på digitale planer i SOSI-format.

1. Saksbehandlingsgebyr.

Før ei reguleringssak tas opp til administrativ behandling skal det betales saksbehandlings-gebyr. Dette gjelder følgende plantyper:

- 1.1 Private forslag til reguleringsplaner, jfr. pbl. kapittel 12 (detaljregulering eller områderegulering etter nærmere avtale.)
- 1.2. Private endringsforslag til reguleringsplaner, jfr. pbl. § 12-14.
- 1.3. Mindre endringer av reguleringsplaner.
- 1.4. Endringer av reguleringsbestemmelser.

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Saksbehandlingsgebyret for saker som kommer under pkt. 1.1 - 1.2		20 270,-	
For saker som kommer inn under pkt. 1.3 og 1.4.		20 270,-	
Tillegg for saker med krav til konsekvensutredning (KU)		15 000,-	

2. Arealgebyr for endring/utarbeiding av nye reguleringsplaner.

Merknader til satsene:

I tillegg til saksbehandlingsgebyret skal det betales gebyr avhengig av plantype og areal

Beskrivelse - 2.1 Arealgebyret for detalj - reguleringsplan:	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
a. for areal inntil 2000 m ²		21 540,-	
b. for areal til og med 5000 m ²		43 120,-	
c. for areal til og med 10000 m ²		86 245,-	

For areal over dette økes gebyret for hver påbegynte 1000 m² med kr. 2 215,- opptil 20 000 m², og med kr. 1 285,- for hver påbegynt 1000 m² derover.

Eksempel:

Beskrivelse - 2.1 Arealgebyret for detalj - reguleringsplan:	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
For areal 15000 m ² (86 245,- + 5 x 2215,-)		97 320,-	
For areal 25000 m ² (86 245,- + 10 x 2215,- + 5 x 1285,-)		114 820,-	

Arealgebyret skal betales før saken tas opp første gang i det faste utvalg for plansaker. Dersom utvalget avviser plansaken halveres gebyret. Om forslagsstiller krever saken framlagt for bystyret betales fullt gebyr. Annonser og utgifter til nødvendig kopiering fram til 1.gangs behandling bekostes av forslagsstiller ved alle sakstyper.

Planer skal utarbeides digitalt i SOSI-format.

For planer utarbeidet etter retningslinjer for tegning av Autocad, kreves et tillegg i arealgebyret på 10% i forhold til satsene under pkt. 2.

Hvor særlige grunner foreligger, vil det faste utvalg for plansaker etter grunnlagt søknad kunne dispensere fra dette regulativet.

BETALINGSREGULATIV - EIENDOMSINFORMASJON**2015**

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Plan og bygning

Merknader til satsene:

Ålesund kommune vil samle og samordne sine leveranser av relevante eiendomsopplysninger og kommunen vil samtidig innføre en ordning der det tas betalt for disse opplysningene.

Betalingsregulativet er ikke hjemlet i noen særlov, men gjelder i de tilfeller der omfanget av tjenesten overskrider de minstekrav som forvaltningslovens § 11 setter til veiledning.

I utgangspunktet er betalingsregulativet myntet på eiendomsmeglerfirmaene, men det kan også gjøres gjeldende i sammenlignbare tilfeller.

Betalingsregulativet gjelder ikke for vanlig opplysningsplikt etter forvaltningslovens § 11.

1. Ålesund kommune forplikter seg til å levere følgende opplysninger om en aktuell eiendom samlet i en "meglerpakke" :

- Målebrev (evt. skylddeling) og situasjonskart med inntegnede grenser og arealangivelse
- Utsnitt av reguleringsplan med tilhørende reguleringsbestemmelser
- Ledningskart som viser offentlige ledninger for vann, spillvann og overvann og bekreftelse på om eiendommen er tilknyttet offentlig VA-nett, evt. om avløp går til septiktank
- Opplysninger om kommunale avgifter
- Opplysninger om legalpant/restanser
- Godkjente bygningstegninger (plan- og fasadetegninger)
- Midlertidig brukstillatelse/ferdigattest
- Opplysninger om evt. godkjente, men ikke igangsatte prosjekt på tilgrensende naboeiendommer.

2. Ovenstående opplysninger skal leveres i papirformat basert på bestilling pr. E-post til kommunens kontaktperson, og forutsettes hentet av eiendomsmegleren på Rådhuset – 6. etasje.**3. Tjenesten er mva-belagt og betaling skal skje 1 gang pr. måned basert på spesifisert samle-faktura, med betalingsfrist på 14 dager fra faktura-dato.**

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Disse opplysningane samlet i en standard pakke koster	25%	1789,-	2236,-

4. Ålesund kommune forplikter seg til å levere disse opplysningene samlet i løpet av 3 arbeidsdager etter at bestilling er mottatt pr. E-mail. Ved eventuell forsinket levering av disse eiendoms-opplysningene skal prisen reduseres etter følgende skala :

Leveringstid	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
1-3 dager	25%	1789,-	2236,-
4 dager	25%	1342,-	1678,-
5 dager	25%	894,-	1118,-
6 dager	25%	0,-	0,-

5. For eventuelle ekstra opplysninger, ut over standard "pakke", eller enkeltopplysninger der det ikke er behov for en komplett "meglerpakke", gjelder nedenforstående stykkprisliste.

Komplett meglerpakke

Kr 1789,- eks. mva.

For større næringsbygg er prisen for en komplett meglerpakke 20% høyere enn en standard meglerpakke, dvs. kr. 2147,- eks.mva.

Innhald

Varenr		Merknad:
68 001	Målebrev (evt. skylddeling) og situasjonskart med inntegnede grenser og arealangivelse	
	Utsnitt av reguleringsplan med tilhørende reguleringsbestemmelser	
	Ledningskart som viser offentlige ledninger for vann, spillvann og overvann og bekreftelse på om eiendommen er tilknyttet offentlig VA-nett, evt. om avløp går til septiktank	
	Opplysninger om kommunale avgifter	
	Opplysninger om legalpant/restanser	
	Godkjente bygningstegninger (plan- og fasadetegninger)	
	Midlertidig brukstillatelse/ferdigattest	
	Opplysninger om evt. godkjente, men ikke igangsatte prosjekt på tilgrensende naboeiendommer	

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
68 002	25%	459,-	574,-
68 003			
68 004	25%	268,-	335,-
68 005	25%	183,-	229,-
68 006	25%	183,-	229,-
68 007	25%	83,-	104,-
68 008	25%	459,-	574,-
68 009	25%	268,-	335,-

.....

Beskrivelse		Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
68 010	Opplysninger om evt. godkjente, men ikke igangsatte prosjekt på tilgrensende naboeiendommer	25%	352,-	440,-
68 011	Eiendomsinformasjon (GAB-opplysninger)	25%	352,-	440,-
68 012	Kommunale erklæringer	25%	268,-	335,-
68 013	Byggevedtak/byggetillatelse	25%	268,-	335,-
68 014	Seksjoneringstillatelse (fra 01.01.98)	25%	352,-	440,-
68 015	Naboliste	25%	183,-	229,-

ÅLESUND KOMMUNE

BETALINGSREGULATIV – FRIKJØP AV PARKERINGSPLASSER

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Plan og bygning

SATS FOR

Mva.sats

Pris kr

Inkl. mva.

Boligbebyggelse

0

66 950,-

All annen bebyggelse med krav om parkeringsplasser
(forretning, industri med mer)

0

113 300,-

Merknader til satsene:

Frikjøpsbeløpet beregnes etter de betalingssatser som gjelder på det tidspunkt endelig byggetillatelse blir gitt.

ÅLESUND KOMMUNE

BETALINGSREGULATIV – GEBYR ETTER MATRIKKELLOVEN.

2015

(ETTER LOV OM EIGEDOMSREGISTRERING (MATRIKKELLOVA) § 32, OG MATRIKKELFORSKRIFTENS § 16).

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Kart og oppmåling

1. OPPRETTING AV MATRIKKELENHET

1.1 OPPRETTING AV GRUNNEIENDOM OG FESTEGRUNN

Beskrivelse	Areal fra m ²	Areal til m ²	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Gebyr	0	250		13 710,-	
Gebyr	251	2000		22 175,-	
Gebyrøkning pr. påbegynt 1000 m ²	2001			1 950,-	

1.2 MATRIKULERING AV EKSISTERENDE UMATRIKULERT GRUNN

Hvis matrikuleringen gjennomføres uten oppmålingsforretning, settes gebyret slik:

Beskrivelse	Areal fra m ²	Areal til m ²	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Gebyr	0	500		6 525,-	
Gebyr	501	2000		8 480,-	
Gebyrøkning pr. påbegynt 1000 m ²	2001			650,-	

1.3 OPPMÅLING AV UTEAREAL PÅ EIERSEKSJON

Gebyr for oppmåling av uteareal pr. eierseksjon.

Beskrivelse	Areal fra m ²	Areal til m ²	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Gebyr	0	50		6 525,-	
Gebyr	51	250		7 840,-	
Gebyr	251	2000		9 130,-	
Gebyrøkning pr. påbegynt 1000 m ²	2001			650,-	

1.4 OPPRETTING AV ANLEGGSEIENDOM

Gebyr som for oppretting av grunneiendom.

Beskrivelse	Volum fra m ³	Volum til m ³	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Gebyr	0	2000		6 525,-	
Gebyrøkning pr. påbegynt 1000 m ³	2001			650,-	

1.5 REGISTRERING AV JORDSAMEIE

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter anvendt tid.

1.6 OPPRETNING AV MATRIKKELENHET UTEN FULLFØRT OPPMÅLINGSFORRETNING

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Tillegg pr. matrikkelenhet		3 135,-	

2. OPPRETNING AV MATRIKKELENHET UTEN FULLFØRT OPPMÅLINGSFORRETNING

Det vises til 1.1, 1.2, 1.4 og 1.5. I tillegg kan komme tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretning.

2.1 AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.1. og 1.2. Det vises til 1.1, 1.2, 1.4 og 1.5. I tillegg kan komme tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretning.

3. GRENSEJUSTERING

3.1 GRUNNEIENDOM, FESTEGRUNN OG JORDSAMEIE

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal (maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- og jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

Beskrivelse	Areal fra m ²	Areal til m ²	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Gebyr	0	250		9 130,-	
Gebyr	251	500		11 105,-	

3.2 ANLEGGSEIENDOM

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³.

Beskrivelse	Volum fra m ³	Volum til m ³	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Gebyr	0	250		9 130,-	
Gebyr	251	1000		11 105,-	

4. AREALOVERFØRING

4.1 GRUNNEIENDOM, FESTEGRUNN OG JORDSAMEIE

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

Beskrivelse	Areal fra m ²	Areal til m ²	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Gebyr	0	250		12 395,-	
Gebyr	251	500		15 660,-	
Gebyrøkning for arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m ²				2 610,-	

4.2 ANLEGGSEIENDOM

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Beskrivelse	Volum fra m ³	Volum til m ³	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Gebyr	0	250		12 395,-	
Gebyr	251	500		15 660,-	
Gebyrøkning for volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m ³				2 610,-	

5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Inntil 2 grensepunkt		3 965,-	
For overskytende grensepunkt, pr. punkt		475,-	

6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT/ ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Inntil 2 grensepunkt		10 445,-	
For overskytende grensepunkt, pr. punkt		1 700,-	

Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.

7. PRIVAT GRENSEAVTALE

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Inntil 2 grensepunkt eller 100 m grenselengde		7 180,-	
For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde		1 115,-	

Billigste alternativ for rekvirent velges. Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid.

8. URIMELIG GEBYR

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan virksomhetsleder for kart og oppmåling av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Virksomhetsleder for kart og oppmåling kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

9. BETALINGSBESTEMMELSER OG BETALINGSTIDSPUNKT

Alle gebyr skal kreves inn forskuddsvis, men kan kreves inn etterskuddsvis i saker der virksomhetsleder finner dette hensiktsmessig. Utstedt faktura forfaller til betaling 30 dager etter utstedelse.

Gebyrsatsene inkluderer hjelpemannskap, reiseutgifter, administrasjonsutgifter, merking av grenser og merkemateriell. Tinglysingsgebyr kommer i tillegg.

10. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING AV SAKEN

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.

11. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Matrikkelbrev inntil 10 sider		175,-	
Matrikkelbrev over 10 sider		350,-	

Endringer i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.

12. UTSATT FRIST FOR GJENNOMFØRING AV OPPMÅLINGSFORRETNING

Tidsfristen som er fastsatt i matrikkelforskriften § 18 første ledd løper ikke i perioden 1. desember til 1. mars.

13. IKRAFTTREDEN

Denne forskrift trer i kraft samme dato som den blir kunngjort i Norsk Lovtidend.

BETALINGSREGULATIV – GRAVEMELDINGER OG VARSLINGSPLANER
2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Veg, anlegg og park

GRAVEMELDINGSTJENESTEN		Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Pris pr. gravemelding		0%	636,-	
KONTROLL, OPPFØLGING, ADMINISTRASJON, SAMORDNING AV GRAVETILLATELSER				
Pris pr. større arbeid		0%	5 594,-	
Pris pr. mindre arbeid		0%	658,-	
VARSLINGSPLAN				
Lite anlegg		0%	410,-	
Mellomstort anlegg		0%	960,-	
Større anlegg		0%	1 920,-	
KONTROLL, OPPFØLGING, ADMINISTRASJON, SAMORDNING AV ARBEIDSTILLATELSER FOR STENGING/INNSNEVRING				
Bandlegging av gategrunn lenger enn 4 uker (pr kvadratmeter pr påbegynt uke)		0%	10,-	
Arbeidstillatelse for større arbeid		0%	711,-	
Arbeidstillatelse for mindre arbeid		0%	152,-	
REFUSJON FOR KOMMUNENS ØKTE KOSTNADER TIL VEDLIKEHOLD				
Refusjon pr. m2		0%	19,25	
Dersom tilstellingsarealet er 20 meter eller mer og i full kjørebanebredde, vil refusjon for økte vedlikeholdskostnader frafalle. Forutsetningen for dette er at oppbyggingen av bærelag og forsterkningslag tilfredstiller krav til gjeldende normer i forhold til undergrunnen.				

ÅLESUND KOMMUNE

BETALINGSREGULATIV – BRØYTING AV PRIVATE VEGER

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Veg, anlegg og park

BRØYTING AV PRIVATE VEGER:

Pr. lengdemeter

Mva.sats

25%

Pris kr

54,28

Inkl. mva.

67,85

Pr. kvadratmeter

25%

18,09

22,62

Merknader til satsene:

Ingen beboelsesenheter skal belastes for mer enn 100 meter.

BETALINGSREGULATIV - LEIE AV KOMMUNAL GRUNN OG TORGLEIE M.V.
2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Veg, anlegg og park

Kiperviktorget og Korsatunnelen	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Dagleie av torgplass	25%	90,-	113,-
Strømuttak pr dag	25%	8,-	10,-
Fast torgplass med varebil pr år	25%	6960,-	8700,-
Fast torgplass pr mnd uten bil	25%	1586,-	1983,-
Fast torgplass pr mnd med varebil	25%	3172,-	3965,-
Korsatunnelen - en dags arrangement	25%	3302,-	4128,-
Leie ut over en dag etter avtale.	-	-	-

Gågata:	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Dagleie ved paviljongen	25%	90,-	113,-
Dagleie ved tusentrappene	25%	90,-	113,-

Depositum juletesalg:	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Depositum betales inn på forhånd og tilbakebetales når brukt areal er ryddet og skadefritt	0%	1000,-	1000,-

BETALINGSREGULATIV - BRUK AV OFFENTLIGE SANITÆRANLEGG
2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Ålesund kommune – Veg, anlegg og park

LORCHENESTORGET:

	Mva.sats	Pris Kr	Inkl. mva.
Hoveddør til anlegget med fri adgang til toalett-myntautomat	25%	8,-	10,00
Bruk av vaskemaskin pr gang	25%	24,-	30,00
Bruk av tørketrommel pr gang	25%	24,-	30,00
Bruk av dusj, 3 minutter	25%	4,-	5,00
Bruk av dusj, 6 minutter	25%	8,-	10,00

KORSATUNNELEN OG PAVILIONGEN :

	Mva.sats	Pris Kr	Inkl. mva.
Bruk av toalett - myntautomat	25%	8,-	10,-

ARRANGEMENT PÅ FRIAREAL :

	Mva.sats	Pris Kr	Inkl. mva.
Depositum betales inn før arrangementet og tilbakebates når brukt areal er ryddet og skadefritt	0%	5000,-	5000,-

Merknader til satsene:

BETALINGSREGULATIV - VANN OG AVLØP

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre i sak

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

Virksomhet for vann, avløp og renovasjon

Gebyrene er vedtatt i medhold av:

- LOV 2012-03-16 nr 12: Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg
- Forskrift om vann- og avløpsgebyrer, Ålesund kommune.

ÅRSGEBYR

Vann

	Mengde (målt/stipulert)	Mva.sats	Pris (kr)	inkl. mva
Årsgebyr for vann	Pr m ³	25%	10,01	12,51

Avløp

	Mengde	Mva.sats	Pris (kr)	inkl. mva
Årsgebyr for avløp	pr. m ³	25%	17,95	22,44

ENGANGSGEBYR FOR TILKNYTNING

Vann

	Mengde	Mva.sats	Pris	inkl. mva
Engangsgebyr for vann	Pr m ² bruksareal pr. eiendom	25%	Kr 40,-	Kr. 50,-
Redusert engangsgebyr for vann i utbyggings-områder som faller inn under § 5 i forskriftene	Pr m ² bruksareal pr. eiendom	25%	Kr 7,25	Kr. 9,06

Avløp

	Mengde	Mva.sats	Pris	inkl. mva
Engangsgebyret for avløp	Pr m ² bruksareal pr. eiendom	25%	Kr 40,-	Kr. 50,-
Redusert engangsgebyr for avløp i utbyggings-områder som faller inn under § 5 i forskriftene	Pr m ² bruksareal pr. eiendom	25%	Kr 7,25	Kr. 9,06

Purregebyr

	Mva.sats	Pris	inkl. mva
Ved purring for manglende måleravlesning	25%	150,-	Kr. 187,50

Tilleggsgebyr

	Mva.sats	Pris	inkl. mva
For kommunal måleravlesning og for pålegg etter forskriftenes § 7 og §10	25%	800,-	Kr. 1000,-

Omregningsfaktor for stipulert vannforbruk / avløpsmengde:

1,5 m³ vannforbruk / avløpsmengde pr. m² bruksareal.

BETALINGSREGULATIV – RENOVASJON**2015**

Godkjent av: Bystyret i sak

Gyldig: 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet:

VAR-virksomheten
Vann – Avløp - Renovasjon**Betalingsregulativet omfatter :**

- 1. Gebyr for innsamling og sluttbehandling av husholdningsavfall**
- 2. Gebyr for tømning av slamavskillere**
- 3. Betalingssatser for levering av avfall til Bingsa gjenvinningsstasjon**
- 4. Levering av avfall til Bingsa næring**

Gebyrer er fastsatt i medhold av :

- *Lov av 13. mars 1984 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 34, med endringer senest ved lov 20.06.2003 nr. 45.*
- *FOR 2013-06-20 nr. 829: Forskrift om husholdningsavfall og slam i Ålesundregionen, Ålesund kommune*

*Gebyrene baseres på selvkostprinsippet, og er beregnet etter Rundskriv H-2140 fra KRD.***1. GEBYR FOR INNSAMLING OG SLUTTBEHANDLING AV HUSHOLDNINGSAVFALL.****Avfallsordningen :**

ÅRIM henter restavfall hver uke og papir og plast hver fjerde uke. Restavfallet går til energigjenvinning ved Tafjord Kraftvarme (TKV), papir og plast blir materialgjenvunnet. Abonnenter som ønsker å kompostere matavfall i egnet kompostbinge, kan inngå avtale med ÅRIM om dette, og får da hentet restavfall annenhver uke. Abonnenter som har 120 eller 140 l papirdunk og som ønsker større papirdunk (240 l) får dette gratis levert, bestilling skjer på www.arim.no.

Glass- og metallemballasje og brukte klær, sko, belter, vesker o.l. leveres på en av de 20 nærmiljøstasjonene i Ålesund. Større gjenstander, utrangerte elektriske og elektroniske produkter, farlig avfall, hageavfall m.v leveres på Bingsa gjenvinningsstasjon. I løpet av året vil det også bli gjennomført bydelsinnsamlinger av miljøfarlig avfall.

For eiendommer som omfattes av den tvungne kommunale innsamling av restavfall fra husholdningene betales årlig avfallsgebyr etter følgende satser:

Vare-nummer	Varenamn	Gebyr i kr eks. mva	Gebyr i kr inkl. mva
400	Restavfall dunk 140 l *	2 500,-	3 125,-
401	Restavfall dunk 240 l	4 350,-	5 438,-
402	Restavfall dunk 360 l	6 510,-	8 138,-
403	Restavfall dunk 660 l	12 470,-	15 589,-
404	Restavfall dunk 770 l og større **	16 330,-	20 413,-
405	Restavfall sekk	2 500,-	3 125,-
406	Restavfall kompost, annen hver uke	1 300,-	1 625,-
407	Restavfall kompost, hver uke	1 300,-	1 625,-
411	Restavfall samarbeid	1 500,-	1 875,-
480	Henteavstand 5 – 25 m	310,-	388,-
481	Henteavstand 25 – 40 m	870,-	1 088,-
482	Henteavstand 40 – 60 m	1 175,-	1 469,-
483	Henteavstand 60 – 100 m	1 850,-	2 313,-
	Hytte- og fritidsabonnement***	1 480,-	1 850,-

*) gebyrene gjelder også for de som har fått samtykke i å benytte sekk og de som fortsatt har 120 l beholder

**) ikke lenger et tilbud til nye kunder

***) Innføring av tvungen hytte- og fritidsabonnement skal opp til politisk behandling i forbindelse med revidering av forskrift om husholdningsavfall og slam

Innsamling og sluttbehandling av ekstra avfall : kr. 55,- pr. sekk eks.mva (69,- kr inkl. mva).

2. GEBYR FOR TØMMING AV SLAMAVSKILLERE

Dette gjelder slamavskillere m.m. som etter forurensningslovens § 26 er pålagt tvungen kommunal tømning. Etter forurensningsforskriftens § 12- 13 skal slamavskillere tilknyttet helårsbolig eller fritidsbolig tømmes helt for slam etter behov, ikke sjeldnere enn henholdsvis hvert andre og fjerde år. Årlig tømning kan også bli pålagt for slamavskillere som er mindre enn forskriftskravet. Tette tanker skal tømmes hvert år, med mindre det foreligger særlige grunner for dispensasjon. Gebyroversikten følger det oppsett som ÅRIM fakturerer kommunene etter, og i tillegg til vareprisen til ÅRIM er det lagt til litt for kommunal administrasjon, fakturering, innfordring og kundespørsmål.

Vare-nummer	Varenavn	Årsgebyr kr	Årsgebyr inkl.mva
7000	Slam 0 – 4 m3 – annet hvert år	1 000,-	1 250,-
7001	Slam 4,1 – 9,5 m3 – annet hvert år	1 600,-	2 000,-
7002	Slam 9,6 – 16,5 m3 – annet hvert år	3 000,-	3 750,-
7003	Slam 0 – 4 m3 – hvert år	2 200,-	2 750,-
7004	Slam 4,1 – 9,5 m3 – hvert år	3 000,-	3 750,-
7005	Slam 9,6 – 16,5 m3 – hvert år	6 000,-	7 500,-
7010	Slam 0 – 4 m3 – hvert fjerde år	600,-	750,-
7011	Slam 4,1 – 9,5 m3 – hvert fjerde år	800,-	1 000,-
7012	Slam 9,6 – 16,5 m3 – hvert fjerde år	1 500,-	1 875,-

Vare-nummer	Varenavn	Pris i kr. eks.mva	Prisenhet
7013	Slam minirensanlegg – planlagd tømming	3000,-	Per tømming
7020	Stor tank – årleg eller fast tømming	500,-	Per m ³
7022	Slam timepris	1100,-	Per time
7050	Slam Ekstratømming 0 – 4 m ³ – 96 t	3000,-	Per tømming
7051	Slam Ekstratømming 4,1 – 9,5 m ³ – 96 t	3900,-	Per tømming
7052	Slam Ekstratømming 9,6 – 16,5 m ³ – 96 t	6000,-	Per tømming
7053	Slam Ekstratømming minirensanlegg – 96 t	3000,-	Per tømming
7054	Slam Ekstratømming stor tank – 96 t	500,-	Per m ³
7060	Slam Nødtømming 0 – 4 m ³ – 24 t	4500,-	Per tømming
7061	Slam Nødtømming 4,1 – 9,5 m ³ – 24 t	6000,-	Per tømming
7062	Slam Nødtømming 9,6 – 16,5 m ³ – 24 t	8200,-	Per tømming
7063	Slam Nødtømming minirensanlegg – 24 t	4500,-	Per tømming
7064	Slam Nødtømming stor tank – 24 t	550,-	Per m ³
70xx	Tett tank 0 – 6 m ³ – årleg eller fast tømming	2600,-	Per tømming
70xx	Tett tank 6,1 – 16,5 m ³ – årleg eller fast tømming	5000,-	Per tømming
70xx	Tett tank over 16,5 m ³ – årleg eller fast tømming	500,-	Per m ³
70xx	Slam Ekstratømming Tett tank 0 – 6 m ³ – 96 t	3100,-	Per tømming
70xx	Slam Ekstratømming Tett tank 6,1 – 16,5 m ³ – 96 t	6200,-	Per tømming
70xx	Slam Ekstratømming Tett tank over 16,5 m ³ – 96 t	550,-	Per m ³
70xx	Slam Nødtømming Tett tank 0 – 6 m ³ – 24 t	4000,-	Per tømming
70xx	Slam Nødtømming Tett tank 6,1 – 16,5 m ³ – 24 t	6400,-	Per tømming
70xx	Slam Nødtømming Tett tank over 16,5 m ³ – 24 t	650,-	Per m ³

3. BETALINGSSATSER FOR LEVERING AV AVFALL TIL BINGSA GJENVINNINGSTASJON FRA PRIVATE HUSHOLDNINGER

Type avfall	Betalingssats eks m.v.a. Kr. pr. tonn	Betalingssats inkl. m.v.a. Kr. pr. tonn
Avfall som egensorteres på gjenvinningsstasjonen. Minstepris kr. 60,-	1.300,-	1.625,-
Forhåndssorterte fraksjoner:		
Skrapjern, metaller Minstepris kr. 60,- Ved store mengder, og bra kvalitet.	100,- gratis	125,-
Ubehandlet trevirke	970,-	1.212,50
Betong, murstein, takstein etc	400,-	500,-

Matavfall / husholdningsavfall	1.300,-	1.625,-
Asbestholdig avfall, eternitt (skal forhåndsmeldes)	1.300,-	1.625,-

Følgende avfallstyper kan private husholdninger i Ålesund kommune levere GRATIS (finansieres gjennom renovasjonsgebyr):

Hageavfall

EE – avfall (alle typer elektriske/elektroniske produkter)

Farlig avfall (rester av maling, lim, løsemidler etc.) – mindre mengder inntill 400 kg pr abonnent pr år. Kan også omfatte asbest, trykkimpregnert trevirke og klorparafin-vinduer dersom det kommer varslet regelendring om gratis levering for alt farlig avfall mindre enn 1000kg pr. abonnent.

PCB - vinduer

4. LEVERING AV AVFALL TIL BINGSA NÆRING

Her opereres det ikke med faste priser siden prising skjer i konkurranse med andre aktører. Prisinga skjer etter mengde og type avfall.

Ta kontakt med Bingsa for opplysninger / nærmere avtale om:

- Levering av andre avfallstyper enn avfall fra husholdninger.
- Priser/leveringsbetingelser for næringsavfall
- Levering av avfall til deponi
- Levering av avfall til behandling (kverning, pressing, kompostering)
- Levering av bygg- og rivningsavfall
- Levering av forurenset masse
- Mellomlagring av avfall

Det er inngått egen avtale med Skodje kommune og Sula kommune, om at deres innbyggere kan levere grovavfall fra husholdninger til Bingsa Næring via selvsortering på gjenvinningsstasjonen. Avfallet regnes som næringsavfall, selv om det kommer fra husholdning i de nevnte kommuner. Avtalen bestemmer prisen.

ÅLESUND KOMMUNE

BETALINGSREGULATIV – MIDDAG TIL INSTITUSJONER, MIDDAG PÅ SENIORSENTRENE OG ORDNINGEN MIDDAG PÅ DØRA

2015

Godkjent av: Ålesund bystyre

Gyldig 01.01.15 – 31.12.15

Ansvarlig virksomhet: Ålesund kommune – Sentralkjøkkenet

Satser:

Beskrivelse	Mva.sats	Pris kr	Inkl. mva.
Middag til institusjoner:			
Middag 2-retters m/dessert eller suppe	0	63,-	
Middag på seniorsentre:			
Middag m/dessert eller suppe	0	79,-	
Middag m/dessert eller suppe + kaffe	0	95,-	
Middag på døra (Hjemkjørt):			
Middag på døra m/dessert eller suppe (Hjemkjørt)	0	84,-	
Middag på døra u/dessert eller suppe (Hjemkjørt)	0	79,-	
NB! Middag på døra bestilles og hjemkjøres fra Sentralkjøkkenet			

Andre priser:

Det delegeres til virksomheten å fastsette utsalgsprisen på andre varer.
Disse prisene slås opp på seniorsentrene.

VEDLEGG 13

TILTAKSLISTE INVESTERINGER – FORSLAG FRA VIRKSOMHETER OG FORETAK

Samlet oversikt over alle forslag til investeringer i perioden 2015-2018

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner og inkl. mva.
Unntaket er tiltak for kirkelig fellesråd som er eks. mva.

ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF					
Område	Tiltak	2015	2016	2017	2018
Skoler/SFO	Spjelkavik Ungdomsskole - Oppgradering / rehabilitering	45 000	4 000	0	0
	Kolvikbakken ungdomsskole - Rehabilitering/ombygging	18 125	0	0	0
	Emblem skole	0	2 000	0	0
	Hessa skole	0	2 000	0	0
Totalt Skoler/SFO (eks. generelle rehab.midler og miljørettet helsevern)		63 125	8 000	0	0
Sykehjem	Åse sykehjem - rehabilitering/ombygging	125 000	107 500	0	0
Totalt Sykehjem		125 000	107 500	0	0
Boliger	Kjøp av boliger (flyktninger og vanskeligstilte)	10 000	10 000	10 000	10 000
	Boligsosial handlingsplan 2009-2015	20 000	20 000	20 000	20 000
Totalt Boliger		30 000	30 000	30 000	30 000
Andre tiltak	Kapitalmidler til rehabilitering - Skoler og barnehager	20 000	20 000	20 000	20 000
	Kapitalmidler til rehabilitering - øvrige kommunale bygg	20 000	20 000	20 000	20 000
	Miljørettet helsevern	7 000	7 000	7 000	7 000
Totalt Andre tiltak		47 000	47 000	47 000	47 000
SUM ALLE TILTAK FOR ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF		265 125	192 500	77 000	77 000

ÅLESUND BRANNVESEN KF					
	Tiltak	2015	2016	2017	2018
	Investeringsramme 2015-2018	21 813	14 500	76 125	189 555
SUM ALLE TILTAK FOR ÅLESUND BRANNVESEN KF		21 813	14 500	76 125	189 555

ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD					
	Tiltak	2015	2016	2017	2018
	Kirkegårder, maskiner og andre kirkegårdsinvesteringer	7 800	4 000	4 100	4 200
	Sum tiltak Kirkegårder og krematorium	7 800	4 000	4 100	4 200
SUM ALLE TILTAK FOR ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD		7 800	4 000	4 100	4 200

Samlet oversikt over alle forslag til investeringer i perioden 2015-2018

Økonomiplanen 2015-2018. Faste priser fra 2015. Beløp i hele tusen kroner og inkl. mva.
Unntaket er tiltak for kirkelig fellesråd som er eks. mva.

ÅLESUND KOMMUNE					
Virksomhets- område	Tiltak	2015	2016	2017	2018
19	1920 Gass/slukkeanlegg oppmålingsarkiv	150	0	0	0
19	1933 Felles innkjøp medisinsk utstyr sykehjem	125	125	125	125
	1933 Innføring av Mobil teknologi i hjemmetjenesten	63	63	63	63
	1933 Erstatning av trygghetsalarmer	675	675	675	675
	1954 IT- investeringer	4 300	4 300	4 300	4 300
	1954 IKT Skoler	1 800	1 800	1 800	1 800
	1954 Felles serverrom for eKommune Sunnmøre	8 000	0	0	0
	Totalt 19 Interne tjenester og overføringer	15 113	6 963	6 963	6 963
59	5901 Innløsning av friareal	1 000	1 000	1 000	1 000
	5901 Kartlegging Ålesund kommune - andel Geovekst	0	0	600	0
	5901 Rover (GPS)	162	162	162	162
	5901 Totalstasjon og GPS i Smartpole-løsning	625	0	0	0
	5902 Aksla stadion - rehab. - belysning, tribune, idrettselementer	3 000	0	0	0
	5902 Trafikksikkerhetstiltak	3 000	3 000	3 000	3 000
	5902 Kjøp av anleggsmaskiner	4 000	4 000	4 000	4 000
	5902 Div. oppgradering grøntanlegg	2 000	2 000	2 000	2 000
	5902 Hovedplan for veg, oppgradering/ reasfaltering	15 000	15 000	15 000	15 000
	5902 Kommunal finansiering - utbyggingsområder	2 000	2 000	2 000	2 000
	5902 Oppgradering veg til Fjellstua	0	1 500	0	0
	5902 Veg og gatelys	3 500	3 500	3 500	3 500
	5902 Opparbeiding gangsti Bogneset-Furmyra	5 000	5 000	5 000	5 000
	5903 Hovedplan vann - rammeinvestering	41 700	47 200	42 500	77 100
	5903 Hovedplan avløp - rammeinvestering	41 700	41 700	41 700	41 700
	5903 Avfallsknuser	4 500	0	0	0
	5903 Brannovervåkning og slukkeanlegg ny hall	4 500	0	0	0
	5903 Gravemaskin for behandling av forurensede masser	2 000	0	0	0
	5903 Kjøp av nye containere på miljøstasjonen	300	0	0	0
	5903 Samlokalisering VAR	5 000	10 000	0	0
	5903 Spyle- og slamsugebil for avløpsnett	2 000	0	0	0
	5903 Truck	500	0	0	0
	5903 Utbygging av deponi for rene masser - overskuddsmasser	5 000	0	0	0
	5903 Utbygging deponi for avfall	5 000	0	0	0
	5903 Sjøpeldunker i sentrum	50	0	0	0
	5903 Utvidelse av vekt	1 500	0	0	0
	5904 Kjøp av varebiler, Eiendomsdrift	330	330	330	330
	5906 Nytt utstyr, Sentralkjøkkenet	250	250	250	250
	Totalt 59 Teknisk og felles drift	153 617	136 642	121 042	155 042
SUM ALLE TILTAK FOR KOMMUNENS VIRKSOMHETER		168 730	143 605	128 005	162 005
Herav VAR-tiltak		113 750	98 900	84 200	118 800

VEDLEGG 14

BUDSJETTSAK

ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM

KF

Sakspapir

Innspill til driftsbudsjett og økonomiplan 2015 - 2018

-

Dokumentinformasjon:

Saksbehandler: Peer Volstad Tlf: 70 16 22 33 E-post: postmottak@alesund.kommune.no	ArkivsakID: 13/1410 JournalID: 14/66456
---	--

Behandling:

Saksnr	Utvalg	Dato
024/14	Styret Ålesund kommunale eiendom KF	30.09.2014

Innstilling:

Styret i Ålesund kommunale eiendom KF gir sin tilslutning til administrasjonens forslag til innspill til rådmannen i forbindelse med utarbeidelse av driftsbudsjett og økonomiplan for 2015 - 2018.

024/14 - Styret Ålesund kommunale eiendom KF

Behandling:

Votering:

Daglig leders innstilling ble vedtatt med med 5 stemmer

Bakgrunn:

Ålesund kommunale eiendom KF har anledning til å komme med innspill til rådmannen i forbindelse med utarbeidelsen av forslag til budsjett og økonomiplan. Slike innspill gis både for investeringsbudsjett og driftsbudsjett. På grunn av ROBEK situasjonen som følge av kommunens etterslep på gjeldsnedbetaling har budsjettarbeidet for 2015 vært mer utfordrende enn vanlig. Foretakets innspill til investeringsbudsjett ble behandlet i styresak 020/14 og vedtak er oversendt rådmannen. Denne styresaken omhandler derfor bare innspill til ÅKE

Saksutredning:

I B-sak 088/14 fattet bystyret vedtak om budsjetttrammer for 2015. Saken var fremmet av rådmannen for å få politiske føringer for budsjettarbeidet i lys av kommunens økonomiske situasjon og som følge av at kommunen ville bli satt på ROBEK listen med krav om grep for å gjenopprette økonomisk balanse.

I forbindelse med budsjettarbeidet har administrasjonen i ÅKE hatt møter med rådmannens team Plan og økonomi for å diskutere føringer, muligheter og begrensninger for budsjettet. Budsjett og økonomiplan som i desember 2010 ble vedtatt for perioden 2011 – 2014 inneholdt årlige kutt i overføringer fra kommunen til ÅKE's driftsbudsjett. Det var forutsatt at nivået på overføringer skulle «normaliseres» fra og med 2015. Det viser seg nå at dette ikke lar seg gjøre, og denne reduksjonen videreføres i 2015. For å kompensere for disse kuttene på til sammen kr 40,5 mill over 4 år, har ÅKE benyttet midler fra sitt Disposisjonsfond, og på denne måten opprettholdt nivået på vedlikehold fra tidligere år (målt i kroner). Dette har vært mulig ved at styret har avsatt noe midler til fondet ved hvert årsoppgjør. Vi er nå imidlertid i en situasjon der det kun er begrensede beløp igjen på Disposisjonsfondet. Å tømme fondet helt vil være uansvarlig ved at det fratar oss muligheten til å gjennomføre tiltak som det blir behov for på grunn av uforutsette hendelser.

Et foreløpig oppsett for ÅKE's driftsbudsjett for 2015 basert på utgifter og inntekter tilsvarende 2014, men der det er tatt hensyn til fortsatte kutt i overføringer, reduserte renteinntekter samt ingen bruk av disposisjonsfondsmidler, gir et driftsbudsjett 2015 med et merforbruk på kr 8 787 000,-. Administrasjonen har vurdert både utgifts- og inntektsposter som foretaket selv råder over for å finne innsparingsmuligheter som gir driftsbudsjett 2015 i balanse.

Vi har lagt til grunn at det er overordnet viktig å opprettholde nivået på drift og vedlikehold av kommunens eiendoms masse. Vi «skjermer» vedlikehold fra kutt så lang som råd. En reduksjon av vedlikeholdsnivået utover det som har vært tilfelle de siste årene, vil etter daglig leders vurdering være kritisk. Vi er allerede i en situasjon der tilstanden på en del bygg gir et betydelig vedlikeholdsetterslep som øker årlig. Således reduseres kommunens realverdier år for år, noe vi ikke har tilstrekkelig med midler for å unngå. Denne situasjonen vil akselerere dersom ytterligere kutt gjennomføres. Vårt ansvar for å opprettholde et forsvarlig bygningsmessig og teknisk nivå på bygningsmassen blir nå vanskeligere å oppfylle for hvert år.

Administrasjonen i ÅKE har konkludert med å foreslå tiltak som oppsummert nedenfor for å oppnå et budsjett i balanse.

UTGIFTER.

Art 1.1185 Forsikring – redusert utgift kr 287 000

Dette som følge av skifte av leverandør (selskap) etter ny anbudsrunde.

Art 1.260 Kjøp av renholdstjenester – redusert utgift: kr 1 000 000

Reduksjon som følge av nye kontrakter etter ny anbudsrunde for deler av bygningsmassen.

Art 1.1264 Kjøp av renholdstjenester internt – redusert utgift: kr 1 000 000

Reduksjon som følge av nye avtaler for deler av bygningsmassen.

INNTEKTER.

Art 1.1630 Husleieinntekter – økt inntekt: kr 1 000 000

Art 1.1940 Bruk av disposisjonsfond: kr 5 500 000

En foreløpig prognose viser at vi vil kunne avsette noe midler til vårt disposisjonsfond. Sammen med de begrensede midlene som er igjen på fondet finner vi at der vil være mulig å benytte viste beløp for driftstiltak 2015.

Vi forutsetter her at alle driftstiltak vedtatt for 2014 – 2017 videreføres. Dette gjelder i hovedsak midler til drift, vedlikehold og renhold som gjelder nye arealer som følge av nybygging og utvidelser.

På tiltaksskjema (vedlegg 2) er også tatt med tiltak som gjelder finansområdet. Dette er forhold som ivaretas av Regnskap og finans, og gjelder renteutgifter, avdrag på lån, og renteinntekter. Dette er hensyntatt i foreslått driftsbudsjett 2015 (vedlegg 1).

Vurdering og konklusjon:

Daglig leder vurderer de tiltak som er beskrevet ovenfor til å være nødvendige og realistiske i forhold til et ÅKE driftsbudsjett 2015 i balanse, og at budsjettforslaget er lojalt overfor kommunen i forhold til den vanskelige økonomiske situasjonen som en befinner seg i.

Det er imidlertid viktig å påpeke at vi befinner oss på et uønsket og kritisk nivå i forhold til vedlikehold. I stadig økende grad vil vi finne at det ikke er mulig å oppfylle de ønsker og behov som brukerne av kommunale bygg har. Vi vil også finne det vanskelig å oppfylle myndighetskrav og pålegg i deler av den eksisterende bygningsmassen.

Videre er det nødvendig å understreke at bruk av midler fra disposisjonsfond kun er å betrakte som «førstehjelp» i denne sammenhengen, ikke en permanent og varig løsning. Mens de øvrige innsparingstiltakene som foreslås er videreført i kommende år, er dette ikke tilfelle for bruken av fondsmidler. Dette gjelder kun for 2015. Vi vil således kunne stå overfor de samme problemene i påfølgende budsjettår. Det er ikke gitt at foretakets Disposisjonsfond vil ha midler ved neste budsjettbehandling.

Peer Volstad
daglig leder

Vedlegg:

1. Driftsbudsjett ÅKE 2015
2. Oversikt driftstiltak 2015

Sakspapir

Innspill til investeringsbudsjett og økonomiplan 2015 - 2018

-

Dokumentinformasjon:

Saksbehandler: Peer Volstad Tlf: 70 16 22 33 E-post: postmottak@alesund.kommune.no	ArkivsakID: 13/1412 JournalID: 14/59319
---	--

Behandling:

Saksnr	Utvalg	Dato
020/14	Styret Ålesund kommunale eiendom KF	10.09.2014

Innstilling:

Styret i Ålesund kommunale eiendom KF gir sin tilslutning til de investeringstiltak som administrasjonen foreslår som innspill til rådmannen i forbindelse med investerings-budsjett og økonomiplan 2015 – 2018

020/14 - Styret Ålesund kommunale eiendom KF

Vedtak:

Styret i Ålesund kommunale eiendom KF gir sin tilslutning til de investeringstiltak som administrasjonen foreslår som innspill til rådmannen i forbindelse med investerings-budsjett og økonomiplan 2015 – 2018.

Behandling:

Votering:

Daglig leders innstilling enstemmig vedtatt.

Bakgrunn:

I forbindelse med rådmannens arbeid med budsjett og økonomiplan 2015 – 2018 har Ålesund kommunale eiendom KF anledning til å komme med innspill. På grunn av ROBEK situasjonen som følge av kommunens gjeldsetterslep, har budsjettarbeidet hos rådmannen i år

vært mer utfordrende enn vanlig. Den administrative ledelsen i ÅKE har hatt møter med rådmannens Team plan & økonomi som en del av forberedelsene til foretakets innspill. Siste møte om dette var 02.09.2014, der rådmannen også deltok i en del av møtet.

ÅKE skal gi innspill både om investeringsbudsjettet og driftsbudsjettet. Denne saken gjelder investeringsbudsjettet. Driftsbudsjettet vil bli omhandlet i egen styresak.

Saksutredning:

I B-sak 088/14 fattet bystyret vedtak om budsjetttrammer for 2015. Dette fordi rådmannen hadde bedt om politiske føringer for budsjettarbeidet i forbindelse med at fylkesmannen forventer å etterspørre hvilke grep kommunen vil ta for å gjenopprette økonomisk balanse.

ÅKE forholder seg til vedtaket i bystyresaken når innspill for investeringsbudsjettet legges frem. Dette betyr at det i de nærmeste årene ikke vil være rom for andre vesentlige investeringsprosjekter enn det som allerede er igangsatt eller på annet vis forpliktet. Tiltakene som det gis innspill om er tiltak som allerede ligger inne i økonomiplanen. Der er to unntak, og disse gjelder midler for oppstart med programmering og planlegging av fremtidige prosjekter for å kunne gjennomføre disse så snart den økonomiske situasjonen tillater.

Våre forslag til investeringstiltak/ bevilgninger er vist på vedlegg 1. Nedenfor beskrives tiltakene som krever midler :

- i. Boligsosial handlingsplan: Det ligger inne kr 20 mill årlig i økonomiplanen 2014 – 2017. Vi foreslår videreføring av tiltaket med 20 mill i 2018. Tiltaket gjelder fremskaffing av boliger for vanskeligstilte, og låneopptaket finansieres gjennom husleier.
- ii. Kjøp av boliger til flyktninger: Det ligger inne kr 10 mill årlig i økonomiplanen 2014 – 2017. Vi foreslår videreføring av tiltaket med 10 mill i 2018. Tiltaket gjelder fremskaffing av boliger for flyktninger, og låneopptaket finansieres gjennom husleier.
- iii. Kapitalmidler til rehabilitering skoler og barnehager: Årlig beløp i tidligere økonomiplan kr 20 mill foreslås videreført også i 2018. I lys av forventet svært stramt driftsbudsjett i årene fremover, er det ekstremt viktig at slike rehabiliteringsmidler er tilgjengelige for å kunne utføre tiltak som bedrer forhold, og tilrettelegger for dagens krav og forventninger til fasilitetene ved mange av våre skoler.
- iv. Kapitalmidler til rehabilitering øvrige kommunale bygg: Årlig beløp i tidligere økonomiplan kr 20 mill foreslås videreført også i 2018. I lys av forventet svært stramt driftsbudsjett i årene fremover, er det ekstremt viktig at slike rehabiliteringsmidler er tilgjengelige for å kunne utføre tiltak som bedrer forhold og fremtidige bruksmuligheter ved mange av våre bygg.
- v. Miljørettet helsevern i skoler og barnehager: Årlig beløp i tidligere økonomiplan kr 7 mill foreslås videreført også i 2018
- vi. Kolvikbakken ungdomsskole: Bystyret har vedtatt at vestfasaden av undervisningsbygget skal rehabiliteres. Det er satt av til sammen kr 22,5 mill. Tiltaket et under prosjektering og byggearbeider forventes startet høsten 2014. Det forventes brukt kr 8 mill i 2014. For 2015 legges inn kr 14,5 mill for fullfinansieringen av tiltaket.
- vii. Spjelkavik ungdomsskole: Videreføring av beløp i tidligere økonomiplan. Kr 45 mill i 2015, kr 4 mill i 2016. Gjenstående arbeider er rehabilitering og ombygging av

eksisterende undervisningsblokk. Ved denne type arbeider vil der kunne oppstå uforutsette kostnader.

- viii. Åse sykehjem: Videreføring av beløp fra tidligere økonomiplan: kr 125 mill i 2015, kr 107,5 mill i 2016. Tilskudd fra Husbanken er med som en del av finansieringen og er lagt inn som inntekt kr 86 mill i 2016. Prosjektet består for en stor del av rehabilitering og ombygging av eksisterende bygning og det hefter stor usikkerhet mht uforutsette arbeider/ kostander.
- ix. Emblem skole: En stor del av skolens undervisningsarealer er i midlertidige brakke løsninger. Tilstanden på en del av disse er etterhvert blitt svært dårlig. I løpet av forholdsvis kort tid vil det være behov for oppføring av nye permanente lokaler. ÅKE har allerede ervervet tilleggsareal for skoleutvidelse og gjennomført nødvendig regulering av det nye tomte arealet. Vi foreslår derfor avsatt kr 2 mill i 2016 for å igangsette programmering og planlegging slik at byggearbeider kan starte så snart som kommunens økonomi tillater.
- x. Hessa skole: Til tross for oppføring av midlertidige lokaler (brakker) de siste årene, har skolen kapasitetsproblemer. Det er nødvendig å planlegge for utvidelse med permanente bygg. Tilleggsareal vest for skolen er ervervet for å muliggjøre utvidelse. Arealet er allerede regulert til skoleformål. Vi foreslår derfor avsatt kr 2 mill i 2016 for å igangsette programmering og planlegging slik at byggearbeider kan starte så snart som kommunens økonomi tillater.

I Tiltaksoversikten (vedlegg 1) er også oppført nytt tiltak «Krisesenter». Det er her imidlertid ikke lagt inn beløp i økonomiplanperioden 2015 – 2018. Daglig leder at det er behov form orientere om behovet for nye lokaler for Krisesenteret. I dag er dette lokalisert i kommunal boligeiendom som ikke er tilrettelagt for denne aktiviteten. Vi har nå mottatt pålegg både fra Arbeidstilsynet og Brannvesenet om forhold som kreves utbedret. Dette vil medføre kostnader som ÅKE ikke har mulighet til å dekke. Planlegging og oppføring eller kjøp av nye lokaler bør derfor vurderes så snart det er økonomisk mulig.

Osane Idrettshall er også oppført i oversikten, men i hht bystyrevedtaket er det ikke ført opp investeringsmidler for perioden 2015 – 2018.

Ellingsøy Idrettshall gjennomføres med midler (lån og bruk av ÅKE fonds) avsatt tidligere år. På tiltaksskjemaet er oppført fremtidige driftsmidler som konsekvens av investeringstiltaket. Slike driftsmidler for andre investeringstiltak som er igangsatt er også ført opp slik budsjetteringsrutinene krever.

Vurdering og konklusjon:

Forslagene til investeringstiltak vurderes å være i tråd med bystyrets føringer, og tar hensyn til den vanskelige økonomiske situasjonen Ålesund kommune befinner seg i.

Peer Volstad
daglig leder

Vedlegg:

1. Oversikt investeringstiltak

VEDLEGG 15

BUDSJETTSAK

ÅLESUND BRANNVESEN KF

Sakspapir

Budsjett 2015 drift Ålesund brannvesen KF

-

Dokumentinformasjon:

Saksbehandler:	ArkivsakID:	12/8847
Else Bruland	JournalID:	14/65629
Tlf: 70 16 32 34		
E-post: brannvesenet@alesund.kommune.no		

Behandling:

Saksnr	Utvalg	Dato
018/14	Styret Ålesund brannvesen KF	06.10.2014

Brannsjefens innstilling:

Styret i Ålesund brannvesen KF vedtar driftsbudsjett for 2015 som fremlagt med økning i rammen på 4,637 mill i 2014 kroner. Budsjettet oversendes eier for endelig vedtak i bystyret.

Styret Ålesund brannvesen KF - 018/14 - vedtak:

Styret i Ålesund brannvesen KF vedtar driftsbudsjett for 2015 som fremlagt med økning i rammen på 4,637 mill i 2014 kroner. Budsjettet oversendes eier for endelig vedtak i bystyret.

Behandling:

Enstemmig.

Bakgrunn:

Kommunale foretak i Ålesund kommune har følgende budsjettprosess:

1. Styret vedtar foreløpig budsjett – i år kun nye tiltak.
2. Budsjettforslaget oversendes rådmannen for merknader/uttale.
3. Styret vedtar budsjett.

4. Styrets budsjett oversendes for endelig vedtak i bystyret.

Styret behandlet budsjett første gang i møte 17.6.14 sak 014/14. Administrasjonen sammen med styreleder var i dialogmøte med rådmannens stab den 16.9.14.

Vurdering:

Budsjettet bygger på erfaringstall fra foregående år.

Driftsbudsjettet bygger på følgende forutsetninger:

- Gjeldende brannordning godkjent i bystyresak nr. 156/12 videreføres med nødvendige nye tiltak.
- Forslaget er satt opp i 2014-kroner.
- Øvrige driftskostnader er videreført fra 2014.
- Nye tiltak er spesifisert og kommer i tillegg til drift 2014.

Følgende tiltak for 2015

- 4 nye stillinger på beredskapsavdelingen. Med bakgrunn i ny Brannordning for Ålesund kommune, godkjent i bystyresak nr 156/12 skal det være høydemateriell ved Spjelkavik stasjon (skal dekke indre bydel). I henhold til krav i TEK 10 og dimensjoneringsforskriftens § 5.5 må vaktlaget ved Spjelkavik stasjon utvides fra 4 til 5 mannskaper på vakt. Tiltaket vil fra 2015 kreve en styrking av driftsbudsjettet med 3,296 mill (lønn inkl avgifter/skatter og nødvendige vernebekledning/verneutstyr).
- 0,5 stilling på forebyggende avdeling. Minimumsbemanning jfr Dimensjoneringsforskriften skal ved forebyggende avdeling være på 4,5 stillinger for å ivareta tilsyn og informasjon i Ålesund kommune. I tillegg skal det være 1 stilling for å ivareta tilsyn med farlig vare (pålagt oppgave fra 2012). ÅBV har også avtaler med andre nabokommuner som tilsvarer 1 hel stilling men dette dekkes inn økonomisk gjennom avtaler med våre nabokommuner. Vi har i dag 5,5 stillinger men mangler 0,5 stilling ihht til kravene. Tiltaket krever en styrking av driftsbudsjettet med 0,341 mill fra 2014.
- Nødnett - Økning på driften som følge av bruk av det nye Nødnettet. Nødnettet settes i drift fra mai 2015. Et normalt driftsår vil kreve at brannvesenet må ha styrket sitt driftsbudsjett med kr. 1,4 millioner til drift. Kostnader til utstyr kom delvis i 2014, lisens og rest av utstyr dekkes av nytt tiltak for 2015 med kr. 0,7 mill.
- Reduserte inntekter - Ifbm kutt i budsjett 2014 ble det lagt inn forventning om økte inntekter på tilsammen 0,7 mill. 0,3 mill av disse var knyttet til utrykninger ved automatiske alarmer. Målet med denne avgiften er å redusere antall unødige utrykninger ved at kunden bl.a. endrer type detektor. Det har vi lyktes med, og vi har dermed reduserte inntekter som vi ikke kan kompensere for.

Budsjettforslaget tar ikke høyde for uforutsette reparasjoner på vårt rullende brannmateriell.

Økonomiske konsekvenser:

Som det fremgår av vedlagte forslag er det lagt inn en kapasitetsøkning på i alt 4,5 stillinger. Disse stillingene krever at rammen økes med 3,637 mill kroner. I tillegg vil de andre tiltakene i budsjettforslaget medføre at den totale driftsrammen til brannvesenet må økes med 4,637 mill sett i forhold til driftsbudsjett for 2014 i 2014 kroner.

Driftskonsekvenser som følge av andre investeringer enn de som er beskrevet i egen sak er ikke tatt med.

Juridiske konsekvenser:

Budsjettforslaget skal kunne ivareta alle lovmessige forhold Ålesund kommune plikter i hht. brannlovgivningen.

Uten en nødvendig styrking av driftsbudsjettet for 2015 blir det umulig å drive foretaket i hht vedtatte driftsavtale og vedtatte tjenestebestilling. Videre vil det kunne få konsekvenser for HMS- nivået for foretakets ansatte.

Konklusjon med begrunnelse:

Budsjettforslaget viderefører dagens aktivitetsnivå.

Geir Thorsen
Brannsjef

Vedlegg:

1. Tiltak drift Ålesund brannvesen KF
2. Budsjettrapport 2015-2018 Ålesund brannvesen KF
3. Årshjulrapport med tiltak 2015

Sakspapir

Økonomiplan 2015-2018, Ålesund brannvesen KF

-

Dokumentinformasjon:

Saksbehandler:	ArkivsakID:	12/8847
Geir Thorsen	JournalID:	14/65612
Tlf: 70 16 32 10		
E-post: brannvesenet@alesund.kommune.no		

Behandling:

Saksnr	Utvalg	Dato
019/14	Styret Ålesund brannvesen KF	06.10.2014

Brannsjefens innstilling:

Brannsjefens innstilling:

Styret i Ålesund brannvesen KF vedtar følgende investeringsramme for planperioden 2015 – 2018

Styret Ålesund brannvesen KF - 019/14 - vedtak:

Styrets innstilling:

Styret ber administrasjonene beskrive bedre hva de ulike kjøretøyene er i vedlegget. Styret vedtar følgende investeringsramme for planperioden 2015 - 2018:

Alle tall i hele tusen og 2014 kroner.

År	2015	2016	2017	2018
Ramme	17150	16400	56400	151650

Behandling:

Enstemmig.

Bakgrunn:

Foretakets driftsavtale (fra 2004) mellom Ålesund kommune og Ålesund brannvesen KF dokumenterer et årlig investeringsbehov på kr 3 380 000 (i 2004- kr) til anleggsmidler til foretaket. Behovene etter driftsavtalen ble da fordelt mellom bygning, biler, materiell og utstyr.

I ettertid har bystyret i 2007 vedtatt at Ålesund brannvesen KF skal ha en redningsdykkertjeneste for Ålesund og regionen. Denne aktivitet genererer behov for nødvendige materiell/utstyr og investeringer.

I 2009 ble Ålesund brannvesen KF tatt inn som en del av den nasjonale RITS styrken (RedningsInnsatsTilSjøs). Denne aktivitet genererer behov for nødvendige materiell/utstyr og investeringer.

I 2010 vedtok bystyret at Ålesund brannvesen KF skal ha tungredningstjeneste for Ålesund og regionen. Denne tjenesten genererer behov for nødvendige materiell/utstyr og investeringer.

I 2010 ble det gjennomført en tilstandsrapport på dagens hovedbrannstasjon. I rapporten fra Tømmerdal Consult AS vises det til flere større og nødvendige oppgraderinger av dagens brannstasjon på Volsdalsberga. Rapporten viste da et vedlikeholdsbehov på ca 17 millioner, fordelt over en 5 års periode. En av de større oppgraderingene er utskifting av hele ventilasjonssystemet. Varme- og ventilasjonsanlegget på hovedstasjonen startet en derfor utskifting av allerede i 2013.

Våren 2013 ble det iverksatt en ny tilstandsrapport, basert på Tømmerdal Consult AS sin rapport fra 2010. Den nye rapporten, fra samme firma, viser nå at situasjonen er blitt dramatisk forverret. I rapporten er kostnadene med å få tatt nødvendig bygningsvedlikehold kommet opp i 24,3 millioner eks.mva. Inne i denne summen ligger det en ny boligdel for mannskapene. Årsaken til at ny boligavdelingen må etableres skyldes at det ikke er praktisk mulig å få til ventilasjon etter dagens krav (pga for lav takhøyde) i dagens bygningskropp.

I sak om budsjett for 2014 vedtatt i desember 2013, bevilget bystyret 15 millioner til foretaket til bygningsvedlikehold fordelt på 7,5 millioner i 2014 og samme sum i driftsåret 2015.

På grunn av anstrengt kommuneøkonomi fattet bystyret i sak 055/14 et nytt vedtak, der foretakets opprinnelige vedtatte låneopptak på 15 mill. kroner, ble redusert til 8,7 mill. kroner.

Det er viktig å merke seg at de estimerte kostnadene kun baserer seg på bygningsmessig oppgradering av dagens bygningsmasse og at det ikke er tatt hensyn til dagens og fremtidens arealbehov og nye HMS krav.

For å dekke de akutte arealbehovene inngikk brannvesenet i 2011 en leieavtale om leie av et modulbygg for 5 år. Dette er en dyr og midlertidig løsning som årlig påfører foretaket ca 650.000,- eks mva i husleiekostnader. Etter 2016 vil disse leiekostnadene stige, og det billigste alternativet er da å kjøpe ut modulene.

I tillegg har brannvesenet siden 2010 leid et kaldt lager på Flatholmen for oppbevaring og lagring av beredskapsutstyr, noe som årlig påfører foretaket ca 130.000,- eks mva i husleiekostnader.

Kommunen må derfor snarest mulig prioritere å få lagt inn en ny hoved brannstasjon i sin økonomiske plan. I bystyresak nr 156/12, ny brannordning, er det vedtatt at det skal bygges ny hovedbrannstasjon og for brannvesenets videre utvikling er det viktig at dette ikke blir skjøvet for langt ut i tid.

Foretakets økonomiplan skal ihht vedtekter endelig vedtas av bystyret i Ålesund.

Vurdering:

Kommentarer og begrunnelse for hvert av tiltakene både for 2015 og for resten av perioden er nærmere beskrevet i vedlegget til saken.

Vedlegg:

Budsjettskjema for forslag til nye investeringstiltak i økonomiplanperioden 2015-2018 (Øk.plan 2015-2018 v 2).

Vedlegg:

1. Investeringer oversikt 2015-18 v2

BUDSJETTSKJEMA FOR FORSLAG TIL NYE INVESTERINGSTILTAK I ØKONOMIPLANPERIODEN 2015- 2018

Virksomhet / enhet: Ålesund brannvesen KF

Tiltak nr	Navn på tiltak	Netto investeringer			
		2015	2016	2017	2018
1	Utstyr og tilpassninger i 110-sentralen	1100	900	700	700
2	Ny mannskapsbil			4500	
3	Ny Tungredningsbil	4000			
4	Kjøp av ATV		300		
5	Kjøp av mindre båt på henger	150			
6	Utskifting av mindre utstyrsbil	600			600
7	Oppgradering av øvingsanlegget	400	400	2500	
8	Utstyr til RITS		300		150
9	Bygningsvedlikehold	8000	1000		
10	Ny sjøsprøyte/brannbåt		6000		
11	Utskifting av el anlegg - Spjelkavik stasjon	400			
12	Utskifting av Fremskutt enhet	2300			
13	Ny hovedbrannstasjon			53000	150000
14	Utskifting av hjelmer og aktivt hørselvern		500		
15	Brannmateriell	200		200	
16	Utskifting av verneutstyr		200		200
17	Gjennkjøp av modulbygg		2300		
	Totalt	17150	11900	60900	151650

Kommentarer/begrunnelse for hvert av tiltakene i perioden :

- De avsatte beløpene til 110-sentralen er i samsvar med tidligere vedtak men er økt etter innføring av nødnett i 2014/15.
- Ny mannskapsbil til Spjelkavik stasjon. Skal erstatte en bil som da vil være 13 år gammel. Summen er økt pga prisstigning.
- Ny tungredningsbil. Denne skal erstatte eksisterende bil som i 2015 vil være 25 år gml. Summen er økt pga prisstigning.
- Kjøp av ATV. Brannvesenet trenger terrenggående kjøretøy ifm med skogbrannberedskap.
- Kjøp av mindre båt for redning ifm vann/elver. Brannvesenet har i dag ikke mindre båt mt på drukning på vann/elver.
- Utskifting av en mindre utstyrsbil som i 2015 vil være 20 år. Bil for utskifting i 2018 vil da være 12 år.
- Oppgradering av øvelsesfeltet er nødvendig både av hensyn til øvelser for eget personell og inntektsbringende kursaktivitet.
I 2017 er det behov for å foreta en større oppgradering av brannvesenets øvelsesfasiliteter.
- Utstyr til RITS må pga alder resertifiseres og supleres opp med nytt med jevne mellomrom.
- Bygningsvedlikehold. Tallene er basert seg på en ekstern tilstandsrapport fra 2012 på dagens brannstasjon på Voldsdalsberga.
Noe midler ble avsatt til HMS tiltak i 2014 men det er ytterligere behov for utskifting/vedlikehold.
- Brannvesenet har behov for en brannbåt med stor pumpekapasitet og mt på RITS (redningsinnsats til sjøs) og redningsdykking.
Tiltaket lå tidl inne på investeringsbehovet for 2013 og 2014. Summen er økt for å få en flerbruksbåt mt på oljevern.
- Utskifting av el anlegget på Spjelkavik stasjon. Anlegget er av gml type og vi har fått anmerkning om at dette må skiftes ut med nytt.
- Utskifting av Fremskutt enhet. Fremskutt enhet skiftes ut med en 4x4 mt på bedre fremkommelighet.
Tiltaket lå tidl inne på investeringsbehovet for 2013 og 14. Summen er økt pga behov mt på parkeringsanlegg.
- Ny hovedbrannstasjon er tidligere satt inn i 2015/2016, men dette skyves frem pga kommunens øk. Situasjon.
- Utskifting av hjelmer med integrert hørselvern er krav som er kommet på vernerunder.
- Diverse brannmateriell (røykdykkerutstyr/pumper/sambandsutstyr) som har en "hard" bruk og må fortløpende skiftes ut
- Nødvendig verneutstyr som pga slitasje må fortløpende fornyes.
- Gjennkjøp av modullbygg. I 2016 vil leieavtalen med UNITEAM opphøre og det betyr at brannvesenet må kjøpe ut modullene.

Styret i KF'et ønsker selv å detaljere og prioritere investeringene. Det vil derfor være ønskelig å få bevilget en årlig sum som styret kan prioritere.

VEDLEGG 16

BUDSJETTSAK MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL KF

MØRE OG ROMSDAL 110 - SENTRAL KF

Sakspapir

Budsjett 2015 Møre og Romsdal 110-sentral KF

-

Dokumentinformasjon:

Saksbehandler:	ArkivsakID:	12/5079
Else Bruland	JournalID:	14/63906
Tlf: 70 16 32 34		
E-post: 110-sentralen@alesund.kommune.no		

Behandling:

Saksnr	Utvalg	Dato
013/14	Styret for 110-sentralen	01.10.2014

Brannsjefens innstilling:

Styret vedtar budsjett for drift og investering for 2015 med nødvendige tiltak som medfører økt innbyggeravgift for nødmeldetjenesten på kr. 2,80. Det er intensjon om at denne skal økes med ytterligere kr. 2,80 for 2016 som følge av økte kostnader med det nye nødnettet.

Budsjettet oversendes eier for endelig vedtak.

Styret for 110-sentralen - 013/14 - vedtak:

Styret vedtar budsjett for drift og investering for 2015 med nødvendige tiltak som medfører økt innbyggeravgift for nødmeldetjenesten på kr. 2,80. Det er intensjon om at denne skal økes med ytterligere kr. 2,80 for 2016 som følge av økte kostnader med det nye nødnettet. Budsjettet oversendes eier for endelig vedtak.

Behandling:

Enstemmig vedtatt.

Bakgrunn:

Budsjettprosessen i 2015 er slik:

- Styret vedtar foreløpig budsjett.
- Budsjettforslag oversendes rådmannen for merknader/uttale.
- Styret vedtar budsjett inkl. avgift til kommunene i oktober.
- Styrets budsjett oversendes for endelig vedtak i bystyret.

Styret vedtok foreløpig budsjett sak 009/14 og Administrasjonen sammen med styreleder var i dialogmøte med rådmannens stab tirsdag 16. september 2014.

Budsjettet er satt opp i 2014 kroner og alle tall er i hele tusen kroner.

Vurdering:

Driftsbudsjettet for 2015 tar utgangspunkt i ordinær drift, i tillegg kommer tiltakene som følge av nytt nødnett som skal settes i drift i uke 19, 2015. Møre og Romsdal 110-sentral har de siste årene satt av midler til fond med tanke på at disse kostnadene ville komme.

Stillingen som prosjektleder er utenfor ordinær drift og har i 2014 blitt dekket av fondsmidler. For 2015 styrker vi bemanningen i prosjektet med 4 månedsverk frem til nødnettet settes i drift. Prosjektlederstillingen forkortes med tilsvarende 4 månedsverk og avsluttes 1.6.15. Kostnaden for prosjektlederstillingen er kr. 654 tusen i 2015 og dekkes i sin helhet av fondsmidler.

Tiltak 1:

Innføringskostnader nytt nødnett 2015 er engangskostnader i 2015 som skal dekke opplæringen av ansatte ved sentralen slik prosjektet har bestemt at det skal gjennomføres. Opplæringen starter i uke 3 og varer tom uke 19. De ansatte er delt inn i 3 grupper som hver får først 1 uke lokalt med 2 dager Superbruker radioterminal og 2 dager Vision Boss i ukene 3 – 5, deretter 1 uke i Stavern med tema «Iccs» i ukene 7-9 og sist 1 uke i Stavern med tema «Vision utalarmering» i ukene 17-19. Kostnadene ved innføring og opplæring dekkes i sin helhet av fondsmidler og er beregnet til kroner 841 tusen.

Tiltak 2:

Driftskostnader som følge av nytt nødnett er varige og må dekkes inn med økte overføringer fra kommunene. All ombygging av sentralen og installasjoner av utstyr er gjennomført innen utgangen av 2014. Kostnadene med lisenser, telefon og datakommunikasjon kommer fra uke 19, 2015. Første driftsåret dekkes kostnadene delvis med bruk av disposisjonsfond og delvis med økt innbyggeravgift. Økningen vil for ett helt driftsår være på 1.450 tusen som utgjør kr. 5,60 pr. innbygger.

Økonomiske konsekvenser:

Driftsbudsjettet er 5 tusen i underskudd for 2015. Investeringer er KLP Egenkapitalinnskudd og viser 4 tusen i overskudd. Totalt sett er budsjett for Møre og Romsdal 110-sentral i balanse. Disposisjonsfondet forventes å ha en IB 2015 på kr. 3.632 tusen, sum bruk i 2015 kr. 1.804 tusen.

Konklusjon med begrunnelse:

For 2015 økes innbyggeravgiften med kr. 2,8 til kr. 38 pr. innbygger. Resterende dekkes av fondsmidler. Total kostnad for 2015 er kr. 1.034 tusen derav 309 tusen dekkes av

fondsmidler.

Geir Thorsen
brannsjef

Vedlegg:

1. Budsjettrapport 2015 inkl.tiltak
2. Tiltak Drift Budsjett 2015
3. Tiltak Investering Budsjett 2015

Beskrivelse	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL KF sel 4						
Brukerbetalinger	0	0	0	0	0	0
Andre salgs- og leieinntekter	-6 197	-6 657	-6 933	-6 933	-6 933	-6 933
Overføringer med krav til motytelse	-9 339	-9 433	-10 156	-10 881	-10 881	-10 881
Overføringer uten krav til motytelse	-9	-10	-10	-10	-10	-10
B Sum driftsinntekter	-15 545	-16 100	-17 099	-17 824	-17 824	-17 824
Lønnsutgifter	9 344	10 627	10 476	10 256	10 256	10 256
Sosiale utgifter	2 413	2 986	2 907	2 886	2 886	2 886
Kjøp av varer og tj som inngår i tjprod	1 082	2 600	3 079	2 895	2 895	2 895
Kjøp av varer og tj som erstatter tjprod	1 848	2 689	2 264	2 264	2 264	2 264
Overføringer	160	72	150	150	150	150
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	-13	0	0	0	0	0
C Sum driftsutgifter	14 834	18 974	18 876	18 451	18 451	18 451
D Brutto driftsresultat	-711	2 874	1 777	627	627	627
Renteinntekter og utbytte	-150	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
E Sum eksterne finansinntekter	-150	0	0	0	0	0
Renteutgifter og låneomkostninger	1	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Utlån	0	0	0	0	0	0
F Sum eksterne finansutgifter	1	0	0	0	0	0
G Resultat eksterne finansieringstrasaksjoner	-149	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
H Netto driftsresultat	-860	2 874	1 777	627	627	627
Bruk av tidl års regnskme mindreforbruk	-1 778	-837	0	0	0	0
Bruk av disp fond	0	-2 897	-1 804	-654	-654	-654
Bruk av bundne fond	0	0	0	0	0	0
I Sum bruk avsetninger	-1 778	-3 734	-1 804	-654	-654	-654
Overført investeringsregnskapet	23	23	27	27	27	27
Avsatt til dek av tidl års regnskme merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsatt til disp fond	1 778	837	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	0	0	0	0	0	0
J Sum avsetninger	1 801	860	27	27	27	27
K Regnskme merforbruk-mindreforbruk	-837	0	0	0	0	0

VEDLEGG 17

BUDSJETTSAK

ÅLESUND KIRKELIGE FELLESRÅD

DEN NORSKE KIRKE

Ålesund kirkelige fellesråd

Dato:	27.08.2014
Arkivsak	14/00025
Dokumentnummer:	14/00025-004
Arkivkode:	112
Saksbehandler:	SRJ

Saksnr	Sak	Møtedato
024/14	Årsbudsjett 2015, økonomiplan 2016-2018	03.09.2014

Vedlegg:

1. Brev fra kirkvergen datert 2. juni til menigheter og ansatte om budsjett 2015.
2. KFR-sak 012/14 – Innmelding av Ålesund kommune i ROBEK – konsekvenser for investeringer på gravplassene.
3. Brev til Ålesund kommune 9. mai 2014 om investeringsbehov på gravplassene.
4. Prognose finanskostnader 2015-2018
5. Driftsbudsjett 2015 med videreføring av dagens driftsnivå,

Innledning.

Formålet med denne saka er å fremme forslag overfor Ålesund kommune om midler til årsbudsjettet for 2015 og for resten av økonomiplanperioden 2016-2018. Dette gjelder tiltak i driftsbudsjettet (for eksempel stillinger og midler til drift og vedlikehold), og investeringstiltak – som anlegg, bygninger og større maskiner.

Med bakgrunn i kommunens vanskelige økonomiske situasjon vil ikke kirkevergen fremme noen forslag om nye tiltak, eller utvidelse/økning av eksisterende driftstiltak. Imidlertid må fellesrådet kunne forutsette at kommunen kompenserer for pris- og lønnsvekst.

I perioden 2012-2014 er kommunens driftstilskudd til fellesrådet redusert med kr 1 518 000.-, noe som er svært mye. Samtidig som tilskuddet reduseres, er vedlikeholdsoppgavene økende og arealer som skal ivaretas på gravplassene utvides.

Fellesrådet har i alle år utvist god budsjettdisiplin og har ikke anmodet kommunen om tilskudd til mer enn det absolutt nødvendige for å yte lovpålagte tjenester til befolkningen og opprettholde en tilfredstillende standard på bygg og anlegg.

Når det gjelder stillinger i menighetene, har vi i Ålesund fått tildelt statsmidler til å opprette stillinger for trosopplæring, men behovet blir ikke dekt med disse bevilgningene. Med hensyn til stillinger i forhold til folketall, er indre bydel/Spjelkavik menighet klart dårligere stilt enn de andre menighetene. Over flere år har dette særlig kommet til syne i problemer med å finne lærere til det i særklasse største konfirmantkullet i landet.

De siste ti åra har kirkegårdsarealet som skal vedlikeholdes økt betydelig, samtidig har tallet på faste stillinger blitt redusert. Dette gjør det stadig vanskeligere å opprettholde en god standard på anleggene. Etter kirkevergens vurdering er vi nå kommet til et punkt hvor det ikke er rom for å redusere mer på bemanningen i gravplassforvaltningen. På tross av dette vil kirkevergen ikke foreslå økning av bemanningen, tvert imot vil en også i år hvis det er mulig holde stilling vakant i vinterhalvåret.

DEN NORSKE KIRKE

Ålesund kirkelige fellesråd

Driftsbudsjettet.

Driftsbudsjettet omfatter på utgiftssida lønnskostnader, innkjøp av varer og tjenester, og finanskostnader. Finanskostnadene (avdrag og renter) følger av vedtatte investeringer med lånefinansiering.

Når fellesrådet skal vedta driftsreduksjoner, er det kirkevergens vurdering at en i størst mulig grad bør skjerme lovpålagte tjenester, tiltak for barn og unge, vedlikehold av kirkene, stell av gravplasser og publikumsrettede tjenester.

Trosopplæringen er finansiert ved øremerket statlig tilskudd og vil derfor være skjermet fra nedskjæringer av betydning.

Ca 70 % av fellesrådets driftsutgifter (eks.finanskostnader) er lønn inklusive sosiale kostnader. På tross av at det er her en først og fremst kan hente ut større reduksjoner i driften, f eks gjennom å redusere stillinger for merkantilt personale, diakoner, kateketer og andre kirkelig ansatte, så vil kirkevergen prioritere i størst mulig grad å opprettholde eksisterende årsverk. (Stillingene for diakoner og kateketer er dessuten for en stor del finansiert ved statlig tilskudd.) Gjennomsnittsalderen blant fellesrådets ansatte er om lag 51 år, og det kan være krevende for ansatte som eventuelt blir overtallige å få nytt høvelig arbeid. Inneværende år har vi redusert med 0,4 merkantilt årsverk ved naturlig avgang.

Kirkevergen har foretatt en full gjennomgang av alle avtaler fellesrådet har med hensyn til innkjøp, leie m v, i den hensikt å redusere omfang og kostnader, og si opp avtaler hvor det er mulig. Som eksempel på tiltak her kan nevnes:

- Reforhandlet alle forsikringsavtaler, besparelse på om lag kr.75 000/år
- Skifte av kraftleverandør, besparelse på om lag kr.100 000/år
- Sagt opp en rekke avtaler verørende kjøp/leie, informasjonstjenester o.a. besparelse om lag kr.80 000/år
- Reforhandlet renholdsvatale, besparelse 30 000/år
- Skiftet flere leverandører av varer og tjenester, besparelse om lag 25 000.-/år
- Vesentlig hardere styring med bruk av vikarer, besparelse ca 120 000.-/år

I dialog med soknerådslederne, ansatte og tilitsvalgte ble det for 2014 utarbeidet en prioriteringsliste over mulige nye inntekter og innsparinger i driftsbudsjettet. Bakgrunnen for dette var å dekke inn kommunens reduksjon på kr 918 000.-i driftstilskuddet for 2014.

Tiltakene ble vedtatt av fellesrådet i september i fjor med virkning fra januar 2014.

Kirkvergen vil i det etterfølgende gå gjennom disse og beskrive status og utfordringer. Det understrekes at det er for tidlig å evaluere alle tiltaka, dette er noe vi må komme tilbake til. Status etter at 7 budsjettmåneder er tilbakelagt, oppsummeres slik:

1. Administrativ ressurs 10 % fjernes – kr 60 000.-

Gjennomført, ok.

2. Energiøkonomisering – kr 100 000.-

Delvis gjennomført. Montering av varmepumper i Spjelkavik og Ellingsøy er prosjektert, montering i Ellingsøy er godkjent av Møre biskop og utstyret er i bestilling. Vi avventer biskopens godkjenning i Spjelkavik. I tillegg er det innført langt strengere regime for varmestyring i Ålesund, Borgund og Ellingsøy kirke. Videre er det inngått ny avtale om levering av kraft noe som så langt har gitt en besparelse på 6-7 øre/kwh. Kirkevergen legger

DEN NORSKE KIRKE

Ålesund kirkelige fellesråd

til grunn at når alle tiltak her er gjennomført vil besparelsen på elektrisk kraft utgjøre mer enn 150 000.-/år.

3. Innføre avgift for øving med solist kr 600.- , - innsparing kr. 18 000.-

Dette var en ny avgift for 2014, har ikke har svart til forventningene. Det ser ut som om inntekten herfra bare blir på om lag 1/3 av forventet.

4. Innføre avgift kr 600.- for preludering og/eller akkompagnement til solist – kr 60 000.-

Dette er en ny avgift som vi ikke har hatt tidligere. Det ser ut som budsjettet inntekt er satt for lavt. Etter årets første 7 måneder har vi fakturert kr 64 200,- for tjenesten. Det antas at inntekten på årsbasis vil overstige kr 100 000.-

5. Innføre avgift kr 20.- per besøkende i Ålesund kirke – kr 200 000.- i besparelse og kr 100 000.- i merinntekt

Ålesund menighet har hevdet at det årlig er 40-50000 turister som besøker kirka. Inntil nå har det vært gratis adgang. Fellesrådet vedtok enstemmig turistavgift og at denne minimum skal være kr 20.-/pers. Det ble budsjettet med at det vil være 30 000 betalende turister. Ved å ta 20 kr./pers ville en dermed ta inn 600 000.-/år. Anslaget på turister som besøker kirka har vist seg å være alt for ambisiøst. Per 1. august er det ca 4000 betalende turister, noe som gir en inntekt på kr 80 000.- Dette betyr at vi får dekket utgifter til lønn av turistverten, men inntektssvikten i forhold til budsjett er betydelig. Vi har budsjettet med at vi skulle bruke 200 000.- kr av turistavgiften til vedlikehold av kirken. Det er ikke mulig, og vedlikeholdsmidlene må derfor henettes fra det ordinære vedlikeholdsbudsjettet. Det positive er at lønnskostnader som vi ellers ville hatt er dekket av denne avgiften. Tidligere år har vi hatt store vikarkostnader i Ålesund kirke. Vi tror ikke at besøket av turister har gått ned av betydning som følge av denne avgiften.

6. Turistavgift kr 1000.-/buss ved besøk i Borgund kirke – kr 15 000.-

Etter at destinasjonsselskapene ble underrettet om den nye avgiften har vi ikke fått innmeldt noen besøk til Borgund kirke. Det ser derfor ut til at budsjettet inntekt på kr 15 000.- må strykes.

7. Øke salg for oppretting av gravminner med – kr 20 000.-

Det er fester sitt ansvar å sørge for at gravminnet er forsvarlig sikret, ikke står på skeive og dermed i fare for å velte. Fester kan i dag selv foreta oppretting, alternativt kjøpe tjenesten fra et monumentfirma eller fra fellesrådet. Dette har i 2014 vært en betydelig inntektskilde for oss, vi har per 1. august fakturert kr 74 515.- for oppretting. Vi vil ha fokus på dette i fremtiden og det er grunn til å anta at årlig innteket vil bli høyere enn de 20 000.- noe som er lagt inn i budsjettet. Oppretting kan ikke utføres når det er tele i bakken.

8. Reduksjon faste IT kostnader – kr 20 000.-

Gjennomført, ok. Ser ut til å stemme bra med budsjett.

9. Økt husleie for utleie til barnehager i Borgund og Ellingsøy – kr 60 000.-

Gjennomført, ok.

DEN NORSKE KIRKE

Ålesund kirkelige fellesråd

10. Reduserte vikarutgifter kantor – kr 25 000.-

Per 1. juli har vi brukt kr 10 600 til vikar for organist, mot kr 70 076.- på samme tid i fjor. Besparelsen på årsbasis kan bli så høy som kr 100 000.- sammenlignet med 2013. Effekten skyldes vesentlig større samordning og omdisponering av ressurser.

11. Redusere gravferdsdager fra 4 til 3 dager/uke – Kr 30 000.-

Gjennomført, ok.

12. Samordning gudstjenester sommerstid i Ellingsøy og Borgund menighet – kr 25 000.-

Gjennomført, ok. Vesentlig mindre vikarutgifter til kirketjener og organist.

13. Samordning gudstjenester sommerstid i Volsdalen og Ålesund menighet – kr 25 000.-

Gjennomført, ok. Vesentlig mindre vikarutgifter til kirketjener og organist.

14. Tillegge 40 % stilling som sekretær for prostens uten å øke stillingsressursen ved servicekontoret med mer enn 10 % (innsparing 30 %)- 160 000.-

Gjennomført ved naturlig avgang, ok.

Betalingsregulativer:

Ålesund kirkelige fellesråd har tre forskjellige betalingsregulativer:

- Betalingsregulativ – grav og kremasjon (vedtas av Ålesund bystyre)
- Betalingsregulativ for stell av grav m.v. (vedtas av fellesrådet)
- Betalingsregulativ for utleie av kirkebygg m.v. (vedtas av fellesrådet)

I Ålesund kommunes rundskriv NR 5/2014 om betalingsregulativ 2015 punkt 11 ber rådmannen Ålesund kirkelige fellesråd om å utrede om eksterne inntekter kan økes, evt vurdere nye inntektsområder. Dette ble utredet av kirkvergen sommeren/høsten 2014 og en rekke tiltak ble vedtatt av fellesrådet. Følgende nye avgifter ble innført med virkning fra 2014:

- Øving med Solist
- Preludering
- Etbleringsavgift blomsterstell
- Turistavgift

Årsprognosen for de nye avgiftene ser ut til å bli ca kr 300 000.-, en inntekt vi ikke har hatt tidligere. Samtidig får vi vesentlig mindre kostnader til kirketjener i Ålesund sommerstid, da turistavgiften finansierer nødvendig bemanning. Samordning av gudstjenester i skolens ferie har også gitt mindre bruk av vikar for kirketjener og organist.

I det etterfølgende gis en oppstilling over de forskjellige regulativene og økningen som har vært fra 2013 til 2014.

DEN NORSKE KIRKE

Ålesund kirkelige fellesråd

Betalingsregulativ for feste av grav m.v – vedatt av Ålesund bystyre

	(% økning) 2014	2013
Festeavgift pr. grav for 10 år	(13%) 1 750,-	1 550,-
Gravlegging, utenbys bosatte, i festet grav	(8%) 5 030,-	4 650,-
Gravlegging utenbys bosatte, i ny grav	(8 %) 8 770,-	8 110,-
Kremasjonsavgift utenbys bosatte	(8 %) 4 030,-	3 720,-
Kremasjonsavgift innenbys bosatte	(9 %) 790,-	725,-
Nedsetting av urne, utenbys, - administrasjon	(9 %) 1 010,-	930,-
Nedsetting av urne utenbys, arbeid	(8 %) 890,-	825,-
Urnekapsel	(9 %) 230,-	210,-
Pakking og forsendelse av urne – Norge	(8 %) 730,-	675,-
- " - - Norden	(8 %) 1 060,-	980,-
- " - -Europa utenfor Norden	(8 %) 1 395,-	1 290,-
- " - -resten av verden	(8 %) 1 795,-	1 655,-
Leie av krematoriet til seremoni, utenbys bosatte	(3 %) 3 500,-	3 410,-

Dette betyr at Ålesund bystyre etter innstilling fra fellesrådet økte de fleste avgiftene med fra 8 % til 13 %, noe som er betydelig. På tross av økning ligger Ålesund på landsgjennomsnitt når det gjelder avgifter for feste av grav og kremasjon. Imidlertid vil kirkevergen ikke tilrå at avgiftene i 2015 økes ut over pris- og lønnsvekst (kommunal deflator). Dette fordi det er fornuftig å vente til etter at årets fakturering av festeavgifter er slutført i oktober. Fellesrådet vil da ha en oversikt over hvor mange som sier opp sine festeavtaler som følge av prisstigningen og derav kan en vurdere effekten av den til dels sterke økningen av disse avgiftene fra 2013 til 2014. Mange oppsigelser av festeavtaler fører til mindre inntekter for fellesrådet. Imidlertid fører det også til mindre behov for kistegraver, noe som igjen gir mindre behov for investeringsmidler.

Betalingsregulativ stell av grav m.v. 2014.

Vare/tjeneste	(% økning) Pris 2014	Pris 2013
Beplantning alt. 1 enkel	(8 %) 790.-	730,-
- " - 2 enkel	(7 %) 930.-	870,-
- " - 1 dobbel	(6 %) 1.350.-	1.270,-
- " - 2 dobbel	(3 %) 1.490.-	1.440,-
- " - 3	(5 %) 1.020.-	975,-
- " - 4	(20 %) 550.-	460,-
Mosekrans	(0%) 320.-	320.-
Blomster Alle helgens dag el. 17.mai	(0 %) 320.-	320.-
Adm.gebyr gravlegat	(8 %) 195.-	180.-
Selvvanningskasse halvmåne 28 cm	(0 %) 1.150.-	1.150.-
Selvvanningskasse 60 cm	(0 %) 1.390.-	1.390.-
Selvvanningskasse 68 cm	(0 %) 1.440.-	1.440.-
Etablering av stellavtale for beplantning	(ny) 500.-	
Oppretting ordinære gravminner opptil 60 cm	(26 %) 1.090.-	860.-
Oppretting ordinære gravminner > 60 cm	(24 %) 1.350.-	1.085

DEN NORSKE KIRKE

Ålesund kirkelige fellesråd

Dette er forretningsmessige tjenester som fellesrådet tilbyr innbyggerne og hvor innbyggerne kan utføre tjenesten selv eller kjøpe den av andre. F eks så utfører vi ca 2000 blomsterstell årlig. For dette betalte brukerne ca kr 1 950 000- i år. Imdertid så er det bare blomsterstellet og oppretting av gravminner som gir inntekter av betydning. Det må også understrekes at fellesrådet har betydelige utgifter i forbindelse med dette, og at netto bidrag til driften er godt under halvparten av det som innbetales av brukerne. Det er svært viktig for oss å holde prisene på et slikt nivå at vi får videreført flest mulig av stellavtalene og at nye kommer til. Ut fra undersøkelser i andre fellesråd kan det se ut som vi har priset tjenestene vår på et gjennomsnitt. Når det gjelder oppretting av gravminner har vi undersøkt hvordan markedet priser denne tjenesten og har innrettet prisen i forhold til dette. Når betalingsregulativet skal behandles av fellesrådet i desember kan ikke kirkevergen se at det er grunnlag for å øke prisen med mer en høyst 5 %. Dette fordi det er viktig for oss at innbyggerne fortsatt velger å benytte seg av tjenestene.

Betalingsregulativ for utleie av kirkebygg mv 2014

Vare/tjeneste	(% økning) 2014	2013
Andre gangs attest dåp/vigsel	(0 %)	200.-
Kirke for vielse, bosatt utenfor soknet	(11 %)	3900.-
Kirke for vielse annet trosamfunn	(11 %)	3500.-
Leie av organist utenbys eller annet trosamfunn	(6 %)	1800.-
Kirke til gravferd utenbys el annet trosamfunn	(19 %)	3100.-
Organist til gravferd utenbys el annet trosamfunn	(6 %)	1700.-
Preludering/akk.til solist	(ny)	600.-
Leie av kirke til konsert el likn	15 % av billinntekt	
Minsteleie kirke til arrangement, 2 timer	(6 %)	2750.-
For hver påfølgende time	(12 %)	450.-
Pr time etter kl 23:00	(10 %)	550.-
Prøve før forestilling, pr time	(6 %)	370.-
Øving med solist 1 time	(ny)	700.-
- Påfølgende time	(ny)	500.-

Borgund kirke har vært den mest benyttede vielseskirke i landet, og belastningen på de ansatte i forhold til dette har vært meget stor. I år ser det ut til at vi får mange flere avbestillinger av vigsler enn tidligere. Dette gjelder både utenbys og innbys. Vi har ingen grunn til å anta at dette har sammenheng med vår prissetting. Vi har undersøkt kostnadene i andre fellesråd og det ser ut som vi ligger på gjennomsnitt. I og med at prisene ble økt så markant fra 2013 til 2014 vil ikke kirkevergen foreslå å øke avgiftene med mer enn maksimalt 5 % for 2015.

Kostnader videreføring av 2014 driftsnivå i 2015.

Budsjettoppstillinga i vedlegg 5 bygger på ei videreføring av dagens driftsnivå. Det vil si at alle stillinger blir opprettholdt som nå, nivået på vedlikehold av bygninger og anlegg blir videreført, og driftskostnadene ellers er på nivå med 2014 (men med de innsparinger som blir oppnådd i 2014 og som er omtalt ovenfor).

DEN NORSKE KIRKE

Ålesund kirkelige fellesråd

Budsjettet er satt opp i 2014-kroner, dvs. med dette årets lønns- og prisnivå. Når det gjelder finanskostnader, er det imidlertid forutsatt en reduksjon av nivået på lånerentene fra 4,0% i 2014, til 3,5% i 2015.

Det foreligger ennå ikke prognose for pensjonskostnader i 2015, og det er derfor også her forutsatt kostnader på det samme høye nivå som 2014, dvs. med netto pensjonskostnader inkl. reguleringspremie, som tilsvarer ca. 17% av pensjonsgrunnlaget. Når prognosen er klar vil vi oversende denne til kommunen.

Videre er budsjettet satt opp med forutsetning av at det ikke blir tatt opp nye lån til investeringer. Samlet budsjetttramme blir da kr. 41 236 000. Av dette utgjør netto finanskostnader kr. 6 207 000.

Kommunens tilskudd blir da på på 27 566 000 kr., mot kr. 28 110 000 kr. i 2014.

Dersom vi i tillegg forutsetter et låneopptak på 7,8 mill. kr. til utbygging av Moa urnelund i 2015 (jf. omtale nedenfor), vil det kreve 401 000 kr. i økte finanskostnader, og en tilsvarende økning av det kommunale tilskuddet, til kr. 27 967 000.-. Fellesrådet anbefaler kommunen om å velge denne løsningen, noe som etter fullføring av urnelunden vil bidra til reduserte kostnader for kommunen.

Investeringsbudsjettet

I kommunens økonomiplan er dette ført opp til investeringer på kirkegårdene i inneværende 4-års periode

:

2014: 3 800 000 kr
2015: 3 900 000 kr.
2016: 4 000 000 kr.
2017: 4 100 000 kr.

Med bakgrunn i at kommunen ser ut til å havne på ROBEK-lista og derav behov for gjennomføring av investeringsprogrammet, ble inneværende års løyving til gravplassformål strøket av Ålesund bystyre.

Ubrukte lånemidler.

Dersom vi ikke får nye løyvinger for 2015, må det som er helt nødvendige investeringer dekkes av ubrukte lånemidler fra tidligere år.

Fellesrådet hadde pr. 31.12.2013 4 851 000 kr. i ubrukte lånemidler reservert for investeringer på gravplassene. I tillegg er 1 600 000 kr. satt av til investeringer i kirkene - 1 100 000 kr. til tåkesprinkling i Ålesund kirke og 500 000 kr. til varmepumper i Ellingsøy og Spjelkavik kirke.

Investeringer på gravplassene.

Planlagte investeringer på gravplassene i økonomiplanperioden er:

1. Årlig fornying av bil- og maskinparken (ca. 250 000 kr. årlig)
2. Moa urnelund – detaljprosjektering og utbygging (2014-2015)
3. Hatlehol gravlund – prosjektering og utbygging av nye gravfelt (2015-2017).

Moa urnelund.

Den planlagte hovedsatsinga inneværende og neste år var utbygginga av Moa urnelund. Når urnelunden tas i bruk, går vi ut fra at behovet for nye kistegraver på Hatlehol etter hvert vil bli redusert. Både kostnadsmessig og arealmessig er det derfor mye å vinne på at denne utbygginga realiseres snarest mulig. Urnelunden vil ha ca. 500 urnegraver, der hver grav har plass til 4 urner, og i tillegg en «navna minnelund» med plass til ca. 400 urner.

Moa urnelund har en foreløpig kostnadsramme på 12 mill. kr. I prosjekteringsfasen som pågår nå søker vi å finne løsninger som kan redusere kostnaden. Utbygginga av urnelunden ville kunne finansieres ved ubrukte lånemidler og ei samla løyving fra kommunen på 7 800 000.- for 2015.

En konsekvens dersom løyvingene også for 2015 faller bort vil altså være at opparbeidinga av urnelunden må utsettes til 2016 (evt. med ferdiggjøring i 2017). Detaljprosjektering vil i alle fall bli gjort ferdig i år, da avtale om dette var inngått tidlig på nyåret. Kirkevergen vil på det sterkeste anbefale at vi får ta opp lån på kr 7 800 000.- i 2015 slik at urnelunden kan tas i bruk så raskt som mulig. Først og fremst for Ålesund kommune vil det både på kort og lang sikt være økonomisk meget gunstig om kremasjonsandelen økes og derav behovet for investeringer til kistegraver avtar.

Hatlehol gravlund – videre utbygging.

Utbygging av 4 nye gravfelt (P-S) med 338 graver på Hatlehol ble avslutta i vår. Gravfelta blir tatt i bruk i 2015 og vil dekke behovet i 3 år framover, altså ut 2017 eller kanskje litt lenger. Opparbeiding av Moa urnelund vil også ha betydning i denne sammenheng. Siden nye gravfelt bør kvile i en vekstsesong før de blir tatt i bruk, betyr det at neste utbyggings- etappe på Hatlehol må komme seinest i 2016-2017 (ferdiggjøring våren 2017). Prosjektering må skje i 2015. Denne utbygginga bør omfatte 500-600 kistegraver for å være mest mulig økonomisk kostnads-svarende. Om nødvendig kan utbygginga gå over to år, men da slik at minst ett gravfelt blir gjort helt ferdig i 2016. Kostnaden pr. kistegrav (prosjektering og anlegg) ved den siste utvidingen kom på kr. 12 990 eks. mva. Til sammenligning vil kostnadene per urneplass på Moa urnelund antagelig bli om lag tredjeparten av dette.

For å gjennomføre nødvendige investeringer til maskiner, kirkegårder og krematorium ber vi kommunen om slik løyving for økonomiplanperioden 2015-2018.

DEN NORSKE KIRKE

Ålesund kirkelige fellesråd

Prio	Tiltak	2015	2016	2017	2018
1	Investeringer i nye gravfelt, maskiner og utstyr (tusen).	78000	4000	4100	4200

Forslag til vedtak

Fellesrådet ber om kommunalt tilskudd som er nødvendig for å opprettholde driftsnivået.

Når det gjelder investeringstiltak, vil fellesrådet understreke at utbygginga av Moa urnelund på sikt vil gi ei kostnadsmessig innsparing for kommunen. Fellesrådet foreslår derfor at det bevilges midler til å finansiere et låneopptak på 7,8 mill. til utbygging av urnelunden i 2015.

Vedtak (enstemmig)

Fellesrådet ber om kommunalt tilskudd som er nødvendig for å opprettholde driftsnivået.

Når det gjelder investeringstiltak, vil fellesrådet understreke at utbygginga av Moa urnelund på sikt vil gi ei kostnadsmessig innsparing for kommunen. Fellesrådet foreslår derfor at det bevilges midler til å finansiere et låneopptak på 7,8 mill. til utbygging av urnelunden i 2015.

Ålesund 3/9-14

Svein-Rune Johannessen
Kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

Ålesund kirkelige fellesråd

Dato: 16.07.2014
Arkivsak 06/00178
Dokumentnummer: 06/00178-449
Arkivkode: 154
Saksbehandler: SRJ

Saksnr	Sak	Møtedato
023/14	Betalingsregulativ 2015 for feste av grav m.v.	03.09.2014

Saksfremstilling

Betalingssatsene for kremasjon og gravlegging blir fastsatt av kommunen (bystyret) etter forslag fra kirkelig fellesråd. Hjemmel er gitt i gravferdslovens § 21.

Betalingssatsene blir justert for lønns- og prisstigning med en prosentsats (såk. kommunal deflator) før behandling i bystyret. Denne prosentsatsen er foreløpig ikke kjent. Fellesrådet skal dermed vedta satsene i 2014-kroner.

Forslaget inneholder ingen endringer eller tillegg i forhold til det som gjelder i år.

	Forslag for 2015 (2014-kr.)	Gjeldende sats 2014
Festeavgift pr. grav for 10 år	1 750,-	1 750,-
Gravlegging, utenbys bosatte, i festet grav	5 030,-	5 030,-
Gravlegging utenbys bosatte, i ny grav	8 770,-	8 770,-
Kremasjonsavgift utenbys bosatte	4 030,-	4 030,-
Kremasjonsavgift innenbys bosatte	790,-	790,-
Nedsetting av urne, utenbys, - administrasjon	1 010,-	1 010,-
Nedsetting av urne utenbys, arbeid	890,-	890,-
Urnekapsel	230,-	230,-
Pakking og forsendelse av urne – Norge	730,-	730,-
- " - - Norden	1 060,-	1 060,-
- " - -Europa utenfor Norden	1 395,-	1 395,-
- " - -resten av verden	1 795,-	1 795,-
Leie av krematoriet til seremoni, utenbys bosatte	3 605,-	3 605,-

Forslag til vedtak

Kirkelig fellesråd tilrår overfor Ålesund kommune at betalingsregulativet for feste av grav mv. for 2015 blir fastsatt i samsvar med forslaget framlagt i saka.

Vedtak (enstemmig)

Kirkelig fellesråd tilrår overfor Ålesund kommune at betalingsregulativet for feste av grav mv. for 2015 blir fastsatt i samsvar med forslaget framlagt i saka.

Ålesund, 27.08.2014

Svein-Rune Johannessen
Kirkeverge

VEDLEGG 18

REGLEMENT FOR ØKONOMIPLAN, ÅRSBUDSJETT, PREMISSGIVENDE BESTILLING OG DRIFTSAVTALER (BUDSJETTREGLEMENT)

Vedtatt av Ålesund bystyre 10.10.2013 i sak nr. 100/13.

REGLEMENT FOR
ØKONOMIPLAN
ÅRSBUDSJETT
PREMISSGIVENDE BESTILLING
DRIFTSAVTALER
(BUDSJETTREGLEMENT)

1 Kommunens plan- og økonomisystem

Det kommunale økonomisystemet består av 8 hovedelementer:

1. Kommuneplanens langsiktige del
2. Kommuneplanens kortsiktige del – premissgivende bestilling / økonomiplan
3. Årsbudsjett
4. Driftsavtaler
5. Tertialrapporter
6. Årsregnskap
7. Årsberetning
8. Nasjonal rapportering

1.1 Kommuneplanens langsiktige del

Kommuneplanens langsiktige del trekker opp målsettinger og hovedprioriteringer for kommunen. Kommuneplanen har et 12 års perspektiv og rulleres hvert fjerde år, dvs i hver bystyreperiode.

1.2 Kommuneplanens kortsiktige del

Kommuneplanens kortsiktige del består av premissgivende bestilling (handlingsprogram) og økonomiplan som rulleres årlig. Begge dokumentene har 4-årig perspektiv. Økonomiplanen utarbeides samtidig med årsbudsjettet og behandles i bystyret i månedsskiftet november/desember hvert år. Premissgivende bestilling behandles av bystyret i juni det første året i ny bystyreperiode. Den årlige rulleringen av premissgivende bestilling gjøres i økonomiplandokumentet de tre påfølgende årene av bystyreperioden.

1.3 Årsbudsjettet

Årsbudsjettet er identisk med første året i økonomiplanen. Prioriteringene i kommuneplanens langsiktige del konkretiseres i økonomiplan og årsbudsjett. Årsbudsjettet utarbeides samtidig med økonomiplanen, og behandles i bystyret i månedsskiftet november/desember hvert år.

1.4 Driftsavtaler

Driftsavtaler skal, innenfor rammen av økonomiplan og årsbudsjett, konkretisere kvantitet og kvalitet på den tjenesteproduksjon som leveres. Driftsavtaler skal også danne utgangspunkt for oppfølging og rapportering knyttet til tjenesteproduksjonen.

Driftsavtalene inngås mellom rådmann og virksomhetslederne på bakgrunn av bystyrets budsjettvedtak.

1.5 Rapportering

1.5.1 Generelt

Enhver leder skal også uavhengig av tidspunkt for rapportering av økonomi eller tjenesteproduksjon, melde fra dersom det oppdages forhold som kan medføre budsjettavvik eller at driftskontrakten ikke kan overholdes.

Kommunen er pålagt å avgi løpende informasjon om ressursbruk og tjenesteproduksjon til bruk i nasjonale informasjonssystemer per 15. februar hvert år, jf kommuneloven § 49 og kvartalsvis jf. forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner.

Bystyret er pålagt å behandle årsregnskapet innen 1. juli det påfølgende år, jf regnskapsforskriften § 10.

Rådmannen skal utarbeide årsberetning i henhold til kommunelovens § 48.

1.5.2 Økonomisk rapportering

I løpet av året sendes budsjettkontrollrapporter til formannskapet, pr. 28.02., 30.04., 31.08., 31.10. og 31.12.

Den økonomiske tertialrapportering pr. 30.04. og 31.08. samt årsrapportering pr. 31.12. går videre til behandling i bystyret.

1.5.3 Tjenesterapportering

Rapportering på tjenesteproduksjon, med grunnlag i inngåtte driftsavtaler, sendes formannskapet pr. 30.04. og 31.08. samt årsrapportering pr. 31.12. Saksdokumentet sendes komiteene, som melding i forkant av behandling i formannskapet. Formannskapets vedtak sendes komiteene til orientering.

2 Økonomiplan og årsbudsjett

2.1 Generelt

2.1.1 Formål

Formålet med utarbeidelse av økonomiplan og årsbudsjett er å realisere mål fastsatt i kommuneplanens langsiktige del, innpasse nye tiltak og føre kontroll med kommunens ressurstilgang og ressursbruk. Budsjettarbeidet vil også avdekke kommunens bruk av ressurser og tilgang på ressurser og gi informasjon om virkningene av fortsatt drift på dagens nivå.

2.1.2 Regelverk

I henhold til kommuneloven § 44 skal bystyret en gang i året vedta en rullerende økonomiplan. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanen skal legges til grunn ved kommunens budsjettarbeid og øvrige virksomhet. Planer for avgrensede deler av kommunens virksomhet skal integreres i økonomiplanleggingen, og bruken av midler innarbeides i økonomiplanen, jf kommuneloven § 44, nr 5.

I henhold til kommunelovens § 47 pkt. 1 er årsbudsjett en bindende plan for kommunens eller fylkeskommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. Årsbudsjettet skal på samme måte som økonomiplanen omfatte hele kommunens virksomhet, og være basert på realistiske forutsetninger. Det skal være balanse mellom inntekter og utgifter både i økonomiplan og årsbudsjett.

I samsvar med kommunelovens § 47 pkt. 2 og 3 skal budsjettet endres når det skjer endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygger på. Loven sier at rådmannen (administrasjonssjefen) skal gi melding om dette til bystyret. Bystyret skal vedta endringer i budsjettet når det også på annen måte gjøres kjent med forhold som kan bety vesentlig svikt i inntektene eller en vesentlig økning i utgiftene i forhold til budsjettet.

2.1.3 Ansvar

Rådmannen utarbeider forslag til helhetlig økonomiplan og årsbudsjett i balanse, sammen med eventuell prioriteringsliste og kuttforslag. Formannskapet innstiller ovenfor bystyret i økonomiplan- og årsbudsjettsaker.

2.2 Økonomiplan

Ålesund kommune vedtar økonomiplan i henhold til tidsplanen i pkt. 2.4.

Økonomiplanen skal

- gjelde for 4 år
- være i balanse og ha dekning
- vise handlingsrom og angi hovedtrekk i kommunens prioriteringer i perioden
- danne grunnlag for årsbudsjett og driftsavtaler og gi rammer for premissgivende bestilling
- følge opp og videreføre satsingsområder som er trukket opp i kommuneplanens langsiktige del og sentrale vedtak

I økonomiplanen skal det knyttes kommentarer til bevilgningene i form av angitte mål og premisser på de områder dette anses nødvendig for å klargjøre hva en vil oppnå med bevilgningen. Komiteene gir uttalelse før formannskap og bystyre behandler saken. Bystyret fatter vedtak om netto ramme pr. virksomhetsområde.

2.3 Årsbudsjettet

Årsbudsjettet blir behandlet sammen med økonomiplanen i henhold til tidsplanen i pkt. 2.4.

Årsbudsjettet skal

- konkretisere år 1 i økonomiplanen og gjelde for ett år
- bygge på prioriteringer i økonomiplan og premissgivende bestilling
- være bevilgningsdokument, dvs. at vedtatt budsjett angir hvilke netto rammer bystyret har bevilget til kommunens virksomheter det kommende året.

Komiteene gir uttalelse før formannskap og bystyre behandler saken. Bystyret fatter vedtak om netto ramme pr. virksomhetsområde.

2.4 Tidsplan for økonomiplan og årsbudsjett

Rådmannen sender ut budsjetttrundskriv for utarbeidelse av økonomiplan og årsbudsjett. Det vises til møteplan for politisk behandling inneværende år.

Tidsplan for arbeidet:

Rundskriv fra rådmannen	ca. 10. mars
Frist virksomhet/stabsteam	ca. 15. april
Rådmannens forslag presenteres	ca. 1. november
Komiteene	ca. 10. november
Formannskapet	ca. 15. november
Bystyret	ca. 30. november

3 Premissgivende bestilling

Premissgivende bestilling beskriver tjenesteproduksjon, omfang, kvalitet og budsjettrammer pr. virksomhetsområde, og vedtas i juni året etter at nytt bystyre er konstituert. Premissgivende bestilling skal rulleres i budsjett- og økonomiplanen, jf. pkt. 2.4, de tre påfølgende årene av bystyreperioden.

Premissgivende bestilling skal

- gjelde for fire år
- utarbeides med grunnlag i sist vedtatte økonomiplan
- vise handlingsrom og angi mål og hovedtrekk i kommunens prioriteringer i perioden
- danne grunnlag for årsbudsjett og driftsavtaler samt neste økonomiplan
- følge opp og videreføre satsingsområder som er trukket opp i kommuneplanens langsiktige del og sentrale vedtak som er gjort

Ansvar for å utarbeide forslag til premissgivende bestilling ligger hos rådmannen. Komiteene får saken til uttalelse og formannskapet har ansvaret for å utarbeide innstilling til bystyret.

Tidsplanen for arbeidet det første året for nytt bystyre:

Rundskriv fra rådmannen	ca. 15. januar
Administrativ utarbeidelse	februar – april
Frist for behandling av premissgivende bestilling i komiteene / formannskapet	mai møte
Bystyret	juni møte

4 Driftsavtaler

Driftsavtalen skal

- konkretisere årsbudsjettet og gjelde for ett år
- bygge på prioriteringer i økonomiplan og premissgivende bestilling
- vise økonomiske rammer for virksomhetenes drift
- være styringsdokument, dvs. at vedtatte driftsavtaler angir kvalitet og kvantitet på den tjenesteproduksjonen som hver enkelt virksomhet har ansvaret for, og hvilke resultater virksomheten forventes å oppnå

Driftsavtaler inngås mellom rådmann og virksomhetslederne på bakgrunn av bystyrets budsjettvedtak.

Tidsplanen for arbeidet følger økonomiplan og årsbudsjett, jf. pkt. 2.4.

5 Oppstilling og fordeling

Oppstillingen og fordelingen på virksomhetsområder følger økonomireglementet som vedlegg 1.

Bystyret skal vedta driftsbudsjett og investeringsbudsjett på virksomhetsgrupper i henhold til obligatorisk oppstilling, jf budsjettskjema 1A og 2A, samt obligatorisk budsjettskjema 1B og 2B, jf vedlegg 2 og 3.

Forskrift om årsbudsjett fastsetter i § 6 at det skal angis nærmere mål og premisser for bystyrets bevilgninger, dersom dette ikke går tilstrekkelig fram av budsjettoppsettet alene.

6 Disposisjonsfullmakter i budsjettsaker

6.1 Anvendelsesområde

Prosedyren for disposisjonsfullmakter i budsjettsaker skal benyttes når

- Bystyrets nettorammer for virksomhetsområdene skal fordeles
- Budsjettendringer i løpet av året foretas

6.2 Ansvar

Bystyret og formannskapet har ansvar for å vedta budsjett og budsjettendringer innenfor rammen av dette reglementet.

Rådmannen har overfor bystyret og formannskapet ansvar for at budsjettreglementet følges i organisasjonen. Virksomhetslederne har tilsvarende ansvar overfor rådmannen for at reglementet blir fulgt i egen virksomhet.

6.3 Videredelegering

Et politisk oppnevnt organ som har fått delegert budsjettmyndighet kan ikke delegere myndigheten videre uten at dette går klart fram av fullmakten.

Rådmannen kan etter disse fullmaktene videredelegere den budsjettmyndigheten han har fått.

6.4 Bystyrets kompetanse

Bystyret skal fatte vedtak i årsbudsjettsaken i henhold til kommuneloven § 45 og budsjettforskriften § 4.

Bystyret selv skal foreta budsjettjusteringer på samme detaljeringsnivå som årsbudsjettet er vedtatt på.

Driftsbudsjett:

Bystyret selv skal vedta et budsjett satt opp i henhold til budsjettskjemaene 1A og 1B. Av budsjettvedtaket skal nettobevilgning pr. virksomhetsområde fremgå. Virksomhetsområdene er sammensatt av flere stabsteam/virksomheter, jf vedlegg 1.

Bystyret selv må foreta endringer i de komponenter som hører inn under budsjettskjema 1A.

Investeringsbudsjett:

Bystyret selv skal vedta investeringsbudsjettets inntektsside i samsvar med budsjettskjema 2A. Bystyret skal selv vedta investeringsprosjekt som skjema 2B, der nettorammene for de enkelte investeringsprosjektene skal fremgå.

Bystyret selv må foreta endringer i de komponenter som hører inn under budsjettskjema 2A og 2B.

6.5 Begrensinger i fullmaktsbestemmelsene

Fullmaktene etter dette reglement gjelder ikke:

- tiltak som antas å påføre kommunen økonomiske forpliktelser utover økonomiplanens rammer
- tiltak som strider mot de mål, premisser og prioriteringer som er lagt til grunn for bystyrets vedtak

6.6 Fullmakter til formannskapet

Med de begrensninger som følger av ovenstående samt budsjettforskriftene, gjelder følgende fullmakter:

- A. Formannskapet gis fullmakt til å fordele bystyrets vedtatte nettoramme pr. virksomhetsområde på de ulike virksomheter. Fordelingen skjer som netto

ramme pr. virksomhet. Formannskapet gis fullmakt til å foreta budsjettendringer mellom virksomheter. Forutsetningen er at netto ramme for virksomhetsområdet ikke overskrides. Fullmakten gjelder både for drifts- og investeringsbudsjettet. Fullmakten vedrørende driftsbudsjettet kan delegeres til rådmannen.

- B. Formannskapet gis fullmakt til å disponere merinntekter utover 5 mill. kroner på det enkelte virksomhetsområdet med unntak av de merinntekter som er knyttet til bystyrets kompetanse etter pkt. 6.4.1.
- C. Dersom det ikke er mulighet for omdisponering innen det enkelte virksomhetsområde, må det fremmes sak for bystyret om omprioritering/ tilleggsbevilgning.

6.7 Fullmakter til rådmannen

- A. Rådmannen gis fullmakt til å fordele netto driftsramme pr. ansvar på de enkelte utgifts- og inntektsarter, tjenester og objekt innenfor samme virksomhet.
- B. Rådmannen gis fullmakt til å fordele og omfordele innenfor de enkelte utgifts- og inntektsarter, tjenester og objekt innenfor og mellom stabsteamene.
- C. Rådmannen gis fullmakt til overføring av budsjettbeløp i investeringsbudsjettet som følge av forskyvning av prosjektenes framdrift, ved at budsjettbeløp reduseres i regnskapsåret og overføres til påfølgende budsjettår. Prosjektenes totalbudsjett kan ikke endres.
- D. Rådmannen gis fullmakt til å disponere merinntekter på inntil 5 mill. kroner på det enkelte virksomhetsområdet. Merinntekter ut over dette disponeres av formannskapet med unntak av de merinntekter som er knyttet til bystyrets kompetanse etter pkt. 6.4.1.
- E. Rådmannen delegeres myndighet til å foreta tekniske budsjettjusteringer, herunder budsjettjusteringer mellom virksomhetene dersom dette er av ikke-prinsipiell betydning. Nettorammen på driftsbudsjettet kan også endres som følge av regnskapstekniske føringer mellom drifts- og investeringsregnskapet i henhold til den til enhver tid gjeldende regnskapslovgivning.
Det er en forutsetning at endringer ikke er i konflikt med mål og prioriteringer i årsbudsjettet eller andre politiske vedtak, samt at endringene ikke er av vesentlig betydning.

7 Kommunale selskaper KF

Det finnes eget reglement for kommunale selskaper KF i henhold til forskrift av 24.08.2006 nr. 1033 fra KRD om kommunale foretak.

VEDLEGG SHEFTE

Vedlegg 1 – Virksomhetsområder

Kommunen har følgende virksomhetsområder og rådmannens stabsteam og virksomheter:

VIRKSOMHETSOMRÅDER	STABSTEAM / VIRKSOMHET
19 INTERNE TJENESTER OG OVERFØRINGER Ansvarlig komite: Formannskapet	1900 RÅDMANNEN 1905 POLITISK SEKRETARIAT 1920 TEAM PLAN OG UTVIKLING 1930 TEAM KOMMUNIKASJON 1931 TEAM KOMMUNEADVOKAT 1932 TEAM KONSERNINNKJØP 1933 TEAM HELSE OG OMSORG 1934 TEAM FOLKEHELSE OG VELFERD 1935 TEAM OPPVEKST 1936 TEAM TILDELINGSKONTORET FOR HELSE- OG OMSORGSTJ. 1950 VH PERSONAL OG LØNN 1951 VH REGNSKAP OG FINANS 1952 VH KEMNEREN 1953 VH SERVICETORG OG DOKUMENTSENTER 1954 VH IT
21 SKOLER/SFO Ansvarlig komite: Kultur- og oppvekstkomiteen	2100 VH ASPØY SKOLE 2101 VH BLINDHEIM SKOLE 2102 VH EMBLEM SKOLE 2103 VH FLISNES SKOLE 2104 VH ELLINGSØY BARNE- OG UNGDOMSSKOLE 2105 VH HESSA SKOLE 2106 VH LARSGÅRDEN SKOLE 2107 VH LERSTAD SKOLE 2108 VH HATLANE SKOLE 2110 VH SPJELKAVIK SKOLE 2111 VH STOKKE SKOLE 2112 VH VIK SKOLE 2113 VH VOLSDALEN SKOLE 2114 VH ÅSE SKOLE 2120 VH BLINDHEIM UNGDOMSSKOLE 2121 VH SPJELKAVIK UNGDOMSSKOLE 2122 VH SKARBØVIK UNGDOMSSKOLE 2123 VH KOLVIKBAKKEN UNGDOMSSKOLE
22 BARNEHAGER Ansvarlig komite: Kultur- og oppvekstkomiteen	2200 VH ELLINGSØY BARNEHAGE 2201 VH FAGERLIA BARNEHAGE 2202 VH FREMMERHOLEN BARNEHAGE 2204 VH HESSA BARNEHAGE 2205 VH LERSTAD BARNEHAGE 2206 VH MIDTBYEN BARNEHAGE 2208 VH NØRVE BARNEHAGE 2210 VH RATVIKÅSEN BARNEHAGE

VIRKSOMHETSOMRÅDER	STABSTEAM / VIRKSOMHET
	2211 VH SKARBØVIK BARNEHAGE 2212 VH STOKKE BARNEHAGE 2213 VH STORHAUGEN BARNEHAGE 2215 VH ÅSEMULEN BARNEHAGE 2217 VH KVENNANESET BARNEHAGE 2218 VH RABBEVÅGEN BARNEHAGE
29 UNDERVISNING - ANNET Ansvarlig komite: Kultur- og oppvekstkomiteen	2900 VH VOKSENOPPLÆRINGSSENTERET 2901 VH ALTERNATIV OPPLÆRING 2902 VH PPT
31 HJEMMETJENESTER Ansvarlig komite: Helse- og velferdskomiteen	3120 VH HJEMMETJENESTER YTRE 3125 VH HJEMMETJENESTER MIDTRE 3130 VH HJEMMETJENESTER INDRE 3135 VH PSYKISK HELSE OG RUS 3140 VH BO- OG MILJØTJENESTER
32 SYKEHJEM Ansvarlig komite: Helse- og velferdskomiteen	3200 VH SKARBØVIK SYKEHJEM 3201 VH ASPØY OMSORGSSENTER 3203 VH HATLANE OMSORGSSENTER 3204 VH ÅSE SYKEHJEM 3205 VH BLINDHEIM OMSORGSSENTER 3206 VH SPJELKAVIK OMSORGSSENTER 3209 VH SANITETSHJEMMET
34 HELSE- OG SOSIALE TJENESTER Ansvarlig komite: Helse- og velferdskomiteen	3404 VH BARN OG UNGE YTRE BYDEL 3405 VH BARN OG UNGE INDRE BYDEL 3406 VH SOSIALE TJENESTER 3407 VH AKTIVISERING OG VELFERDSTJENESTER 3408 VH SYSSELSETTING
49 KULTUR Ansvarlig komite: Kultur- og oppvekstkomiteen	4900 VH KULTUR 4902 VH ÅLESUND KULTURSKOLE 4903 VH BIBLIOTEKET 4904 VH FLYKTNINGER
59 TEKNISK OG FELLES DRIFT Ansvarlig komite: Byutviklingskomiteen	5900 VH PLAN OG BYGNING 5901 VH KART OG OPPMÅLING 5902 VH VEG, ANLEGG OG PARK 5903 VH VANN, AVLØP OG RENOVASJON (VAR) 5904 VH EIENDOMSDRIFT 5905 VH RENHOLDSDRIFT 5906 VH SENTRALE KJØKKEN
90 SKATT, FINANS OG RAMMETILSKUDD Ansvarlig: Bystyret	9000 FRIE DISPONIBLE INNTEKTER 9001 FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER (DRIFT) 9002 NETTO AVSETNINGER 9003 OVERFØRING TIL INVESTERINGSREGNSKAPET 9004 MERFORBRUK/MINDREFORBRUK 9050 FINANSIERING (KAPITAL) 9999 ÅRSKORRIGERINGER

Vedlegg 2 – budsjettskjema 1A – driftsbudsjett

BUDSJETTSKJEMA 1A – DRIFTSBUDSJETTET

		Budsjett (år t)	Budsjett (år t-1)	Regnskap (år t - 2)
1	Skatt på inntekt og formue ¹⁾			
2	Ordinært rammetilskudd ¹⁾			
3	Skatt på eiendom			
4	Andre direkte eller indirekte skatter ²⁾			
5	Andre generelle statstilskudd ³⁾			
6	Sum frie disponible inntekter	Sum (L1:L5)		
7	Renteinntekter og utbytte ⁴⁾			
8	Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)			
9	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter			
10	Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)			
11	Avdrag på lån			
12	Netto finansinntekter/-utgifter	Sum (L7:L11)		
13	Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk			
14	Til ubundne avsetninger			
15	Til bundne avsetninger ⁵⁾			
16	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk			
17	Bruk av ubundne avsetninger			
18	Bruk av bundne avsetninger ⁵⁾			
19	Netto avsetninger	Sum (L13:L18)		
20	Overført til investeringsbudsjettet			
21	Til fordeling drift	L6 + L12 - L19- L20		
22	Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)			
23	Merforbruk/mindreforbruk = 0	L22 – L21		

Vedlegg 2 – budsjettskjema 1B – driftsbudsjett

BUDSJETTSSKJEMA 1B - DRIFTSBUDSJETTET

Til fordeling drift (fra budsjettskjema 1A).

Fordelt slik på virksomhetsområder (bystyrets spesifisering):

19	INTERNE TJENESTER OG OVERFØRINGER
21	SKOLER / SFO
22	BARNEHAGER
29	UNDERVISNING – ANNET
31	HJEMMETJENESTER
32	SYKEHJEM
34	HELSE- OG SOSIALE TJENESTER
49	KULTUR
59	TEKNISK OG FELLES DRIFT
90	SKATT, FINANS OG RAMMETILSKUDD

Vedlegg 3 – budsjettskjema 2A – investeringsbudsjett

BUDSJETTSSKJEMA 2A - INVESTERINGSBUDSJETTET

		Budsjett (år t)	Budsjett (år t-1)	Regnskap (år t-2)
1	Investeringer i anleggsmidler (fra skjema 2B)			
2	Utlån og forskutteringer			
3	Avdrag på lån			
4	Avsetninger			
5	Årets finansieringsbehov	Sum (L1:L4)		
6	Finansiert slik:			
7	Bruk av lånemidler			
8	Inntekter fra salg av anleggsmidler			
9	Tilskudd til investeringer			
10	Mottatte avdrag på utlån og refusjoner			
11	Andre inntekter			
12	Sum ekstern finansiering	Sum (L7:L11)		
13	Overført fra driftsbudsjettet			
14	Bruk av avsetninger			
15	Sum finansiering	Sum (L12:L14)		
16	Udekket/udisponert = 0	L5 – L15		

Vedlegg 3 – budsjettskjema 2B – investeringsbudsjett

BUDSJETTSSKJEMA 2 B – INVESTERINGSBUDSJETTET

Investeringer i anleggsmidler (fra budsjettskjema 2A).

Bystyret vedtar investeringsprosjekt i skjema 2B, der rammene for de enkelte investeringsprosjektene fremgår, fordelt i henhold til spesifisert prosjektlister.

VEDLEGG 19

KOSTRA-HEFTE

ÅLESUND KOMMUNE

**STATISTIKKHEFTE
KOSTRA 2013**

Reviderte tall pr. 27.06.2014

STATISTIKKHEFTE – KOSTRA 2013 – REVIDERTE TALL

Dette statistikkheftet inneholder reviderte KOSTRA-tall for 2013 pr. 27.06.2014.

Tallmaterialet er hentet fra SSB (Statistisk Sentralbyrå) sine nettsider der oversikt over KOSTRA (KOMmune STATistisk RAPportering) fremgår. KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet.

Informasjonen skal tjene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål blir oppnådd.

Ålesund kommune tilhører kommunegruppe 13 i KOSTRA. Gruppen består av de 45 største kommunene i landet utenom de 4 største byene:

Gruppe 13									
0101	Halden	0231	Skedsmo	0605	Ringerike	0806	Skien	1502	Molde
0104	Moss	0233	Nittedal	0625	Nedre Eiker	0906	Arendal	1504	Ålesund
0105	Sarpsborg	0235	Ullensaker	0626	Lier	1001	Kristiansand	1505	Kristiansund
0106	Fredrikstad	0403	Hamar	0701	Horten	1102	Sandnes	1702	Steinkjer
0213	Ski	0412	Ringsaker	0704	Tønsberg	1106	Haugesund	1714	Stjørdal
0217	Oppegård	0501	Lillehammer	0706	Sandefjord	1124	Sola	1804	Bodø
0219	Bærum	0502	Gjøvik	0709	Larvik	1149	Karmøy	1833	Rana
0220	Asker	0602	Drammen	0722	Nøtterøy	1246	Fjell	1901	Harstad
0230	Lørenskog	0604	Kongsberg	0805	Porsgrunn	1247	Askøy	1902	Tromsø

I tallene som presenteres i heftet sammenlignes Ålesund kommune med KOSTRA-gruppe 13, samt noen utvalgte kommuner. I tillegg sammenlignes tallene for Ålesund de tre siste årene.

Alle tall som presenteres i dette heftet er konserntall. Konsern omfatter tall fra kommunen, fra kommunale foretak (KF) samt interkommunale samarbeid og interkommunale selskaper (IKS)¹.

Konserntall er nødvendig for å få tilnærmet reelle sammenlignbare tall med andre kommuner, siden det er svært forskjellig kommunene imellom hvordan de er organisert i foretak, interkommunale selskap og lignende.

¹ Interkommunale samarbeider er inkludert i vertskommunens konsernregnskap. Regnskapene til IKS er fordelt på eierkommunene etter eierandeler hentet fra Foretaksregisteret i Brønnøysund.

Finansielle nøkkeltall

	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Finansielle nøkkeltall, konsern - kommune								
1 Finansielle nøkkeltall i prosent av brutto driftsinntekter, konsern								
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, konsern	-0,5	1,4	0,4	2,8	9,8	-0,3	0	2,7
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter, konsern	230,5	239,5	243,7	183,7	143,7	208,8	259,2	211,4
Akkumulert regnskapsresultat i prosent av brutto driftsinntekter, konsern	-0,8	-0,7	-2	-1,5	4,1	-4,2	-1,2	0,5
4 Nøkkeltall i kroner per innbygger, konsern								
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger, konsern	41 785	44 294	45 862	44 265	43 878	49 123	48 253	47 394
Netto driftsresultat i kroner per innbygger, konsern	-270	874	266	1 859	6 322	-195	-20	1 786
Frie inntekter i kroner per innbygger, konsern	39 841	42 680	43 566	44 866	45 190	45 786	44 526	45 373
Netto lånegjeld i kroner per innbygger, konsern	50 593	57 279	64 317	43 668	15 359	47 709	93 121	54 067
5 Nøkkeltall fordelt på utgiftsområder, konsern								
5.2 Netto driftsutgifter, konsern								
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i % av totale netto driftsutg, konsern	7,3	7,2	6,9	7,4	6,4	7	6,7	7,1
- herav Netto driftsutgifter styring og kontrollvirksomhet, i % av totale netto driftsutg, konsern	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,7	0,8	0,7
- herav Netto driftsutgifter administrasjon, i % av totale netto driftsutg, konsern	6,8	6,7	6,4	6,9	6	6,3	5,9	6,4
Netto driftsutgifter, barnehage, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	16,9	17,6	17,2	14,9	15,3	16,2	14,6	15,6
Netto driftsutgifter, grunnskoleopplæring, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	25,1	24,2	24,1	23,1	26,1	23,1	22,4	24,4
Netto driftsutgifter, helse og omsorg, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	35,6	38,9	38,2	43,1	40,4	36,1	43	36,4
Netto driftsutgifter, kommunehelse, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	3,8	..	0	0	0	0	0	..
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg, i % av totale netto driftsutg. , konsern	31,7	..	0	0	0	0	0	..
Netto driftsutgifter, sosialtj., i % av totale netto driftsutgifter, konsern	4,7	4,5	4,6	5,9	5,7	6,4	6,9	5,8
Netto driftsutgifter, barnevern, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	3,2	3,4	3,3	3,5	2,3	3,4	2,1	3,2
Netto driftsutg, vann, avløp, renovasjon/avfall, i % av tot netto driftsutg, konsern	-0,8	-1,2	-0,8	-2,4	-0,5	-1	-0,5	-0,9

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Netto driftsutg, fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø, i % av totale netto driftsutg, konsern	1	1,2	0,9	0,9	1,1	1,1	0,7	1,1
Netto driftsutgifter, kultur, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	3,3	3,2	2,7	3,4	3,5	4,6	4,1	3,8
Netto driftsutgifter, kirke, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	1,5	1,5	1,4	1,2	1	1,1	1,1	1,1
Netto driftsutgifter, samferdsel, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	1,1	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	1,3	1,3
Netto driftsutgifter, bolig, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	-0,5	-0,6	-0,4	-0,7	-0,3	0	-1	0
Netto driftsutgifter, næring, i % av totale netto driftsutgifter, konsern	-0,1	0	0	-0,2	-1,2	0,4	0,1	0,1
Netto driftsutgifter, brann og ulykkesvern, i % av totale netto driftsutg, konsern	2	1,8	1,8	1,4	1,2	1,6	1,9	1,4

Grunnskoleopplæring

- virksomhetsområde 21

	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Prioritering								
Netto driftsutgifter grunnskolesektor i prosent								
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter, konsern	24,5	23,7	23,5	22,5	25,6	22,5	21,7	24
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger								
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger, konsern	10 252	10 514	10 773	9 960	11 232	11 072	10 454	11 385
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger, konsern	89	123	104	38	123	256	204	136
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger 6-15 år								
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6- 15 år, konsern	82 285	85 635	88 230	86 811	90 000	92 395	89 659	90 882
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år, konsern	69 302	71 918	73 707	72 555	75 226	77 278	70 697	74 089
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år, konsern	1 825	2 523	2 113	799	2 504	5 407	4 495	2 717
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år, konsern	11 296	11 704	12 747	12 329	12 983	12 006	16 079	14 386
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år, konsern	969	1 014	921	1 598	807	976	1 128	1 320
Dekningsgrader								
Andel elever i kommunens grunnskoler, av kommunens innbyggere 6-15 år	97,4	98	97,1	92,7	93,7	96,8	100,7	96,7
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	4,8	4,8	5,9	3,3	8,5	9,8	5,2	7,1
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring	2,8	3,1	4,7	1,4	6,7	7,8	1	3,6
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	4,5	5	5,5	5,1	6,7	7,2	6,2	4,9
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	7,3	8,9	11,3	9,5	11,7	7,8	10,6	9
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	10,2	11	10,1	12,3	13,1	8,4	11,5	10,2

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	19,8	23,2	20,9	20,8	19,2	19,7	20	17,5
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	16,2	14,7	14,2	14,5	10,9	5,5	13,9	14,1
Skolefritidstilbud								
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	71,6	72	69,6	75,3	57,2	64,4	69,4	66,3
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	62,5	63	69,4	70,7	55,4	61,6	68	64,4
Andel elever i kommunal og privat SFO med 100% plass	56,9	63,3	66,7	65,7	65	28,3	54,4	61,6
Produktivitet / enhetskostnader								
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per elev, konsern	89 758	93 160	96 911	98 826	101 943	99 765	103 647	100 857
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev, konsern	84 017	86 954	89 989	91 231	96 036	93 250	95 998	94 105
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev, konsern	71 748	73 920	75 857	75 963	81 312	79 906	78 795	77 745
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202), per elev, konsern	1 314	1 270	1 080	1 287	1 642	1 417	1 225	1 245
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev, konsern	669	568	541	1 694	1 860	802	465	827
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker, konsern	25 013	24 525	25 664	23 886	25 506	26 459	29 211	25 272
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), per elev, konsern	11 273	11 994	13 194	13 543	13 863	12 336	16 083	14 972
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss, konsern	5 941	6 897	6 380	11 076	7 392	17 523	8 026	9 560
Utdypende tjenesteindikatorer								
Elever per kommunal skole	301	301	302	311	292	320	233	276
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn	14,1	14,8	14,6	15,1	15	13,9	14,6	14,3
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn	13,1	13,3	13,1	13,9	14,7	13,6	13,4	14
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn	14,6	15,6	16,2	15,8	17,4	15,3	17,5	15,1

Barnehager

- virksomhetsområde 22 Barnehager

	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Prioritering								
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter, konsern	16,9	17,6	17,2	14,9	15,3	16,2	14,6	15,6
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger, konsern	7 067	7 814	7 889	6 589	6 732	7 971	7 024	7 399
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager, konsern	114 397	125 770	128 349	115 900	120 238	129 616	123 039	118 168
Dekningsgrader								
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	97	96,7	96,8	91,8	90	89,3	95,4	91
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	81,5	82,3	82,4	76,5	77,9	75,2	80,4	77,9
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år	6,8	9,4	9,3	0,2	8,9	4,5	1,4	4,3
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	92,7	89,7	89,9	79,6	78,4	78,2	86,2	81,3
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	99,9	101,2	101,6	100,1	97,1	96,5	101,3	97,1
Andel plasser i åpen barnehage i forhold til innbyggere 0-5 år	0	0	0	0	4,6	2,3	3,3	1,4
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	26,3	26	25,4	63,7	26	11,4	46,7	42,2
Andel barn i barnehage med oppholdstid 33 timer eller mer per uke	95,1	97	97,9	97,9	98,4	98	97,8	97,7
Andel barn i barnehage med oppholdstid 32 timer eller mindre per uke	4,9	3	2,1	2,1	1,6	2	2,2	2,3
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass	5,7	7,1	7,5	10,4	14,1	14,9	7,4	12,9
Andel barn med oppholdstid 33 timer eller mer per uke i kommunal barnehage	95,9	96,8	98	97,8	99	99,1	97,3	97,6
Andel barn med oppholdstid 32 timer eller mindre per uke i kommunal barnehage	4,1	3,2	2	2,2	1	0,9	2,7	2,4
Produktivitet								
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager, konsern	11 473	11 630	11 772	11 668	11 235	9 406	11 848	11 725
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage, konsern	155 252	166 082	176 013	158 891	178 474	318 842	172 351	165 119

	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr), konsern	51	55	57	51	58	108	56	54
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager per korrigert oppholdstime (kr), konsern	36	40	40	39	41	39	39	39
Utdypende tjenesteindikatorer								
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	28,1	28,6	31,9	42,4	37,9	32,8	28	34,5
Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning	81,7	82,4	87,7	98,2	93,2	94,2	79	89,4
Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehagene	4,8	4,8	5,1	14,1	7,5	6,1	6,2	8,8
Fordeling av finansiering for kommunale plasser:								
Statstilskudd, konsern	1,1	0,9	-0,1	1,7	1,6	0,4	1,4	1,4
Kommunale driftsmidler, konsern	83,2	84,4	85,5	83	84,4	91,7	84	83,8
Funksjon 201 "Opphold og stimulering"								
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr), konsern	39	43	44	42	43	47	46	43
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	6	6	6	6,1	7	6,1	6,2	6,3
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i private barnehager	6,7	6,6	6,5	6,4	6,5	6,6	6,6	6,5
Funksjon 211 "Tilrettelagte tiltak"								
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, alle barnehager	91 167	78 303	81 212	90 614	63 185	78 093	86 941	59 329
Korrigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, kommunale barnehager	150 066	124 949	140 823	105 795	86 879	410 819	98 779	83 248
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager	9,1	11,6	11,9	13,6	20	28	10,7	17,9
Funksjon 221 "Lokaler, skyss"								
Utgifter til kommunale lokaler og skyss per barn i kommunal barnehage (kr), konsern	14 286	13 594	13 713	12 356	14 462	10 456	16 604	14 531
Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (m2)	5,5	5,5	5,5	5	5,6	6,7	5,4	5,2

Grunnskoleopplæring

- virksomhetsområde 29 Undervisning - annet

	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Prioritering								
Netto driftsutgifter voksenopplæring								
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), i prosent av samlede netto driftsutgifter, konsern	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,6	0,7	0,4
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger, konsern	219	202	283	259	221	288	352	185

Pleie og omsorg

- virksomhetsområde 31 Hjemmetjenester
- virksomhetsområde 32 Sykehjem
- virksomhetsområde 34 Helse- og sosiale tjenester

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Pleie- og omsorgstjenestene samlet								
Prioritering								
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter, konsern	31,7	32,8	32	36,5	33,9	30,1	35,7	30,3
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo, konsern	46,3	44,6	46,9	42,4	41,8	51,2	50,7	43,3
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo, konsern	56,3	49,2	47	52,2	51,2	44,2	44,7	51
Aktivering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo, konsern	-2,5	6,2	6,1	5,4	7	4,6	4,6	5,7
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten, konsern	13 257	14 540	14 684	16 169	14 877	14 775	17 213	14 347
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 80 år og over, konsern	289 774	320 658	329 447	319 308	311 940	340 599	355 848	341 222
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger 67 år og over, konsern	104 549	112 874	111 771	109 009	96 358	114 754	116 793	104 983
Personell								
Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning	73	75	76	67	73	77	73	74
Andel legemeldt sykefravær av totalt antall kommunale årsverk i brukerrettet tjeneste	8,2	9,2	8	7,8	9,2	9,2	7,4	8,9
Produktivitet / Enhetskostnader								
Korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester, konsern	350 555	381 925	404 971	325 637	327 494	439 678	459 343	378 929
Lønnsutgifter pr kommunalt årsverk ekskl. fravær, pleie og omsorg, konsern	552 299	627 709	607 107	646 279	684 532	679 139	611 119	669 847
Årsverk ekskl. fravær i brukerrettede tjenester pr. mottaker	0,53	0,51	0,56	0,46	0,45	0,56	0,64	0,49

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Hjemmetjenester								
Dekningsgrader								
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	20	20	19	20	25	13	16	19
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år.	65	62	61	83	70	67	59	66
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over.	319	289	293	378	341	283	303	321
Produktivitet/enhetskostnader for hjemmetjenester								
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner), konsern	204 175	232 835	233 164	210 779	188 471	247 288	259 768	226 365
Brukerbetaling, praktisk bistand, i prosent av korrigerte brutto driftsutg, konsern	1	1	1,1	1,6	1	1	0,6	1,3
Utdypende tjenesteindikatorer for hjemmetjenester								
Andel hjemmeboere med høy timeinnsats	6,1	6,5	6,1	6,4	5,2	7,5	9,9	6,8
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67 år og over	11,6	13,3	14,5	11,1	9,3	7,6	7,3	13,2
System for brukerundersøkelser i hjemmetjenesten	Nei	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	..
Dekningsgrader boliger til pleie- og omsorgsformål								
Andel beboere i bolig til pleie- og omsorgsformål 80 år og over	32,9	28,9	28,3	42	54,3	37,6	46	37
Andel beboere i bolig m/ heldøgns bemanning	83,6	90	98,4	73,5	36,8	44,3	18,8	49,2
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning	3,3	3,1	2,9	1,1	2,1	0,1	0	3,5
Institusjoner for eldre og funksjonshemmede								
Prioritering								
Plasser i institusjon i prosent av mottakere av pleie- og omsorgstjenester	17,7	20,9	20,4	16,1	13,3	24,1	23,5	16,8
Dekningsgrader								
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over	17,5	20,6	19,4	15,6	14	20,9	20,9	16,5
Andel plasser i institusjon og heldøgnsbemannet bolig i prosent av bef. 80+	27	30	29	25	22	26	25	27
Andel beboere på institusjon under 67 år	8,7	7,9	9,2	2,8	7,3	12	9,9	13
Andel innbyggere 67 år og over som er beboere på institusjon	6	6	5,9	5	4	6,5	6,1	4,8
Andel beboere 80 år og over i institusjoner	73,6	75,7	75,1	80,4	74,3	73,5	73,7	69,1
Andel innbyggere 67-79 år som er beboere på institusjon	1,8	1,6	1,6	1,3	1,1	1,6	1,7	1,4

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	13,3	14	14,5	12,1	10,4	16,1	15,3	12,3
Utdypende tjenesteindikatorer for institusjoner								
Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold	21,7	24,8	15,4	19,3	9,6	15,4	21,4	19,9
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens	27	20	18	11,7	38,5	39,4	13	23,4
Andel plasser avsatt til rehabilitering/habilitering	3,1	3,3	3,5	8	3,5	9,8	3,1	7,6
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,55	0,53	0,49	0,41	0,49	0,43	0,36	0,54
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,2	0,27	0,19	0,26	0,7	0,24	0,28	0,38
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	90,4	90,5	92,4	99,4	87,8	84	80,2	92,6
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc	65,9	69,8	74,7	99,1	38,8	54,2	80,2	81,1
System for brukerundersøkelser i institusjon	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	..
Produktivitet/Enhetskostnader kommunale institusjoner								
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon, konsern	2 561	2 772	2 916	2 981	3 042	2 794	3 013	3 023
Andel kommunale institusjonsplasser av totalt antall institusjonsplasser	100	100	100	74,5	81,1	100	100	95,8
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass, konsern	899 508	829 810	956 146	959 528	1 130 721	1 000 872	1 020 407	1 043 610
Korr.bto.driftsutg, pleie, av korr.bto.driftsutg, institusjon, konsern	92,4	92,6	92,6	92	93,1	91,9	91,1	89,7
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter, konsern	14	13,5	13,2	19	13,5	13,9	13,6	13,6
Aktivisering av eldre og funksjonshemmede								
Prioritering								
Netto driftsutgifter til aktivisering/støttetjenester per innbygger 18 år og over(f234), konsern	-430	1 159	1 158	1 098	1 336	868	1 006	1 059
IPLOS - Utdypende indikatorer basert på ny informasjon fra IPLOS								
Bruksrater og brukersammensetning								
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år	25,7	23,7	22,4	19,2	11,6	25,5	25,2	20,2
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år	12	17,1	16	11,6	9,6	10,7	11,3	13,6

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over	11,4	11,8	13,9	10,9	9,2	6,1	5,8	13
Andel brukere (ekskl. langtidsbeboere på institusjon) med individuell plan	12,8	12,5	12,6	9,1	9,5	11,3	11	11,8
Andel av brukere (%) med noe/avgrenset bistandsbehov	34,9	36,6	37,5	40,5	48,7	40,9	43,2	42,4
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov	28,6	27,9	27,5	24,5	17,2	27,1	24,5	24,1
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, praktisk bistand	10,1	11,7	12,2	6,1	3,6	7,2	14,3	8,6
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, hjemmesykepleie	3,8	3,5	3,5	3,3	4,2	7,6	4,7	4,7
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken. Brukere utenfor institusjon	9,4	9,5	8,9	8,5	7,4	12,7	13,9	10,2
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold.	51,7	55,6	49,5	39,6	28	54,7	30,4	46,3
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold	88,3	85,1	86,2	85,6	77,6	82,4	80,1	83,7
Andel aleneboende mottakere utenfor inst. med både hjemmetj. og støttetj.	33,4	34,1	33,2	28,4	32,1	37,9	47,6	36,2
Gjennomstrømning opphold per plass 31.12 på tidsbegrenset opphold i institusjon	..	18,8	15,7	14,9	13,1	20,2	19,7	19
Gjennomstrømning personer per plass 31.12. på tidsbegrenset opphold i institusjon	..	6,3	5,5	7,8	9,3	7,9	7	8,6

Barnevern

- virksomhetsområde 34 Helse- og sosiale tjenester

	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Prioritering								
Netto driftsutgifter til sammen per innbygger, konsern	1 324	1 487	1 535	1 552	1 025	1 664	999	1 499
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten, konsern	5 902	6 694	6 954	7 461	4 686	7 591	4 693	6 643
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251 og 252) per barn i barnevernet, konsern	81 364	90 868	90 634	96 823	63 485	93 435	75 654	98 527
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak, konsern	..	120 018	130 076	155 758	114 652	132 625	96 389	151 069
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244), konsern	33,1	34,2	31,6	28,4	39,1	26,2	39,6	33,8
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251), konsern	19	16,8	16,1	7,5	6,5	10,1	15,6	12,6
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252), konsern	47,9	49,1	52,3	64	54,4	63,7	44,8	53,6
Dekningsgrader								
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	3,4	3,4	3,8	5,1	5,8	3,8	2,5	3,8
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	5,4	5,6	5,3	4,8	4,1	5,7	4,9	4,4
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år	4,1	4,2	4,1	3,6	3,2	4,4	3,7	3,4
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter per barn (funksjon 244), konsern	29 145	32 915	32 395	37 980	28 539	30 072	56 558	40 413
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak, konsern	..	130 446	140 548	196 290	109 632	113 481	77 552	143 043
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251), konsern	28 206	28 653	31 418	22 519	10 740	21 480	24 274	..
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252), konsern	363 971	402 342	360 637	385 859	339 289	301 188	204 088	..
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk	23,9	20,6	21,4	17,2	21	15	18,7	15,7

	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Andel undersøkelser som fører til tiltak	49,2	53,3	46,7	46,6	40,1	35,6	48,1	43
Andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder	25,6	19,7	31	5,5	0,7	7,4	25,6	24,4
Andel barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan	65	81	77	78	98	74	93	83
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	2,6	3,1	3,2	4	3,3	4,8	3	3,9
System for brukerundersøkelser i barnevernstjenesten	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	..
Benyttet brukerundersøkelse siste år	Nei	Nei	Ja	Ja	Ja	Nei	Nei	..
Innført internkontroll i barnevernstjenesten	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	..
Barnevernstjenesten organisert i interkommunalt samarbeid	Nei	Nei	Nei	Ja	Nei	Ja	Ja	..
Barnevernstjenesten organisert i NAV	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	..

Fra og med rapporteringsåret 2013 er alle undersøkelser startet og/eller avsluttet i løpet av året innhentet og publisert. Før dette ble kun en undersøkelse per barn innhentet og publisert.

Kommunehelse

- virksomhetsområde 34 Helse- og sosiale tjenester

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sandefjord	Haugesund	Molde	Kostrag. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Prioritering								
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten, konsern	1 601	1 672	1 758	1 683	1 835	1 791	2 333	1 912
Netto driftsutgifter i prosent av samlede netto driftsutgifter, konsern	3,8	3,8	3,8	3,8	4,2	3,6	4,8	4
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år, konsern	6 654	6 913	7 448	8 020	7 818	5 351	8 216	6 416
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år, konsern	1 877	1 965	2 112	2 216	1 991	1 524	2 191	1 783
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger, konsern	96	108	91	120	51	36	148	153
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger, konsern	1 007	1 049	1 118	1 015	1 270	1 360	1 626	1 286
Brutto investeringsutgifter pr. innbygger, konsern	43	3	1	0	0	8	0	20
Dekningsgrad								
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	8,5	8,8	9,2	9	9,7	9,3	10,5	9,6
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	7,8	7,8	7,6	8,5	9	8,3	10	8,7
Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste. Funksjon 232								
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	73	85	89	99	87	66	75	86
Andel spedbarn som har fullført helseundersøkelse innen utg. av 8. leveuke	88	97	98	102	95	108	100	99
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder	92	92	104	104	91	107	103	96
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder	92	95	97	109	87	101	113	96
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn	99	101	104	98	103	88	85	88
Åpningstid ved helsestasjon for ungdom. Sum timer per uke.	24	24	12	14	10	18	10	..
Åpningstid ved helsestasjon for ungdom per 1000 innbyggere 13-20 år	5,2	5,2	2,6	3,4	2,1	4,9	3,6	..
Årsverk i alt pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	151,5	154,7	73,3	162,9	8,4	46,2	9,5	110,2
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	4,9	4,9	4,6	5,6	4	4,9	7,5	4,9
Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innb. 0-5 år. Funksjon 232	3	3	3	12,3	4,4	2,7	1,1	4,7
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	78,7	68,7	48,9	73,2	0	35,4	0	57,8
Årsverk av jordmødre pr. 10 000 fødte. Funksjon 232	39,9	37,2	8,9	56,4	0	18,9	5,2	39,6

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sandefjord	Haugesund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Forebyggende arbeid, helse (miljørettet helsevern mm.). Funksjon 233								
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 120 og 233	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,5	0,3
Diagnose, behandling og re-/habilitering. Funksjon 241								
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	6,6	6,9	7,5	7,5	8,4	7,9	8,6	8
Andel timer av kommunalt ansatte leger og turnuskandidater	0	3,2	2,9	7,7	6,3	11,2	10,4	7,8
Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	7,2	7	7	7,2	6,3	7,4	8,7	7,4
Andel timer av fysioterapeuter med fast lønn og turnuskandidater. Funksjon 241	12,6	10,4	12,6	16,5	25,7	24	32,9	27,7
Institusjoner. Funksjon 253								
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,55	0,53	0,49	0,41	0,49	0,43	0,36	0,54
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,2	0,27	0,19	0,26	0,7	0,24	0,28	0,38
Produktivitet/Enhetskostnader								
Brutto driftsutgifter pr. innbygger. Funksjon 232, 233 og 241, konsern	1 763	1 902	1 958	2 268	2 044	2 247	3 196	2 328
Herav: lønnsutgifter pr. innbygger. Funksjon 232, 233 og 241, konsern	846	909	968	1 288	1 178	1 294	1 824	1 296
Brutto driftsutgifter per innbygger 0 - 5 år. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste., konsern	7 320	7 894	8 171	8 837	8 618	5 695	8 529	6 878
Re-/habilitering								
Årsverk av ergoterapeuter pr. 10 000 innbyggere (khelse+plo)	2,7	2,8	3,1	1,6	3	3,4	3	3,4
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (khelse+plo)	2,5	4,6	4,1	6,1	2,4	11,2	9,6	4,6
Årsverk til rehabilitering pr. 10 000 innbyggere (khelse+plo)	6,8	9	8,7	10,3	9,6	17,3	16,8	11,4
Antall personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (khelse og plo)	6,5	7,6	6,6	11,8	4,7	15,5	15,7	8,9
Årsverk av kommunale fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 232, 233, 241 og 253.	1,6	1,6	1,5	2,6	3,2	2,6	3,7	3,1
Årsverk av private fysioterapeuter per avtalehjemmel	0,73	0,74	0,77	0,75	0,73	0,93	0,85	0,78
Fastlegeregisteret								
Gjennomsnittlig listelengde	1 365	1 284	1 280	1 444	1 273	1 466	1 140	1 232
Gjennomsnittlig listelengde korrigert for kommunale timer	1 532	1 284	1 440	1 509	1 293	1 660	1 341	1 332
Antall åpne fastlegelister	7	7	8	19	8	3	8	508
Reservekapasitet fastlege (En verdi > 100 betyr at det er ledig plass.)	99	101	100	105	100	102	101	104
Andel kvinnelige leger	26	38	38	23	39	31	44	39
Andel pasienter på liste uten lege	..	..	0,1	..	..	..	..	0,1

Sosialtjenesten

- virksomhetsområde 34 Helse- og sosiale tjenester

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Prioritering								
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger, konsern	1 558	1 581	1 712	2 209	1 904	2 547	2 781	1 981
MVA-kompensasjon drift, sosialtjenesten pr. innbygger (kroner), konsern	46	41	31	27	15	15	71	27
MVA-kompensasjon investering, sosialtjenesten pr. innbygger (kroner), konsern	0	0	0	0	0	0	0	4
Netto driftsutg. til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter, konsern	3,7	3,6	3,7	5	4,3	5,2	5,8	4,2
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år, konsern	2 504	2 539	2 749	3 573	3 177	4 071	4 555	3 242
Netto driftsutg. til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb. 20-66 år, konsern	1 152	1 214	1 149	1 033	1 055	1 028	3 013	1 052
Andel netto driftsutg. til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, konsern	46	47,8	41,8	28,9	33,2	25,2	66,1	32,5
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år, konsern	846	761	997	1 738	1 861	2 060	938	1 687
Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp, konsern	33,8	30	36,3	48,6	58,6	50,6	20,6	52
Netto driftsutg. til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innb. 20-66 år, konsern	506	564	603	803	261	984	603	503
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer, konsern	20,2	22,2	21,9	22,5	8,2	24,2	13,2	15,5
Brutto investeringsutgifter pr. innbygger, konsern	0	0	0	-2	0	0	0	23
Dekningsgrader								
Sosialhjelpsmottakere	814	782	976	1 234	1 336	1 031	543	:
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	1,8	1,7	2,1	3	3	2,9	2,1	:
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	2,9	2,8	3,4	4,8	5	4,6	3,4	:
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	2,8	2,6	3,3	4,6	4,7	4,3	3,2	:
Årsverk i sosialtjenesten	55,1	79	76	31,8	58,55	41,7	93	43,7
Årsverk i sosialtjenesten pr. 1000 innbygger	1,24	1,75	1,66	0,77	1,3	1,16	3,57	1,1

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner, konsern	94 952	101 983	89 298	96 596	70 929	98 016	214 331	:
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker, konsern	30 566	28 767	29 975	37 780	39 397	49 280	27 486	:
Korrigerte driftsutgifter til sosialtjenesten pr. mottaker, konsern	52 270	59 348	48 014	35 511	28 431	29 759	181 632	:
Lønnsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner, konsern	34 020	39 651	33 516	29 928	23 686	26 288	129 287	:
Utdypende tjenesteindikatorer								
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	19 939 776	20 701 565	26 560 304	54 477 022	52 745 905	52 434 482	16 124 969	:
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	5 689	6 183	6 114	10 122	9 226	9 669	5 957	:
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	4	3,6	3,5	4,2	3,9	4,8	4,1	:
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	4,4	4,5	4,8	4,4	4,5	5,4	5,3	:
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	234	224	301	385	380	411	192	:
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	25,3	32,9	30,7	54,2	43,9	60	42	:
Sosialtjenesten inkludert sysselsettingstiltak								
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten inkludert funksjon 273, konsern	70 178	72 209	79 324	99 750	90 896	93 477	71 529	:
- herav driftsutgifter til funksjon 273, konsern	963	993	1 025	7 978	5 248	1 517	-906	:
Netto driftsutg. til kommunale sysselsettingstiltak pr. innbygger 20-66 år, konsern	35	35	36	311	195	67	-57	:
Lønnsutgifter til sosialtjenesten inkludert funksjon 273, konsern	27 692	31 007	32 712	49 855	35 608	28 098	70 555	:
Årsverk i sosialtjenesten inkludert stillinger til sysselsettingstiltak	57,1	106	103	35,7	58,55	42,2	93	49,49
Mottakere av kvalifiseringsstønad per 1000 innbyggere 20-66 år	2,9	2,9	3,3	2,1	2,7	2,9	2,1	:
Netto driftsutgifter til kvalifiseringsprogrammet per bruker	106	80	87	89	167	110	120	:
Andel med sosialhjelp som fast supplement samtidig med KVP*	4,9	4,9	..	..	12,2	31,8	39,4	:
Andel med KVP* og Husbankens bostøtte samtidig	46,9	33,3	20,4	..	31,1	45,5	75,8	:
Andel med sosialhjelp som livsopphold før KVP* av alle deltakere	71,6	60,5	65,6	34,5	52,7	28,8	21,2	:

* KVP står for Kvalifiseringsprogrammet

Kultur

- virksomhetsområde 49 Kultur

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Prioritering								
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter, konsern	3,3	3,2	2,7	3,4	3,5	4,6	4,1	3,8
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner, konsern	1 363	1 411	1 252	1 496	1 542	2 257	1 980	1 819
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger, konsern	294,3	104,8	872,8	801,5	75,4	334,9	1 848,1	1 163,5
Folkebibliotek								
Netto driftsutgifter til folkebibliotek i forhold til kommunens totale driftsutgifter (i prosent), konsern	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger, konsern	206	222	209	275	254	277	235	253
Kino								
Netto driftsutgifter til kino i forhold til kommunens totale driftsutgifter (i prosent), konsern	0,06	0	-0,02	0	0,07	-0,07	0	-0,01
Netto driftsutgifter til kino per innbygger, konsern	23	1	-8	0	31	-34	0	-7
Netto driftsutgifter til kino per besøkende, konsern	8,5	0,2	-2,8	0	15,1	-6,6	0	-2,3
Antall innbyggere per kinosete	76,2	77,2	78,5	21,6	50,3	35,7	60,9	71,2
Besøk per kinoforestilling	40,8	42	40,7	13,1	25,7	37,7	32,9	28,6
Ungdomstiltak, idrett, m.m.								
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger, konsern	115	101	99	100	149	68	32	204
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger, konsern	119	103	88	217	93	240	85	167
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år, konsern	729	642	554	1 416	558	1 521	534	1 007
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-20 år, konsern	626	549	475	1 211	485	1 298	455	869
Antall årsverk ved kommunalt drevet fritidssenter	8,9	6,5	4,6	2,4	..	10,5	1,7	..
Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsforeninger per lag som mottar tilskudd, konsern	24 068	23 025	19 243	2 966	66 783	29 636	33 700	34 868
Driftstilskudd til frivillige organisasjoner								
Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd	74	59	50	61	100	42	53	76
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd	15 932	21 220	15 260	83 492	52 320	78 857	13 472	45 053

	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Kommunale kultur- og musikkskoler								
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, i prosent av samlede netto driftsutgifter, konsern	0,6	0,6	0,5	0,3	0,4	0,4	0,6	0,5
Netto driftsutgifter til kommunale kultur- og musikkskoler per innbygger, konsern	231	255	238	112	165	198	297	229
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år, konsern	1 851	2 080	1 947	977	1 322	1 654	2 547	1 825
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker, konsern	16 663	18 100	18 467	17 947	19 992	16 909	24 874	16 952
Brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker, konsern	17 705	19 402	19 615	18 577	21 022	17 243	26 638	17 460
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år	17,8	18,6	18,1	6,8	6,1	10,8	19,3	12
Andel barn i grunnskolealder som står på venteliste til kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år	11,5	15,9	8,8	2,3	3	0,6	2,8	..
Andre kulturaktiviteter								
Netto driftsutgifter til muséer per innbygger, konsern	71	71	70	83	81	56	0	58
Netto driftsutgifter til kunstformidling per innbygger, konsern	60	61	60	5	114	219	336	113
Netto driftsutgifter til andre kulturaktiviteter per innbygger, konsern	119	143	49	97	133	529	117	200

Fysisk planlegging
- virksomhetsområde 59 Teknisk og felles drift

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Prioritering								
Fysisk tilrettelegging og planlegging (funksjon 301,302, 303, 304 og 305)								
Netto driftsutgifter til plan/kart/bygg per innbygger. Konsern. Kroner	235	254	272	165	149	348	188	260
Produktivitet/enhetspris								
Fysisk tilrettelegging og planlegging (funksjon 301, 302, 303, 304 og 305), økonomitall								
Brutto driftsinntekter til plan/kart/bygg per innbygger. Konsern. Kroner	309	380	162	251	119	133	211	195
Korrigerte brutto driftsutg. til plan/kart/bygg per årsinnb.* Konsern. Kroner	493	588	396	378	225	434	350	378
Fysisk tilrettelegging og planlegging (funksjon 301, 302 og 303), tjenesteindikatorer								
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager)	400	356	705	260	286	271	279	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (kalenderdager)	70	75	74	38	30	36	147	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (kalenderdager)	20	20	20	..	18	21	77	..
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, opprettelse av grunneiendom (kalenderdager)	75	70	..	85	122	101	87	..
Antall søknader om tiltak mottatt siste år per 10 000 årsinnbygger* i kommunen	254	264	200	117	180	163	119	138

* Statistisk Sentralbyrå sin definisjon av begrepet «årsinnbygger»: «Årsinnbygger er et konstruert begrep som tar hensyn til at fritidsboliger også beslaglegger saksbehandlingsressurser i kommunen.» Beregnes slik:
Folkemengde i alt + antall fritidsboliger * 3.

Samferdsel**- virksomhetsområde 59 Teknisk og felles drift**

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Prioritering								
Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, samferdsel i alt, konsern	457	357	352	293	336	327	617	626
Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, komm. veier og gater, konsern	668	622	670	379	495	315	746	684
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbygger, samferdsel i alt, konsern	1 850	2 337	2 591	335	232	338	1 199	990
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbygger, komm. veier og gater, konsern	747	602	865	324	181	338	1 047	744
Dekningsgrad								
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000 innb., konsern	18	17	17	21	14	17	9	11
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate, konsern	158 841	152 279	167 317	163 250	207 868	88 941	207 532	178 956
Korrigerte brutto driftsutg. i kr pr. km komm. vei og gate, konsern	158 831	152 214	167 193	122 119	206 526	88 419	205 282	173 865

Gebyrsatser/brukerbetaling**- virksomhetsområde 59 Teknisk og felles drift**

	Alesund	Alesund	Alesund	Tønsberg	Sande- fjord	Hauge- sund	Molde	Kostragr. 13
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Vannforsyning								
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	1 533	1 566	1 566	2 048	1 785	2 204	1 579	2 144
Tilknytningsgebyr vann - lav sats (gjelder rapporteringsåret+1)	804	840	840	..	..	9 000	..	..
Tilknytningsgebyr vann - høy sats (gjelder rapporteringsåret+1)	4 440	4 680	4 680	..	..	29 000	..	..
Avløp - tømning og rensing								
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 451	2 646	2 938	3 230	2 720	2 676	1 685	2 912
Tilknytningsgebyr avløp - lav sats (gjelder rapporteringsåret +1)	804	840	840	10 200	..	9 000	..	..
Tilknytningsgebyr avløp - høy sats (gjelder rapporteringsåret +1)	4 440	4 680	4 680	15 600	..	29 000	..	..
Avfall - tømning og gjenvinning								
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 131	2 230	2 230	2 255	1 750	2 315	3 056	2 269
Fysisk planlegging								
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1.	53 993	57 375	74 085	244 650	135 478	83 500	15 000	..
Saksbeh.gebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08 §20-1 a	13 500	14 000	15 000	17 170	15 922	13 200	24 000	18 393
Standardgebyr for oppmålingsforetning for areal tilsvarende en boligtomt 750 m2.	17 475	18 565	19 935	23 460	28 952	18 200	24 300	18 556

VEDLEGG 20

FRITAK § 7 a OG § 7 b 2015

Fritak § 7a 2015

Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Eiendom	Eiernavn
5	43	0	0	Emblem	Emblemsbygda Indrem For
5	45	0	0	Emblem	Emblemsbygda Indrem For
6	125	0	0	Markastien 17	Emblem Idrettslag
6	168	0	0	Negardsvegen 16	Emblem Boligstiftelse For Eldre
6	225	0	0	Markastien 11	Ebbegarden Barnehage Sa
9	8	0	0	Høgda	Ivar Aasen Ungdomslaget
10	26	0	0	Løypevegen 3	Borgund Folkehøgskole
10	60	0	0	Ramsvika 1	Puskhola Barnehage Ba
10	64	0	0	Ramsvika 3	Møre Ungdomsskule Stiftelsen
12	48	0	0	Løypevegen 1	Borgund Folkehøgskole
12	186	0	0	Ramsvika 3	Møre Ungdomsskule Stiftelsen
13	47	0	0	Eikenosvegen 10	Pinsemenigheten Elim
13	72	0	0	Flisnes	Pinsemenigheten Elim
13	386	0	0	Storfjordvegen 140	Gnist Barnehage Flisnes As
15	334	0	0	Vegsundvegen 44	Vegsund Barnehage Sa
17	119	0	0	Vegsund	Blindheim Idrettslag
17	495	0	0	Gamle Blindheimsveg 1	Blindheim Hatlehol Indremisjon
17	519	0	0	Vegsund	Blindheim Hatlehol Indremisjon
17	548	0	0	Vegsund	Blindheim Idrettslag
17	1011	0	0	Barnehage Holmevatnet 36	Heimdalen Barnehage Sa
18	121	0	0	Blindheimsvegen 130	Blindheim Barnehage As
19	10	0	0	Blindheimsbreivika	Blindheim Kailag
19	342	0	0	Skåthaugen 1	Skåthaugen Barnehage Ba
20	123	0	2	Storevågen 73	Ålesund Kristne Senter
20	123	0	6	Storevågen 71	Ålesund Kristne Senter
22	212	0	0	Myrdalsvegen 25	Spjelkavik Idrettslag
22	245	0	0	Myrdalsvegen 22	Spjelkavikheis As
23	9	0	0	Langhaugen 22	Møre og Romsdal Fylkeskommune. Spjelkavik v.g.
23	49	0	0	Vasstrandvegen 34	Ålesund Motorsykkelklubb
23	58	0	0	Klubbhuset	Spjelkavik Idrettslag
23	63	0	0	Myrdalsvegen 30	Spjelkavik Røde Kors Lok
23	76	0	0	Mogensvegen 41	Gurken As. Barnehage.
23	181	0	0	Remavegen 21	Veslefrikk Barnehage
24	42	0	0	Liljedahlvegen 21	Tommeliten Fus Barnehage
24	60	0	0	Spjelkavikvegen	Vika-Kroken As. Menighetshus
24	114	0	0	Spjelkavikvegen 41	Vika-Kroken As. Menighetshus
25	34	0	0	Furulund	Frelsesarmeens Slumstasjon
25	61	0	0	Vasstranda Grusbanen	Spjelkavik Idrettslag
25	79	0	0	Gunnarsminde	Spjelkavik Indremisjon
25	100	0	0	Spjelkavik	Spjelkavik Indremisjon
25	148	0	0	Breivikvegen 1-3-5	Brisk Kompetansesenter As
25	195	0	0	Spjelkavik	Speiderne/Helselaget
32	78	0	0	Borgund Videregående Skole	Møre og Romsdal Fylkeskommune. Borgund v.g.
32	278	1	0	Holsmyrvegen 60	Ålesund Jeger- og Sportfiskerforening
32	464	0	0	Stykkjevegen 6, Høgvoll Barnehage	Grønmyr Barnehage Høgvoll As
34	256	0	0	Alvikvegen 170, Skytebane	Ålesund skytterlag
34	338	0	0	Nyelvmyrvegen 11	Voff As. Barnehage

Fritak § 7a 2015

Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Eiendom	Eiernavn
38	332	0	0	Lerstadvegen 283	Ålesund Rideklubb
39	119	0	0	Sperre Nakkens Veg 34	Aksla I L
39	318	0	0	Haugvegen 19	Trollhaugen Barnehage As
39	325	0	0	Gåseidvika 22	Jehovas Vitner - Ålesund Menighet
39	375	0	0	Haugvegen 17	Trollhaugen Barnehage As
40	48	0	0	Gåseidvika 60	Ålesund Motorbåtforening
40	51	0	0	Gåseid	Ålesund Motorbåtforening
40	52	0	0	Gåseidvika Båthavn	Ålesund Motorbåtforening
41	16	0	0	Haugvegen 29	Ålesund og Sunnmøre Hjelpelag for Cerebral Parese
41	27	0	0	Skuggen	Kulturhuset Varde As
43	1	19	0	Museumsvegen 1	Sunnmøre Museum
43	13	0	0	Ålesund Kirkelige Fellesråd	Ålesund Kirkelige Fellesråd. Barnehage
43	16	0	0	Museumsvegen 1	Sunnmøre Museum Stiftinga
43	17	0	1	Museumsvegen 1	Møre og Romsdal Fylkeskommune. Sunnmøre museum
43	17	0	2	Museumsvegen 1	Opplysningsvesenets Fond. Sunnmøre museum
45	267	0	0	Søstrene Ratviksveg 14	Grønmyr Barnehage Høgvoll As
47	5	0	0	R.P. Morks Veg 19	Sanitetshjemmet
47	204	0	0	R.P. Morks Veg 17	Ålesund Sanitetsforening
49	321	0	0	Holmskjærvika	Holmskjærvika Båtforening
49	442	0	0	Holmskjærvika	Holmeskjærvika Båtforening
50	63	0	0	Åsestranda	Møre og Romsdal Fylkeskommune. Naust.
50	296	0	0	Breivikvegen 7	Brisk Kompetansesenter As
50	306	0	0	Åsemulvegen 5	Stiftelsen Ungdom I Oppdrag
50	448	0	0	Borgundvegen 1019	Nasjonalforeningen For Folkehelsen
50	721	0	0	Øvre Geilegrend 14	Åse Barnehage As
50	726	0	0	Øvre Geilegrend 12	Åse Barnehage As
50	727	0	0	Lykkeliten Barnehage	Ludens Norge As. Barnehage
50	807	0	0	Åsemyra Barnehage	Accrington As. Barnehage
51	31	0	0	Borgundfjordvegen 78	Gresu As. Barnehage
51	336	0	2	Borgundfjordv 81/ Nevrohjemmet	Nevrohjemmet I Ålesund Stiftelsen
51	348	0	0	Gartnerivegen 8	Norsk Luthersk Misjonssamband
54	13	0	0	Skuletun I	Tørla Vel
54	162	0	0	Kjerringsundet	Vegsund Båtforening
118	379	0	0	Sævollan 50	Hessa Idrettslag
118	648	0	0	Hessavegen 65 A-M	Hessatun Stiftelsen
118	745	0	0	Solsidevegen 2	Gnist Barnehager Hessa As
120	354	0	0	Skarbøvik	Skarbøvik If Allianseklubb
120	436	0	0	Akvarium	Stiftelsen Atlanterhavsparken
122	4	0	0	Skarbøvikgt 7	Ålesund Motorbåtforening
122	20	0	0	Tonningsgate 37	Ålesund Motorbåtforening
131	35	0	0	Flatholmvegen 18	Ålesund Pistolklubb
133	96	0	0	Fjellgata 57	Jugendby Barnehage As
133	281	0	0	Sjømannsvegen 14	Color Line Stadion. AaFK. Delvis fritatt.
134	151	1	0	GnrBnr: 134.151.1.0	Ålesund Sportsdykkerklubb
134	224	0	0	Volsdalsberga	Sangens Fellesutvalg Sfu
134	229	0	0	Sjømannsvegen 1C	Ålesund Røde kors
134	232	0	0	Lille-Nørve	Ålesunds Seilforening

Fritak § 7a 2015

Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Eiendom	Eiernavn
134	233	0	0	Lille-Nørve	Ålesunds Seilforening
134	325	0	0	Nørve	Ålesunds Seilforening
134	352	0	0	Nørvevika 4	Ålesund Seilforening
137	102	0	0	Nils Winds Veg 11	Aalesund Roklubb
138	17	0	0	Husafjellet 9	Sportsklubben Rollon
138	25	0	0	Husafjellet 7	Stiftelsen Rudolf Steinerbarnehage
138	26	0	0	Barnehage	Barnas Hage Larsgården Sa
138	31	0	0	Larsgården Idrettshall	Sportsklubben Rollon
139	229	0	0	Gymnas	Møre og Romsdal Fylkeskommune. Faqerlia v.g.
139	398	0	0	Fagerlivegen 26	Ålesund Bryteklubb
139	439	0	0	Torvteigen 25	Torvteigen Barnehage
146	3	1	0	Bunes	Ellingsøy Idrettslag
148	15	0	0	Hoffseide	Ellingsøy Småbåtlag
152	18	0	0	Kvalstein Ellingsøy	Ellingsøy Vassverk SA
152	44	0	0	Kvalsteinvegen 24	Ellingsøy Vassverk SA
153	27	0	0	Myklebust Ellingsøy	Ellingsøy Vassverk SA
153	33	0	0	Bedehustomta	Ellingsøy Indremisjonsforening
160	49	0	0	Lyngholmvegen 151	Årseth Bedehusforening
161	51	0	0	Lyngholmvegen 206-208	Ellingsøy Boligstiftelse for eldre
162	7	0	0	Stokke Ellingsøy	Rutebilhistorisk Senter Efb As
200	21	0	0	Apotekergata 14	Frelsesarmeens Eiendommer AS
200	22	0	0	Apotekergata 16	Stiftelsen Kulturkvartalet
200	99	0	0	Giskegata 12A	Regulus Losje
200	111	0	0	Giskegata 27	Frelsesarmeens Eiendommer AS
200	211	0	0	John Aarflotsgate 18	Aksla I L
200	344	0	0	Molovegen 10	Holm Kjell Stiftelsen
200	359	0	0	Nedre Strandgate 2/Norges Bank	Kunstmuseet Kube
200	480	0	0	Steinvågvegen 29	Blå Kors Norge
200	643	0	0	Kjøpmannsgata 29	Liaaen Eiendom AS. Kvennaneset barnehage
201	84	0	0	Borgundvegen 23B	Syvendedags Adventistsamf - eiendom
201	260	0	0	Grimmergata 7	Aalesund Museum
201	286	0	0	Keiser Wilhelms Gate 7	logt Felleseiendom
201	340	0	0	Kipervikgata 1 A	Ålesund Frie Misjonsmenighet
201	357	0	0	Kipervikgata 19	Sunnmøre Indremisjon. Delvis fritak (bedehus-delen)
201	421	0	0	Korsegata 6	Avholdshjemmet
201	487	0	0	O.A. Devolds Gate 7	Fellow Odd Aldersboliger Stiftelse
201	528	0	0	Rasmus Rønnebergs Gate 15	Aalesund Museum
201	529	0	0	Rasmus Rønnebergs Gate 16	Aalesund Museum
201	610	0	0	Sorenskriver Bulls Gate 4	Ivar Aasen Ungdomslaget
				All fylkeskommunal veggrunn	Møre og Romsdal Fylkeskommune

Fritak § 7b 2015

Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Eiendom	Eiernavn
22	12	0	0	Neslund. Hjellen notbøteri	Hjellen Reidulf Bjarne
22	45	0	0	Neslund. Hjellen notbøteri	Hjellen Reidulf Bjarne
200	14	0	0	Apotekergata 5	Apotekergata 5 As
200	311	0	1	Langeberggata 3	Larsen Oscar Eiendom A/S
200	311	0	2	Langeberggata 3	Larsen Oscar Eiendom A/S
200	311	0	3	Langeberggata 3	Larsen Oscar Eiendom A/S
200	311	0	4	Langeberggata 3	Larsen Oscar Eiendom A/S
200	311	0	5	Langeberggata 3	Larsen Oscar Eiendom A/S
201	261	0	0	Einarvikgata 7	Leinebø Ole
201	311	0	1	Keiser Wilhelms Gate 40	Frøken Frøland As
201	311	0	2	Keiser Wilhelms Gate 40	Borettslaget Keiser Wilhgt 36/38/40
201	399	0	0	Kongens Gate 12	Kongensgt 12 As
201	445	0	4	Løvenvoldgata 11	Økonomi og Regnskap As
201	445	0	7	Løvenvoldgata 11	Kramboden Garn- og Stoffst
201	445	0	8	Løvenvoldgata 11	Bfk Eiendom As
201	445	0	9	Løvenvoldgata 11	Bfk Eiendom As
201	445	0	10	Løvenvoldgata 11	Krohn-Dale Aud Helga
201	501	0	0	Parkgata 5	Bakke Bente
201	671	0	0	Storgata 23	Storgata 23 As
201	873	0	0	Fjellgata 2	Foreningen Valdehuset